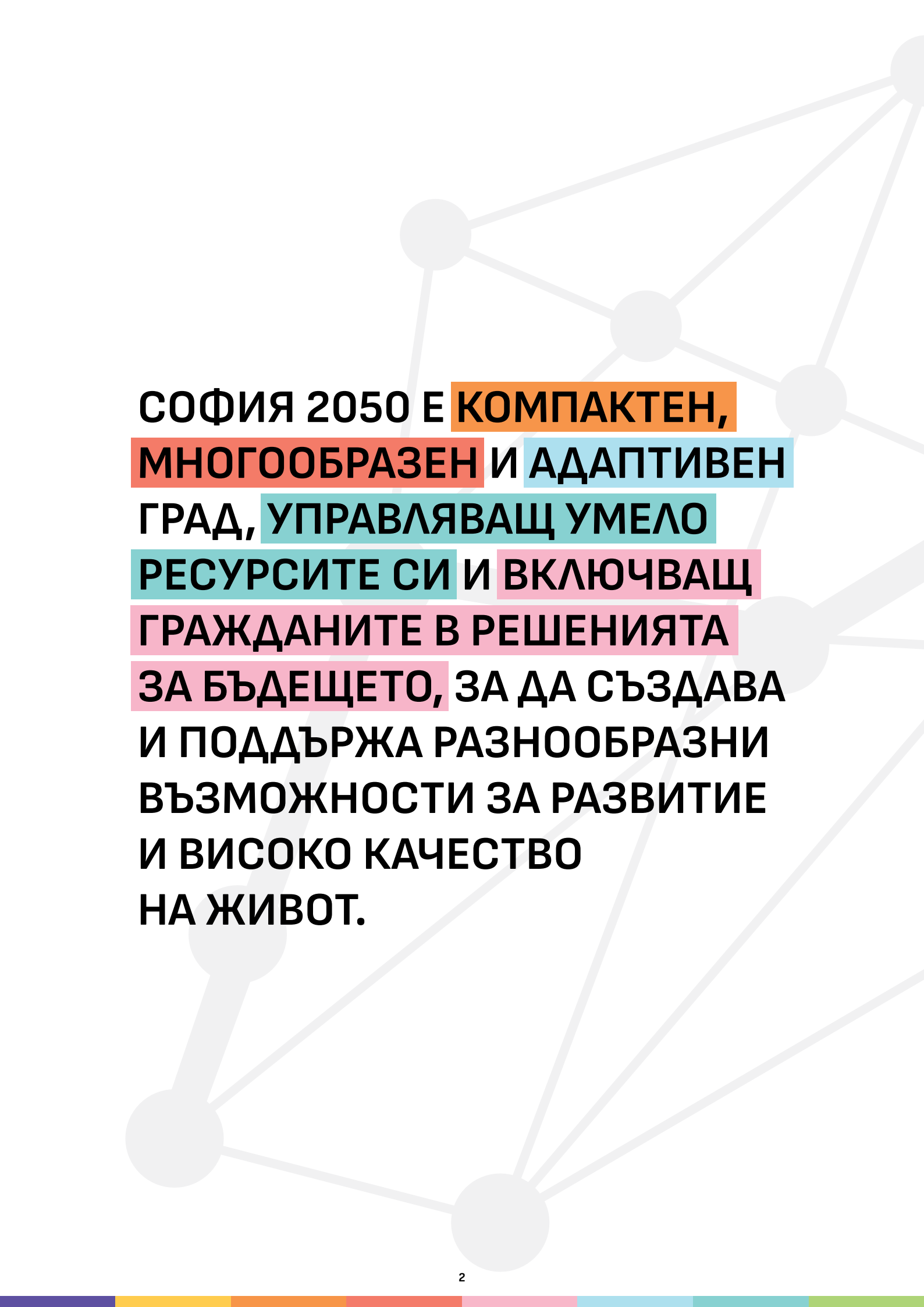

МЕРКИ ЗА ДЪЛГОСРОЧНО РАЗВИТИЕ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Декември 2019 г.

**СОФИЯ 2050 Е КОМПАКТЕН,
МНОГООБРАЗЕН И АДАПТИВЕН
ГРАД, УПРАВЛЯВАЩ УМЕЛО
РЕСУРСИТЕ СИ И ВКЛЮЧВАЩ
ГРАЖДАНИТЕ В РЕШЕНИЯТА
ЗА БЪДЕЩЕТО, ЗА ДА СЪЗДАВА
И ПОДДЪРЖА РАЗНООБРАЗНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ
И ВИСОКО КАЧЕСТВО
НА ЖИВОТ.**

СЪДЪРЖАНИЕ

МЕРКИ ЗА МУЛТИФУНКЦИОНАЛЕН ГРАД	Градска среда	004
МЕРКИ ЗА КАЧЕСТВЕНА ГРАДСКА СРЕДА	Градска среда	012
МЕРКИ ЗА КОМПАКТЕН И КОНЦЕНТРИРАН ГРАД	Градска среда	031
МЕРКИ ЗА УСТОЙЧИВ И ИНОВАТИВЕН ТУРИЗЪМ	Икономика	042
МЕРКИ ЗА ВИСОКОПРОДУКТИВНА ИКОНОМИКА	Икономика	067
МЕРКИ ЗА ЦЕНТЪР ЗА ИНОВАЦИИ	Икономика	085
МЕРКИ ЗА КРЪГОВА ИКОНОМИКА	Икономика	101
МЕРКИ ЗА СБЛИЖАВАНЕ И ОБЩНОСТ	Хора	117
МЕРКИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, НАСОЧЕНО КЪМ БЪДЕЩЕТО	Хора	137
МЕРКИ ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН ЖИВОТ И ЗДРАВИ ХОРА	Хора	157
МЕРКИ ЗА УСТОЙЧИВ РЕСУРСЕН И ЕНЕРГИЕН БАЛАНС	Околна среда	178
МЕРКИ ЗА ЧИСТА СРЕДА	Околна среда	206
МЕРКИ ЗА АДАПТИВЕН ГРАД	Околна среда	223
МЕРКИ ЗА ЖИВА СРЕДА	Околна среда	239
МЕРКИ ЗА РАЗВИТ КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР	Идентичност и култура	271
МЕРКИ ЗА ПОЗИТИВЕН ИМИДЖ	Идентичност и култура	297
МЕРКИ ЗА АВТЕНТИЧЕН И МНОГОПЛАСТОВ ГРАД	Идентичност и култура	309
МЕРКИ ЗА АКТИВНО ПРИДВИЖВАНЕ	Транспорт	323
МЕРКИ ЗА ГЛОБАЛНА И РЕГИОНАЛНА СВЪРЗАНОСТ	Транспорт	332
МЕРКИ ЗА ПОПУЛЯРЕН МАСОВ ТРАНСПОРТ	Транспорт	341
МЕРКИ ЗА МОБИЛНОСТТА КАТО УСЛУГА	Транспорт	359
МЕРКИ ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНО И ДЕМОКРАТИЗИРАНО УПРАВЛЕНИЕ	Управление	374
МЕРКИ ЗА ОБЩИНАТА Е СТРАТЕГ	Управление	389
МЕРКИ ЗА АВТОМАТИЗИРАН АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС	Управление	414

ЦЕЛ

МУЛТИФУНКЦИОНАЛЕН ГРАД

Всеки квартал на София 2050 е мултифункционален и предоставя добър достъп до разнообразие от услуги. В старите квартали-спални се насърчават нови функции, за да се създаде богат микс от офиси, места за забавление, зелени площи, магазини, социални услуги и др., които осигурява привлекателна среда на обитаване. Бившите индустриални зони, са превърнати в много-функционални квартали с разнообразие от функции и са обживени през целия ден.

София се развива според концепцията за пешеходен и достъпен град. Всяко жилище е в радиус от десет минути ходене пеш от основни услуги като хранителни магазини, заведения, зелени площи за отдих и места за спорт. Всеки квартал разполага с пешеходна зона или друга безопасна среда, която функционира като общностен център. Мултифункционалността в самите сгради също се стимулира, а партерите се проектират и изпълняват като активни обекти, предоставящи услуги, които привличат пешеходци и влияят на жизнеността на средата.

При неизпълнение на тази цел, София рискува да бъде град с райони и квартали, които са живи само в определени части от деня. Това би ги направило неатрактивни за инвестиции, а публичните пространства в тях – пустеещи. Жителите на такъв град ще трябва да пътуват много повече, за което ще е необходима допълнителна инфраструктура.

Свързани документи:

Устойчиво развитие на градовете и общностите (цел 11 от целите за устойчиво развитие на ООН) – насърчава развитието на компактни, добре свързани градове, предоставящи лесен достъп до многообразие от услуги

Общ устройствен план – реструктуриране на изоставените индустриални територии и ново активиране чрез обособяването на смесени многофункционални зони като се насърчава създаването на различни функции за денонощно използване на сградите

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

МУЛТИФУНКЦИОНАЛЕН ГРАД

2035 г.

07

ДОБРЕ РАЗПРЕДЕЛЕНА
ОБЩЕСТВЕНА
ОБСЛУЖВАНЕ

ОБЩИНАТА
УСПЯВА ДА НАСОЧИ
ИНВЕСТИЦИОННИЯ
ИНТЕРЕС

06

2030 г.

05

РЕВИЗИРАНИ И
ПРИЛОЖЕНИ
УСТРОЙСТВЕНИ ПЛАНОВЕ

ЦЕЛЕНАСОЧЕНО
ИЗПОЛЗВАНЕ
НА ОБЩИНСКИТЕ ИМОТИ

04

2025 г.

03

АКТУАЛИЗИРАН ОБЩ
УСТРОЙСТВЕН ПЛАН

МЕХАНИЗЪМ ЗА
ГОДИШНА АКТУАЛИЗАЦИЯ
НА ФУНКЦИОНАЛНИЯ
АНАЛИЗ

02

01

ПОДХОДЯЩ
ФУНКЦИОНАЛЕН
МИКС ПРИ ПЛАНИРАНЕ

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел МУЛТИФУНКЦИОНАЛЕН ГРАД Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01 СЪЗДАВАНЕ НА КРИТЕРИИ ЗА ИДЕНТИЧНОСТ И ФУНКЦИОНАЛНОСТ НА ПУБЛИЧНИТЕ ПРОСТРАНСТВА

За да се развива ефективно и целенасочено мрежата от публични пространства на територията на Столична община, е необходимо тя да бъде ясно категоризирана и анализирана от гледна точка на нейната идентичност и функционалност както в нейната цялост, така и с фокус върху конкретни локации. Подобна категоризация и нейните критерии не трябва да се ограничават единствено до морфологичната структура на публичните пространства. Те трябва да имат отношение към връзката на обществения живот с физическата среда, както и обвързаността между качеството на публичното пространство и неговите видове използване. Мярката би допринесла за подобряването на функционалността и идентичността на отделните публични пространства и цялостната атрактивност на градската среда.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 - 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Изготвяне на пълен преглед на съставяните категоризации на публичните пространства от различни експертни екипи, работили по стратегически и оперативни програми за развитието на Столична община през годините с фокус върху действащите нормативни категоризации като тази на НПОРИМДЕРТСО
- Извършване на цялостен анализ на мрежата от публични пространства в София, определяне на основни критерии за идентичност и функционалност и категоризиране на публичната градска среда
- Създаване на оперативна стратегия за осъществяване на координирани намеси в градската среда с цел да се подобри цялостната мрежа от публични пространства

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Общината планира изцяло на базата на данни

(Цели: Компактен и концентриран град, Мултифункционален град)

2020

2022

2030

МЯРКА:

СЪЗДАВАНЕ НА КРИТЕРИИ ЗА ИДЕНТИЧНОСТ И ФУНКЦИОНАЛНОСТ НА ПУБЛИЧНИТЕ ПРОСТРАНСТВА

Стъпка:

Общината успява да насочи инвестиционния интерес

(цел: Общината е стратег)

Стъпка:

Добре разпределено обществено обслужване

(цели: Мултифункционален град, Сближаване и общност)

СЪЗДАВАНЕ НА ВХОДОВЕ КЪМ ПАРКОВЕТЕ

В изследването на пешеходната достъпност на Визия за София се установи, че около 75 хил души, живеещи в районите Младост и Люлин, се намират на пешеходна дистанция под 1200 метра от парковете Западен и Въртопо, но нямат лесен достъп до тях поради липсата на формални и благоустроени входи. Необходимо е близостта на паркова среда до жилищни територии да се използва максимално, а създаването на нови входи и облагородяването на съществуващите би осигурило нужния достъп на повече хора до зелената система. Осигуряването на публичен достъп до частни паркове също е стъпка в тази посока. Относно нереализираните паркове е важно да бъдат предварително запазени терени за подходи, чрез устройствените планове, за да се подсигури, вместо застрои, достъпът към бъдещите паркове.

Времетраене: 5 години
Период: 2020 - 2025
Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОДДРЪЖКА, СТОПАНИСВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА КУЛТУРНИ, СПОРТНИ И ЗДРАВНИ ОБЕКТИ И ПРОСТРАНСТВА

С изработването на бизнес планове ще може да се анализира текущата ситуация на общинските спортни, здравни и културни обекти, ще се подобри планирането на средствата и ще се идентифицират конкретни цели, към които всеки от тях да се стреми през следващите няколко години. Подобни действия ще осигурят добра основа за работа с цел намаляване на безстопанствеността на обектите. Плановете ще оптимизират функционирането на обектите, тъй като ще има прогноза относно необходимите бъдещи постъпления за покриване на разходите и инвестиране на евентуалната печалба с цел развитие и привличане на нови ползватели, разнообразяване на предлаганите дейности и обновяване на физическата среда. Цялостното развитие на културния сектор ще бъде насърчено чрез изследване на възможности за развитие на културни пространства извън ЦГЧ и взаимстване и прилагане на добри и работещи практики.

Времетраене: 2 години за изработване на бизнес планове

Период: 2020 – 2022

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на база данни на общинските спортни, здравни и културни обекти, съдържаща: местоположение, вид и развивани дейности, капацитет, физическо състояние, актуални договори за концесия
- Анализ на финансовото състояние – текущо и за предните 5 години
- Изработване на индивидуални бизнес планове (краткосрочни – за 1 година, и средносрочни – между 3 и 5 години) за стопанисване и развитие на обектите, съобразени с анализите и състоянието на обектите, анализирани в предните две действия
- Изработване на инвестиционни проекти за реконструкция, монтаж и облагородяване на обекти, терени и съоръжения
- Реализация на реконструкцията

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОСТИГАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛЕН БАЛАНС НА ОБСЛУЖВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО С КУЛТУРНИ, СПОРТНИ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ЗДРАВНИ ОБЕКТИ И ПРОСТРАНСТВА

Постигането на териториален баланс на обслужване на населението с обекти на общественото обслужване е от голямо значение за качеството на живот на хората. Недостигът е особено осезаем в жилищните комплекси, най-вече новоизградените, където броят на хората далеч надвишава наличните социални услуги. Този дефицит може да бъде разрешен чрез обвързване на планирането с образователни, социални и здравни услуги при изграждането на жилищни комплекси и даването на разрешителни за жилищни сгради. За всеки квартал е важно да има достъп до тези обекти, които повишават стойността и разнообразието на средата. В града съществуват множество детски и спортни площадки, но голяма част от тях са с незадоволителна физическа среда и съоръжения, което ги прави опасни и неприятни за ползване и имат нужда от обновяване. Създаването на работещи културни обекти би повишило културния живот в различните части на града, би подпомогнало създаването на общности и стимулирало обмена на идеи сред гражданите.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: еднократно

Действия:

- Изследване на общественото обслужване на населението и установяване на непокрити градски части
- Анализ на териториите, предвидени за публични пространства и сгради в ПУП.
- Анализ на собствеността и възможностите за придобиване на частна собственост за конкретните територии.
- Определяне на приоритетни зони за намеса и оперативен план за действие
- Отделяне на бюджет за реконструкция на съществуващи, отчуждаване или взаимодействие чрез ПЧП за създаване на нови

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОСТ

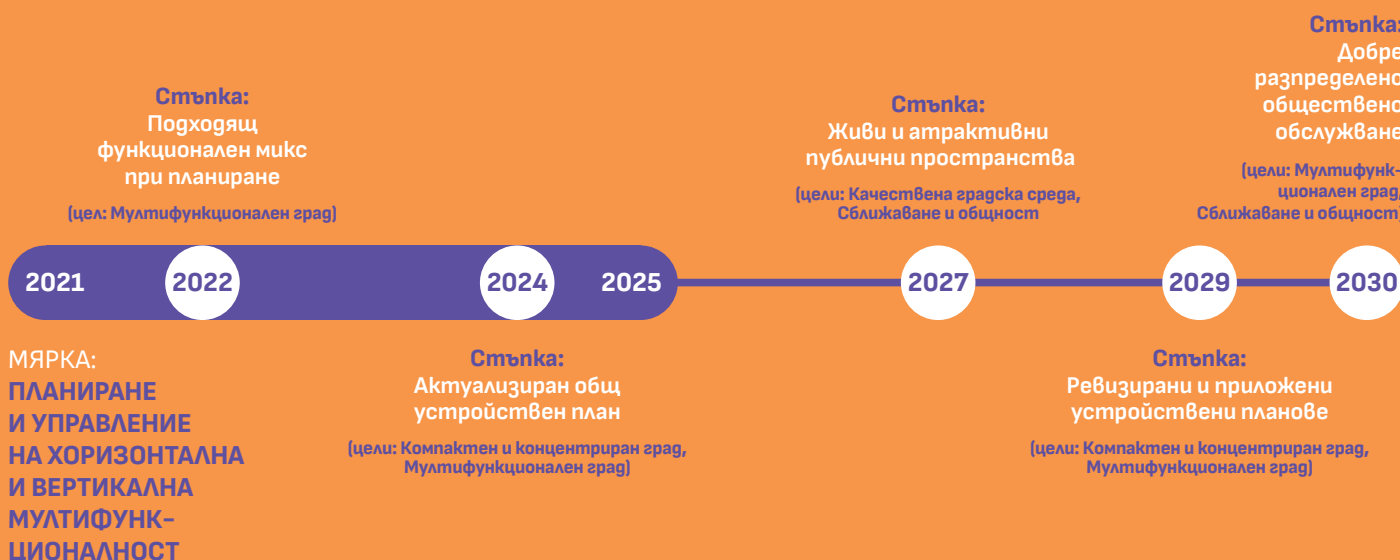
Настоящият ОУП позволява многофункционалното развитие на територията, но не го задължава, с което се наблюдава доминирането на определени функции в някои устройствени зони и създаването на монофункционална среда. Необходимо е и изследване и категоризиране на различните нива на градски центрове и създаване на инструмент, регулиращ функционалния микс. За градоустройствените единици, група устройствени зони или отделни устройствени зони е необходимо да бъдат създадени, чрез ОУП, изисквания за минимална квота от определена функция, което ще гарантира създаването на разнообразна среда. ПУП ще конкретизират предназначенията на имотите и ще се съобразяват с квотите на ОУП, но и ще могат да разпределят изискванията чрез въвеждането на ясна вертикална функционалност за всеки имот. За улици със съществуващ или планиран интензивен пешеходен поток, в ПУП да бъде предвидено задължителното наличие на активни партери, които да приемат различни търговски обекти, с което да се повиши жизнеността и разнообразието на средата.

Времетраене: 4 години

Период: 2021 - 2025

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

ПОДДЪРЖАНЕ НА АКТУАЛЕН ФУНКЦИОНАЛЕН АНАЛИЗ НА ГРАДСКАТА СРЕДА И СЪЗДАВАНЕ НА ИНСТРУМЕНТИ ЗА НАМЕСА

За по-добро разбиране на градската динамика е необходимо да има яснота относно различните обекти, които се явяват привлекателни пунктове за гражданите и провокират тази динамика. Необходими са промени в събирането на информацията относно търговските обекти и тяхното местоположение, като в момента в регистрите са налични само адресите на централите, но не и на всички обекти, което усложнява, забавя и прави непълни анализите. Наличието на данни за най-ниското ниво, за конкретни обекти като магазини, заведения, кина, училища и други, ще даде пълна картина за концентрацията на функция и активности в различните части на града. Необходима информацията относно вида обект, но и брой и профил на ползвателите и популярно време за посещение. Това ще подпомогне значително изследването на функционалния микс в града и качествено му планиране, а създаването на инструменти за насърчаване на определени функции в конкретни зони ще допринесе за неговото разнообразие.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Механизъм за годишна актуализация на функционалния анализ
(цел: Мултифункционален град)

Стъпка:
Общината планира изцяло на базата на данни
(цел: Общината е стратег)

2020

2021

2022

2030

МЯРКА:
ПОДДЪРЖАНЕ НА АКТУАЛЕН ФУНКЦИОНАЛЕН АНАЛИЗ НА ГРАДСКАТА СРЕДА И СЪЗДАВАНЕ НА ИНСТРУМЕНТИ ЗА НАМЕСА

Стъпка:
Подходящ функционален микс при планиране
(цел: Мултифункционален град)

Стъпка:
Добре разпределено обществено обслужване
(цели: Мултифункционален град, Сближаване и общност)

ЦЕЛ

КАЧЕСТВЕНА ГРАДСКА СРЕДА

В близкото бъдеще цялата градската среда в София е благоустроена, привлекателна и безопасна. Тя е приятно и предпочитано място за разходки, срещи и за прекарване на време на хора от различни социални групи. Това подсилва социалните връзки и подпомага развитието на общности.

Пешеходецът е с предимство, а достъпността е съобразена с всички. Хората в неравностойно положение се ориентират и придвижват лесно в градската среда и се чувстват сигурно и комфортно. Създадени са нови площи, градинки и пешеходни зони в кварталите извън центъра. Средата има ясна и разпознаваема локална идентичност, което насърчава жителите ѝ да я припознават като своя и да я поддържат в добър вид.

Инвестициите в градската инфраструктура се изпълняват качествено и с издръжливи материали. Ремонтните дейности и разходите за поддръжка са намалели поради дълготрайността на изпълнението. Сградите в града са реновирани и допринасят за качеството на средата. Рекламните и други елементи по тях са съобразени с принципи, които подчертават архитектурата на сградата и характера на средата. Всички сгради, които са част от културното наследство, са възстановени в предписания вид. Дефинирани и реализирани са визуални коридори към важни за града символи.

Непостигането на качествена градска среда ще запази много от сегашните недостатъци на града. Това от своя страна би попречило София да бъде предпочитано място за живот, посещение и бизнес, и да има положителна връзка между хората и пространството, което те обитават.

Свързани документи:

Общ устройствен план – по отношение на жилищната среда цели да създаде условия за изграждане на балансирана, качествена и устойчива жилищна система

Интегриран план за градско възстановяване и развитие – част от стратегическите цели са насочени към създаване на удобна, достъпна и безопасна жизнена среда, и развитие на публичните и пешеходни пространства

Стратегия за достъпна градска среда за всички на територията на Столична община 2018 – 2022 г. – изграждане на достъпна градска среда като основен елемент от политиките за устойчиво градско развитие

Публични пространства и обществен живот – определени ключови приоритети са опазване на символите на града, насърчаване на активното придвижване и създаване на качествени и активни публични пространства

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

КАЧЕСТВЕНА ГРАДСКА СРЕДА

2045 г.

2040 г.

13

УМНИ ТЕХНОЛОГИИ
И МАТЕРИАЛИ В
ИНФРАСТРУКТУРАТА

12

ВЪВЕДЕНИ В
ЕКСПЛОАТАЦИЯ
СИМУЛАЦИОННИ МОДЕЛИ
ЗА АНАЛИЗ НА ДАННИ

11

ПОВИШЕНА
ГРАДСКА КУЛТУРА

10

ПУБЛИЧНИТЕ
ПРОСТРАНСТВА
СА ОЗЕЛЕНЕНИ
КАЧЕСТВЕНО

09

СЪХРАНЕНИ ПЛАСТОВЕ

08

ПОКРИТИЕ НА
НАСЕЛЕНИЕТО С
ОБНОВЕНА
ИНФРАСТРУКТУРА

2030 г.

07

ВИЗУАЛНО
ПОДРЕДЕНА СРЕДА

06

ЗОНИ С ИНОВАТИВНА
АРХИТЕКТУРА

05

ЖИВИ И АТРАКТИВНИ
ПУБЛИЧНИ
ПРОСТРАНСТВА

04

ОСИГУРЕН ФИНАНСОВ И
ОРГАНИЗАЦИОНЕН
РЕСУРС

03

КАЧЕСТВАТА НА СРЕДАТА
СЕ КОНТРОЛИРАТ
ЕФЕКТИВНО

02

АКТУАЛНИ И
ДОСТОВЕРНИ ДАННИ ЗА
ИНФРАСТРУКТУРАТА

01

ДЕФИНИРАНИ СИЛУЕТ И
ПРИОРИТЕТНИ ВИЗУАЛНИ
КОРИДОРИ

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел КАЧЕСТВЕНА ГРАДСКА СРЕДА Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ОБНОВЯВАНЕ НА ВИК МРЕЖАТА И СЪОРЪЖЕНИЯ

Част от ВиК инфраструктурата в Столична община към 2019 г. не отговаря на изискванията на националните и европейските норми. Необходимо е привеждането в тези норми и поетапно изграждане, разширение и обновяване на водоснабдителните и канализационните системи на територията на Столична община, което ще допринесе за повишаване качеството на живот и опазването на ресурсите. Подмяната на износените и амортизирани водопроводи ще подобри експлоатационното състояние на мрежата, но и ще елиминира недостатъците на участъците, изградени с неподходящи материали, като корозиращи стоманени и канцерогенни етернитови водопроводи. Проведеното на Регионалното прединвестиционно проучване (РПИП) за ВиК мрежата на Столична община разглежда тези въпроси в детайл, прави предложение за подход за покриване на населението с необходимата инфраструктура с цел постигане на съответствие с екологичните норми и дава предписания за приоритизация на инвестициите за десетилетия напред.

Необходимо е съобразяването на устройствените планове с реалната ресурсна възможност териториите да бъдат обслужени с ВиК инфраструктура. Следва да се преразгледат устройствени зони, които РПИП не предвижда да са сред приоритетните за обезпечаване с инфраструктура и да се предвиди тяхното преотреждане в далекоперспективни, както и промяна на нормативната уредба за далекоперспективните зони. Устройствени процедури е необходимо да бъдат проведени и за обезпечаване на II-охранителен пояс на язовир Искър.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Обновени са най-старите водопроводи и всички граждани имат достъп до чиста питейна вода

(цел: Чиста среда)

Стъпка:

Покритие на населението с обновена инфраструктура

(цели: Качествена градска среда, Сближаване и общност)

Стъпка:

Умни технологии и материали в инфраструктурата

(цел: Качествена градска среда)

2020

2029

2030

2034

2039

2045

МЯРКА:

ОБНОВЯВАНЕ НА ВИК МРЕЖАТА И СЪОРЪЖЕНИЯ

Стъпка:

Водните ресурси се използват устойчиво

(цел: Кръгова икономика)

Стъпка:

Високо качество на живот за всички

(цел: Сближаване и общност)

ГОДИШНИ ОТЧЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА

Анализите показват, че липсва последваща оценка на изпълнените проекти, индикатори и мерки по отношение на експлоатацията и развитието на инженерната инфраструктура. Това затруднява ефикасния мониторинг относно състоянието на мрежите, който е необходим, за да могат да се оптимизират инвестициите в тях. Необходимо е да бъдат проследени стриктно заложените индикатори в стратегиите на различните експлоатационни дружества, както и да се изготвят годишни отчети, в които да бъдат наблюдавани постигнатите резултати. Необходимо е по-ефективен синхрон в действията по инвентаризация на данните на отделните дружества, който ще бъде по-видим с предложените отчети. Мярката ще допринесе за постигане на качествен мониторинг и актуализация на политиките, свързани с мрежите на инженерната инфраструктура.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: годишно

Действия:

- Сформиране на работна експертна група за изготвяне на годишните отчети, включваща представители на отделните експлоатационни дружества
- Периодичен преглед на изпълнените проекти и постигнати индикатори в стратегиите на различните експлоатационни дружества, изготвяне на финален отчет

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Актуални и
гостоверни данни за
инфраструктурата

(цел: Качествена градска среда)

2020

2022

2023

МЯРКА:

**ГОДИШНИ ОТЧЕТИ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
ИНФРАСТРУКТУРАТА**

ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ ЗА ЕФЕКТИВНО ПОЛЗВАНЕ НА ГАЗ, ВОДОПОТРЕБЛЕНИЕ

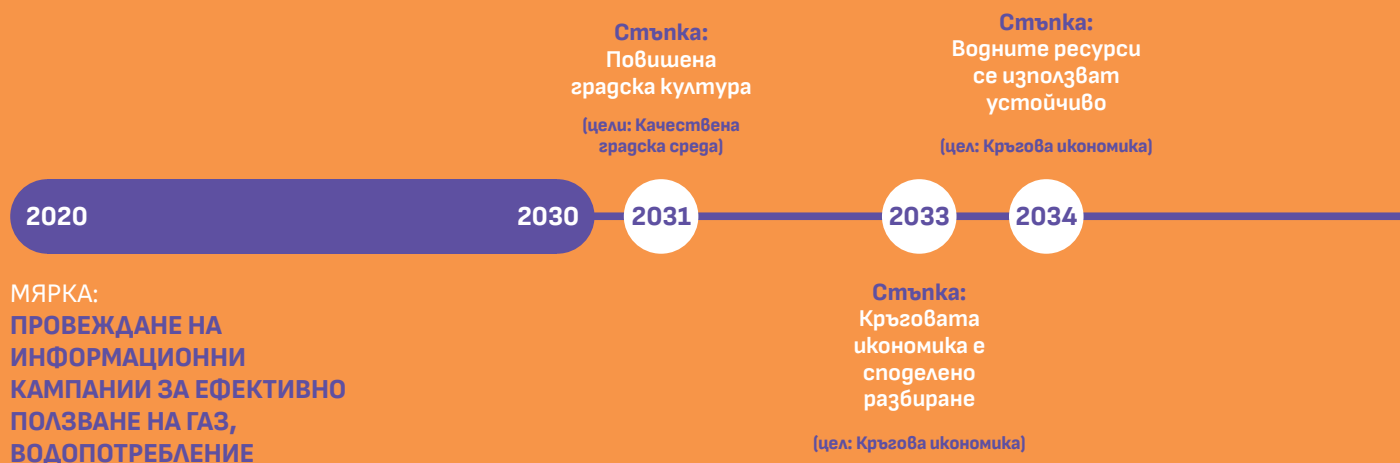
Тенденциите през последните години показват, че загубите на питейна вода намаляват, но са все още значителни. Това е породено от амортизираната инфраструктура, но неправомерно потребление на водни ресурси също води до негативни ефекти за околната среда. Информираността на населението и осъзнаването на значението на неговите навици на водопотребление и водоползване е ключово. Необходимо е провеждане на ежегодни информационни кампании и насърчаване на хората да пестят този ресурс. Такива кампании са необходими и относно потреблението на газ, за което сред част от населението са налични съмнение и неразбиране относно предимствата и практическото използване.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗРАБОТКА НА ПРОЕКТИ ЗА ПОЛАГАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ СЕНЗОРИ И УМЕН ГРАД

Технологиите навлизат във все повече аспекти на ежедневието, а с това се увеличава и генерирането на данни за различните процеси. Това позволява тези процеси да бъдат наблюдавани и изследвани, но и да бъдат предприемани конкретни мерки за тяхното оптимизиране. Оборудването на градската среда със сензори за преброяване и категоризиране на различни единици, като потоци от автомобили, ползватели на публични места, свободни паркоместа, нарушители, качество на въздуха, ще позволи да се изследва по-ясно градската динамика, а намесите да се планират по-ефективно.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Въведени в експлоатация симулационни модели за анализ на данни
(цели: Качествена градска среда, Общината е стратег)

Стъпка:
Умни технологии и материали в инфраструктурата
(цел: Качествена градска среда)

2020

2027

2029

2030

2039

МЯРКА:
РАЗРАБОТКА НА ПРОЕКТИ ЗА ПОЛАГАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ СЕНЗОРИ И УМЕН ГРАД

Стъпка:
Общината планира изцяло на базата на данни
(цел: Общината е стратег)

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА МРЕЖИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА НА ПОДЗЕМНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И СИНХРОНИЗАЦИЯ НА ИНФОРМАЦИЯТА МЕЖДУ ДРУЖЕСТВАТА

Обслужването на населението с техническа инфраструктура е базова задача на всеки град, която изисква сериозни финансови ресурси, време и организационен капацитет. Експлоатационните дружества имат нужда от информация за инфраструктурата, с която могат да оперират и за която са поели ангажимент да поддържат. Необходима пълна инвентаризация на наличната инфраструктура и дигитализирането ѝ в ГИС формат, който да бъде споделен и лесно достъпен от общината и другите дружества. Това би позволило провеждането на цялостни анализи за обслужването на населението и съвместно планиране и синхронизиране на намеси за поддръжка и развитие на мрежата. Мярката е свързана и с изготвянето на стандарт на данните, с конкретни атрибути, като година на изграждане, диаметър и материал, капацитет, аварийност, който да бъде задължително изискван от всеки оператор на техническа инфраструктура.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Актуални и
гостоверни данни за
инфраструктурата

(цел: Качествена градска среда)

2020

2022

2023

2025

МЯРКА:

**ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ И
ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА
МРЕЖИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА
НА ПОДЗЕМНАТА
ИНФРАСТРУКТУРА И
СИНХРОНИЗАЦИЯ НА
ИНФОРМАЦИЯТА МЕЖДУ
ДРУЖЕСТВАТА**

Стъпка:

Напълно
дигитализирани данни
в единен стандарт

(цел: Общината е стратег)

МОДЕЛИРАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ АКТИВНОСТИ ВЪРХУ КОНТЕКСТА

Необходимо е да се организират детайлни изследвания относно въздействието на заложените в редица стратегически и планови документи инвестиционни инициативи, както и пазарните тенденции. Тези трансформации на градската среда трябва да се съобразяват с контекста на съответната среда, като микроклимат, транспортна достъпност, услуги и визуални коридори и гледки. Изследването на функционалното и визуалното въздействие на инвестициите върху средата и хората е предпоставка за регулации, които да насочват създаването на определена среда. Тази мярка ще допринесе за постигане на естетически издържана, атрактивна и жизнена градска среда. Резултатите от изследванията следва да имат обратно действие върху устройствените планове и инвестиционната активност на общината.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Качествата
на средата се
контролират ефективно
(цел: Качествена градска среда)

2020

2023

2024

2030

МЯРКА:
МОДЕЛИРАНЕ НА
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ИНВЕСТИЦИОННИТЕ
АКТИВНОСТИ ВЪРХУ
КОНТЕКСТА

Стъпка:
Осигурен финансов и
организационен ресурс
(цел: Качествена градска среда)

СЪЗДАВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА НАРЕДБА ЗА ГРАДСКАТА СРЕДА

Създаването на Наредба за градската среда ще регламентира облика на сградите и пространствата, но и устройствените, административните и юридическите процеси за създаването на желания облик. Наредбата ще включва система от стандарти за различните компоненти и елементи на града, които ще указват какво е позволено или препоръчително да се реализира в средата спрямо определени характеристики, като цвят, материал, форма, стил, дизайн и други. В наредбата ще са указани конкретни стимули към собствениците на сградите, чрез което те да бъдат въввлечени в процеса по обновяване и поддържане на визуално изчистена среда. Създаването и прилагането на такава наредба ще регулира визуалното замърсяване и ще подпомогне значително за изчистването, но и създаването на специфичен за града и неговите квартали облик.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на Наредба за градската среда
- Награждане със стандарти (например за публични пространства и за частни имоти)
- Прилагане на наредбата и проследяване на ефекта от нейното действие

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ДЕФИНИРАНЕ, СЪЗДАВАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРАДСКИ СИЛУЕТИ

Градовете разполагат с ключови обекти, които поради историческо и културно значение или съвременна функция играят важна роля във формирането на градската идентичност. Планината Витоша ясно присъства в представата за София и е важно нейният образ да бъде видим. Катедралата "Св. Александър Невски" е значима сграда и символ на столицата. Необходимо е дефиниране и на други значими обекти и създаване на визуални коридори към тях, които да опазват гледката и да съхранят тяхното присъствие в града. Създаването на силуети също ще допринесе за по-цялостния и хармоничен облик на града, а предвижданията трябва да бъдат отразени в устройствените параметри на засегнатите имоти.

Времетраене: 1 година за дефиниране

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МИНИМИЗИРАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ТЕЖЕСТИ ЗА ЧАСТНИ ИНВЕСТИЦИИ В ПУБЛИЧНОТО ПРОСТРАНСТВО

Съществуват значителни административни тежести, които усложняват и забавят реализацията на безвъзмездни частни инвестиции в публичните пространства. Необходимо е разработването и прилагането на практични оперативни модели за използването на частни средства в подобряването на публичната среда, в случаите когато и двете страни имат интерес. Ускоряване на процедурите и премахване на данък гаранция са стъпки в тази посока. Създаването на стандарти за елементите на градския дизайн към Наредбата за градска среда би посочило на инвеститорите конкретни материали, цвят, композиции и други характеристики, които са подходящи за града и които могат да се прилагат. Мярката ще допринесе за постигане на естетически издържана, по-атрактивна и функционална градска среда, а общината ще спести ресурси, които ще бъдат вложени от инвеститора.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБНОВЯВАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ПУБЛИЧНИ ПРОСТРАНСТВА

Интензивното развитие на София в последните десетилетия спомага за привличането на много ресурси в града, но също така и поражда сериозен натиск върху наличното пространство и обществени услуги. Експертните проучвания на Визията обективно илюстрират териториалния дисбаланс относно достъпа до паркове, детски градини, училища и ограничената им наличност в някои от периферните квартали. Подобен дисбаланс може да бъде отчетен и относно наличието на мрежата от публични пространства. Докато в ЦГЧ тяхната структура е силно обоснована с векове, ситуацията в крайните жилищни комплекси и квартали е доста по-променлива под натиска на силния инвестиционен интерес, което мотивира прилагането на тази мярка. Идентичността на мястото е главен фактор в сформиранието на социалния и културен живот в градските райони, тя създава чувството за принадлежност и привързаността на хората към определена територия. Използването на методи като placemaking, който се фокусира върху самите жители като основен физически и интелектуален ресурс за облагородяване, позволяват с минимални средства да се постигат оптимални резултати, създават се местни общности и се разпространяват добрите примери чрез активното въвличане на самите граждани в процеса. Публичните пространства могат да бъдат въвеждани постепенно като временни намеси за избрани часове от денонощието или за определени дни, което позволява смяната на функцията да бъде постепенна и да бъде тествана. утвърждават градската идентичност и да насърчават общуването и социалното взаимодействие между различни групи в рамките на отделни градски територии.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Емблематичните софийски места са световно популярни

(цел: Позитивен имидж)

Стъпка:

Живи и атрактивни публични пространства

(цели: Качествена градска среда, Сближаване и общност)

Стъпка:

Добре разпределено обществено обслужване

(цели: Мултифункционален град, Сближаване и общност)

Стъпка:

Публичните пространства са озеленени качествено

(цел: Качествена градска среда)

2020

2027

2028

2030

2032

МЯРКА:

ОБНОВЯВАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ПУБЛИЧНИ ПРОСТРАНСТВА

Стъпка:

Привлекателна градска среда

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

Жителите на София се гордеят с града си

(цели: Автентичен и многопластов град, Позитивен имидж)

СЪЗДАВАНЕ НА КОМФОРТНА И БЕЗОПАСНА ПЕШЕХОДНА МРЕЖА

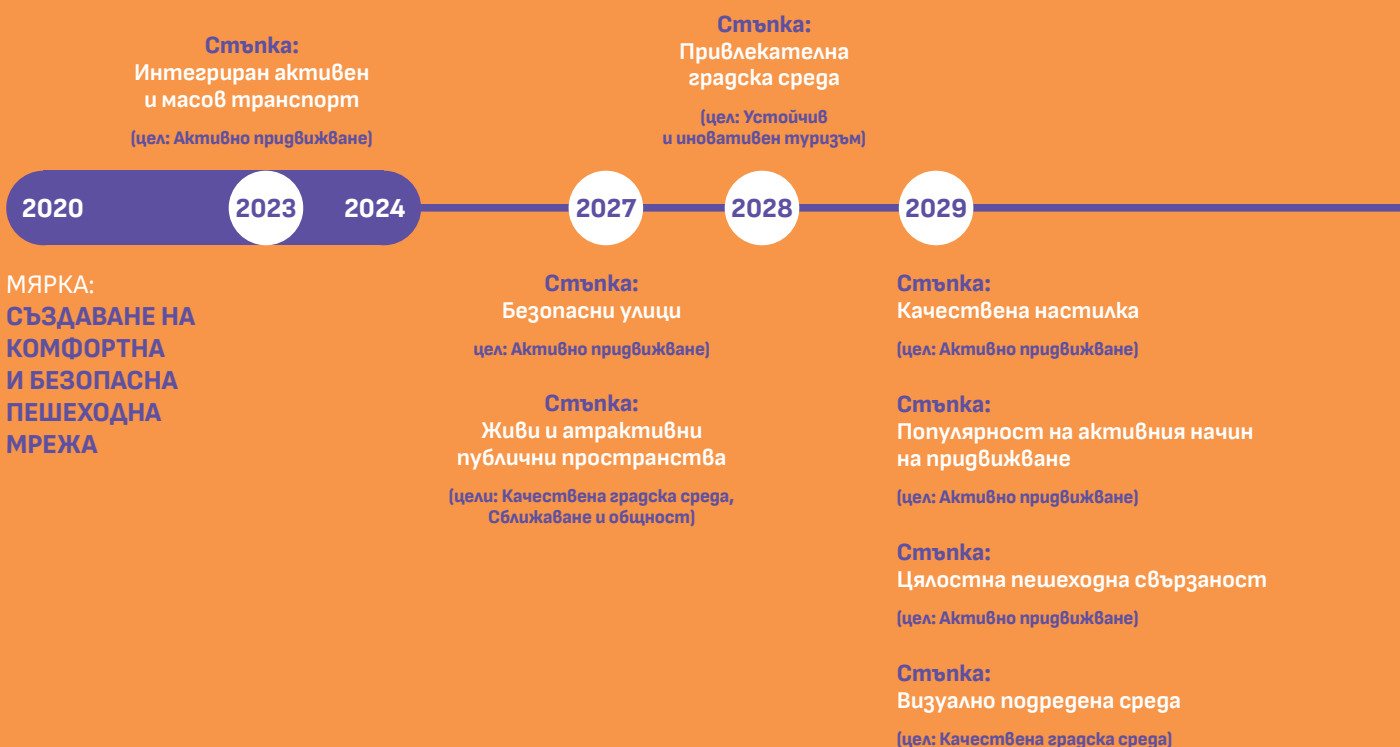
Ходенето пеш е най-естествената форма на придвижване и явна възможност за поддържане на физическа активност. Ходенето позволява опознаване на местата, през които се преминава, и вероятни срещи с приятели и съседи, което допринася за социалната интеграция. За насърчаване на пешеходството е необходимо осигуряване на цялостна пешеходна мрежа, която обвързва ключовите публични пространства, не само в центъра и която да бъде безопасна, приятна и интересна за преминаване. Намалването на подлезите и надлезите и създаване на повече пресичания на терен ще увеличат броя пешеходци. Създаването на изнесени тротоари за осигуряване на по-добра видимост от страна на водачите на превозни средства, поставянето на ясна маркировка, улесняването на пресичанията и строгият контрол на неправилно паркиралите са важни фактори, които влияят благоприятно на пешеходното движение и за безопасността на пешеходците. Приоритетни места за успокояване на движението и създаване на безопасна среда са учебните и здравните заведения.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ ЗА ОТГОВОРНОСТИТЕ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ КЪМ ВЪНШНИЯ ВИД И ПОДДРЪЖКАТА НА СГРАДИТЕ

Липсва информираност сред собствениците на недвижими имоти за техните задължения и отговорностите им по отношение на стопанисването и поддръжката на сградния фонд. Това обуславя необходимостта от провеждането на смислени и атрактивни информационни кампании и инициативи, с които на максимален брой хора да бъде разяснено какви са ползите на собствениците от влагане на средства и усилия за поддръжка на сградите, които притежават и вероятно обитават.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: на всеки две години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕРИТОРИИ В ОУП ЗА РАЗВИТИЕ НА ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНА ГРАДСКА СРЕДА

София е град с богата история и значимо архитектурно наследство, чрез което можем да разберем за тенденциите на отминалите периоди. В съвременето са налице нови методи на строителство, като 3Д принтиране, нови материали, но и нови тенденции, които поставят на преден план енергийната ефективност и опазването на ресурсите. София може да предложи изоставена територия в рамките на компактният град, пустееща земя или стара индустриална зона, в която да бъдат насърчавани урбанистичните и архитектурните иновации, както и гъвкавост на някои устройствени параметри, но за сметка на ясни изисквания за нововъведения, които да отразяват технологичното, но и културното развитие.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Зони с иновативна
архитектура

(цел: Качествена градска среда)

2020

2023

2028

2039

МЯРКА:

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА
ТЕРИТОРИИ В ОУП
ЗА РАЗВИТИЕ НА
ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНА
ГРАДСКА СРЕДА

Стъпка:

Умни технологии и материали
в инфраструктурата

(цел: Качествена градска среда)

ОБЛЕКЧАВАНЕ НА РЕЖИМА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ЧАСТНИ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ (ИДПС)

София е компактен град, чиято структура позволява доизграждане на централизирана канализационна система в по-голямата част от територията в строителни граници. Но има части, където съществуващата улична мрежа не е с подходящи гъстота, профили и наклони и е без възможност за разширяване и провеждане на канализация под нея, както и има отдалечени населени места и селищни образувания в СО от съществуващите канализационни колектори, с относително малък брой жители и не е икономически целесъобразно да се изграждат и поддържат нови дълги и скъпи връзки за довеждане на отпадните води към ПСОВ Кубратово. Използването на попижни ями и нерегламентираните зауствания там са основен проблем за качеството на водите в градските реки.

В европейското законодателство пречистването на отпадъчните води на ниво агломерации се разглежда в разпоредбите на Директива 91/271/ЕИО. Чл. 3 (1) въвежда понятието „индивидуални системи и групи подходящи системи“ (ИДПС) за случаите, в които изграждането на канализационна система не е технически, екологично или икономически обосновано. Въвеждането на ИДПС изисква сериозна подготвителна работа за интегриране на текстовете от Директивата в националната ни нормативна рамка, която към настоящия момент не е достатъчно подходяща. Наредба No 6 от 9.11.2000 г. не предвижда варианти, различни от централизирана канализационна система за отвеждане и третиране на градски отпадъчни води от агломерации над 2000 Еквивалент жители. Заустване на пречистени води се разрешава почти изключително на местния ВиК оператор, за да носи той отговорност за качеството на заустваните води.

Необходимо е Столична община да предприеме необходимите действия за изпълнение на плана, препоръчан в доклад на Световната банка на национално ниво за следващите 5 г. с описани стъпки, в координация и съгласуваност между Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Басейнова дирекция към Министерство на околната среда и водите.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- СО да конкретизира зоните за допускане на ИДПС на територията си чрез актуализиране и допълване на устройствени схеми за ВиК инфраструктурата с висок ранг и пространствен обхват.
- Да бъде нормативно определен параметър, който да указва броя на жилищните единици, които могат да ползват една ИДПС спрямо характеристиките на станцията.
- Предвижданията на посочените схеми следва да станат задължителна съставка на подробно задание по част „ВиК“ на техническата инфраструктура към следващо ниво – ПУП, където при липса на канализация да се допуска разглеждане на варианти с ИДПС.
- Столична община активно да подпомогне Министерството на регионалното развитие и благоустройството с информация и обосновани предложения за нормативно определяне на по-облекчена и предвидимо кратка процедура по издаване на разрешения за изграждане на ИДПС и създаване на управленски инструменти за контрол върху функционирането им.
- Столична община да поеме контрола върху функционирането на ИДПС, в съответствие със Стратегията за развитие и управление на водоснабдяване и канализация в Република България 2014–2023 г., одобрена от Министерски съвет през април 2014 г.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Покритие на населението с обновена инфраструктура

(цели: Качествена градска среда, Сближаване и общност)

2020

2025

2030

МЯРКА:

ОБЛЕКЧАВАНЕ НА РЕЖИМА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ЧАСТНИ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ (ИДПС)

СЪЗДАВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМИ ЗА ПОДДРЪЖКА НА ЖИЛИЩНИЯ ФОНД

Съществуващото състояние на жилищния фонд показва ясна необходимост от подобряване на процеса по поддръжка. Необходимо е стимулиране на чувството на отговорност на собствениците, с цел подобряване на поддръжката при експлоатация и въвеждане на мерки за енергийна ефективност. Създаването и прилагането на ясни санкции към собствениците, които възпрепятстват поддръжката на сградата и общите части, би ги насърчило да са активни участници в процеса, с което ще се удължи животът на самия фонд, но и ще се подобряват безопасността и обликът на средата. Необходимо е и популяризиране на програмите за подпомагане на собствениците на сгради, обекти на културното наследство, за поддръжката на фасадите, покривите и конструкцията.

Времетраене: 3 години

Период: 2021 – 2024

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДЪЖДОВНИТЕ ВОДИ ЗА САНИТАРНИ НУЖДИ, ЗА ПОЛИВАНЕ, ЗА ИНДУСТРИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

Тенденциите през последните години сочат повишаване на недостига на питейна вода. Използването на дъждовни води ще допринесе за намаляване на потреблението на питейни води и намаляване на разходите за водоползване, като освен това ще помогне за развитие и внедряване на иновации за преизползване на ресурси, свързани с ориентирането към кръгова икономика. Мярката е в синхрон с целите и приоритетите на Стратегия за развитие на инженерната инфраструктура на територията на Столична община (части: водоснабдяване, канализация, корекция на речните корита), Sofia City Strategy (2003), Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014– 2023, както и с глобална цел 6 на ООН: Чиста вода. Мярката ще допринесе за подобряване на инфраструктурната безопасност на Столична община и нейното устойчиво развитие.

Времетраене: 15 години

Период: 2024 – 2039

Честота: годишно

Действия:

- Изготвяне на стратегия и оперативен план за управление и реализиране на мярката
- Изпълнения на поетапни СМР по изграждане на колектори и системи за събиране на дъждовна вода и упражняване на постоянен авторски надзор на дейностите
- Упражняване на независим строителен надзор на реализираните и реализиращите се обекти и одит на проекта

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

Стълка:

Водните ресурси се използват устойчиво

(цел: Кръгова икономика)

Стълка:

Устойчиво използване на дъждовните води

(цел: Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

2024

2034

2039

МЯРКА:

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДЪЖДОВНИТЕ ВОДИ ЗА САНИТАРНИ НУЖДИ, ЗА ПОЛИВАНЕ, ЗА ИНДУСТРИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

ИЗГРАЖДАНЕ НА СИСТЕМА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ГЕОТЕРМАЛНАТА ЕНЕРГИЯ

Възможностите за експлоатация на геотермалната енергия в градовете нарастват значително в глобален мащаб, базирано на развитието на технологиите за нейното извличане. Този вид енергия се отличава с високата си ефективност и икономичност, а освен това добивът ѝ не замърсява околната среда. „Стратегия за използване на потенциала от минерални води и земна топлина (геотермална енергия) на територията на Столична община“ показва значителния потенциал на София за интензивно ползване на геотермална енергия, основно за балнеологични нужди, но също така и за отопление на сгради.

Времетраене: 10 години

Период: 2025 – 2035

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Използване на геотермална енергия

(цел: Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

2025

2030

2035

МЯРКА:

**ИЗГРАЖДАНЕ НА СИСТЕМА
ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА
ГЕОТЕРМАЛНАТА ЕНЕРГИЯ**

Стъпка:

Покритие на
населението
с обновена инфраструктура

(цели: Качествена градска среда, Сближаване и общност)

ЦЕЛ

КОМПАКТЕН И КОНЦЕНТРИРАН ГРАД

Градът през 2050 г. успешно следва политики и планове за компактно развитие. Стари изоставени индустриални и инфраструктурни терени се обновяват и преизползват с нови, активни функции. Застрояването на земеделска земя се ограничава целенасочено и се реализира само при доказана необходимост.

Стимулира се развитието на среда с гъстота на обитаване, близка до сегашната в центъра на София. По този начин гражданите имат удобен достъп до цялата необходима инфраструктура за обслужване, като същевременно не се компрометира озеленяването, ослънчаването, гледките и въздушните потоци около сградите. Ключовите транспортни възли и спирки остават с по-интензивно застрояване, за да могат повече хора и бизнеси да бъдат обслужени от транспортната инфраструктура. Постигнат е комфортен за броя жители обем и разпределение на публичните пространства и услуги, площади, паркове, учебни и здравни заведения, места за спорт и културни и търговски центрове. Градът успешно управлява жилищния фонд, жилищата се използват ефективно, а празните, необитавани жилища са рядкост. София управлява успешно логистиката чрез подобрени инфраструктурни връзки, но и чрез оптимизирани процеси за получаване, разпределяне и изпращане на стоки, както в града, така и в регионален и световен мащаб. Големите центрове, които привличат товарен трафик са изнесени в покрайнините на града, за да не натоварват транспортните системи, а разнасянето на доставките или стоките се случва с подходящи за средата превозни средства.

Неизпълнението на тази цел би довело до разстилане на града към крайградските територии, увеличаване на почвеното запечатване, зависимост от автомобили и изолиране на общности. Усвояването на нови и по-далечни територии би натоварило екосистемите и би изисквало изграждане и поддържане на нова и скъпа инфраструктура. Осигуряването на редовни и бързи транспортни връзки с масов транспорт би било трудна задача, особено при застрояване с ниска гъстота.

Свързани документи:

Устойчиво развитие на градовете и общностите (цел 11 от целите за устойчиво развитие на ООН) – насърчава развитието на компактни, добре свързани градове, предоставящи лесен достъп до многообразие от услуги

Общ устройствен план – реконструкция и модернизация на съществуващите индустриални зони в периферията и запазване на функцията си и пререструктуриране с смесени многофункционални на тези, в близост до центъра

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

КОМПАКТЕН И КОНЦЕНТРИРАН ГРАД

2040 г.

07

ОБНОВЕН СГРАДЕН ФОНД

06

УСВОЕНИ ПРИОРИТЕТНИ
ТЕРИТОРИИ

05

2030 г.

05

РЕВИЗИРАНИ И
ПРИЛОЖЕНИ
УСТРОЙСТВЕНИ ПЛАНОВЕ

04

МИНИМИЗИРАНЕ НА
НЕОБИТАВАНИТЕ
ЖИЛИЩА

03

ОБЩИНАТА
УСПЯВА ДА НАСОЧИ
ИНВЕСТИЦИОННИЯ
ИНТЕРЕС

02

ИЗГРАДЕНА СРЕДА
В ПРИОРИТЕТНИТЕ
ТЕРИТОРИИ

01

АКТУАЛИЗИРАН
ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел КОМПАКТЕН И КОНЦЕНТРИРАН ГРАД Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

КОНТРОЛИРАНА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА ЗАТВОРЕНИ КОМПЛЕКСИ

В развиващите се нови квартали се забелязва тенденция към изграждане на затворени жилищни комплекси, пораждащи редица проблеми за градската среда, като чувство за неравенство и маргинализация на хора с по-нисък социален статус, както и социална изолация на местните жители от "външния свят". Освен това тези комплекси представляват площни физически бариери, които затрудняват връзките между отделни части на квартала и влошават жизнеността на публичната градска среда. Въвеждане на нормативни изисквания за ограничаване на затворените комплекси чрез ограничаване на тяхното РЗП до определен процент от общото РЗП на градоустройствената единица или устройствената зона, и/или въвеждане на максимална площ на заградената територия или максимална дължина на оградата.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 - 2023

Честота: годишно

Действия:

- Локализиране, картиране и анализ на затворените жилищни комплекси
- Локализиране и анализ на зоните със завишен инвестиционен интерес и в частност – изграждащи се или предвидени за изграждане затворени комплекси
- Въвеждане на нормативни изисквания за ограничаване на РЗП на затворените комплекси до определен процент от общото РЗП на градоустройствената единица или устройствената зона

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБНОВЯВАНЕ НА НЕИЗПОЛЗВАНИ ТЕРИТОРИИ (ИНДУСТРИАЛНИ, ИНФРАСТРУКТУРНИ, ВОЕННИ)

Един от основните фактори, които налагат тази мярка, е бързото нарастване на София през последните години. Разстилането на града може да бъде ограничено чрез използване на пълния потенциал на вече съществуващи терени вътре в града. Неизползваните индустриални, инфраструктурни, включително и ЖП ареали, военни или други територии трябва да бъдат разглеждани като ценен ресурс за града и бъдещото му пространствено развитие. Същевременно освобождаването на компактният град от точкови обекти, привличащи интензивен трафик (напр. стокови борси) би освободило още повече терени. Внедряването на нови функции в тези пространства би вдъхнало нов живот в градската структура и би създало цялостна, комфортна и сигурна градска среда.

Времетраене: 6 години

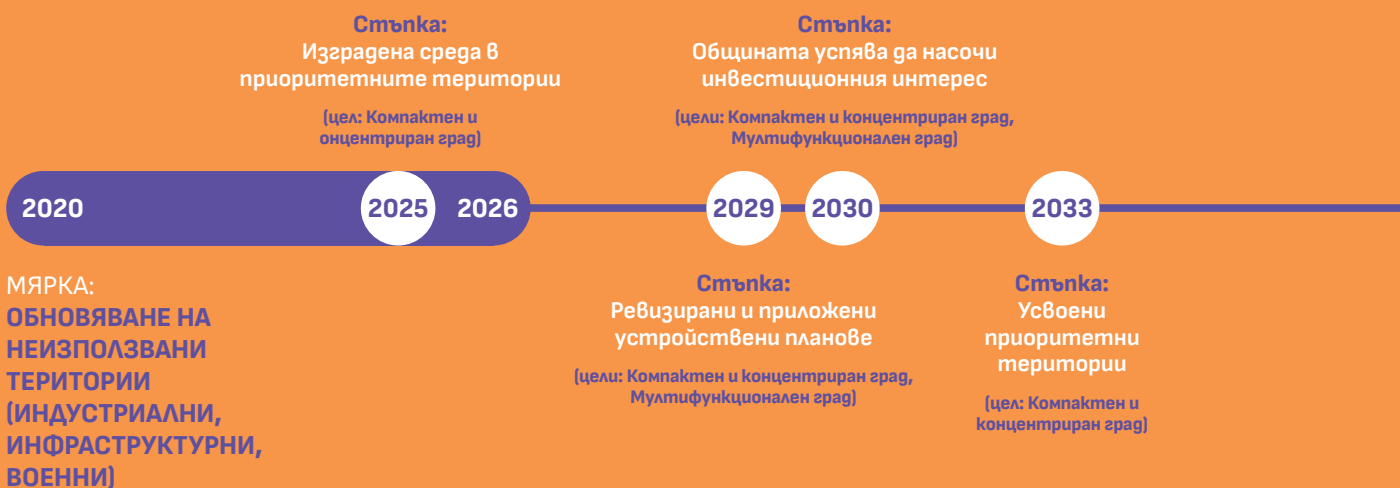
Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

Действия:

- Картиране на местоположението, собствеността и вида на изоставените територии
- Анализ на възможните нови функции за внедряване в неизползваните територии на база съществуващия функционален микс и нуждите на града
- Избор на пилотни територии
- Трансформация на пилотните територии
- Анализ на резултатите и наученото и трансформация на други неизползвани територии за необходими нужди

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

КОНСТРУКТИВНО ОБСЛЕДВАНЕ И ОТСТРАНЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА

Многофамилните жилищни сгради, строени по индустриален способ, са характерни за периода между 1960 и 1990 година, а с времето се изчерпва тяхната експлоатационна годност. Проучването на Визия за София показва, че в тези сгради живеят над 40% от жителите на града и е необходимо всяка една сграда да бъде изследвана конструктивно, да се оцени нейното състояние и да се установят необходимите мерки за обновяване. С цел удължаване на експлоатационния период, повишаване на устойчивостта при земетресение и цялостното осигуряване на безопасността на обитателите е необходимо прилагане на конкретни мерки за отстраняване на конструктивни и други по-съществени нарушения, свързани с тяхната безопасност, спрямо оценката на сеизмичния риск. С оглед възрастта на тези жилищни сгради е наложително отстраняването на нарушенията да бъде приоритетно, за да се избегне заглъбочаване на проблемите и съответно нарастване на цената за тяхното отстраняване. Законоустановените изисквания за създаване на техническите паспорти на сградите предвиждат краен срок от 2022 за паспортизацията на всички обекти. Създаването на такива паспорти и поддръжката на сградите е ангажимент на собствениците. Целесъобразно би било Столична община да провежда информационни кампании, обясняващи тези отговорности, както и да проучи възможности да стимулира собствениците да инициират необходимите обследвания и отстраняване на нарушения.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

Действия:

- Повишаване осведомеността на гражданите по отношение на правната рамка за безопасна поддръжка на сградите
- Конструктивно обследване, включително проверка на наличната проектна документация и оценка на сеизмичния риск на панелните блокове и създаване на предписания
- Анализ на направените конструктивни и сеизмични проучвания и приоритизиране на сградите в зависимост от тяхното състояние и брой обитатели – тези в най-лошо състояние и с най-много жители са с най-висок приоритет за намеса
- Отстраняване на конструктивни и други по-съществени нарушения в зависимост от конструктивното обследване и оценката на сеизмичния риск на първите 50 сгради
- Анализ на резултатите и повтаряне на процедурата – обществена поръчка и ремонтни дейности

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

2020

2026

2035

МЯРКА:
КОНСТРУКТИВНО
ОБСЛЕДВАНЕ И
ОТСТРАНЯВАНЕ НА
НАРУШЕНИЯТА

Стъпка:
Обновен сграден фонд
(цел: Компактен и
концентриран град)

ОУП, НАСЪРЧАВАЩ КОМПАКТНОСТТА И ОГРАНИЧАВАЩ РАЗРАСТВАНЕТО

Съвременната градоустройствена практика показва, че дисперсните градове с предградия с еднофамилни къщи и ниска гъстота на население създават редица предизвикателства, като автомобилна зависимост и затруднен транспортен достъп, скъпо осигуряване и поддържане на техническата инфраструктура, социална сегрегация, но и запечатване на ценни почви. Настоящият ОУП позволява далекopersпективно разрастване на града извън съществуващата строителна граница и урбанизиране на територии по склоновете на околните планини и Софийското поле. При промяната на ОУП е необходимо преосмисляне на заложеното разширяване на града и вместо това насърчаване на компактността, която позволява ефективно ползване на инфраструктурата, по-къси дистанции, по-лесно осъществими придвижвания и повече жизнени пространства.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Обвързани стратегии

(цел: Общината е стратег)

Стъпка:

Актуализиран общ устройствен план

(цели: Компактен и концентриран град,
Мултифункционален град)

2020

2024

2025

МЯРКА:

ОУП, НАСЪРЧАВАЩ
КОМПАКТНОСТТА
И ОГРАНИЧАВАЩ
РАЗРАСТВАНЕТО

АНАЛИЗ И ПРИОРИТИЗИРАНЕ НА ТЕРЕНИ ЗА ОБНОВЯВАНЕ

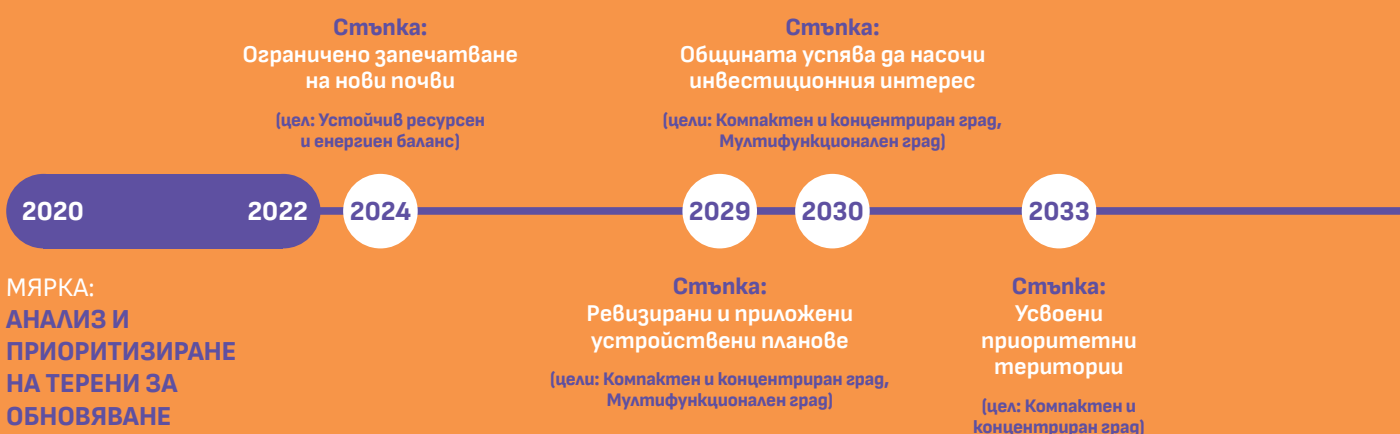
Нарастващата цена на земята насочва инвестиции към крайградските територии, а застрояването на склоновете на съседните планини и земи от полето се наблюдава от реализираните и предвидените инвестиционни намерения. София разполага с немалко изоставени и неизползвани вътрешноградски територии, бивши индустриални, инфраструктурни, ЖП или неувоени терени. Демографските прогнози показват очаквано нарастване на населението на града, а усвояването на тези терени би подпомогнало неговото приютяване. Необходимо е да се анализират тези терени и да се изведат приоритетните, за които да се подготвят конкретни мерки, които да подпомогнат тяхното обновяване и развитие, като осигуряване на инфраструктура и създаване на стимули за привличане на инвестиции.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВКЛЮЧВАНЕ НА НЕОБИТАВАНИТЕ ЖИЛИЩА В ПАЗАРА

С нарастването на населението нарастват и жилищните нужди на града, а често те се посрещат със строителство на нови сгради, които да удовлетворят търсенето. Вече извършеният от Софпроект "Анализ на максималното натоварване на жилищната сфера" показва, че изпълнението на настоящия ОУП позволява изграждането на жилища за още 1 млн. души в рамките на общината. "Анализ на потенциалната миграция към София" обаче показва, че миграционният натиск към София ще намалява и не можем да очакваме такъв брой население. Тези изследвания подчертават важноста от детайлен анализ изобщо на необходимостта от строителство на нови жилища, имайки предвид, че качеството на жилищата е по-важно от тяхното количество. Установено е, че немалка част от жилищния фонд е необитаван, което е признак за неефективно управление на жилищния сектор и наличие на готови жилища, които имат неизползван по предназначение потенциал. Необходимо е общината да насърчи собствениците на тези необитавани жилища да ги включат в пазара, с което да се облекчи растящото търсене, но и да се осигурят ползватели, които ще поддържат сградния фонд и ще увеличат експлоатационния му срок. Създаването на стимули за включване на тези жилища в пазара ще донесе на собствениците директни нови доходи или ще осветли нерегламентирано отдаване под наем, с което ще се подобри и събираемостта на данъците.

Времетраене: 5 години

Период: 2021 – 2026

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

УВЕЛИЧАВАНЕ НА ПОЛЗВАЕМОСТТА НА ОБЩИНСКИ ЖИЛИЩА

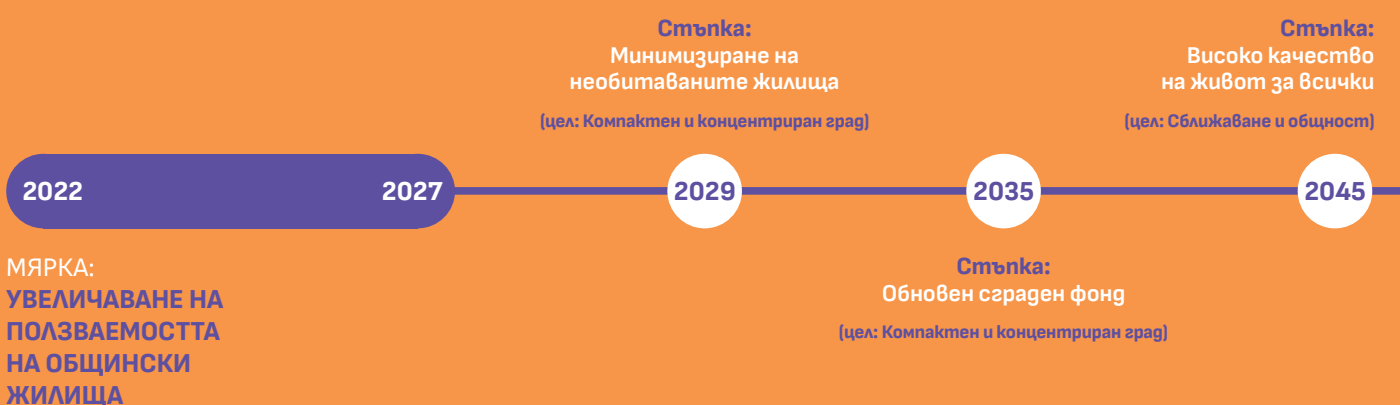
Демографската прогноза за нарастване на населението на София показва, че търсенето на жилища ще продължава, а с това и необходимостта от общински такива, които да подпомогнат нуждите на града от жилищен фонд. Увеличаването на броя на общински жилища може да бъде реализирано чрез ПЧП като изискване на брой обекти за нуждите на общината при отстъпване на правото на строеж върху общински терен. Друг инструмент могат да бъдат устройствените параметри, които да бъдат по-високи стойности при реализацията на общински жилища в частен инвестиционния проект. Общинските жилища трябва да бъдат не само за социално слабите, но и да бъдат алтернатива на частното предлагане, като осигуряват различни по размер, вид и локация жилища, отговарящи на различните потребности на своите клиенти, с което допринасят и за социалния микс на средата. Съществуващите процедури по кандидатстване са сложни и бавни, което възпрепятства и процеса по уреждане на жилищните нужди. Установени са разминавания между критериите за настаняване и реалното икономическо състояние на част от настанените, което допълнително възпрепятства нуждаещите да намерят свой дом и налага необходимостта от по-строг и прозрачен мониторинг.

Времетраене: 5 години

Период: 2022 - 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

НОВ МЕХАНИЗЪМ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ТАКСАТА ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОЕКТ

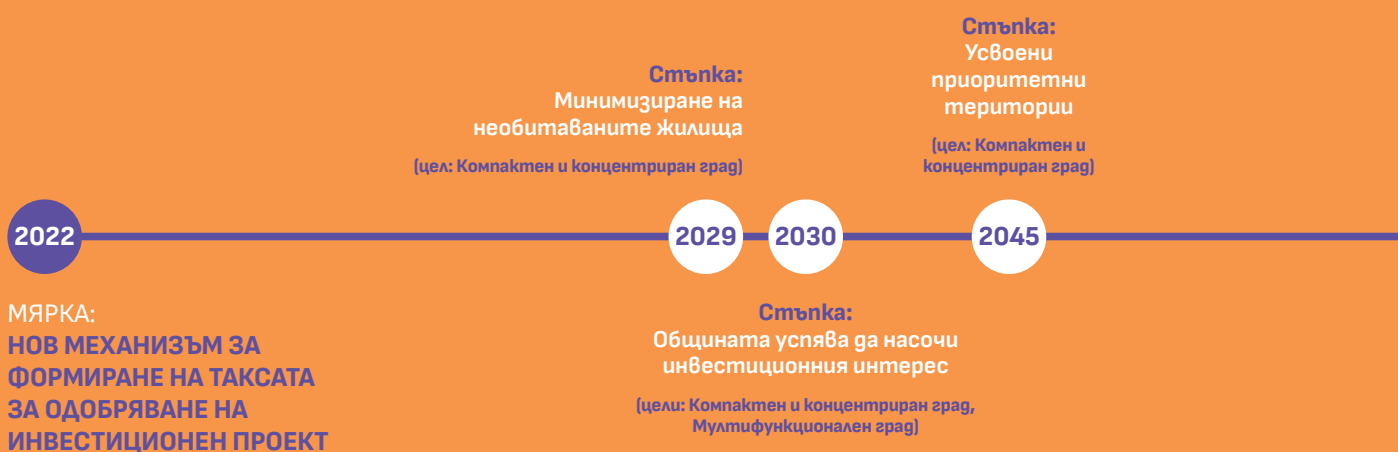
Таксата за одобряване на инвестиционните проекти може да бъде инструмент за провеждане на териториални политики. Необходимо е тя да бъде калкулирана чрез оценка на характеристиките на територията, за която е налично инвестиционното намерение. По този начин ще се стимулират инвестициите в определени територии и ще се редуцират в други. Строителството в пустеещи вътрешноградски терени трябва да бъде приоритизирано пред склоновете на Витоша и, освен изграждането на инфраструктура, динамичната такса за разрешение за строеж би била подходящ инструмент.

Времетраене: 1 година

Период: 2022 – 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПУП, СЪОБРАЗЕНИ С ОБНОВЕНИЯ ОУП

Актуализацията на ОУП ще промени предвижданията за някои устройствени зони. Част от бъдещата транспортна инфраструктура ще е с променени габарити. По-конкретното ниво на устройствено планиране трябва да се съобрази с по-високото и промените на актуализирания ОУП трябва да се отразят в ПУП-овете, които съответно да бъдат преработени.

Времетраене: 10 години

Период: 2024 – 2034

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Обвързани стратегии

(цел: Общината е стратег)

МЯРКА:

**ПУП, СЪОБРАЗЕНИ С
ОБНОВЕНИЯ ОУП**

Стъпка:

Ревизирани и приложени
устройствени планове

(цели: Компактен и концентриран град,
Мултифункционален град)

ЦЕЛ

УСТОЙЧИВ И ИНОВАТИВЕН ТУРИЗЪМ

В бъдеще София е един от най-атрактивните за туристи градове в регионален и континентален мащаб. Столицата привлича посетители с иновативни и вдъхновяващи туристически преживявания, експонира отлично историята и културата си, а обслужването и предоставянето на информация са на високо ниво.

Чрез технологични средства за анализ на туристическо поведение, София успява гъвкаво да управлява предлагането и да привлече не само нискобюджетни туристи, но и семейни, организирани, конферентни и еко-ориентирани посетители. Планината и водните площи са удобни за достигане. Минералните води на града осигуряват значителен туристически интерес. Селският и алтернативен туризъм са добре развити.

Развитието на бранша осигурява работни места за много жители на града в сфера, където личният контакт и човешките умения продължават да са водещо изискване. Привлекателността на София като туристическа дестинация играе важна роля в привличането на научен и бизнес потенциал към града. Повечето посетители остават значително по-дълго, инвестират повече и рекламират София в собствената си социална среда. Градът стои добре на световната карта, като успява разумно и устойчиво да управлява приходите от туризъм за справяне с негативните ефекти от увеличаване човешки поток.

Алтернативно, градът би останал слабо позната дестинация за туристи въпреки богатите си природни и културни дадености. Това би било изпуснат шанс за привличане на човешки капитал и инвестиции в София, но би намалило нуждата от справяне с проблеми, идващи от нараснал брой посещения в столицата.

Свързани документи:

Изследване "Конкуреннтните предимства на София като туристическа дестинация" анализира туристическото възприятие за града по международна методология и отправя препоръки за области за развитие

Доклад в направление "Икономика" в рамките на "Визия за София" анализира съществуващите стратегии и прави препоръки за допълнителни изследвания и приоритетни области за развитие, както и за маркетингова стратегия

Стратегия за развитие на София като туристическа дестинация 2017-2030 г. и приложен План за действие описват текущата стратегия за развитие на сектора в града, включващо идентифициране на ресурсна обезпеченост, приоритетни видове туризъм, анализ на потреблението

Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България обхваща периода 2014-2030 г. и систематизира стратегическите цели и дейности за устойчиво развитие и управление на сектора.

Наръчникът на Европейската система за туристически индикатори на ЕС отбелязва ключови политики за развитие на устойчив туризъм и излага препоръки за изграждането на система за оценка и мониторинг на устойчиви практики

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

УСТОЙЧИВ И ИНОВАТИВЕН ТУРИЗЪМ

2040 г.

СОФИЯ Е ТОП
ТУРИСТИЧЕСКА
ДЕСТИНАЦИЯ НА
БАЛКАНИТЕ

13

2035 г.

СОФИЯ УПРАВЛЯВА
УСТОЙЧИВО
АНТРОПОГЕННИЯ НАТИСК
ОТ ТУРИСТИ

12

СОФИЯ ЕКСПОНИРА
ПО ОПТИМАЛЕН НАЧИН
ИСТОРИЧЕСКОТО СИ
НАСЛЕДСТВО

11

РАЗПОЗНАВАЕМИ
КВАРТАЛНИ
ИДЕНТИЧНОСТИ И
ОБОСОБЕНИ ЛОКАЦИИ

10

ИНОВАТИВНИ
ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ

09

2030 г.

ТОП ДЕСТИНАЦИЯ
ЗА СПА И БАЛНЕОЛОЖКИ
ТУРИЗЪМ

08

ПРИВЛЕКАТЕЛНА
ГРАДСКА СРЕДА

07

РАЗВИТИЕ НА
АЛТЕРНАТИВЕН ТУРИЗЪМ

06

СОФИЯ КОМУНИКИРА
ОПТИМАЛНО
ПРЕДИМСТВАТА СИ
КАТО ДЕСТИНАЦИЯ

05

ВИСОКИ СТАНДАРТИ
НА ОБСЛУЖВАНЕ И НА
ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ

04

ИЗГРАДЕНА И ДОБРЕ
КОМУНИКИРАНА ГРАДСКА
ИДЕНТИЧНОСТ

03

ВИТОША Е ДОСТЪПНА И
ПРЕДПОЧИТАНА
ДЕСТИНАЦИЯ

02

2025 г.

ТУРИСТИЧЕСКАТА
ИНФРАСТРУКТУРА
ОТГОВАРЯ НА
СЪВРЕМЕННИ СТАНДАРТИ

01

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел **УСТОЙЧИВ И ИНОВАТИВЕН ТУРИЗЪМ** Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01 РАЗВИТИЕ НА ЕКОТУРИЗЪМ ВЪВ ВИТОША

Природен парк "Витоша" и съседните му територии са идентифицирани като основен туристически ресурс за София както в общинската "Стратегия за развитие на София като туристическа дестинация 2017-2030", така и в докладите по темата на СОАПИ и резултатите от редица социологически изследвания, включително "Конкурентоспособност на град София като туристическа дестинация според метода Лугано". Освен транспортния достъп до планината, който е засегнат в други мерки, Витоша може да повиши качеството на туристическото си предлагане чрез устойчиво развитие на инициативи за екотуризъм – като опознавателни музеи, екопътеки, развитие на културното предлагане в селата по склоновете на планината, обособени гледки и гр., отговарящи на изискванията на Плана за управление на природния парк. Подобни инициативи могат да бъдат предприети както от администрацията, така и подкрепени по програми. Развитие на София като екотуристическа дестинация ще подпомогне устойчивото използване на природните ресурси и ще популяризира града с устойчиви практики, част от социалния и културен живот на софиянци.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на финансов инструмент за подпомагане на проекти, свързани с екотуризъм
- Създаване на таргетирани кампании, популяризиращи устойчивата употреба на планината сред различните групи жители на града
- Възстановяване на традиционни практики на използване на планината и близостта с нея

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СИСТЕМАТИЧНА И РЕДОВНА ОЦЕНКА И ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ СПРЯМО ОБРАТНА ВРЪЗКА

Мярката е свързана с редовен автоматизиран анализ и интеграция на данните от популярни туристически платформи (tripadvisor, booking.com, swarm, foursquare, airbnb и др.) с мнения за туристическото предлагане в София. Анализът на информация от налични източници за предпочитанията на посетителите на града, за начина им на потребление на туристическите обекти, както и на възможностите и туристическите услуги в града, би дал възможност за вземане на информирани решения по повод на действия и политики, свързани с развитието на туризма в София.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Изготвяне на софтуер за автоматизиран анализ и сключване на договори за потребление на API с платформите където е нужно (прототип вече е изготвен в рамките на Хакатон за София)
- Процес по анализ на информация и ревизиране на политики и действия спрямо данните

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

Стъпка:

Туристическата инфраструктура отговаря на съвременни стандарти

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2020

2022

2024

2030

МЯРКА:

СИСТЕМАТИЧНА И РЕДОВНА ОЦЕНКА И ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ СПРЯМО ОБРАТНА ВРЪЗКА

Стъпка:

Високи стандарти на обслужване и на туристически услуги

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

СЪВРЕМЕННИ ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ: МАРШРУТИ, КАРТИ ЗА КОМБИНИРАНО ПРЕЖИВЯВАНЕ, ИНФОРМАЦИЯ

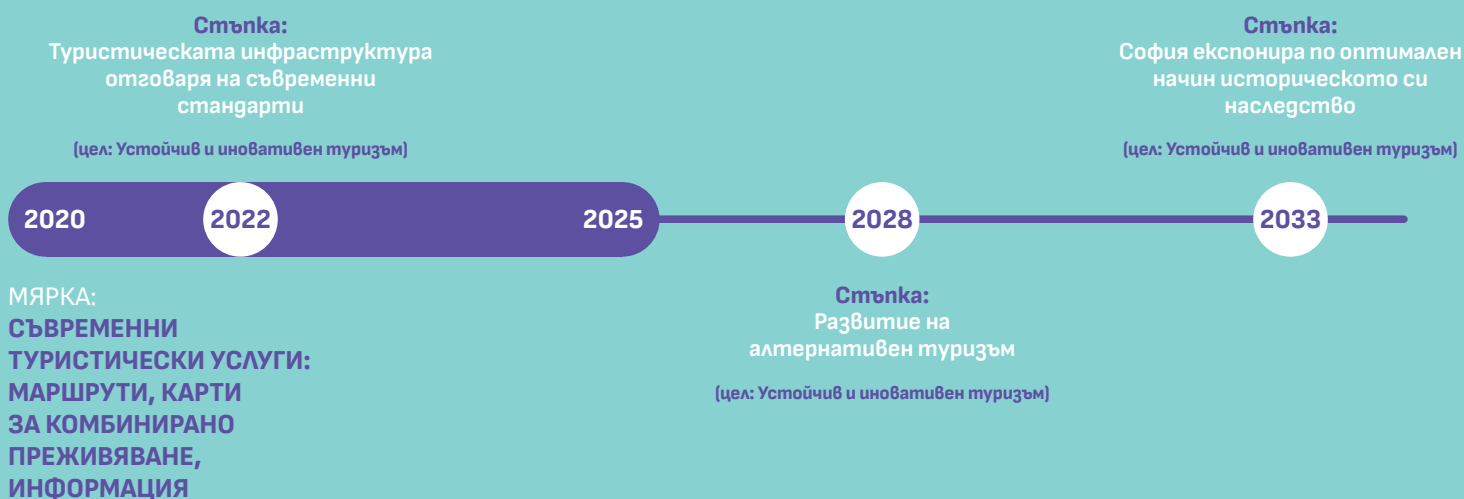
Многоязично информационно обезпечаване на спирките на общественя транспорт Разработване на консистентна разпознаваема визуална идентичност на табели на музеи и забележителности. Периодично осъвременяване на информационни упътващи табели за посока и разстояние до забележителности в града. Създаване на официална туристическа карта на София с информация за метро, наземен градски транспорт, забележителности, велосипедни станции, реклами на туристически забележителности за безплатно разпространение в ТИЦ, местата за закупуване на карти за градския транспорт, местата за настаняване. Активно разпространение и популяризиране на Карта София в туристическите информационни центрове и билетните каси на общественя транспорт.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОДОБРЯВАНЕ НА ТРАНСПОРТЕН ДОСТЪП И МЕСТА ЗА НОЩУВКА ВЪВ ВИТОША

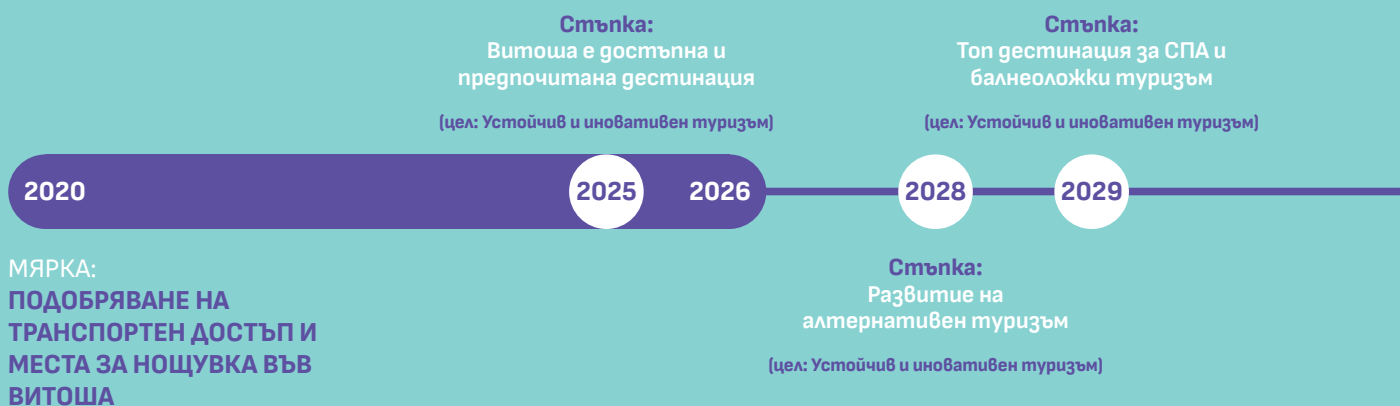
Подобряване на свързаността с обществен градски транспорт до различните входни точки на планината. Възстановяване на въжените линии за достъп до Витоша. Обновяване на еко пътеки и маршрути, както и визуална сигнализация. Реновация, модернизация и популяризация на хижите и заслоните, които са общинска и държавна собственост.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗВИТИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ ПОТЕНЦИАЛ НА ПЛАНИНТЕ ОКОЛО СОФИЯ

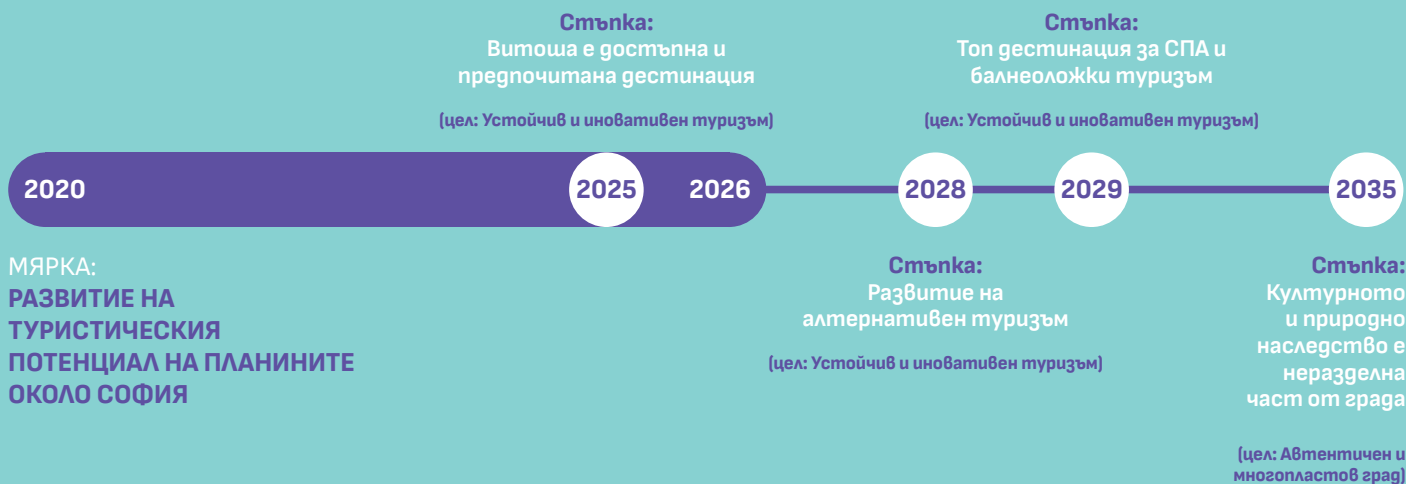
Погрубно изследване на туристическия потенциал на всички планини в рамките на общината и покрайнините ѝ, в това число Стара планина, Плана, Верила, Люлин, Лозен, Средна гора и др., вкл. частта от Витоша извън природния парк. Наличието на толкова планини в близост до София предоставя възможност за отдих на жителите и гостите на града. Проведеното изследване "Идентичност на София – разказ, бранд, визия" показва, че планините имат неизползван потенциал както за привличане на туристи, така и като част от образа на София. Част от тях предлагат и възможности за СПА туризъм на открито, както и многобройни възможности за еко туризъм и селски туризъм.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕНОВАЦИЯ И РАЗШИРЯВАНЕ НА ПЕШЕХОДНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Пешеходната инфраструктура в София и крайградските райони не отговаря на Наредба №РД-02-20-2 / 20.12.2017 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии. Нито настилките по тротоарите, нито бордюрите, нито наклоните позволяват нормално придвижване на пешеходци. Същевременно липсата на адекватни пешеходни маршрути и пространства е цитирана като основен проблем за туристите по отношение на градската среда. Мярката предвижда поетапна реновация на тротоари и други елементи на инфраструктурата, както и значително разширяване на пешеходни площи около площади и забележителности.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: на всеки пет години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

НАСОЧЕНА И МОДЕРНА КОМУНИКАЦИЯ НА СОФИЯ КАТО ТУРИСТИЧЕСКА ДЕСТИНАЦИЯ

Проактивна комуникация на София като дестинация, съобразено с общата комуникационна стратегия и канали. Организиране на събития и срещи с чуждестранни туроператори, които да проявят интерес да предлагат дестинация София. Подпомагане на чуждестранни туроператори с контакти на туристически услуги. Партньорства на ОП "Туризм" с блогъри и журналисти за визита и публикации, особено блогъри от гържави, чиито посетители в София се характеризират с по-дълъг среден престой в София и реализират най-много нощувки в местата за настаняване, които годишно се актуализират според статистическата информация; може да се финансира от туристическия бизнес. Изготвяне на рекламен туристически каталог на София с оферти за туристически дейности, пакети и контакти на доставчици на туристически услуги в София за разпространение сред чуждестранни туроператори по време на тези срещи.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

София комуникира оптимално
предимствата си като дестинация

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2020

2025

2030

МЯРКА:
НАСОЧЕНА
И МОДЕРНА
КОМУНИКАЦИЯ
НА СОФИЯ КАТО
ТУРИСТИЧЕСКА
ДЕСТИНАЦИЯ

ОБУЧЕНИЯ И СТАНДАРТ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ В ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР

Изработване на методически препоръки за стандарти на обслужване и гостоприемство по примера на добрите практики в редица топ туристически дестинации. Задължителни обучения за общински служители и доставчици на публични услуги, които комуникират с граждани и туристи, обвързване с атестациите. Консултативна помощ с обучения и информационни кампании, както и сертификат за качество за туристически бизнеси от частния сектор. Мярката цели да повиши радикално стандарта на туристическо и обществено обслужване в града, което е идентифицирано като една от най-слабите му и негативни черти.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Високи стандарти на обслужване и на туристически услуги

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2020

2024

2026

2035

МЯРКА:

**ОБУЧЕНИЯ И СТАНДАРТ
ЗА ОБСЛУЖВАНЕ В
ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР**

Стъпка:

София е топ туристическа дестинация на Балканите

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

РАЗВИВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДЛАГАНЕ В ГРАДА: МУЗЕИ, КУЛТУРА, СЪБИТИЯ, МЕСТА ЗА СНИМКИ

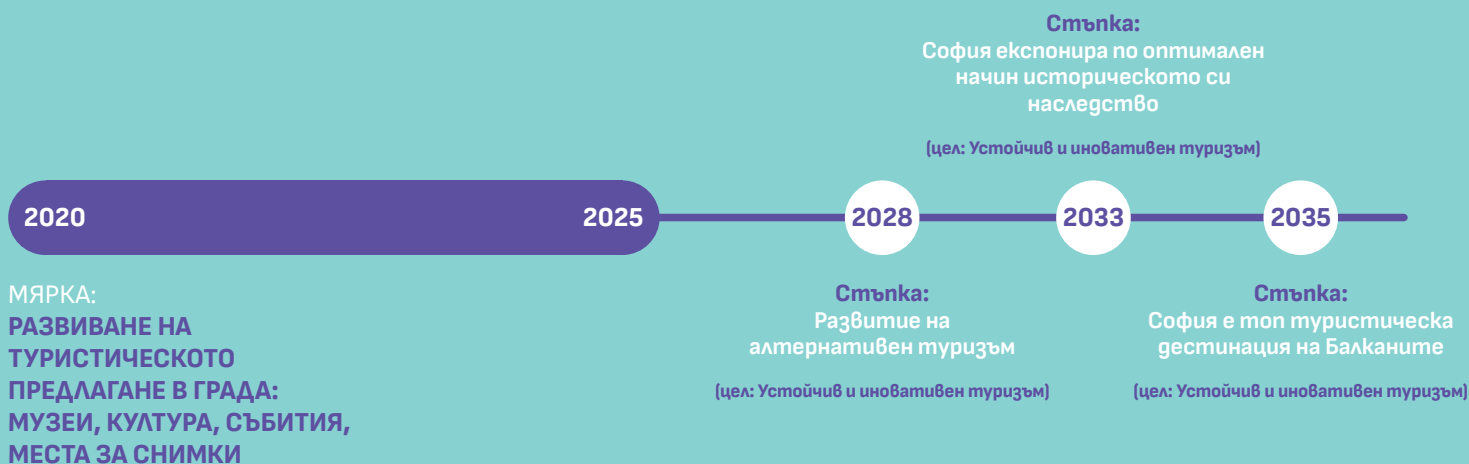
Отваряне на нови музеи и други обекти за културно-историческо наследство, съвременно изкуство и други форми на изкуство в града. Спонсориране на театрални постановки на чужд език. Обособяване на места в града като туристически забележителности за снимки, вкл. снимки "от високо" (например от НДК и т.н.), снимки със символ или архитектурна забележителност. Обогатяване на броя културни събития, в които участват туристически забележителности в града, чрез организиране на събития като Нощ на църквите, Нощ на фестивалите и др.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕДОВНА ПОДДРЪЖКА И ОБОГАТЯВАНЕ НА ГРАДСКА МЕБЕЛ

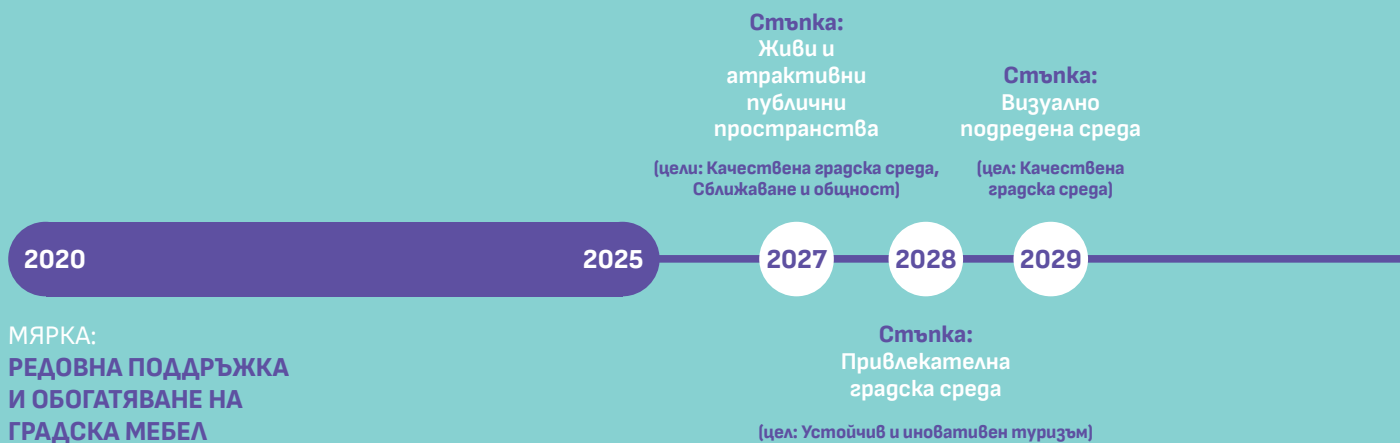
Запуснатото състояние и хаотичното разнообразие на градска мебел, като пейки, навеси, чешми, стълбове, осветление и др., е сред най-негативно оценяваните елементи на средата както от граждани, така и от гости на града. Мярката включва както унифициране на вид и цвeтова гама и осигуряване на качествено архитектурно изпълнение, така и преди всичко заделяне на необходимия ресурс за поддръжка, почистване и ремонт в максимално кратки срокове.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОВИШАВАНЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПАЦИТЕТ В ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР

В проведено изследване са идентифицирани проблеми с квалификацията и тежестта на работещите в туристическия бранш кадри, както и качеството на обслужването на туристите в столицата от служителите в местата за настаняване и заведенията за хранене. Също така владеенето на чужди езици на служителите в туристическите обекти не е на необходимото ниво според споделени мнения на анкетирания чуждестранни туристи. Този пакет от мерки адресира това по няколко начина.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Програма за съфинансиране на стажове за студенти в туристически фирми и обекти
- Практически обучения по маркетинг, информационни технологии и системи, ценообразуване, хотелиерство, ресторантьорство, обслужване на клиенти, екскурзоводска дейност, туроператорска и турагентска дейност и др.
- Еднократни обучения за допълнителна квалификация или запознаване с новостите в туристическия бранш, както и продължителни курсове за специализиране в конкретна област в туризма
- Рекламирање на професиите в туризма чрез кариерно изложение веднъж годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Високи стандарти на обслужване и на туристически услуги

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2020

2024

2030

МЯРКА:

**ПОВИШАВАНЕ НА
ЧОВЕШКИЯ КАПАЦИТЕТ В
ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР**

СЪЗДАВАНЕ НА МЕСТЕН РЕГЛАМЕНТ ЗА КАЧЕСТВО НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ УСЛУГИ С ЕФЕКТИВЕН КОНТРОЛ

Създаване на местен регламент за качество на туристическите услуги с ефективен контрол в съответствие и с националната нормативна уредба. Промотиране на въвеждане на ISO стандарти в туристически фирми и обекти. Увеличен контрол на нерегламентираните таксита и тези с незаконни устройства за повишено таксуване.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Високи стандарти на обслужване
и на туристически услуги

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2021

2023

2024

МЯРКА:

**СЪЗДАВАНЕ НА МЕСТЕН
РЕГЛАМЕНТ ЗА КАЧЕСТВО НА
ТУРИСТИЧЕСКИТЕ УСЛУГИ С
ЕФЕКТИВЕН КОНТРОЛ**

ИЗГРАЖДАНЕ НА СИСТЕМА ЗА ВИРТУАЛНИ ЛОКАЦИИ, СВЪРЗАНИ С ГРАДА, ЧРЕЗ AR/VR ТЕХНОЛОГИИ

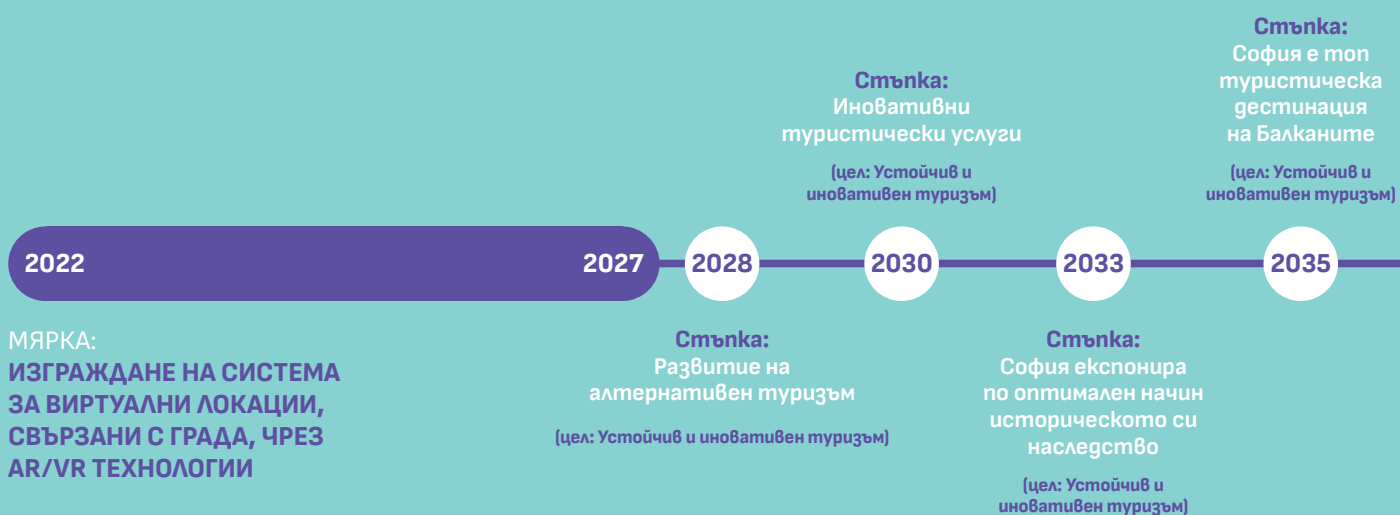
Възползване от съвременните дигитални технологии за изграждане на система чрез партньорство с бизнеса, която да позволява виртуално преживяване на ключови точки и моменти от туристическото предлагане на София. Това може да са както локации, така и исторически преживявания от богатата история на града. Пакет от подобни виртуални предложения би ангажирал интереса на туристи, които още не са посещавали града, и би обогатил преживяването на тези, които са вече негови гости. Технологиите на добавената реалност (AR) позволяват неограничени творчески предложения за преживявания в иначе познати локации чрез добавяне на виртуални елементи в тях, например обживяване на римски руини, фантастични създания в града и др.

Времетраене: 5 години

Период: 2022 – 2027

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ДОБРЕ ДЕФИНИРАНИ ТУРИСТИЧЕСКИ ПАКЕТИ, ПРЕДЛАГАЩИ КОМПЛЕКСНА УСЛУГА

Разработване и диференциране на различни комбинирани билети за забележителности по тематични направления (римски останки, обекти с художествена експозиция, музеи и др.) с отстъпка. Разработване и промоция на комбинирани туристически пакети, включващи София, дестинации в България, както и такива на Балканите. Съдействие на туристически компании с популяризация, експертна помощ и привличане на чуждестранни добри практики. Развитие на транспортния гостъп по такива маршрути.

Времетраене: 3 години

Период: 2022 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Дефинирана и добре комуникирана градска идентичност

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

Високи стандарти на обслужване и на туристически услуги

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

София е топ туристическа дестинация на Балканите

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2022

2024

2025

2028

2033

2035

МЯРКА:

**ДОБРЕ ДЕФИНИРАНИ
ТУРИСТИЧЕСКИ
ПАКЕТИ, ПРЕДЛАГАЩИ
КОМПЛЕКСНА УСЛУГА**

Стъпка:

Развитие на алтернативен туризъм

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

София експонира по оптимален начин историческото си наследство

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

ПОДГОТВЯНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ ТАБЕЛИ, АУДИОГИДОВЕ ИЛИ ДРУГИ ТЕХНОЛОГИЧНИ СРЕДСТВА ЗА ИНФОРМАЦИЯ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ В ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ОБЕКТИ

Повечето туристически обекти в града не са модернизирани откъм технически средства. Развитие чрез финансова и консултативна подкрепа, с привличане на чуждестранен експертен капацитет, на техническото предлагане на музеи и други туристически обекти чрез механизми като интерактивни карти, 3D образи, холограми, макети и диорами, игри за деца, интернет достъпни визуализации, сетивни усещания и т.н.

Времетраене: 5 години

Период: 2022 – 2027

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Иновативни
туристически услуги
(цел: Устойчив и
иновативен туризъм)

2022

2027

2030

2035

МЯРКА:
ПОДГОТВЯНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ
ТАБЕЛИ, АУДИОГИДОВЕ ИЛИ ДРУГИ ТЕХНОЛОГИЧНИ
СРЕДСТВА ЗА ИНФОРМАЦИЯ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ В
ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ОБЕКТИ

Стъпка:
София е топ
туристическа
гестинация
на Балканите
(цел: Устойчив и
иновативен туризъм)

ПРЕУСТРОЙСТВО И ОПТИМИЗАЦИЯ НА ПРОСТРАНСТВОТО И ИНФРАСТРУКТУРАТА НА ЛЕТИЩЕ СОФИЯ

По данни на Летище София то работи почти на максимума от капацитета си към момента и реализира ръст в броя обслужени пътници и полети годишно. И към момента са установени пикови и изключително натоварени часове, в които големият брой пътници води до огромни опашки за чекиране и проверка на ръчния багаж. Дори извън проблема с мястото, входната точка за повечето туристи в града не е организирана добре и предлага много малко до нулеви възможности за забавления, хранене, почивка, информация. Реорганизиране на пространството и инфраструктурата на летището с цел удобство и информативност, модернизация, разширяване на конкурентното предлагане на услуги.

Времетраене: 1 години

Период: 2023 - 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Туристическата инфраструктура отговаря на съвременни стандарти

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2022

2023

2024

МЯРКА:

**ПРЕУСТРОЙСТВО И ОПТИМИЗАЦИЯ НА
ПРОСТРАНСТВОТО И ИНФРАСТРУКТУРАТА
НА ЛЕТИЩЕ СОФИЯ**

ИЗСЛЕДВАНЕ, РАЗВИТИЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ИНТЕРЕСНИ ЕЛЕМЕНТИ НА КВАРТАЛНАТА ИДЕНТИЧНОСТ

Градът се гордее със своя артистизъм, улично изкуство, заведения, талантиливи личности, но с малки изключения няма разпознаваеми места в града, където такава атмосфера да е концентрирана, подобно на Капана в Пловдив, Скадарлия в Белград, Трастевере в Рим и др. Градът има малко на брой утвърдени квартални идентичности. Мярката цели потенциално развитие на такива.

Времетраене: 5 години

Период: 2023 – 2028

Честота: годишно

Действия:

- Анализ и идентифициране на части от града, които би могло да бъдат превърнати в артистичен квартал с местно изкуство и традиционна култура
- Насърчаване на търговска дейност и пешеходна организация на движението в такива зони
- Програма за подпомагане на местни занаяти, изкуства, традиционни сувенири и местни специалитети в такива зони
- Подпомагане с наем за артисти, творци и бизнеси
- Организиране на фестивали

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Разпознаваеми квартални идентичности и обособени локации

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2023

2028

2032

МЯРКА:

**ИЗСЛЕДВАНЕ, РАЗВИТИЕ
И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА
ИНТЕРЕСНИ ЕЛЕМЕНТИ НА
КВАРТАЛНАТА ИДЕНТИЧНОСТ**

РАЗВИТИЕ НА КОНФЕРЕНТЕН И БИЗНЕС ТУРИЗЪМ

Столицата има слабо изразена сезонност в туристическите пътувания през зимните месеци, както и потенциал да се развива като дестинация за конгресен и бизнес туризъм. Организирането на международни бизнес, културни, спортни или развлекателни събития би благоприятствало за увеличаване на атрактивността като туристическа дестинация извън най-силните туристически сезони, както и би подсилило нейния конгресен и конферентен туризъм, който води платежоспособни посетители. В същото време въвеждането на улеснен режим за организирането на събития в столицата би създавал възможност за повече публично-частни инициативи, интересни за туристи и столичани. Мярката включва въвеждането на улеснения за организирането на международни събития в столицата.

Времетраене: 10 години

Период: 2025 – 2035

Честота: годишно

Действия:

- Внедряване на принципа „едно гише“ при административните необходимости за този тип събития, както и онлайн платформа за подаване и приемане на документи
- Подробен онлайн наръчник със стъпки за организирането на събития на няколко езика
- Улеснени разрешителни чрез координация на работата на властите, свързани със събитията в столицата
- Бюро събития, което да съдейства в процесите по организация на събития на заинтересованите страни

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

2025

МЯРКА:
**РАЗВИТИЕ НА КОНФЕРЕНТЕН
И БИЗНЕС ТУРИЗЪМ**

2035

Стъпка:
София е топ
туристическа
дестинация
на Балканите

(цел: Устойчив и
иновативен туризъм)

НАСЪРЧАВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, ПОСВЕТЕНИ НА ВИНЕНИЯ И КУЛИНАРЕН ТУРИЗЪМ, ЧРЕЗ СТИМУЛИ, РАЗРАБОТЕНИ МАРШРУТИ, СЪБИТИЯ

Развитие на алтернативен туризъм в града и крайградските територии чрез система от стимули, организация на събития, съдействие при разработване на маршрути и популяризация за бизнеси в областта на спортен, екстремн, еко, селски, винен и др. видове алтернативен туризъм.

Времетраене: 10 години

Период: 2025 - 2035

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Развитие на
алтернативен туризъм

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2025

2028

2035

МЯРКА:

НАСЪРЧАВАНЕ НА
ТУРИСТИЧЕСКОТО
ПРЕДЛАГАНЕ НА
АЛТЕРНАТИВНИ ФОРМИ НА
ТУРИЗЪМ, ПОСВЕТЕНИ НА
ВИНЕНИЯ И КУЛИНАРЕН
ТУРИЗЪМ, ЧРЕЗ СТИМУЛИ,
РАЗРАБОТЕНИ МАРШРУТИ,
СЪБИТИЯ

НАСЪРЧАВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ С ЕКОЛОГИЧНО ИЛИ УСТОЙЧИВО ОПЕРИРАНЕ

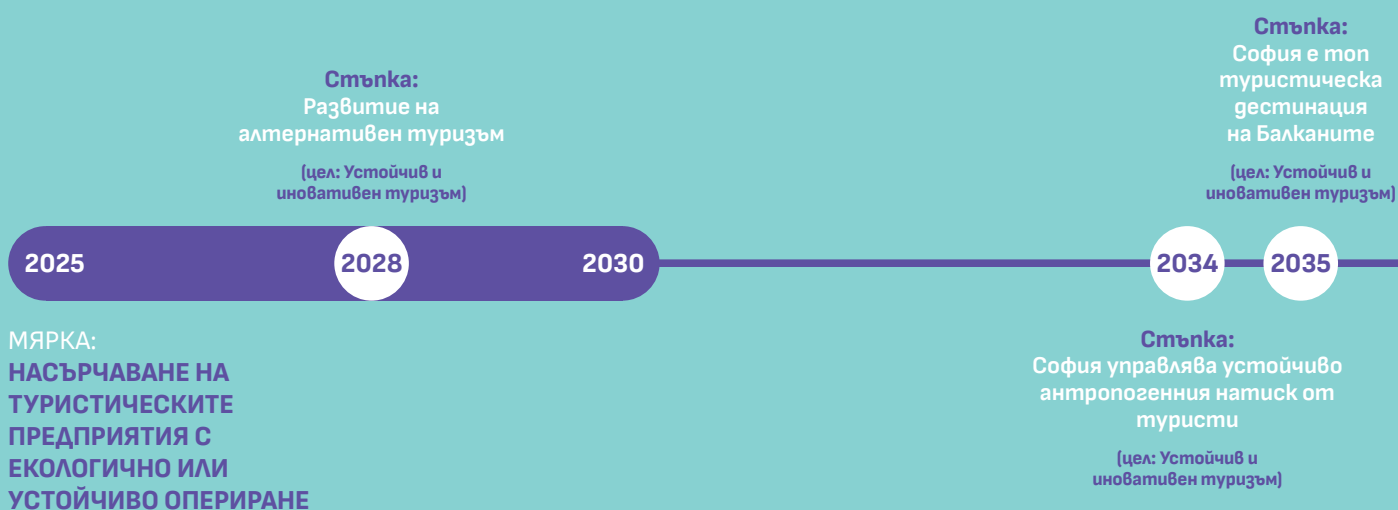
Създаване на план за насърчаване чрез административни, данъчни или финансови стимули (съдействие при проекти) на туристическите предприятия, които притежават сертификати за екологично или устойчиво опериране в бранша (ISO 14001, EMAS, Еко – етикет и др.). Създаване на достъпен комуникационен и/или дигитален ресурс, достъпен на български и на английски, с карта на туристическите предприятия, които притежават такива сертификати, и съдействие за популяризация на усилията им.

Времетраене: 5 години

Период: 2025 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЪСТ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ТАКСА В СОФИЯ

Развитието на София като туристическа дестинация изисква сериозни инвестиции, а в същото време цените в града са изключително достъпни за чуждестранния пазар. Градът губи своите приходи от туристическа такса от туристите, които се настаняват в имоти под наем, а техният брой расте стремглаво. Мярката би компенсирала част от тези загуби. Туристическата такса следва да бъде увеличена спрямо категорията на настаняването, която ползват съответните туристи, и да достигне стандартни стойности за Балканите.

Времетраене: 1 години

Период: 2025 – 2026

Честота: на всеки пет години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Високи стандарти на обслужване и на туристически услуги

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2024

2025

2026

2028

2034

МЯРКА:
РЪСТ НА
ТУРИСТИЧЕСКАТА
ТАКСА В СОФИЯ

Стъпка:

Развитие на алтернативен туризъм

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

Привлекателна градска среда

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

София управлява устойчиво антропогенния натиск от туристи

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

АНАЛИЗ И ПОДГОТОВКА ЗА ТУРИСТИЧЕСКИ АНТРОПОГЕНЕН НАТИСК

При успешно развитие на туристическите си предимства, градът има възможност да привлече значително количество гости, което да се отрази неблагоприятно върху функционирането на градските системи и качеството на живот на гражданите. На европейско и световно ниво съществуват редица препоръки, цитирани и в свързаните ключови стъпки, за устойчиво управление на антропогенния натиск от туризма. Изброени са няколко такива препоръки.

Времетраене: 7 години

Период: 2028 – 2035

Честота: годишно

Действия:

- Редовен анализ на потоци и сезонност
- Регулация на Airbnb и подобни услуги за нерегулирано предлагане на апартаменти за туристически престой с цел овладяване ръст на наемите
- Регулация на споделени средства за придвижване
- Засилени инвестиции в реновация на пешеходна инфраструктура
- Анализ на инфраструктурни нужди
- Квоти за посещение на забележителности
- Развитие на туристическо предлагане в странични от основните туристически локации
- Разширяване на мрежата от туристически маршрути и възможности за алтернативен туризъм в покрайнините на града с подобрен транспортен достъп до там

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

2028

МЯРКА:
**АНАЛИЗ И ПОДГОТОВКА
ЗА ТУРИСТИЧЕСКИ
АНТРОПОГЕНЕН НАТИСК**

2034

2035

Стъпка:
София управлява устойчиво
антропогенния натиск от
туристи

(цел: Устойчив и
иновативен туризъм)

ПРИВЛИЧАНЕ НА ХОТЕЛИ ВЪВ ВИСОКИЯ КЛАС

Световните вериги хотели носят на столичната икономика по-големи приходи по отношение на туристически данък и ангажимент към инфраструктурата, а също така водят след себе си разпознаване и туристи. Следва да се изследва възможността за привличане на този тип хотелски вериги на територията на столицата, с внимателно изследване на влиянието върху градската, околната и транспортната среда, което всеки обект би оказал. Следва да се приоритизират бутикови хотели за високоплатежни туристи с малък отпечатък върху средата, но с възможности за интересни и запомнящи се архитектурни решения, които да се вписват в околната архитектура. Вектор за постигане на това е участие в международни изложения/панаири/конференции, където се наблюдава клъстеризация на хотелския бизнес в международен мащаб.

Времетраене: 10 години

Период: 2030 – 2040

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

София е топ туристическа дестинация на Балканите

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2030

2035

2040

МЯРКА:

**ПРИВЛИЧАНЕ НА ХОТЕЛИ
ВЪВ ВИСОКИЯ КЛАС**

ВИСОКОПРОДУКТИВНА ИКОНОМИКА

София на бъдещето е идентифицирала и анализира регулярно приоритетните сектори за развитие в града. Общината съдейства за изграждането и развитието на клъстери от синергични индустрии в тези сектори. Икономиката на града се е преориентирала към индустрии с висока добавена стойност и голямата част от работната сила е заета в тях. Това е повишило макроикономическите показатели, доходите и социалната кохезия.

Човешкият капитал е значително развит с активни инвестиции и реорганизация в образованието в синхрон с бизнеса, държавата и с помощта на чуждестранен потенциал. Фокусът е върху изграждането на гъвкави и аналитични умения, езикова и дигитална грамотност, умения за учене. Това позволява на града да предлага квалифицирана работна ръка и привлича преки чуждестранни инвестиции и бизнес в клъстерите, които София е приоритизирала.

Индустриите са повишили многократно своята енергийна и производствена ефективност чрез обмен на ноу-хау и технологичен трансфер. Предприемачеството е активно и създава иновации. Автоматизацията и дигитализацията на процеси е помогнала на много производства да бъдат по-ефективни, а човешката работна сила е ангажирана в сфери, които изискват човешки контакт и човешка креативност.

Дори да не изпълни тази своя цел, градът би останал водещ икономически център на страната. Но ниските доходи от слабоефективни индустрии и автоматизацията биха довели до социално напрежение, биха намалили доходите на града и възможностите му за справяне с предизвикателства и подобрения на средата.

Свързани документи:

Изследване "Междусекторни зависимости" идентифицира приоритетни сектори, изследва клъстерите, които ги обхващат и допълват, излага рамка за оценката им и дава препоръки за развитието на тези клъстери, привличане на инвестиции в тях и позициониране на София като бизнес дестинация.

Доклад в направление Икономика на "Визия за София" идентифицира текущото състояние на пазара на труда, енергетиката и секторната структура на икономиката в града.

Иновационна стратегия за интелигентна специализация на София (АРС) също прави анализ на добавената стойност, генерирана по сектори в София, и приоритизира ключови индустрии

Икономически и инвестиционен профил на София 2018 г. (СОАПИ) описва демографската структура на пазара на труда и извежда на преден план индустрии с висока добавена стойност с висок потенциал в града

Национална стратегия за учене през целия живот (2014 – 2020) развива цялостна генералната концепция за мястото и ролята на ключовите компетентности в обучението

Наръчник на ОИСР за измерване на икономически характеристики и качество на живота на регионално ниво излага основни области от регионалното управление с икономическо значение

Международен анализ на PwC и подобни изследвания за ролята на автоматизацията в производството и услугите описва потенциала за автоматизация по сектори и по пазари, като дава препоръки за публични политики

Доклад "Състояние на енергийната ефективност в България" (2013) от АУЕР

ВИСОКОПРОДУКТИВНА ИКОНОМИКА

2050 г.

АВТОМАТИЗИРАНИ СА
ПОВЕЧЕТО ИНДУСТРИИ

14

ИНДУСТРИИТЕ В ГРАДА
ПРЕИЗПОЛЗВАТ РЕСУРСИ
И СА ЕНЕРГИЙНО
ЕФЕКТИВНИ

13

12

ЕКОСИСТЕМА С КРИТИЧНА
МАСА ИНСТИТУТИ,
БИЗНЕСИ И УЧЕНИ

2040 г.

ИКОНОМИКАТА НА СОФИЯ
Е ОРИЕНТИРАНА КЪМ
ИНДУСТРИИ С ВИСОКА
ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ

11

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА
СТАБИЛНОСТ

10

РАЗВИТИ УСЛОВИЯ
ЗА ТЕХНОЛОГИЧЕН
ТРАНСФЕР
НА ИНОВАЦИИ

09

КВАЛИФИЦИРАНА
РАБОТНА РЪКА,
АДЕКВАТНА НА
ТЪРСЕНЕТО

08

ЧУЖДЕСТРАННИ
ИНВЕСТИЦИИ
В СФЕРИ С ВИСОКА
ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ

07

БИЗНЕСЪТ Е
ДИГИТАЛИЗИРАН
В ГОЛЯМАТА СИ ЧАСТ

06

ОБРАЗОВАНИЕТО РАЗВИВА
ГЪВКАВИ УМЕНИЯ ЗА
УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

05

2030 г.

СОФИЯ Е
ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ
ХЪБ В РЕГИОНА

04

ГЪВКАВО РАБОТНО ВРЕМЕ,
УСЛОВИЯ И
ВЪЗМОЖНОСТИ
ЗА РАБОТА ОТВСЯКЪДЕ

03

КЛЪСТЕРИ В
ПРИОРИТЕТНИТЕ СЕКТОРИ
ФУНКЦИОНИРАТ
В ГРАДА

02

ПРОЦЕС ПО ОЦЕНКА НА
ПРИОРИТЕТНИ СЕКТОРИ И
АДАПТИРАНЕ НА
ПОЛИТИКИ КЪМ ТЯХ

01

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел ВИСОКОПРОДУКТИВНА ИКОНОМИКА Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ, МЕКИ УМЕНИЯ И УМЕНИЯ ЗА АДАПТИВНО УЧЕНЕ В УЧИЛИЩАТА

Представители на бизнеса и браншови организации идентифицират необходимостта от своевременно развитие у децата и младежите, които се подготвят за пазара на труда, компетенции като професионална етика, дисциплина, самостоятелна инициатива, работа в екип, лидерство, предприемачески умения, умения за преговори и т.н. Мярката е комплексна и включва взаимодействие с изпълнителната власт за учебни планове, подкрепа за програми за обучение, стимули и консултация за училища, които включват развиване на тези умения в програмите си, подкрепа за НПО организации, които имат капацитет да провеждат обучения в сферата, и др.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Образованието развива гъвкави умения за учене през целия живот

(цел: Високопродуктивна икономика)

2020

2030

2031

МЯРКА:

**ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ,
МЕКИ УМЕНИЯ И УМЕНИЯ
ЗА АДАПТИВНО УЧЕНЕ В
УЧИЛИЩАТА**

ДОИЗГРАЖДАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА И ОТВАРЯНЕ НА ВСИЧКИ ПУБЛИЧНИ ДАННИ

Анализите недвусмислено показват, че отварянето на данни има универсално положителен ефект върху ръста на икономиката и че редица стартираци и не само компании базират бизнеса си върху тях. Пакетът от мерки обхваща действията по предоставяне на отворени данни с цел ползването им от бизнес, граждански организации, журналисти и др. В развитите икономики това е задължителна основа за създаване на иновации и за повишаване на стойността на произвежданите продукти и услуги. Мерките включват развитие и доизграждане на софтуерна инфраструктура за отворени данни на национално и общинско ниво и интегрирането им, както и подобрения на достъпността и удобството на ползването им.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- Довършване на каталогизирането на данни, генерирани и оперирани от общинската администрация (паралелно и в държавните администрации), и техническа оценка на ресурсите, необходими за отварянето им
- Изграждане на необходимата софтуерна архитектура за предоставяне на достъп до отворени данни
- Подобрения в средствата за предоставяне на отворени данни откъм своевременност (данни в реално време), описание (метаданни), формат (спрямо стандартите на ДАЕУ и ЕК), потребителско преживяване, програматичен достъп и т.н.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Единна система за обмен на данни между звената на общината

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

Стъпка:
Напълно дигитализирани данни в единен стандарт

(цел: Общината е стратег)

Стъпка:
Данните и процесите са лесно видими, достъпни и проследими

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:
Бизнесът е дигитализиран в голямата си част

(цели: Високопродуктивна икономика, Кръгова икономика)

Стъпка:
Гражданите участват ефективно в управлението на града

(цели: Децентрализирано и демократизирано управление, Сближаване и общност)

Стъпка:
Икономиката на София е ориентирана към индустрии с висока добавена стойност

(цели: Високопродуктивна икономика, Сближаване и общност)

2020

2025

2028

2030

2034

2035

2036

2037

МЯРКА:
ДОИЗГРАЖДАНЕ НА
ИНФРАСТРУКТУРА
И ОТВАРЯНЕ
НА ВСИЧКИ
ПУБЛИЧНИ ДАННИ

Стъпка:
Изцяло автоматизирани услуги към бизнес и граждани
(цел: Автоматизиран административен процес)

Стъпка:
София е предприемачески хъб в региона
(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

Стъпка:
Развити условия за технологичен трансфер на иновации
(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

Стъпка:
Прозрачно и целево бюджетирание
(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

ФОРМАТИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ БИЗНЕСИ В КЛЪСТЕРИ

Изграждане на т.нар. мрежови центрове (network nodes) между представителни организации от приоритетните клъстери с цел регулярна комуникация и координация, изграждане на партньорства, идентифициране на тенденции, намиране на решения за съвместни междусекторни проблеми и други съвместни дейности. Подобна практика е успешна в редица икономически развити градове в света, като в тези мрежови центрове вземат участие клъстерни/браншови и други организации и търсят решения на структурни проблеми за средата. Регулярната обмяна на информация и различни гледни точки (от различни клъстери или индустрии) помагат за създаването на партньорства, синергия и преодоляване на проблеми в средата.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Клъстери в приоритетните
сектори функционират в града

(цел: Високопродуктивна икономика)

2020

2027

МЯРКА:
ФОРМАТИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ
МЕЖДУ БИЗНЕСИ В
КЛЪСТЕРИ

ПРОАКТИВНА КОМУНИКАЦИЯ И РАЗШИРЯВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА ЗА ПРИВЛИЧАНЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИТОРИ

Разширяване капацитета на СОАПИ за комуникация с чуждестранни инвеститори и привличане на бизнес потенциал към града. Систематизиране на информация за клъстери и развитието им. Проактивна информационна кампания и средства за посещения и административно съдействие на чуждестранни инвеститори. Създаване на международно, годишно, мултидисциплинарно събитие, което да показва разнообразието от интензивни на знание продукти и услуги, които се създават и предлагат в столицата, в което да бъдат интегрирани набор от различни формати, като експо, интерактивни работилници, посещения в компании (вкл. стартираци), гост лектори, състезания и други.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Чуждестранни инвестиции в сфери с висока добавена стойност

(цел: Високопродуктивна икономика)

2020

2025

2032

МЯРКА:

**ПРОАКТИВНА КОМУНИКАЦИЯ И
РАЗШИРЯВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА ЗА
ПРИВЛИЧАНЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИ
ИНВЕСТИТОРИ**

РЕГУЛЯРНО ГОДИШНО ПРОУЧВАНЕ ЗА НУЖДИТЕ НА БИЗНЕСА В ГРАДА И НЕДОСТИГА НА КВАЛИФИЦИРАНИ КАДРИ

Проучванията за недостиг на квалифицирани кадри понастоящем са инцидентни, често инициатива на журналисти и често обхващащи само определени сектори. Мярката предвижда ежегодно проучване чрез систематизирани и максимално дигитализирани анкети и работа с браншовите организации за оценка на този недостиг по сектори. На първоначален етап мярката може да бъде ограничена до сектори от приоритетните клъстери за ключова и съпътстваща специализация, след което систематично да бъде разширявана. Това ще позволи повече данни за връзката между изхода на образователната система и нуждите на бизнеса и на икономиката, съответно професионалната реализация. Данните и анализ върху тях би позволил промяна на политика в сферата.

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Квалифицирана работна ръка,
адекватна на търсенето

(цели: Високопродуктивна икономика,
Образование, насочено към бъдещето)

2020

2033

2035

МЯРКА:
РЕГУЛЯРНО ГОДИШНО ПРОУЧВАНЕ
ЗА НУЖДИТЕ НА БИЗНЕСА В ГРАДА И
НЕДОСТИГА НА КВАЛИФИЦИРАНИ КАДРИ

ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ПРОАКТИВНА ПОЛИТИКА ПО СЪЗДАВАНЕ НА КЛЪСТЕРИ ОТ СИНЕРГИЧНИ БИЗНЕСИ

Комплексен пакет от мерки, насочен към задържане, развитие и функциониране на клъстери от приоритетни сектори и нововъзникващи перспективни индустрии на територията на града. Това включва както разширяване на капацитета на звена като СОАПИ, които комуникират с потенциални инвеститори, така и система за инфраструктурни, административни и логистични стимули като съдействие при регулация (с цел клъстеризиране на синергични бизнеси), осигуряване на инфраструктура, работа по нормативни пакети; целенасочен анализ на световни компании, чието присъствие би спомогнало развитие на конкретен клъстер, и разговори с тях; подробна оценка на нужди и възможности за съдействие, диференцирани по сектори и клъстери, както, разбира се, и план за изпълнение на горните действия. Пример за подобна политика в перспективен сектор като фармацевтична развойна дейност би бил осъществяване на контакти между чуждестранни и български фармацевтични компании с цел затваряне на веригата на добавена стойност (научноизследователска и развойна дейност, провеждане на клинични изследвания, болнични заведения и ноу-хау, производство на фармацевтични препарати и генерични лекарства).

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Процес по оценка на приоритетни сектори и адаптиране на политики към тях

(цел: Високопродуктивна икономика)

2020

2025

2027

МЯРКА:

**ЦЕЛЕНАСОЧЕНА
ПРОАКТИВНА ПОЛИТИКА ПО
СЪЗДАВАНЕ НА КЛЪСТЕРИ ОТ
СИНЕРГИЧНИ БИЗНЕСИ**

Стъпка:

Клъстери в приоритетните сектори функционират в града

(цел: Високопродуктивна икономика)

РАЗШИРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВЕН И ФИНАНСОВ КАПАЦИТЕТ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА МСП С ЕКСПОРТЕН ПОТЕНЦИАЛ

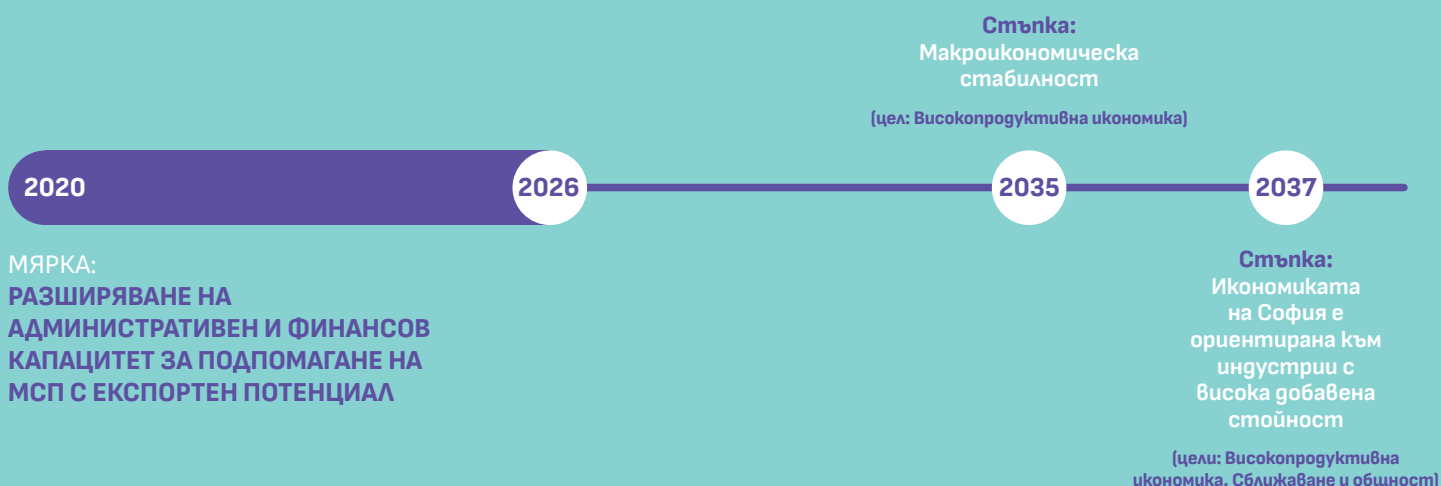
Мярката адресира ниския експортен потенциал на голяма част от градската икономика чрез разширяване възможностите на общинската администрация да съдейства на малки и средни предприятия за развиването на такъв потенциал. Това включва както консултативно звено, така и завишени спрямо настоящия момент финансова подкрепа за проекти, връзка с чуждестранни пазари, достъп до пазарни анализи, присъствие на изложения. Голяма част от бизнеса в столицата е локално базиран и не се конкурира в международен план. Успешните в световен мащаб малки икономики се ориентират към износ, а развитието на експортен потенциал повишава добавената стойност и на градско ниво и позволява на компаниите в София да създават продукти в по-конкурентни условия и да търсят и комерсиализират иновации, което повишава добавената стойност, за да увеличат икономическия растеж и благосъстоянието на своите жители.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

АНАЛИЗ ЗА ОПТИМАЛНО, ПОСТИЖИМО И РАЗПОЗНАВАЕМО ПОЗИЦИОНИРАНЕ И ПРОФИЛИРАНЕ НА СОФИЯ КАТО БИЗНЕС ДЕСТИНАЦИЯ СПРЯМО ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС, ПРИОРИТЕТНИТЕ СЕКТОРИ, СЪПЪТСТВАЩАТА СРЕДА, ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА ЕКОСИСТЕМА И ЦЯЛОСТЕН ПРОФИЛ

Примери за такова позициониране могат да бъдат "зелен град", "град на знанието", "дигитален хъб" и т.н. В нарастваща конкуренция на силни икономически градове, София има нужда от дефиниращ имидж, който да привлича инвестиции, бизнес и експертен потенциал към града в съответствие със стратегическото приоритизиране на конкретни клъстери и с фокус върху икономика на знанието.

Времетраене: 4 години

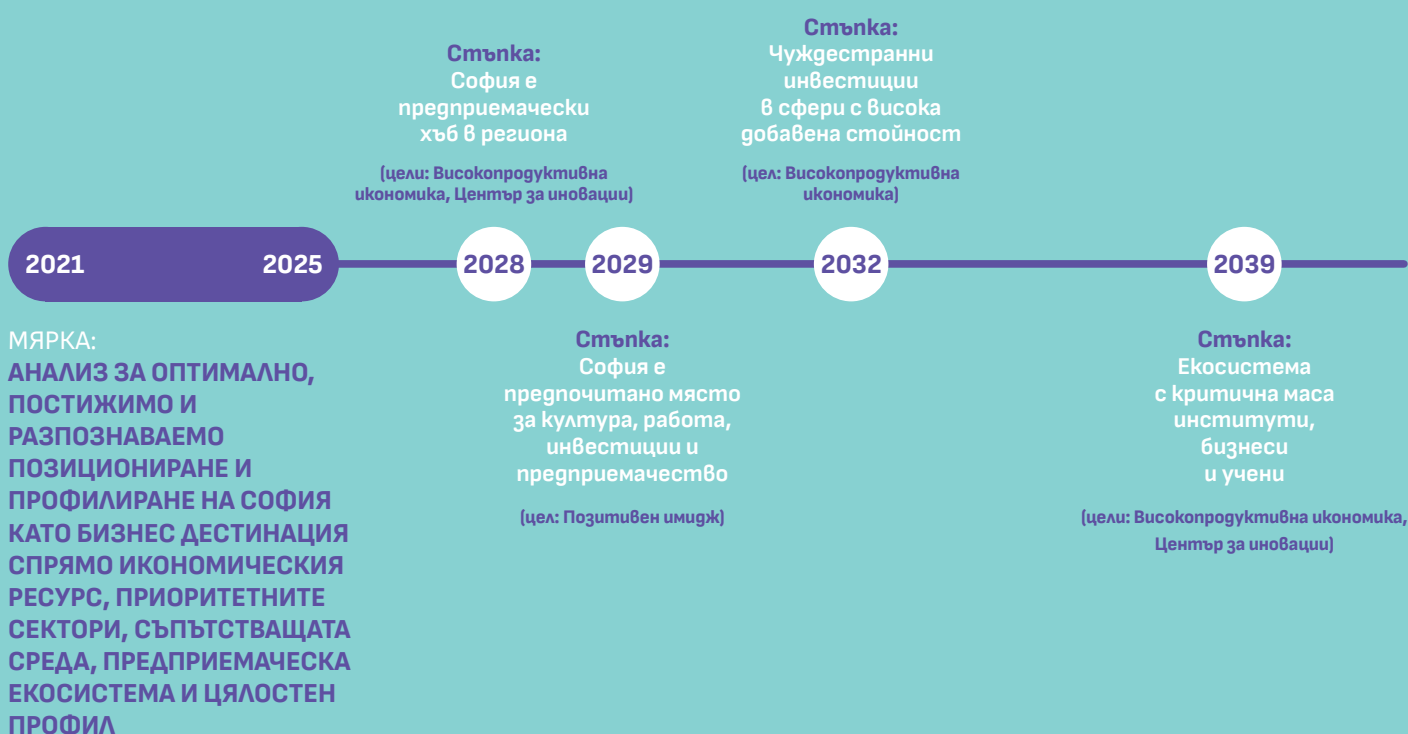
Период: 2021 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- Документален преглед на съществуващи доклади
- Провеждане на социологическо изследване сред бизнеса
- Анализ на различни сценарии и влиянието им върху развитието на града
- Избор на позициониране за София като бизнес дестинация
- Обвързване с комуникационния план на града и предвидените мерки и средства за стимулиране на икономическия растеж

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СИСТЕМАТИЧНА И ПЕРИОДИЧНА ПРЕОЦЕНКА НА ПРИОРИТЕТНИ СЕКТОРИ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ

Мярката обхваща дейностите по изграждане на процес за регулярна приоритизация и икономически анализ на секторите на градската икономика с цел оптимизиране на политики и усилия на администрацията в посока интелигентна специализация. Скоростта на технологични промени и сравнително бурното развитие на нови сектори и индустрии налага по-честа преоценка на приоритизацията и насочването на политики, за да може своевременно да се развива потенциал в области на специализация, в които софийската икономика може да е конкурентоспособна към гаден момент.

Времетраене: 1 години

Период: 2022 – 2023

Честота: на пет години

Действия:

- Дефиниране на критерии за оценка (възможно да се използват тези от изследванията на Визия за София)
- Структуриране на процес за системен и редовен анализ
- Обновяване на политики и имплементация на резултати от анализ

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Процес по оценка на приоритетни сектори и адаптиране на политики към тях

(цел: Високопродуктивна икономика)

2022

2023

2025

МЯРКА:

**СИСТЕМАТИЧНА И
ПЕРИОДИЧНА ПРЕОЦЕНКА
НА ПРИОРИТЕТНИ СЕКТОРИ
ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА
СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ**

ПОДОБРЯВАНЕ НА УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ С УЧАСТИЕ НА БИЗНЕСА

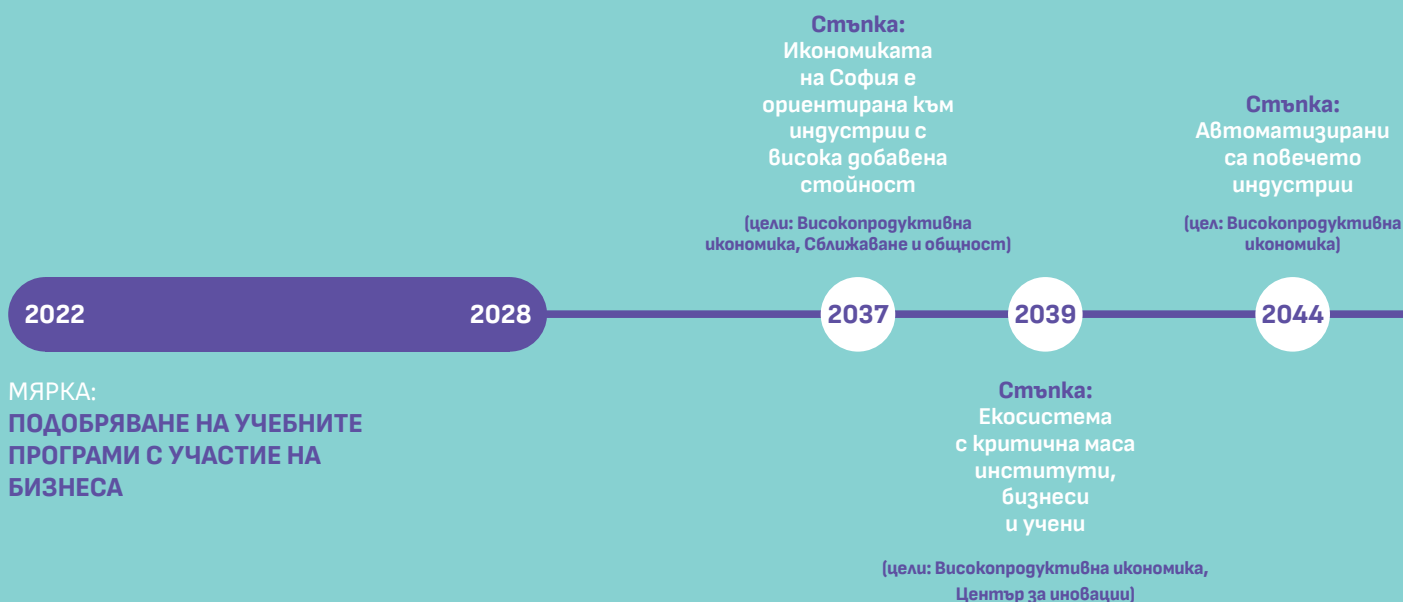
Модернизация на учебните планове във висшите учебни заведения с участието на бизнеса, насърчаване на публични и частни инициативи за обучения, свързани с придобиване на дигитални или меки умения, разнообразни форми на професионално обучение и анализ на варианти за профилиране на средни училища, както и курсове по преквалификация с цел да се адресира дисбалансът в търсенето и предлагането на кадри на пазара на труда. Общината може да играе както координираща, така и аналитична и подкрепяща в административен и финансов аспект роля, за да промени негативната тенденция с недостигаща квалифицирана работна ръка за нуждите на градската икономика и за потенциални чуждестранни инвеститори. Инвестиции в рамките на тази мярка трябва да помогнат и за преодоляване на бъдещи проблеми с безработица на нискоквалифицирани кадри при постепенната автоматизация и повишена производствена ефективност на повечето индустрии.

Времетраене: 6 години

Период: 2022 – 2028

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ С УСПЕШНИ ПРИМЕРИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ПО СЕКТОРИ

Цифровата трансформация на бизнеса в ЕС представлява огромен потенциал за растеж за Европа. Европейската промишленост може да наградя силните си страни в напредналите цифрови технологии и силното си присъствие в традиционните сектори, за да се възползва от възможностите, които предлагат технологиите като IoT, big data, модерното производство, 3D печатането, блокчейн технологиите. Мярката цели повишаване на нивото на дигитализация и популяризиране на оперативни програми и други финансови инструменти за постигането на това ниво в сектори с традиционно присъствие в София, като търговия, строителство и др., които по-бавно възприемат технологичните иновации. Дигитализацията на процеси е ключова за повишаване на ефективността и съответно добавената стойност, генерирана от компаниите, но също и за минимизиране на техния екологичен отпечатък и употреба на материални ресурси.

Времетраене: 6 години

Период: 2022 – 2028

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Бизнесът е дигитализиран в голямата си част

(цели: Високопродуктивна икономика, Кръгова икономика)

2022

2028

2030

МЯРКА:
ИНФОРМАЦИОННА
КАМПАНИЯ С УСПЕШНИ
ПРИМЕРИ И ПРЕПОРЪКИ
ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ПО
СЕКТОРИ

ФОКУСИРАНЕ НА ПОЛИТИКИ И СТРАТЕГИИ ВЪРХУ ВИСОКО-ТЕХНОЛОГИЧНИ И ИНТЕНЗИВНИ НА ЗНАНИЕ ДЕЙНОСТИ

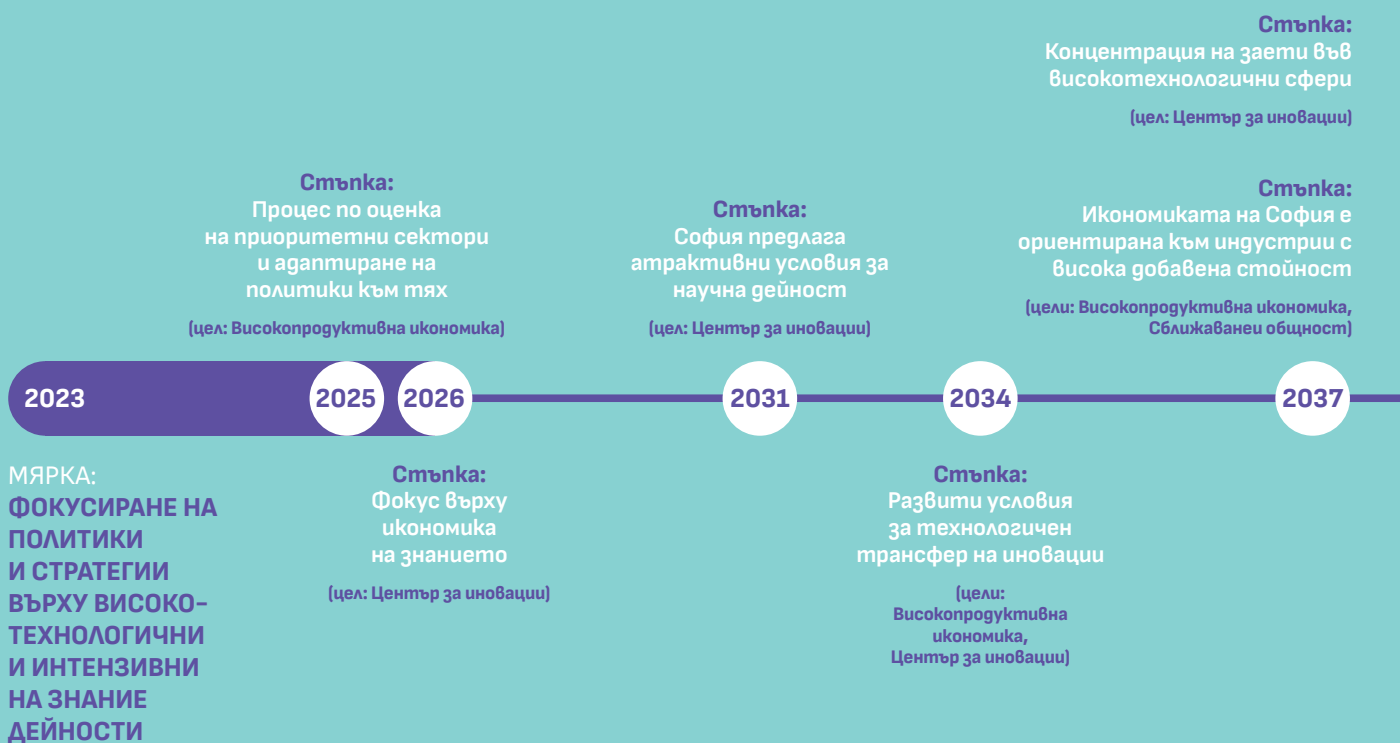
Преглед и актуализация на всички стратегически документи, касаещи икономиката на София, и осигуряване на консистентност между анализ, мерки, направления и комуникацията им върху основата на приоритизация към високотехнологични и интензивни на знание дейности. Разширяване на политики и стратегии в посока осигуряване на необходимите за развитието на тези дейности условия, като: образователни мерки, подкрепа за високотехнологични иновативни предприятия чрез административни облекчения и нормативно обезпечение на иновативни за пазара дейности, разширяване на взаимодействието между научни изследвания и бизнес, привличане на чуждестранен експертен потенциал, привличане на чуждестранни инвестиции в съответните високотехнологични сектори. Това е необходима стъпка за преориентиране на софийската икономика към реалностите на настоящите и бъдещите световни тенденции за ангажиране на човешки ресурси във високоинтензивни на знание дейности при автоматизация на индустрии, изискващи по-ниска квалификация.

Времетраене: 3 години

Период: 2023 - 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ И РАЗРАСТВАНЕ НА ПРОГРАМИ ЗА СТАЖОВЕ В РАЗЛИЧНИ ПО ПРОФИЛ ФИРМИ

Липсата на квалифицирана работна ръка е ключов проблем за националната икономика. Макар и в по-малък мащаб за тази на София, тенденцията е в тази посока. Практическото обучение чрез стажове на студенти и ученици е една мярка в посока адресиране на този дисбаланс и по-качествената им подготовка за работа в избраната от тях сфера. Бизнесът предлага много програми за стаж, но потенциалът за разширение и популяризация е много голям, както в посока покритие на сектори, така и в посока покритие на райони и възрастови интервали. Общината следва да иницира контакти на бизнеса с училища и да помага административно и с кофинансиране (при достатъчно гаранции за качество) за реализация на стажове на ученици и студенти.

Времетраене: 17 години

Период: 2023 - 2040

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Квалифицирана работна ръка,
адекватна на търсенето

(цели: Високопродуктивна икономика,
Образование, насочено към бъдещето)

2023

2033

2040

МЯРКА:

РЕГУЛЯРНО ГОДИШНО ПРОУЧВАНЕ
ЗА НУЖДИТЕ НА БИЗНЕСА В ГРАДА И
НЕДОСТИГА НА КВАЛИФИЦИРАНИ КАДРИ

ОПРОСТЯВАНЕ НА ЛИЦЕНЗИОННИ, АДМИНИСТРАТИВНИ И ДАНЪЧНИ РЕЖИМИ ЗА БИЗНЕСА

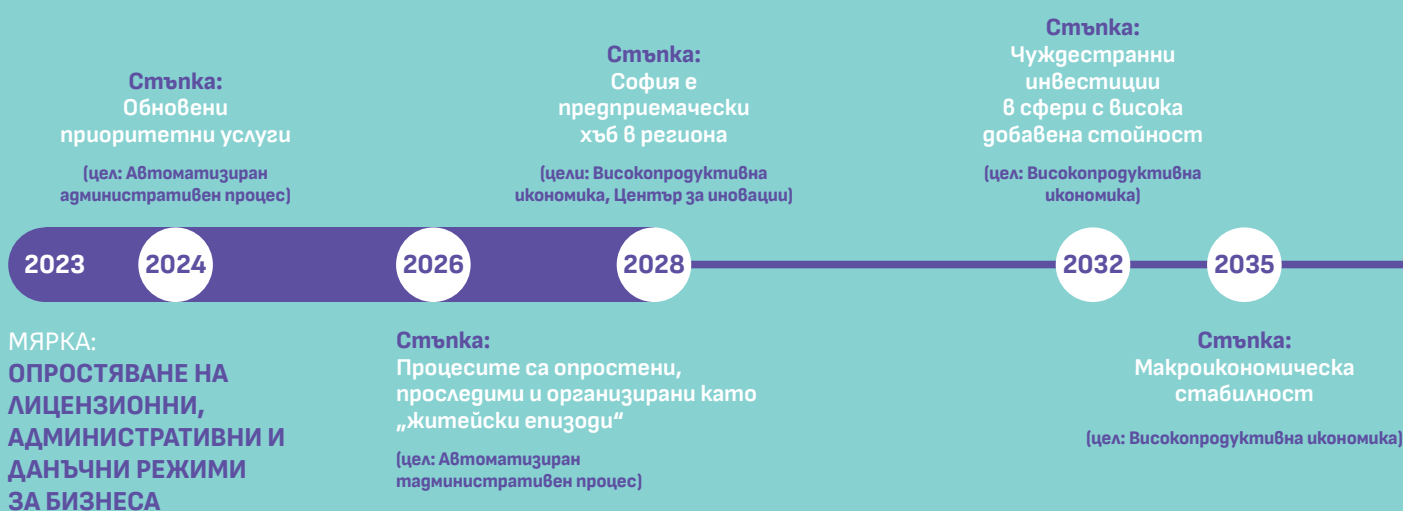
Задълбочен правен анализ на нормативната уредба за изчистване на повторения и несъответствия. Тенденция и практика в световен мащаб е намаляване на бюрокрацията за бизнеса, включително посредством дигитални технологии. Това улеснява стартирането и ликвидирането на бизнес и съответно предприемачеството, което на свой ред спомага за внедряване и създаване на иновации и по-висока добавена стойност. Мярката включва сериозен анализ на процесите на взаимодействие между администрацията и бизнеса, обособяване на проблемни области и оптимизация на вътрешните процеси и на нормативната уредба в посока по-плътно съответствие с „житейските епизоди“ на една компания при лиценз, регулации върху дейността, финансови отчети и др.

Времетраене: 5 години

Период: 2023 - 2028

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ И ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ ЗА ГЪВКАВИ УСЛОВИЯ ЗА ТРУД

Световните тенденции показват засилване ролята на т.нар. гъвкави форми на труд, свързани с отдалечена работа, работа в нерегулярни часови интервали, работа в разпределени екипи и др. Въпреки че те създават известни трудности на работодателите да организират процеса си, тези форми на труд са в състояние да ангажират редица граждани, които нямат възможност за целодневен труд или фиксирани часови интервали или локация, грижат се за малки деца и др. Това позволява значително повече хора да бъдат ангажирани в пазара на труда, да повишат благосъстоянието си и да допринесат за по-ефективна дейност на компаниите и създаване на стойност. Националното законодателство частично позволява такива форми на труд, но в някои отношения те не са адресирани в Кодекса на труда и се развиват неформално, което намалява сигурността на служителите и лишава бюджета от приходи. С нарастването на значението на тези форми на труд е добре общината да анализира законодателната рамка и да инициира промени, които позволяват гъвкавост, като същевременно защитават интересите на служителите и работодателите.

Времетраене: 4 години

Период: 2024 - 2028

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Гъвкаво работно време, условия и възможности за работа отвсякъде

(цел: Високопродуктивна икономика)

2024

2028

МЯРКА:

**ФОРМАТИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ
МЕЖДУ БИЗНЕСИ В
КЛЪСТЕРИ**

ФИНАНСОВО И АДМИНИСТРАТИВНО СЪДЕЙСТВИЕ ЗА МОДЕРНИЗАЦИЯ, ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ЕФЕКТИВНОСТ НА КОМПАНИИ

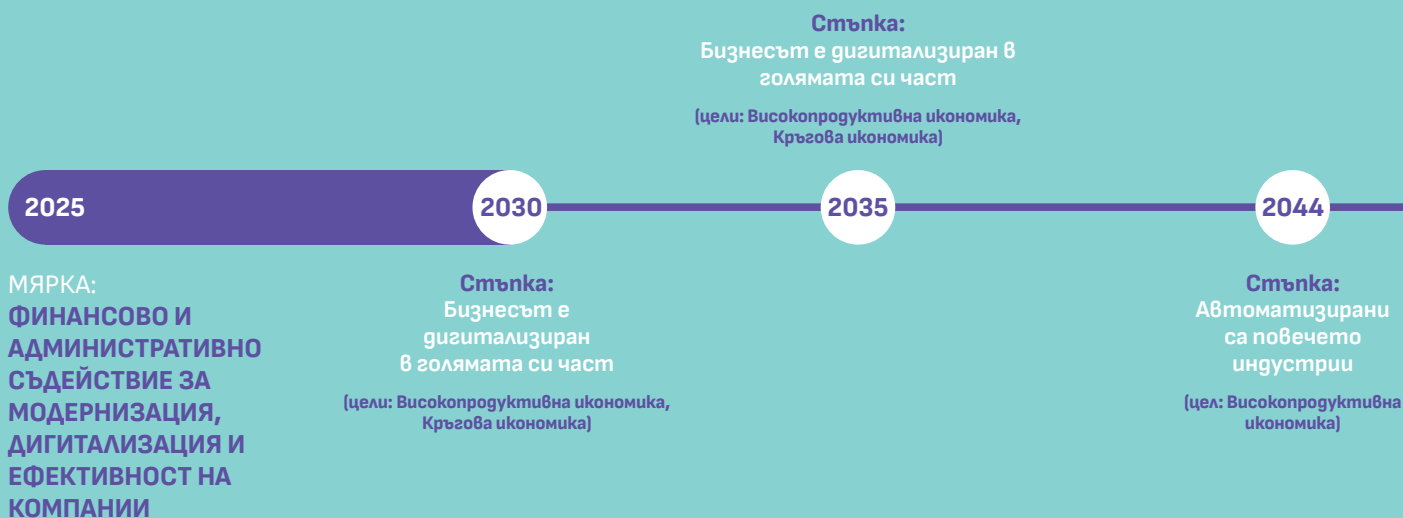
Създаване на общинско звено или допълване функциите на съществуващо такова с програми за консултативно и административно съдействие за модернизация, дигитализация и обмен на добри практики. Подобна подкрепа следва да не се ограничава само до асистирание по оперативните програми за модернизация и конкурентоспособност, а да предлага достатъчно капацитет за анализ на бизнес процесите на всяка компания, търсеща помощ, и изработване на конкретни предложения. Това биха могли да бъдат както обучения на персонал и на мениджмънт, разменни събития за обмен на добри практики, каталог със софтуер за оптимизация на процеси, възможности за автоматизация и роботизация, практики за енергийна ефективност, но и всякакви други дейности, които биха повишили ефективността и създаваната стойност от компанията.

Времетраене: 5 години

Период: 2025 – 2030

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЦЕЛ

ЦЕНТЪР ЗА ИНОВАЦИИ

През 2050 г. София е европейски център за активно развитие на иновации. Бизнесът в приоритетните сектори разпознава необходимостта от инвестиции в развойна дейност, а градът предлага стабилна научна материална база и добре подготвен и квалифициран човешки капитал. Технологичният трансфер и комерсиализацията на иновации са успешно развити чрез институционално съдействие, места и формати за активен обмен на иновации, както и инвестиции в образованието.

Предприемачеството представлява значителна част от младежката заетост, с широка палитра от местни и международни инструменти за финансиране и менторство и програми за обмен на опит. Административните и регулаторни режими са опростени, услугите са дигитализирани. Градът привлича значителен международен талант и предлага широк запас от качествени данни. Добрата бизнес среда и превръщането на София в регионален предприемачески център привличат още човешки капитал в развитието на иновации. Налице е критична маса и екосистема от бизнеси и наука.

Алтернативен на този път би водил София в посока индустрия и бизнес с ниска добавена стойност и не би концентрирал в града иновативен потенциал с широки възможности за износ на услуги и продукти. Предприемачеството би останало нишова активност предимно в IT, без да може да ангажира конструктивно младежите и да повиши тяхната бизнес и трудова култура. Рисков капитал би избягвал града, което би резултирало в пропуснати ползи, както за технологични иновации във всички градски системи, така и за преструктуриране на икономиката в по-устойчива посока.

Свързани документи:

Иновационна стратегия за интелигентна специализация на София (APC) разглежда секторната структура на софийската икономика спрямо иновационен потенциал

Europe Innovation Scoreboard 2019 на EIT идентифицира повишение на разходите за НИРД като основна задача за развитие иновационния потенциал на България. EIT изследва възможността София да бъде иновационен регионален хъб в дигитални технологии.

Предложението на ЕК за програмата "Хоризонт" в периода 2021–2027 идентифицира ключови посоки на развитие на иновации, предизвикателства, възможности и поле на приложение на публични разходи

Стратегията за иновации на EIT за 2021–2027 описва структурата на системата за мониторинг и развитие на политики за иновация в държавите от ЕС и излага следващи стъпки за развитие на иновационен потенциал и на висшето образование, подготвящо за разработване на иновации

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

ЦЕНТЪР ЗА ИНОВАЦИИ

2050 г.

09

ЕКОСИСТЕМА С КРИТИЧНА
МАСА ИНСТИТУТИ,
БИЗНЕСИ И УЧЕНИ

2040 г.

08

КОНЦЕНТРАЦИЯ
НА УЧЕНИ ВЪВ
ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ
СФЕРИ

07

РАЗВИТИ УСЛОВИЯ ЗА
ТЕХНОЛОГИЧЕН
ТРАНСФЕР
НА ИНОВАЦИИТЕ

06

СОФИЯ ПРЕДЛАГА
АТРАКТИВНИ УСЛОВИЯ ЗА
НАУЧНА ДЕЙНОСТ

05

БИЗНЕСЪТ
ОТДЕЛЯ СРЕДСТВА
ЗА РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

2030 г.

04

СОФИЯ Е
ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ
ХЪБ В РЕГИОНА

03

ОБРАЗОВАНИЕТО
ОСИГУРЯВА УМЕНИЯ ЗА
РАЗВИТИЕ НА ИНОВАЦИИ

02

ФОКУС ВЪРХУ
ИКОНОМИКА НА
ЗНАНИЕТО

01

ВЪЗМОЖНОСТИ
И ДОСТАТЪЧНО
ИНФОРМАЦИЯ
ЗА НАЧИНАЕЩИ
ПРЕДПРИЕМАЧИ

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел ЦЕНТЪР ЗА ИНОВАЦИИ Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01 РАЗВИТА СИСТЕМА ОТ ИНВЕСТИЦИОННИ РИСКОВИ ФОНДОВЕ И ИНВЕСТИТОРСКИ КЛУБОВЕ С УЧАСТИЕ НА ОБЩИНАТА

Един от факторите за развита иновационна и предприемаческа екосистема е въвличането на частен капитал в инвестиционния цикъл. В София вече се наблюдават бизнес ангели, както и участие на частен капитал в малък размер (до 30%) в създаване на новите фондове за рискови инвестиции. Тази тенденция следва да се стимулира с оглед на постигане на качествена и работеща екосистема, която да е устойчива в дългосрочен план.

Мярката включва различни възможни посоки, като създаване на инвеститорски клуб по модела на публично-частното партньорство към Столична община или към Общински гаранционен фонд; разширяване обхвата на контрагентите на Общински гаранционен фонд с небанкови финансови институции, работещи с микро, малки и средни предприятия (с приоритизиране, обвързано с териториално въздействие); различни формати на меморандуми с Българска банка за развитие (ББР) по отношение на финансиране на стартиращи компании, за да се спомогне за увеличаването на достъпа до дългово финансиране чрез пълната гама финансови инструменти, които предлага банката; и други варианти, подлежащи на изследване.

Времетраене: 5 години

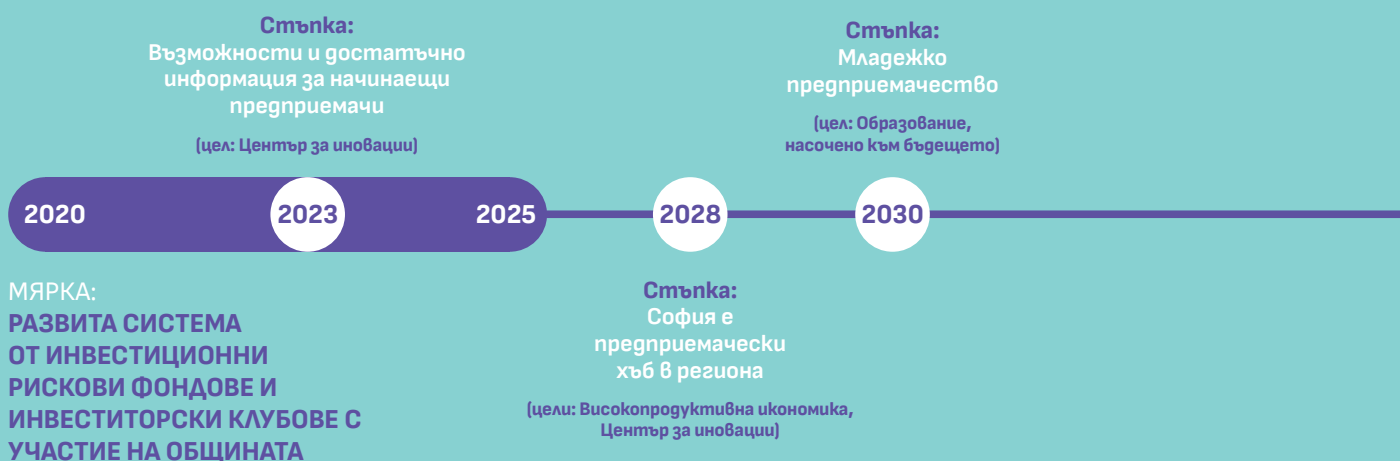
Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- Анализ на възможностите и разговори със заинтересовани страни
- Определяне на критерии и обхват за финансиране по действията с ОГФ и ББР
- Сключване на споразумения и пилотно тестване
- Итеративна оценка на постигнати резултати и разширяване на практиката

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОАКТИВНА ОРГАНИЗАЦИЯ И ФОРМАТИ ЗА РАЗВИВАНЕ НА ТЕХНОЛОГИЧЕН ТРАНСФЕР

Технологичният трансфер и комерсиализацията на иновациите, създавани от развойна дейност, са ключови за повишаване на добавената стойност, генерирана в софийската икономика. Това са комплексни процеси, които изискват участието на много актьори, но общинската администрация може да предприеме редица проактивни действия, за да поощри комерсиализацията на иновациите. Ключов елемент от всички тях е достъпността и комуникация между бизнес и наука. Това включва както съдействие и създаване на формати и физически пространства за срещи, събития и комуникация, така и други форми на достъпност, като удобно информационно хранилище за информация за развойна дейност и засилване на административния капацитет на звена от общината, които проактивно ангажират бизнеса. Изброени са различни варианти на такива действия.

Времетраене: 9 години

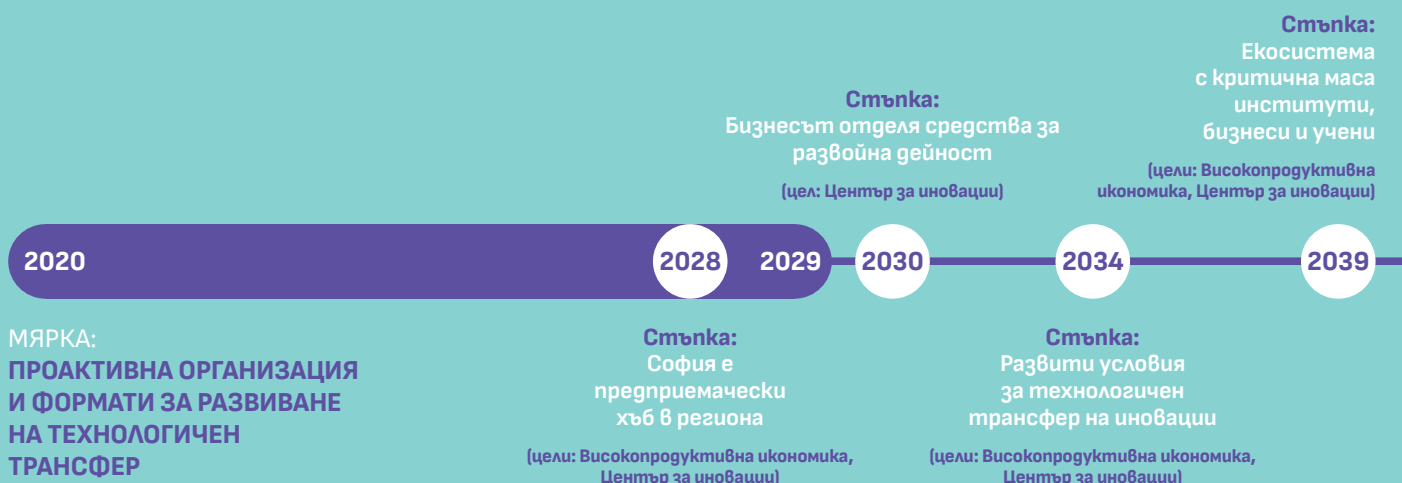
Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

Действия:

- Организация на срещи и събития между бизнес и учени
- Изграждане и развиване на съвместни физически пространства от типа на София Тех Парк
- Засилване на оперативния и финансов капацитет на СОАПИ
- Подкрепа за организации, промотиращи и създаващи условия за технологичен трансфер
- Съвместна работа с търговски камари
- Съвместна работа с националните институции, като НИФ и гр.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

ОБУЧЕНИЯ НА УЧИТЕЛИ В МОДЕРНИ ПРАКТИКИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И ГЪВКАВО УЧЕНЕ

Мярката е свързана с изграждане и разширяване на системата от обучения за учители в общинските училища с цел внедряване на съвременни практики за образование, стъпващи на опита на редица държави с високи показатели в развитието на ключовите компетенции и реализацията. Такива практики са свързани както с психологически и методологически насоки, адаптирани към съвременните деца и младежи, така и към използване на технически средства и софтуер в образованието. Съществено за модерното образование, което може да подхрани икономиката на знанието и иновациите, е преместване на фокуса от преподаване на информация (и наизустяването ѝ) към преподаване и развиване на умения за сдобиване с информация и критическото ѝ тълкуване и разбиране. Други области са екипната работа, техническите умения и уменията за адаптивно учене. Общината трябва да ангажира ресурс и да въвлече НПО от сферата за изработване и разширяване на програми за обучение на учители и провеждането им, за да повиши иновационния и икономическия потенциал на изхода от образователната система.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОГРАМИ ЗА ОБУЧЕНИЯ ПО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

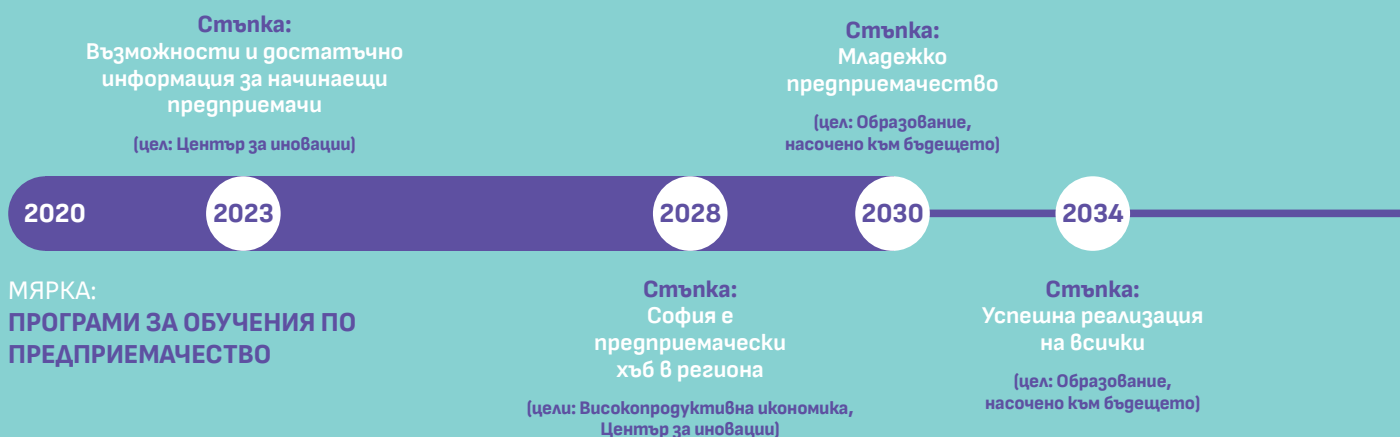
В сътрудничество с НПО, бизнеса и с общинско съфинансиране, разширяване на програмите за обучение по предприемачество в училища и кариерни центрове. Развитие на умения за презентация, изготвяне на бизнес план, развитие и създаване на продукт, привличане на финансиране и административна грамотност са ключови за повишаване дела на предприемаческата активност в града.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ФОРМАТИ ЗА ПООЩРЯВАНЕ СЪЗДАВАНЕ НА ИНОВАЦИИ

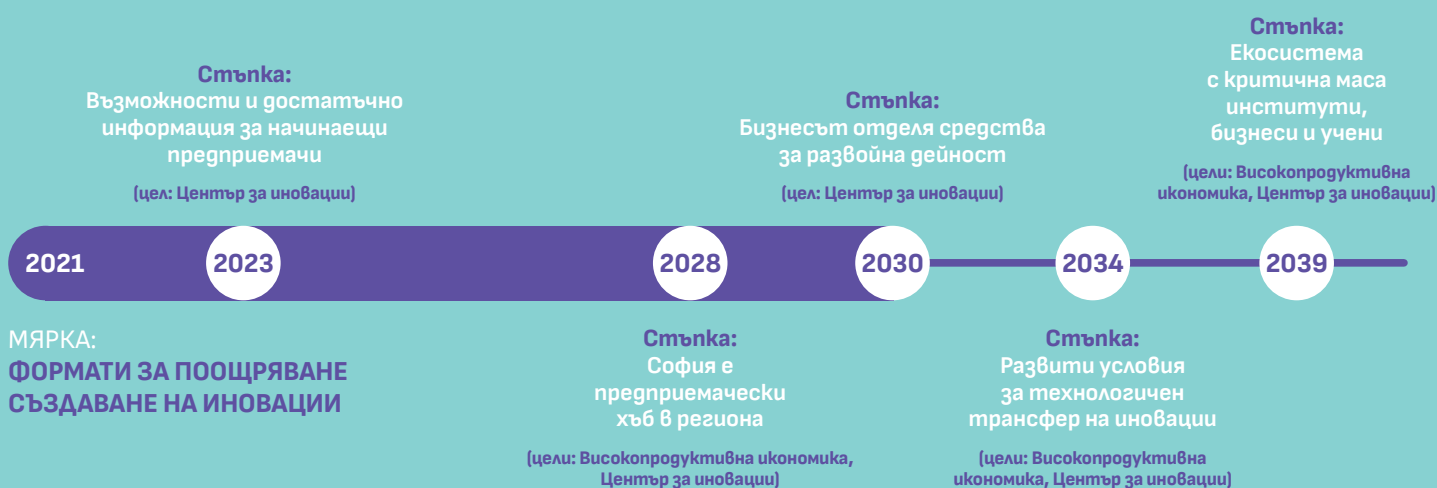
Развитие на различни формати под формата на събития, хакатони, задания, наградни фондове, работилници и форуми, в рамките на които учени, професионалисти, студенти, предприемачи да създават решения за крос-секторни проблеми с иновативни средства. Проблемите биха могли да бъдат обвързани с градската среда, качеството на живот, околната среда, дигитализация на публични услуги, трафик и др. Такива формати могат да създадат прототипи, използвайки наличната инфраструктура в столицата (напр. София Тех Парк), които общината или бизнеси да припознаят и развият. Съществуващите такива формати могат да се допълнят, развият и направят по-редовни и отворени към по-широк кръг специалисти. Това спомага да се създаде среда, привличаща иновационен потенциал и капацитет, като същевременно създава решения, които градът може да използва. Към мярката се предлага и инициране на фонд и събитие "Годишни награди на Столична община за иновативни продукти и услуги", с различни категории на секторни и междусекторни иновативни решения и да се акцентира на продукти и услуги, които са интензивни на знание, вкл. креативни микроиндустрии.

Времетраене: 9 години

Период: 2021 - 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОГРАМИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА БИЗНЕС И УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ С ФОКУС ВЪРХУ STEAM ДИСЦИПЛИНИ

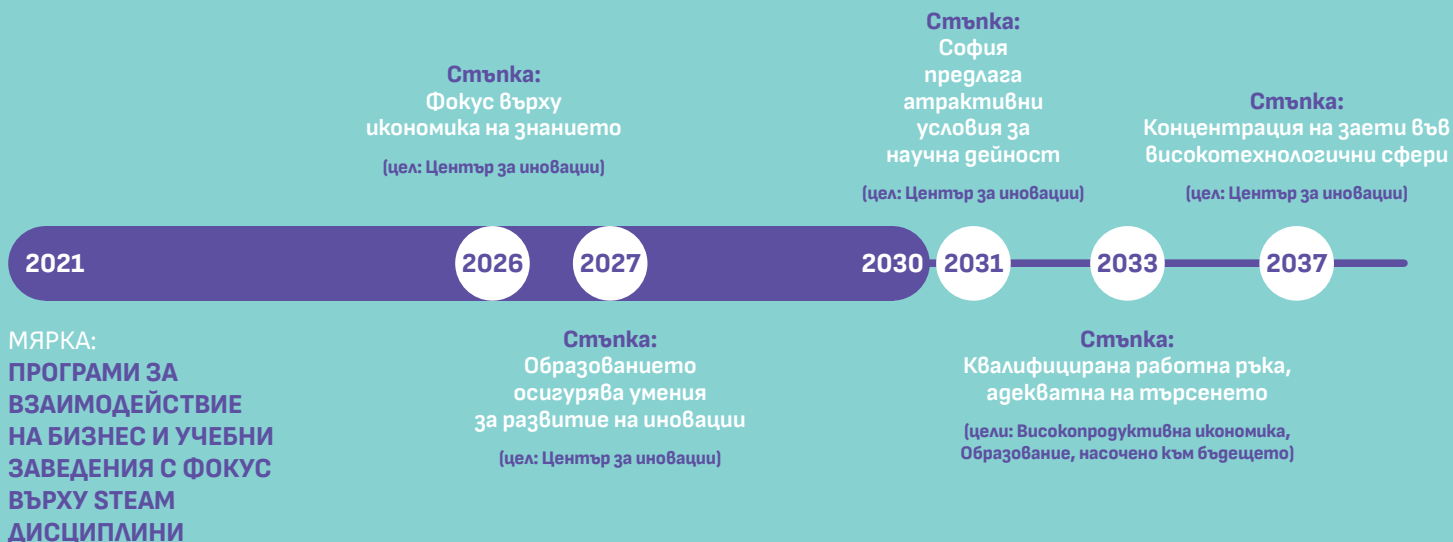
Дисциплините от групата STEAM (фундаментални науки, технологии, приложни науки, изкуства и математика) са припознати като ключови за развиването на умения и компетенции, свързани с икономиката на знанието и с развитието на иновациите. Мярката е свързана с развитието на разнообразни взаимодействия между бизнес и университети, бизнес и средни училища, както и средни училища и университети, свързани с профилирано и професионално обучение и предаване на знание. Форми на такова взаимодействие могат да бъдат системата за дуално образование, разработка на подходящ софтуер за дигитализация на образователния процес, участия на специалисти от бизнеса като лектори или ментори, обучения и сертифициране на учители от бизнеса с цел повишаване на тяхната квалификация, както и по-тясно сътрудничество между университети и училища по модела на НПМГ-СУ и ТУЕС-ТУ. Общината би могла да съфинансира подобни взаимодействия и да играе ролята на координатор между бизнес и образователни институции.

Времетраене: 9 години

Период: 2021 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПИЛОТНИ И УСТОЙЧИВИ ПРОЕКТИ ЗА ИНОВАТИВНИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

Развитие на системата от иновативни училища с допълващо финансиране от общината. Мярката допълва действията по обучения на учители за модерни и гъвкави практики за обучение чрез повишаване качеството на материалната база и пилотно въвеждане на технологии в учебния процес в съответствие с положителен световен опит. Подобни действия имат за цел да ангажират съвременните деца и младежи в учебен формат, който едновременно да е адаптиран към техните нужди и начин на мислене, но също да предоставя ключови компетенции и особено технически умения. Въвеждане на дигитални образователни материали във всички образователни сфери и степени и развитие на дистанционно обучение са допълнителни стъпки в тази посока.

Времетраене: 9 години

Период: 2021 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИМПЛЕМЕНТИРАНЕ И ПОДКРЕПА ПО ЕВРОПЕЙСКИ ПРОГРАМИ ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО ЗА ВЪЗРАСТНИ

Европейската комисия препоръчва на градовете редица мерки, които могат да помогнат предприемачеството да бъде по-достъпно за възрастни хора, като по този начин едновременно се повиши иновационният потенциал на градската екосистема, но и възрастните биват отново въввлечени в пазара на труда и не остават социално изолирани. Препоръчани добри практики са активно таргетиране на възрастни за включване в програми за обучение с екипи от няколко поколения; създаване на възможности за предаване на професионално познание от възрастни хора на млади предприемачи в менторски програми, организиране на мрежи от контакти и нетуъркинг събития, насочени към въвличане на възрастни хора в предприемаческите среди; популяризиране на успешни истории и добри практики.

Времетраене: 10 години

Период: 2022 – 2032

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Възможности и достатъчно информация за начинаещи предприемачи

(цел: Център за иновации)

Стъпка:

Концентрация на заети във високотехнологични сфери

(цел: Център за иновации)

2022

2023

2028

2032

2037

МЯРКА:

ИМПЛЕМЕНТИРАНЕ И ПОДКРЕПА ПО ЕВРОПЕЙСКИ ПРОГРАМИ ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО ЗА ВЪЗРАСТНИ

Стъпка:

София е предприемачески хъб в региона

(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

ПРОАКТИВНО ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНО СЪДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМИ ЗА ИНОВАЦИИ НА ЕС

Програмите и бюджетът на ЕС имат силен фокус върху развитие на иновации и програмният период от 2020 се очаква да засили този фокус. Същевременно дялът на български проекти в иновативните програми (Хоризонт 2020 и други) не е достатъчно висок. Различни институции и инициативи – като Европейския институт за иновации и технологии (EIT), Европейския иновационен съюз (EIC), Европейската зона за изследвания (ERA) – са в състояние да окажат значителна експертна и менторска подкрепа на проекти и изследователи, функциониращи в града. Мярката визира ангажимент на общината по конституирането на единна точка за проактивна комуникация и информация за програми, свързани с иновации и финансирането им.

Времетраене: 2 години

Период: 2022 – 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗШИРЕНА СИСТЕМА ОТ СТИПЕНДИИ ЗА ОБМЕН, СТАЖАНТСКИ ПРОГРАМИ И ТРАНСФЕР НА ЗНАНИЕ ЗА МЛАДИ УЧЕНИ И ПРЕДПРИЕМАЧИ

Задържане и привличане на млади учени и предприемачи чрез създаване на стипендии и стажове за ангажирането им в дейности с висока добавена стойност, които да стимулират създаването и трансфера на знание в приоритетните сфери за София в ключовата и перспективна специализация. Популяризиране на инициативи като Erasmus+, Erasmus за млади предприемачи и други програми, които целят обмен на студенти и млади професионалисти/предприемачи за стимулиране на международното сътрудничество и трансфер на знания и умения в Европа.

Времетраене: 5 години

Период: 2023 – 2028

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Възможности и достатъчно информация за начинаещи предприемачи

(цел: Център за иновации)

2023

2023

2028

2031

2037

Стъпка:

Концентрация на заети във високотехнологични сфери

(цел: Център за иновации)

МЯРКА:

РАЗШИРЕНА СИСТЕМА ОТ СТИПЕНДИИ ЗА ОБМЕН, СТАЖАНТСКИ ПРОГРАМИ И ТРАНСФЕР НА ЗНАНИЕ ЗА МЛАДИ УЧЕНИ И ПРЕДПРИЕМАЧИ

Стъпка:

София предлага атрактивни условия за научна дейност

(цел: Център за иновации)

АДМИНИСТРАТИВНА ПОДКРЕПА ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Развитие на различни административни улеснения за предприемачи, включващи неизчерпателно по-леки процедури за започване и ликвидирание на бизнес, услуги по връзки с ментори, инвеститори и представяне пред експортни пазари (понастоящем част от тези задачи се изпълняват от СОАПИ, чийто капацитет може да бъде разширен), "едно" гише и максимално дигитализиран процес по издаване на разрешителни и документи, необходими за бизнес дейност, свързана с иновации. София следва да изпреварва държавните политики, където те се бавят.

Времетраене: 4 години

Период: 2023 - 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Възможности и достатъчно информация за начинаещи предприемачи

(цел: Център за иновации)

Стъпка:

София е предпочитано място за култура, работа, инвестиции и предприемачество

(цел: Позитивен имидж)

Стъпка:

Екосистема с критична маса институти, бизнеси и учени

(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

МЯРКА:

АДМИНИСТРАТИВНА ПОДКРЕПА ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Стъпка:

София е предприемачески хъб в региона

(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

СПОДЕЛЕНА БАЗА ДАННИ С РЕЗУЛТАТИ ОТ ФУНДАМЕНТАЛНИ НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Създаване на достъпен интерфейс към публичен регистър с информация относно фундаменталните научни изследвания и резултати, създавани в БАН, институти към университети, частни лаборатории, София Тех Парк и други, с цел повишаване на информираността и видимостта по отношение на другите заинтересовани страни: бизнес, предприемачи, инвеститори, учени. Това би повишило достъпността до резултатите от развойната дейност и иновациите, създавани в града, което на свой ред би повишило потенциала за комерсиализацията им.

Времетраене: 3 години

Период: 2025 – 2028

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Възможности и достатъчно информация за начинаещи предприемачи

(цел: Център за иновации)

2023

2025

2028

2030

2031

2034

2039

МЯРКА:

СПОДЕЛЕНА БАЗА ДАННИ С РЕЗУЛТАТИ ОТ ФУНДАМЕНТАЛНИ НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Стъпка:

София предлага атрактивни условия за научна дейност

(цел: Център за иновации)

Стъпка:

Бизнесът отделя средства за развойна дейност

(цел: Център за иновации)

Стъпка:

Развити условия за технологичен трансфер на иновации

(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

Стъпка:

Екосистема с критична маса институти, бизнеси и учени

(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

АНГАЖИРАНА И ПРОФЕСИОНАЛНА КОМУНИКАЦИЯ НА СОФИЯ КАТО ДЕСТИНАЦИЯ ЗА ИНОВАЦИИ И КОМЕРСИАЛИЗАЦИЯТА ИМ

Комуникацията на града като отлично място за създаване и реализация на иновации е ключова за привличане на чуждестранен инвеститорски интерес, иновационен капацитет и научни изследвания. Комуникационните усилия следва да бъдат консистентни в общата рамка на разказване на града, да бъдат координирани в обща стратегия и да използват всички средства на дигитален и физически маркетинг към подходящите целеви аудитории. Задължително е участието на тематични събития и проактивни разговори с доказани иноватори в световен мащаб за разкриване на офиси за развойна дейност и клонове в София, изтъквайки предимствата на града като ангажимент към иновациите и като икономическа среда с фокус върху добавена стойност и развитие на предприемачеството.

Времетраене: 10 години
Период: 2025 – 2035
Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Възможности и достатъчно информация за начинаещи предприемачи

(цел: Център за иновации)

Стъпка:

София е предпочитано място за култура, работа, инвестиции и предприемачество

(цел: Позитивен имидж)

Стъпка:

Екосистема с критична маса институти, бизнеси и учени

(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

2025

2028

2029

2032

2035

2039

МЯРКА:

АНГАЖИРАНА И ПРОФЕСИОНАЛНА КОМУНИКАЦИЯ НА СОФИЯ КАТО ДЕСТИНАЦИЯ ЗА ИНОВАЦИИ И КОМЕРСИАЛИЗАЦИЯТА ИМ

Стъпка:

София е предприемачески хъб в региона

(цели: Високопродуктивна икономика, Център за иновации)

Стъпка:

Чуждестранни инвестиции в сфери с висока добавена стойност

(цел: Високопродуктивна икономика)

СТИМУЛИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ С ДОКАЗАНА ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Общината разполага с редица инструменти, които може да използва за стимулиране на компании, които реализират иновации, спрямо разработена класификация и методология, съобразена с европейската рамка за иновации. Такива инструменти включват съфинансиране на проекти, логистична и инвестиционна подкрепа, приоритетни връзки с бизнес контакти, данъчни стимули и др.

Времетраене: 13 години

Период: 2027 – 2040

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Бизнесът отделя
средства за развойна
дейност
(цел: Център за иновации)

Стъпка:
Екосистема
с критична маса
институти,
бизнеси и учени
(цели: Високопродуктивна
икономика, Център за иновации)

2027

2030

2034

2039

2040

МЯРКА:
**СТИМУЛИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ
С ДОКАЗАНА ИНОВАЦИОННА
ДЕЙНОСТ**

Стъпка:
Развити условия
за технологичен
трансфер
на иновации
(цели: Високопродуктивна
икономика, Център за иновации)

ЦЕЛ

КРЪГОВА ИКОНОМИКА

Производството и потреблението в София 2050 са структурирани в съответствие с принципите на кръговата икономика. Ресурсите се преизползват максимално, околната среда се развива устойчиво, производствените вериги са максимално ефективни и включват споделяне на стойност. Отпадъците се преработват, енергията идва от възобновяеми източници, а произведените продукти и услуги имат дълъг живот. Тази структура на икономиката е в синхрон с механизмите, които наблюдаваме в природата и които позволяват кръговрат на всички изходни продукти и повторната им употреба.

Такъв подход към развитието на икономиката намалява преразхода на ресурси, предлага широко поле за развитие на иновации и бизнеси с висока добавена стойност, спомага за управление на климатичните промени и намалява натоварването върху околната среда, човешкото здраве и бедността. София е водещ в икономическо отношение град, който знае как да използва повторно продуктите от производството си, развива активно работни места в сферата на кръговата икономика, експериментира непрестанно с иновативни бизнес решения, приоритизира местното производство и стимулира оптимизация и дигитализация на индустриите от всички сектори.

Придържането към класическите икономически модели и неизпълнението на тази стратегическа цел би довело след себе си неустойчиво и бързо изчерпване на ресурсите, и съответно екологични и социални проблеми, понижени доходи, инвестиции и работни места.

Свързани документи:

План за действие на ЕС за кръговата икономика (2015) описва основните стъпки и приоритетни области по темата

Доклад на Ecorepreneur.eu за напредъка на страните от ЕС (2019) отбелязва областите, заедно с индикатори, в които България и в частност София трябва да напредне, за да постигне работеща кръгова икономика

Доклад на Ellen MacArthur Foundation с препоръки за политики за ускоряване на прехода към кръгова икономика, разработен за правителството на Дания, предлага конкретни политики

Цели на ООН 8, 11, 12, 13, 14, 15 – добри условия за работа и икономическо развитие, устойчиво развитие на градове и общности, отговорно потребление и производство, действия за климата, живот под водата, живот на земята

КРЪГОВА ИКОНОМИКА

За постигането на дългосрочната цел КРЪГОВА ИКОНОМИКА Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

АДМИНИСТРАТИВНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ И КАМПАНИИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА БИЗНЕСИ В ОБЛАСТТА НА СПОДЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА

Пакетът от мерки е свързан с повишаване дела на споделената икономика в града и цели минимизиране на потребявани материални ресурси и създаване на иновации. Препоръчва се изследване и привнасяне на международен опит за законодателни инициативи и административни облекчения и стимули за бизнеси, развиващи споделената икономика. Необходимо е да се разработи система за сертифициране кои компании отговарят на критериите за облекчения и да се организират информационни кампании и събития за популяризиране на тези инициативи.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Споделената икономика е значим дял от градската икономика

(цел: Кръгова икономика)

2020

2026

2034

МЯРКА:

**АДМИНИСТРАТИВНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ И
КАМПАНИИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА БИЗНЕСИ
В ОБЛАСТТА НА СПОДЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА**

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ В ОБЛАСТТА НА КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА НА ГРАДСКО НИВО

България се представя слабо в прилагането на принципите на кръговата икономика и настоящата национална стратегия не поставя достатъчно амбициозни цели и ясен план за действие. Затова се предвижда разработване на местен, градски план за преминаване към кръгова икономика и привличане на международен опит от партньорите на София в изготвянето му.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Кръговата икономика
е споделено разбиране
(цел: Кръгова икономика)

2020

2021

2033

МЯРКА:
РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА
ДЕЙСТВИЕ В ОБЛАСТТА НА
КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА НА
ГРАДСКО НИВО

ИЗГОТВЯНЕ НА МЕТОДОЛОГИЯ И НАРЪЧНИК ЗА ВНЕДРЯВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НА КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА ПРИ ИЗГРАЖДАНЕТО НА НОВИ СГРАДИ, ЕНЕРГИЙНИ СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ

Разработване на система от препоръки, базирани на документи на Европейската комисия и добри световни практики от други градове (достъпни например през мрежата на SDG и European Circular Economy Stakeholder Platform), които да залегнат като нормативни изисквания при изграждането на нови сгради, енергийни съоръжения и системи, с цел минимизиране разход на енергия при строителство и потребление, минимизиране на произведените отпадъци, повторна употреба на ресурси.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СИСТЕМАТИЧНО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО ЗАЛЕСЯВАНЕ

ОП "Управление на общински земи и гори" е заложило 930 га залесяване за 10-годишен период, но няма публична информация за реално осъщественото. Мярката предвижда разширяване на капацитет при необходимост и по-висока отчетност при задължително спазване и - след анализ - разширяване на целите за залесяване на общински земи.

Времетраене: 30 години

Период: 2020 - 2050

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Горският ресурс се използва устойчиво

(цел: Кръгова икономика)

2020

2027

2050

МЯРКА:
СИСТЕМАТИЧНО
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ
ПО ЗАЛЕСЯВАНЕ

РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДОЛОГИЯ С ИНДИКАТОРИ ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СО

С цел оптимално ранно оптимизиране на енергийната ефективност на предприятията на територията на общината, мярката предлага конкретна методология и предложения за индикатори, които да бъдат поетапно нормативно заложили към компаниите. Такава методология трябва да бъде преразглеждана на всеки 2-3 години спрямо резултатите и наличието на бъдещи технологии и икономическа ситуация, а прогресът по оптимизиране на индустриалното производство като енергийна ефективност да бъде задължително и прозрачно отчитан годишно по разработената методология.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Индустрията използва ресурси и е енергийно ефективна

(цели: Адаптивен град, Високопродуктивна икономика, Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

2020

2021

2035

МЯРКА:

РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДОЛОГИЯ С ИНДИКАТОРИ ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СО

ПРОЗРАЧНОСТ НА ИНФОРМАЦИЯТА И УПРАВЛЕНИЕТО НА ЕНЕРГИЙНАТА СИСТЕМА НА ГРАДА

Разработване на дигитална система за отчитане в реално време на енергийните разходи в града, поетапно разширявана върху различни енергоемки сектори, започвайки с уличното осветление, напоителни системи и друга инфраструктура, след което сградите общинска собственост, индустриалните сгради и жилищните сгради (ново строителство, след което и старо строителство). Тази система трябва да предоставя необходимата за анализи на енергийната ситуация и на енергийната ефективност информация.

Времетраене: 30 години

Период: 2020 – 2050

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБУЧЕНИЯ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕКСПЕРТНИЯ КАПАЦИТЕТ В ОБЩИНСКИТЕ ОТДЕЛИ ЗА ЕЕ, ВЕИ И ДРУГИ СВЪРЗАНИ С ВЪВЕЖДАНЕТО ИМ ПРАКТИКИ

Развиване на общинския капацитет за внедряване и изследване на мерки, свързани с повишаването на енергийната ефективност и внедряване на възобновяеми източници на енергия. Привличане на чуждестранен опит, изследване на добри практики, провеждане на обучения сред служителите от експерти от сферата и разясняване на национално и европейско законодателство.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБУЧЕНИЯ, ОБМЕН НА ОПИТ, ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ ЗА КРЪГОВА ИКОНОМИКА

Необходимо е разработване на концепция с ключови послания за достигане до широка публика по отношение на ползите от споделената икономика и кръговата икономика. Тя трябва да включва провеждане на информационни и мотивационни срещи, посредством които да се набират участници за обучения за споделяне на ноу-хау. Да бъдат договоряни лектори с видим профил в обществото и авторитетни чуждестранни успешни предприемачи в сферата за провеждане на лекции във връзка с посочените теми. Комуникационните канали на общината да споделят добри примери и практики с широката общественост.

Времетраене: 5 години

Период: 2021 – 2026

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Кръговата икономика е споделено разбиране

(цел: Кръгова икономика)

2021

2026

2033

МЯРКА:

ОБУЧЕНИЯ, ОБМЕН НА
ОПИТ, ИНФОРМАЦИОННИ
КАМПАНИИ ЗА КРЪГОВА
ИКОНОМИКА

ХАКАТОНИ И КОНКУРСИ ЗА СТАРТЪПИ, НАСОЧЕНИ КЪМ РЕЦИКЛИРАНЕ НА УПОТРЕБЯВАНИ СТОКИ, СПОДЕЛЕНА ИКОНОМИКА, КОМЕРСИАЛИЗАЦИЯ НА НАУЧНИ ИНОВАЦИИ, СВЪРЗАНИ С ПОВТОРНА УПОТРЕБА НА МАТЕРИАЛИ И ВЪЗБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ

Преходът към кръгова икономика, различни форми на споделена икономика и минимизиран разход на ресурси може да бъде подпомогнат от различни формати на събития и конкурси, които поощряват създаването на иновации и прилагането им на пазара. В тях трябва да бъдат въвличани разнообразни заинтересовани страни, като инвеститори, бизнес, научни среди, фермери и др., които могат да се включват във формулиране на задания и менторско, финансово и организационно сътрудничество с общината, за се припознават създаваните иновации и стартиращи бизнеси и те да се подкрепят и занапред, за да стигат пазарно присъствие.

Времетраене: 6 години

Период: 2021 - 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОГРАМА ЗА КОНСУЛТАЦИЯ И ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ВЪЗПРИЕМАНЕТО НА ПРИНЦИПИ НА КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА

Институциране на програма по примера на Лондон (Advance London), натоварена да осигурява консултация и да насочва към финансови инструменти за развитието на добри практики в сферата на кръговата икономика, органична местна земеделска продукция, минимизиране на отпадъци, повторна употреба на ресурси и др. Създаване и поддържане на мрежи за обмен на опит в принципите на кръговата икономика.

Времетраене: 5 години

Период: 2021 – 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Местната продукция
е с приоритет
(цел: Кръгова икономика)

2021

2026

2032

МЯРКА:
ПРОГРАМА ЗА КОНСУЛТАЦИЯ И
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА
ПОДПОМАГАНЕ ВЪЗПРИЕМАНЕТО
НА ПРИНЦИПИ НА КРЪГОВАТА
ИКОНОМИКА

ОБЛЕКЧАВАНЕ НА НОРМАТИВНИТЕ РАЗПОРЕДБИ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ВЕИ В ЖИЛИЩНИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ СГРАДИ

Понастоящем процедурите по инсталиране на частен локален ВЕИ генератор на сграда са дълги, сложни и скъпи, което води до много ниско покритие на сградния фонд с ВЕИ, където има физическа възможност за това. Мярката предполага значително облекчаване на тези режими, възможност за консултация, популяризация на възможностите и след икономически анализ – разработване на възможности за данъчни облекчения.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

НАСЪРЧАВАНЕ НА ФЕРМЕРСКИ ПАЗАРИ И ОБЛЕКЧЕНИЯ ЗА МЕСТНА ЕКО СЪОБРАЗНА ПРОДУКЦИЯ

Активен общински ангажимент с обособяване на разпознаваеми и редовни формати и локации за фермерски пазари за местна продукция. Популяризация на кампания и съдействие на фермери от крайградските територии за достъп до пазарите. Разработване на разнообразни комуникационни елементи като тематични дни, фокус върху занаяти, представяне на даден регион, обвързване с културна програма. Кампании, свързани с ползите от къси вериги на доставка на храна и органична продукция.

Времетраене: 8 години

Период: 2022 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Местната продукция е с приоритет
(цел: Кръгова икономика)

2022

2030

2032

МЯРКА:
НАСЪРЧАВАНЕ НА
ФЕРМЕРСКИ ПАЗАРИ И
ОБЛЕКЧЕНИЯ ЗА МЕСТНА
ЕКО СЪОБРАЗНА ПРОДУКЦИЯ

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ, СВЪРЗАНИ С КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА

Необходимо е разширяване на обхвата на преподаване и засягане на принципите на кръговата икономика още в начален и среден курс, за да бъдат създавани навици за повторна употреба, рециклиране и минимизиране на отпадъците. Нужни са специални лекции за разясняване на екологичния натиск на производствата и основните механизми на кръговата икономика. Общината би могла да инициира това или с подпомагане на НПО, които да сътрудничат с училища, или с работа с националните институции за промяна в учебните планове. Могат да се разработят и програми в икономическите курсове на висшите учебни заведения с местен и чуждестранен преподавателски капацитет. Добри практики в тази посока вече съществуват в ограничен мащаб.

Времетраене: 7 години

Период: 2023 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Кръговата икономика е споделено
разбиране

(цел: Кръгова икономика)

2023

2030

2033

МЯРКА:

**ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ,
СВЪРЗАНИ С КРЪГОВАТА
ИКОНОМИКА**

ДАНЪЧНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ И ИНФРАСТРУКТУРНИ СТИМУЛИ ЗА КОМПАНИИ С ПРАКТИКИ ОТ КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА

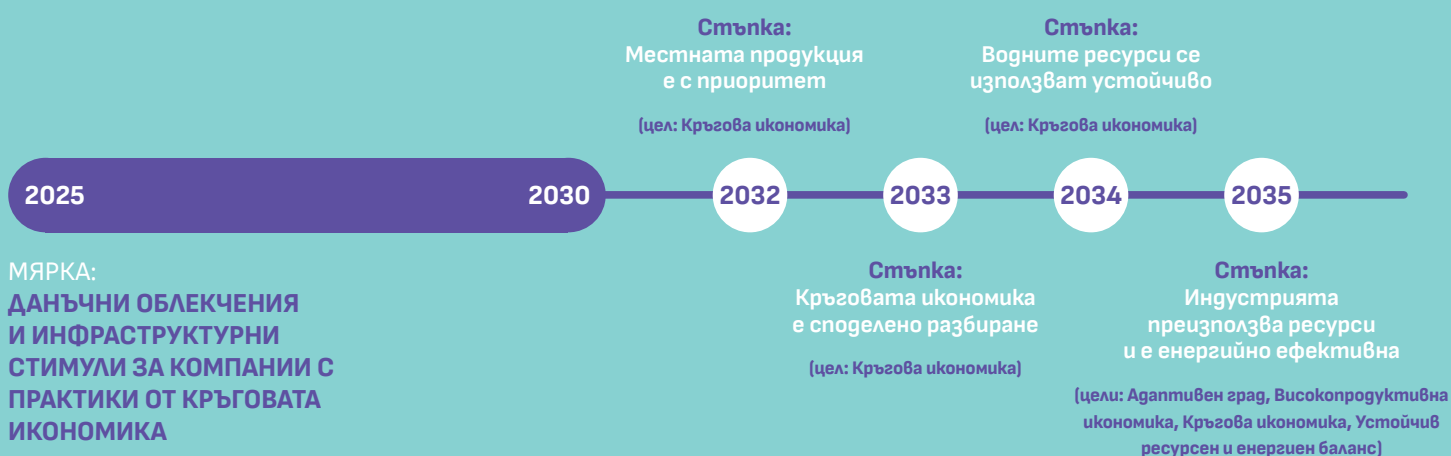
В съответствие с препоръките на Европейската комисия за мерки, свързани с кръговата икономика, разработване на система от стимули и облекчения за компании, които прилагат добри практики при бизнес процесите си. Такива практики, в зависимост от конкретната сфера на дейност, могат да са свързани със скъсяване вериги на доставка и приоритет върху местна продукция, регенеративни процеси за отпадъци, ползване на собствени възобновяеми енергийни източници, доказани fair trade политики, обратно събиране на суровини от изключителна важност, даряване и преизползване на храна за фураж и други цели, повторна употреба на пластмасови и други рециклируеми суровини, повторна употреба на водни ресурси и др. Такава система би включвала и механизъм за оценка и доказване на практики.

Времетраене: 5 години

Период: 2025 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

СБЛИЖАВАНЕ И ОБЩНОСТ

Гражданите на София през 2050 г. се радват на добри възможности за реализация и среда, в която могат да постигнат високо качество на живот. Те обичат града си и имат чувство за принадлежност към него. Кварталите създават условия за формирането на сплотени общности. Намаляла е социалната изолация, хората общуват активно и спокойно, публичните пространства са обживени и създават усещане за идентичност, общ разказ и солидарност.

Местните общности са съпричастни с развитието на града и са важен участник в развитието и поддържането на средата. Развита е култура на активна грижа за средата, а общината подпомага с различни инструменти поддържането ѝ.

Сплотените общности водят до повишена толерантност. Агресията в обществото е намаляла значително. Райони с по-слаби демографски и бизнес показатели се развиват чрез привличане на инвестиции, подобрена инфраструктура, социални услуги и културно предлагане, а качеството на градската среда се повишава. Това спомага за намаляване на социалното и икономическо неравенство между различните части на София, повишаване на благосъстоянието, намаляване на престъпността и привличане на повече квалифицирана работна сила към пазара на труда.

Непредприемането на мерки за сближаване и общност на хората в града, могат да засилят наблюдаваните в момента негативни процеси на отчуждение и маргинализация на общностите и да ги задълбочат до степен, в която процесът ще бъде трудно обратим. Това от своя страна ще доведе до опасно високо социално напрежение, гетоизирането на София на бедни и богати и отдръпване на жители от града.

Свързани документи:

Национален статистически институт, Агенция по заетостта и др. – непрекъснато нарастване на населението в София и промените, настъпващи в развитието на трудовия пазар. Едно от големите предизвикателства е динамиката на технологични промени, които налагат адаптирането и придобиването на умения, които да отговарят на изискванията на пазара на труда.

Изследване “Икономически профили на районите на София” на “Визия за София” извежда в конкретика икономическите дисбаланси между различните територии в града и крайградските територии и предлага препоръки за адресирането им.

Национална стратегия за младежта, Областна стратегия за развитие на социалните услуги в софийска област, Глобалните цели за устойчиво развитие на ООН (Цел 8 – сигурна работа и икономически растеж), разговор с експерти и фокус групи – Подобряването на условията на работа е идентифицирано като ключова предпоставка за включване в трудовия пазар. Мерки за превенция и пълноценното включване на всички рискови групи в социално-икономическия живот.

Изследването за качество на живот очертават висока степен на критичност на гражданите към състоянието на межублоковите пространства, инфраструктурата и др. на ниво квартал.

Данните на НСИ, както и редица извадкови изследвания на миграционните процеси показват увеличаване на дела на самотни възрастни хора

Цели на ООН 1, 8, 10 – изкореняване на бедността, сигурна работа и икономически растеж, намаляване на неравенствата

СБЛИЖАВАНЕ И ОБЩНОСТ

2050 г.

ВИСОКО КАЧЕСТВО
НА ЖИВОТ ЗА ВСИЧКИ

16

2045 г.

ДЕМОГРАФСКИТЕ
ХАРАКТЕРИСТИКИ СА
РАВНОМЕРНО
РАЗПРЕДЕЛЕНИ СРЕД
ВСИЧКИ РАЙОНИ

15

АКТИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ
ЖИВОТ ЗА ВСИЧКИ

14

СОФИЯ Е ГРАД
НА ЩАСТЛИВИ
И СПЛОТЕНИ ХОРА

13

2040 г.

РАВНОСТОЙНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА
РАЗВИТИЕ В ЦЕЛИЯ ГРАД

12

ИКОНОМИКАТА
НА СОФИЯ Е
ОРИЕНТИРАНА
КЪМ ИНДУСТРИИ
С ВИСОКА ДОБАВЕНА
СТОЙНОСТ

11

ДОБРА
МЕДИЙНА СРЕДА

10

ИКОНОМИЧЕСКИ СЛАБИТЕ
РАЙОНИ ПРИВЛИЧАТ
ИНВЕСТИТОРИ

09

ПОКРИТИЕ НА
НАСЕЛЕНИЕТО
С ОБНОВЕНА
ИНФРАСТРУКТУРА

08

СОФИЯ Е СИГУРЕН
И БЕЗОПАСЕН ГРАД

07

АТРАКТИВНИ
УСЛОВИЯ ЗА РАБОТА
В СОЦИАЛНАТА СФЕРА

06

В СОФИЯ ИМА СИЛЕН
ОБЩНОСТЕН ДУХ И
ТОЛЕРАНТНОСТ

05

ДОБРЕ
РАЗПРЕДЕЛЕНО
ОБЩЕСТВЕНО
ОБСЛУЖВАНЕ

04

2030 г.

РАЗВИТО СОЦИАЛНО
ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

03

ЖИВИ И
АТРАКТИВНИ
ПУБЛИЧНИ
ПРОСТРАНСТВА

02

ГРАЖДАНИТЕ
УЧАСТВАТ ЕФЕКТИВНО
В УПРАВЛЕНИЕТО НА ГРАДА

01

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел СБЛИЖАВАНЕ И ОБЩНОСТ Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ПРИВЛИЧАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ В СЛАБО РАЗВИТИ РАЙОНИ

Едно от големите предизвикателства пред развитието на София е нарастващият дисбаланс в териториално, социално и икономическо отношение. Изследването на качеството на живот показва значителни разлики в доходите, образователния статус и удовлетвореността от живота между северните и южните територии на града. Балансираното развитие на отделните територии чрез привличане на инвестиционната активност в по-слаборазвитите райони, трябва да е приоритет, който да се изпълнява, за да се повиши качеството на живот в целия град.

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: годишно

Действия:

- Изготвяне на стратегия за привличане на компании в слабо развитите райони, в областта например на бизнес услугите, с нужда от служители с владеене на чужди езици; производството на високотехнологични стоки с нужда от служители с основни инженерни умения и т.н.
- Целенасочено търсене на партньорства в районите Нови Искър, Панчарево и Кремиковци за привличането на бизнеси като логистични центрове и индустрия заради добрата си географска локация и голяма териториална площ
- Стимулиране на ПЧП за развитие на различни услуги в слаборазвитите райони (например балнеоложки услуги и СПА центрове, където има възможност, изграждане на иновативни производствени зони и др.)
- Изграждане на транспортна връзка до кластери от бизнеси на територията на районите за удовлетворяване нуждата от наличието на комуникация, партньорства и свързаност между компании в общи кластери, подизпълнители, гоставчици, образователни институции и т.н.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

КОМПЛЕКСНИ И ИНОВАТИВНИ ПРОГРАМИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РАЗЛИЧНИ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Различните социални групи в града имат нужда от специфични усилия за успешното им въвличане в живота на града. Към всяка група подходът следва да бъде различен, в зависимост от това дали са хора с увреждания (физически или ментални), деца, възрастни или хора от институции. Изследванията показват, че работещите към момента програми успяват само частично да подпомогнат интеграцията на различните групи, затова са необходими целенасочени усилия в посока разработване и въвеждане на иновативни социални услуги за интеграция на хора от уязвими групи (например интеграция чрез обучения, спорт или изкуства – изобразително, музика, приложни, танц, цирк).

Редица изследвания показват, че след напускане на институциите за лишаване от свобода изтърпелите наказание, подобно на други изключени групи, също трудно се адаптират в социалния живот, макар и по различни причини. Невъзможността да се приспособят към средата често резултира в рецидивистки прояви, като по този начин тези групи остават маргинализирани. С цел да се предотвратят повторни криминални прояви, респективно да се повиши сигурността в града, мярката акцентира върху създаването и прилагането на комплексни програми за социално-икономическа реинтеграция на криминално проявените лица. Мярката адресира и констатираните обществени притеснения в проучването за качество на живот, свързани със сигурността в града и на ниво квартал.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: годишно

Действия:

- Осъвременяване на социалните услуги за социална и икономическа интеграция на хора с различни нужди и изключени групи
- Въвеждане на иновативни социални услуги за интеграция чрез обучения, спорт, изкуства или други практически ориентирани занимания
- Създаване на програма за социално-икономическа реинтеграция на криминално проявени лица – младежи и пълнолетни
- Ежегодно приложение на програмата чрез включване на НПО, които обучават наставници/ментори за работа с криминално проявените
- Въвеждане на многопрофилни програми за квалификация и преквалификация на хората, лишени от свобода

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Развито социално
предприемачество

(цел: Сближаване и общност)

2020

2028

2030

2031

2040

МЯРКА:

**КОМПЛЕКСНИ И
ИНОВАТИВНИ ПРОГРАМИ ЗА
ИНТЕГРАЦИЯ НА РАЗЛИЧНИ
УЯЗВИМИ ГРУПИ**

Стъпка:

Активен икономически
живот за всички

(цел: Сближаване и общност)

РАБОТЕЩИ ПРИЮТИ ЗА БЕЗДОМНИ

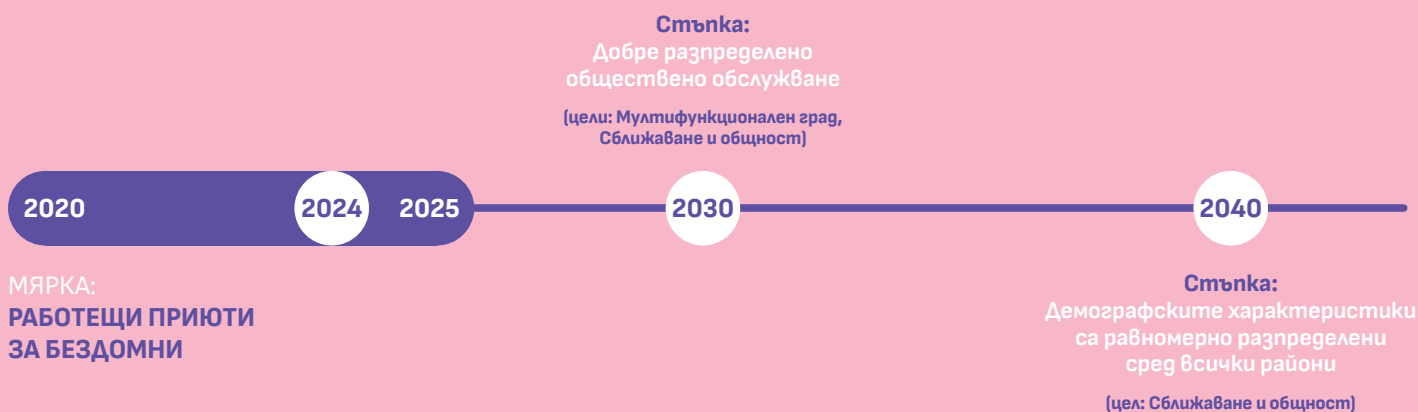
На територията на София няма целогодишно работещи структури, които да осигуряват подслон и възможност за хигиенни нужди на хора без дом. Това е един от идентифицираните от експертите проблеми, касаещи определени социални групи хора. Не разполагаме с точни данни за хората без дом в града, но по експертна оценка броят им през последните години нараства. Тези хора имат нужда от комплексна подкрепа, за да бъдат върнати в социалния и икономическия живот на града. За да може това да се случи, най-ефективно е провеждането на целенасочено изследване на ситуацията с бездомните, включващо техния брой, места, проблеми, перспективи, нагласи. Разработването на последващ план за действие и създаването на центрове за комплексна социална помощ с ангажирани психолози и помощен персонал за обслужване на бездомни хора. За да може лесно да се проследява ситуацията, а и успеваемостта на политиките и работата на централите, е изключително важно да се води картотека на посещаващите приютите и да се следи адаптацията на посетителите в социалния живот.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОГРАМИ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ И ВКЛЮЧВАНЕ В ПАЗАРА НА ТРУДА

Този пакет от мерки включва комплексни действия в няколко различни посоки, целящи да повишат качеството на живот на хората от всички социални групи. Те са, както следва:

Създаване на работни места за широка квалификация или за хора без квалификация е мярка, породена от тенденцията на непрекъснато нарастване на населението в София и промените, които настъпват в развитието на трудовия пазар. Едно от големите предизвикателства е динамиката на технологични промени, които налагат адаптирането и придобиването на умения, които да отговарят на изискванията на пазара на труда. Тези тенденции са проследими в редица официални източници, събиращи данни и информация за пазара на труда, като НСИ, Агенция по заетостта и др. Мярката предвижда да обхване бизнеса и неговите потребности и да свърже работници и работодатели чрез обучения и квалификация/преквалификация.

Подобряване на условията на работа е идентифицирано като ключова предпоставка за включване в трудовия пазар на по-широк кръг хора в трудоспособна възраст и повишаване мотивацията на работещите. Акцент се поставя върху рисковите групи – като заетите в „сивия сектор“ на икономиката и младежите, които нито учат, нито работят (NEETS). В последните години както в България, така и в Европа се наблюдава тенденция на увеличаване на попадащите в тези рискови групи, което налага да бъдат предприети мерки за превенция и пълноценното им включване в социално-икономическия живот. Тези проблеми и съответните мерки се залагат приоритетно в редица стратегически документи на европейско и национално равнище. Успешен подход би бил създаването на иновативни и разширяването на съществуващите социални услуги.

Дефинираните целеви групи изискват целенасочени политики за подкрепа и адекватно обезпечаване на техните потребности. Това може да бъде постигнато чрез осъществяване на задълбочено изследване на техните специфики и отразяването им в конкретни мерки. Очертаващите се прогнози и тенденции, от една страна – към застаряване на населението, от друга – към увеличаване броя на семейства с деца (поради комплексни фактори), предполагат изработването на цялостна визия за отговаряне на възникващите в следващите години потребности на тези групи от населението на София.

Времетраене: 21 години

Период: 2020 – 2041

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на специализирани фондове (напр. оператори на специфични машини), които да подпомагат обучението и квалификацията
- Провеждане на обучения за работници с широка или без квалификация
- Осигуряване на връзка между работници и работодатели
- Програми за квалификация на уязвими социални групи (възрастни, бедни, маргинализирани)
- Създадени иновативни социални услуги, подпомагащи реализацията на хората в рискови групи
- Разширяване и подобряване на съществуващите социални услуги
- Провеждане на изследване за установяване на потребностите на семейства с деца и нуждаещи се възрастни хора и създаване на политики

Стъпка:

Квалифицирана работна ръка, адекватна на търсенето

(цели: Високопродуктивна икономика, Образование, насочено към бъдещето)

Стъпка:

Високо качество на живот за всички

(цел: Сближаване и общност)

2020

2033

2040

2041

2045

МЯРКА:

ПРОГРАМИ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ И ВКЛЮЧВАНЕ В ПАЗАРА НА ТРУДА

Стъпка:

Активен икономически живот за всички

(цел: Сближаване и общност)

Стъпка:

София е град на щастливи и сплотени хора

(цел: Сближаване и общност)

МЯСТО ЗА ВЪЗРАСТНИТЕ ХОРА В ЖИВОТА НА ГРАДА

Социализацията и въвличането на възрастните хора в различни дейности са от изключителна важност за тяхното достойно и пълноценно участие в обществения живот, разпознати и като основен приоритет на социалната политика на ЕС. За целта следва да се проведе детайлно изследване, което да регистрира както потребностите, така и нагласите на възрастните към различни възможности за активното им участие в социалния живот. Да се изготви политика за ресоциализация, интеграция и реинтеграция и включване на възрастни хора:

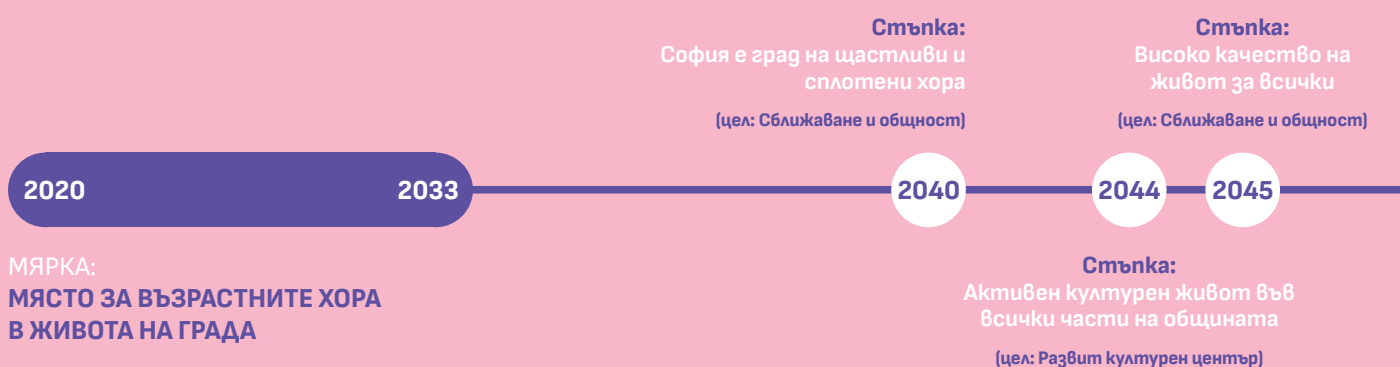
- През образователната система, например въвличането им в основната програма на образователната система и продължаващото обучение във всички класове по специфични теми; включване на възрастни хора с умения (например участие в училище, в извънкласни занимания)
- През местата за култура и общуване, например в градската среда (места за общуване, регулярна събитийност, включваща ги в кварталите)
- Социална взаимопомощ, например услуги в общността, като баба “на заем” и групи
- Здравна система, например чрез регулярни прегледи и систематична грижа за здравето и др.

Времетраене: 13 години

Период: 2020 – 2033

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОГРАМИ ЗА МЕНТОРСТВО И ВЗАИМОПОМОЩ

Мярката цели да повиши социалната интеграция, чийто основен фокус са групи от непривилегировани общности. Констатираните проблеми на ниво образование поставят акцент върху необходимостта да се предприемат мерки за социалното включване на тези общности. Важно е да се работи активно и чрез индивидуален подход още на етап формиране на ценности и стереотипи. За целта се инициира създаването и развитието на програми за менторство, чрез които да се подпомогне образователният и социализационен процес сред тези групи хора. Също така и създаването на програми за взаимопомощ, услуги в общността за подкрепа на бездомни и/или други нуждаещи се.

Времетраене: 16 години

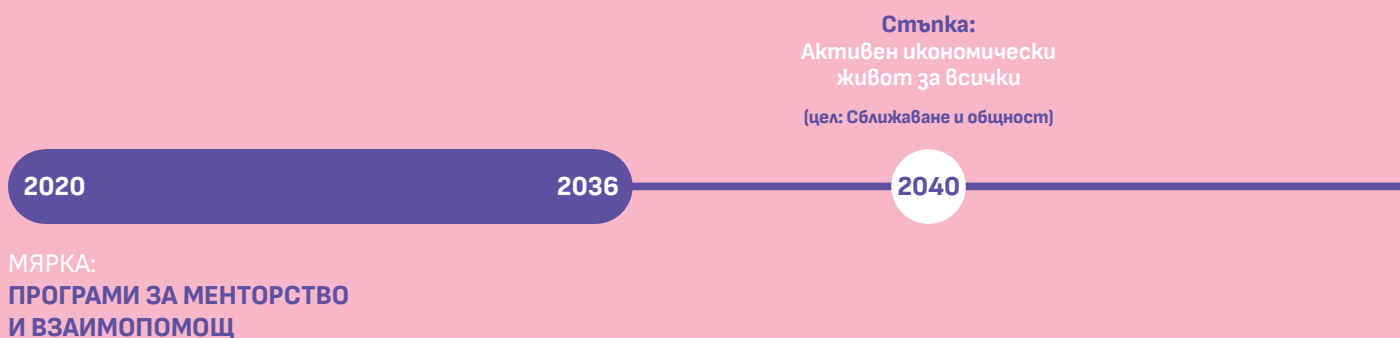
Период: 2020 – 2036

Честота: годишно

Действия:

- Еднократно създаване на програма за менторство
- Приложение на програмата на годишна база и обхващане на 10 НПО, които да разработват по приблизително двама ментори на организация и работят в групи.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

КОМПЛЕКСНИ ПРОГРАМИ ЗА ДЪЛГОСРОЧНО АНГАЖИРАНЕ НА СОЦИАЛНИ РАБОТНИЦИ

Работата на социалния работник е силно negliжирана и подценявана, което затруднява намирането на добре подготвен и ангажиран персонал. От друга страна, работата им е тежка и е необходимо по-адекватно заплащане и по-добри условия на работа. Качеството на социалните услуги, както и повишаването на качеството на живот на хората със специфични нужди или пък от социално изключени групи е пряко зависимо от способностите, работата и ангажираността на социалните работници в сферата. Мярката цели популяризиране на работата на социалния работник чрез създаване на механизми за задържане на кадрите в социалните центрове – обучения, обмени на опит с центрове извън страната, както и материални стимули.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Атрактивни условия за работа
в социалната сфера

(цел: Сближаване и общност)

2020

2029

2030

МЯРКА:

**КОМПЛЕКСНИ ПРОГРАМИ ЗА
ДЪЛГОСРОЧНО АНГАЖИРАНЕ НА
СОЦИАЛНИ РАБОТНИЦИ**

СЪЗДАВАНЕ НА ФОНДОВЕ ЗА ОБНОВЯВАНЕ НА СРЕДАТА С МЕСТНИТЕ ЖИТЕЛИ

Както фокус групите, така и количественото изследване за качество на живот очертават висока степен на критичност на гражданите към състоянието на междублоковите пространства и инфраструктурата на ниво квартал. Допълнително се наблюдава липса на изградени местни общности, които да бъдат активни и да извършват съвместни действия за поддържане и облагородяване на кварталите. Това поражда необходимостта от мерки, които да подобрят качеството на живот непосредствено в средата на живеене и да засилят връзките между местните общности. Създаването на фондове за обновяване на средата цели да стимулира минимум: облагородяването на средата в кварталите, създаването на общностна култура на грижа за средата на местообитание и кохезия на местните общности (междублокови пространства, градинки, създаване на градски мебели, места за игра на деца и др.). Тези фондове следва да бъдат управлявани от мултисекторни работни групи с участието на местните общности (районна администрация, община, бизнес, НПО, изследователи и др.). Най-значимата добавена стойност на това усилие ще бъде изграждането на образователна и културна общност.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на фонд с приблизително 500 000 лв. годишно за финансиране на малки проекти за развиване на местни общности (например 10–15 проекта годишно) – по примера на CLLD на ЕК. Идеята е след първите 7 г. да се направи преоценка къде все още е необходима намеса, къде местните общности са изградили вече устойчивост и собствен капацитет за самофинансиране, за да поддържат сами средата.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Живи и атрактивни публични пространства

(цели: Качествена градска среда, Сближаване и общност)

2020

2027

2030

2035

МЯРКА:

**СЪЗДАВАНЕ НА ФОНДОВЕ ЗА
ОБНОВЯВАНЕ НА СРЕДАТА С
МЕСТНИТЕ ЖИТЕЛИ**

Стъпка:

Гражданите участват ефективно в управлението на града

(цели: Децентрализирано и демократизирано управление, Сближаване и общност)

ИЗГРАЖДАНЕ НА ОБЩНОСТИ

Изследванията на Визията показват, че в обществото се наблюдава ниска степен на толерантност (етническа, расова и др.), слаби или отсъстващи връзки между жителите на кварталите, както и свръхконцентрация на културния живот в центъра за сметка на квартални активности. Необходим е фокус върху формирането на местни общности, активизиране на културния живот в кварталите, повишаване на толерантността с помощта на местните общности и съществуващи организации. Добрите примери трябва да се развиват и да допринасят за мултиплицирането на по-устойчиви модели. Тези действия произтичат от резултатите и анализа от проведените групови дискусии и количествено проучване за качеството на живот в столицата.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Разширяване капацитета на програма Култура на СО чрез включване на раздел „Празници на кварталите и местни общности“
- Инициране на обединяващи празнични ритуали – фестивали, дни на кварталите или общностите и пр.
- Изграждане на модели/мрежи от доброволци, представители на различни възрасти и професии, в подкрепа на социални каузи, инициативи, услуги
- Насърчаване на неформални граждански инициативи (доброволци), предоставящи услуги (и неформални) – в сферата и на здравето, и на храната, и на терапията

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

В София има силен общностен дух и толерантност

(цел: Сближаване и общност)

2020

2029

2030

2029

МЯРКА:

ИЗГРАЖДАНЕ НА ОБЩНОСТИ

Стъпка:

Сплотяване на общностите

(цел: Автентичен и многопластов град)

СИГУРНОСТ В ПРОСТРАНСТВА С УВЕЛИЧЕНА ПРЕСТЪПНОСТ

Проведените проучвания за качеството на живот установяват два типа несигурности по отношение на пространствата в кварталите и в града. Първият тип се изразява в запустати, неосветени територии. Вторият тип са пространства, обитавани от стигматизирани социални групи – роми и мигранти. Това налага различен подход: благоустрояване на първите пространства, по-голяма видимост на присъствието на силите на реда във вторите, но и градоустройствени подобрения в стигматизираните зони. Като допълваща мярка е и осигуряването на полицейско присъствие в стигматизираните зони, което следва да е само допълнителна мярка за повишаване качеството на публичните пространства и в най-висока степен корелира с чувството за сигурност.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: годишно

Действия:

- Картиране на пространствата
- Класификатор на типа пространства според социалните перцепции за тях
- Осигуряване на допълнителни служители на полицията в идентифицираните райони
- Назначаване на представители на ромските общности в силите на реда

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

София е сигурен и безопасен град

(цели: Здравословен живот и здрави хора, Сближаване и общност)

2020

2030

2031

2040

МЯРКА:

СИГУРНОСТ В ПРОСТРАНСТВА С УВЕЛИЧЕНА ПРЕСТЪПНОСТ

Стъпка:

Демографските характеристики са равномерно разпределени сред всички райони

(цел: Сближаване и общност)

КОМПЛЕКСНИ ПРОГРАМИ ЗА СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Данните на НСИ, както и редица изваждкови изследвания на миграционните процеси показват увеличаване на дела на самотни възрастни хора. Услугите на социалния патронаж изостават от тези растящи нужди. В добавка сред тези хора има и оформящи се гнезда на бедност, които не могат да остаряват при добро качество на живот. Това налага увеличаване на организационния и професионален капацитет на социалния патронаж. Друга зона, в която столичани са традиционно критични, е помощта при отглеждането на деца – детските градини и в частност занималните, което налага увеличаване на помощта при отглеждане на деца. Недостигът на тази социална инфраструктура се компенсират от софиянци през механизмите на пазара, което обаче усилва социалните неравенства. Това на свой ред вреди на интегрираната среда на градския живот.

Освен социалният патронаж и онези услуги, за които общината има регистри, има и частни субекти, които предоставят социални услуги. Те са основно два типа субекти – едните са стопански гужества и неправителствени организации. Стопанските гужества са достъпни само за хора от определени финансово статусни групи. Недостатъкът на услугите, предоставяни от НПО и други активистки мрежи, е, че функционират на проектен принцип и нямат достатъчно социално значими ефекти. Това налага по-добър поглед на общината върху тези субекти и типовете осъществявани от тях дейности, а също и нов начин за справяне с тях. Този пакет от мерки предлага комплексен подход за подпомагане на хора със специфични нужди чрез развитие на социално предприемачество, обвързано с интегрирана система за наблюдения и мониторинг на развитието и въздействието на социалните услуги в СО.

Времетраене: 12 години

Период: 2020 – 2032

Честота: на три години

Действия:

- Проучване на потребностите на хората, нуждаещи се от социални услуги
- Картиране на потребностите и локализацията на тези групи на територията на града
- Създаване на план за действие и прилагането му съобразно установените от проучването потребности
- Разкриване на комплексни услуги и иновативни центрове за решаване на био-психо-социален проблем
- Развитие на социално предприемачество, изграждане на ролеви модели и разрастване на кръга от социално предприемаческа мрежа
- Изграждане на партньорства с други градове, които развиват социално предприемаческа мрежа
- Популяризиране на иновативни социални услуги, които дават възможности за реализация на хората в уязвими групи. (Пример: социален цирк, обучения за приложения и други)

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Развито социално
предприемачество

(цел: Сближаване и общност)

2020

2030

2032

МЯРКА:

**КОМПЛЕКСНИ ПРОГРАМИ ЗА
СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО**

ГРАДСКА СРЕДА, ПООЩРЯВАЩА СИГУРНОСТТА

Осигуряването на сигурността на жителите на града има комплексен характер. Подходите трябва да бъдат интегрирани и да засягат повече от няколко аспекта. Този пакет от мерки предлага няколко градоустройствени подхода – подобряване на уличното осветление, създаване на наръчник за използването на градския дизайн за подобряването на сигурността на пространствата.

Подобряването на уличното осветление е сред проблемите, изразени от гражданите на различни райони на София в проучването за качество на живот. Това налага необходимостта от установяване на приоритетни райони, които спешно се нуждаят от подобрене на осветлението, като сред тях попадат и т.нар. опасни пространства в града. Тази мярка би спомогнала обезопасяването и промяната на имиджа на стигматизирани пространства в града. В допълнение, подобряването на уличното осветление следва да се съобрази с екологичните норми и тенденции, като се заложи поставянето на енергийно ефективни осветителни тела и тяхната поддръжка.

Като допълващи действия, които имат сериозно отношение към сигурността, са: разширяване на системата за видеонаблюдение и аналитична обработка на видео информация за осигуряване на обществен ред и сигурност, при зачитане на правата и основните свободи на човека (напр. чрез прозрачни алгоритми); контролни механизми за домашна превенция от падащи предмети от балконите и прозорците на хората; завишен контрол при поставяне на климатици и тежки предмет по фасадите на сградите; създаване на механизми за обезопасяване на дърветата и падащи мазилки.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

София е сигурен и безопасен град

(цели: Здравословен живот и здрави хора,
Сближаване и общност)

2020

2030

2031

2040

МЯРКА:

**ГРАДСКА СРЕДА,
ПООЩРЯВАЩА СИГУРНОСТТА**

Стъпка:

Демографските характеристики са равномерно разпределени сред всички райони

(цел: Сближаване и общност)

РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕС СРЕДАТА ЗА ПООЩРЯВАНЕ НА КЛЪСТЕРИ И СИНЕРГИЯ МЕЖДУ БИЗНЕСИ

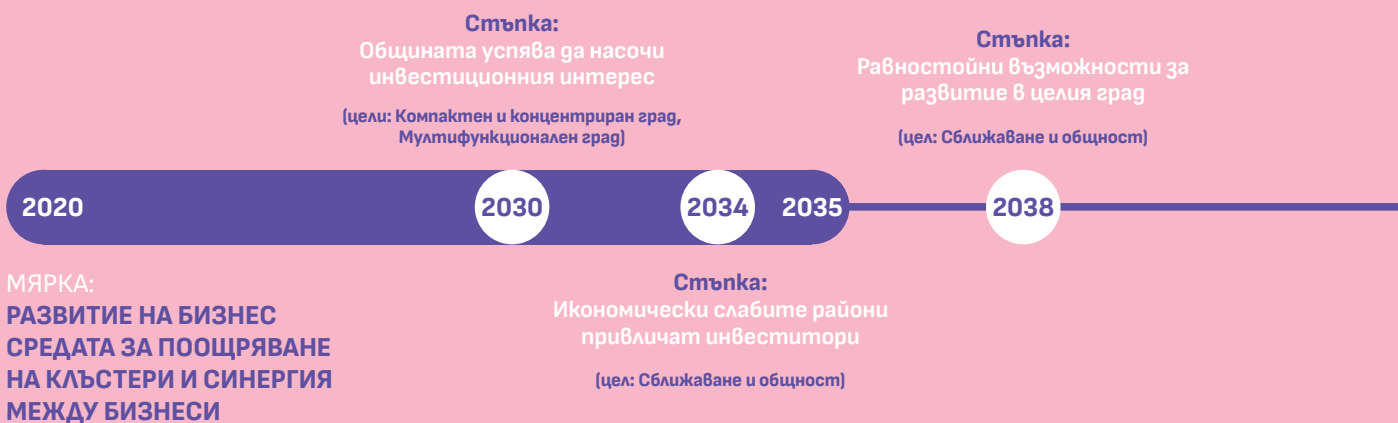
Мярката включва дейности от страна на районните администрации в по-слабо развити икономически райони, свързани с развитие на средата в близост до офис сгради, бизнес зони и бизнес паркове чрез привличане на ресторанти, магазини, фризьорски салони, спортни съоръжения и други. Създаването на обслужващи бизнеси от реалната икономика е предпоставка, но и следствие от наличието на бизнес клъстериране в рамките на града. До известна степен наличието на такъв тип малък бизнес ще последва като естествен резултат, но и неговото стимулиране чрез целенасочени усилия по комуникация, инфраструктурни, данъчни и административни облекчения би довело до по-благоприятна среда за работещите и би допринесло за допълнителното икономическо развитие на района чрез привличане на още бизнес.

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРИВЛИЧАНЕ НА СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И МЕСТА ЗА ЗАБАВЛЕНИЕ И КУЛТУРА В СЛАБО РАЗВИТИТЕ РАЙОНИ

Изследванията на Визия за София показват ясно силния дисбаланс в развитието на отделните градски територии. Той засяга социалната, техническата, транспортната и културната инфраструктура, но и икономическото развитие. Необходим е диалог с публични институции, като университети и театри, за отваряне на филиал или преместване в слабо развити райони. Създаването на партньорства с местни организации е важно както при използването на съществуващата инфраструктура за организиране на събития, така и за цялостно изграждане на нови локации за забавление, културни мероприятия (като зала за събития и/или кино) и средища за събиране на млади хора. Организирането на събития, които да привлекат населението от различни квартали на София, например фермерски базар, ден за продажба на биопродукти, hand made изложение, трябва да включва и активно промотиране в социалните мрежи. Това ще позволи посетителите да се таргетират по-лесно, което ще повиши интереса към събитието и ще се повиши достъпът до култура и образование на населението. А това е предпоставка за промяна на демографската и социално-икономическата структура на населението на района.

Времетраене: 17 години

Период: 2020 – 2037

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Общината успява да насочи инвестиционния интерес

(цели: Компактен и концентриран град, Мултифункционален град)

Стъпка:

Добре разпределено обществено обслужване

(цели: Мултифункционален град, Сближаване и общност)

Стъпка:

Демографските характеристики са равномерно разпределени сред всички райони

(цел: Сближаване и общност)

2020

2030

2037

2038

2040

МЯРКА:

ПРИВЛИЧАНЕ НА СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И МЕСТА ЗА ЗАБАВЛЕНИЕ И КУЛТУРА В СЛАБО РАЗВИТИТЕ РАЙОНИ

Стъпка:

Равностойни възможности за развитие в целия град

(цел: Сближаване и общност)

ОБЩНОСТНИ ЗАНИМАНИЯ В КВАРТАЛИТЕ

В проведените фокус групи и количествено изследване за качеството на живот е установена концентрация на културния живот в централните зони на града. Необходимо е разширяване на кръга на потребителите на културни активности чрез приближаването на самите активности до обитаваните зони. За целта се предвижда пилотно ремонтиране и усвояване на пустеещи общински помещения и използването им за културни и социални активности и срещи на общността. Целият процес по идентифициране на местата, обживяването им и изпълването със съдържание следва да се случва с местните активни групи, които да поемат отговорността за местата впоследствие.

Времетраене: 10 години

Период: 2021 – 2031

Честота: на всеки три години

Действия:

- Ремонт и усвояване на 24 помещения през първата година – по едно на район
- Оценка на въздействието и потенциала за разширяване след първите 3 години на ползване, следва да бъдат включени допълнителни помещения

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Живи и атрактивни публични пространства

(цели: Качествена градска среда, Сближаване и общност)

2021

2027

2029

2031

МЯРКА:

**ОБЩНОСТНИ ЗАНИМАНИЯ В
КВАРТАЛИТЕ**

Стъпка:

В София има силен общностен дух и толерантност

(цел: Сближаване и общност)

РАЗВИТИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

Сигурността на гражданите и високото качество на живот на хората има пряко отношение с готовността на администрацията да посрещне бедствена ситуация. Необходимо е развитие на системата за ранно предупреждение при бедствия и аварии чрез събиране на данни и изграждане на модели, които да подпомагат предвижданията.

Времетраене: 11 години

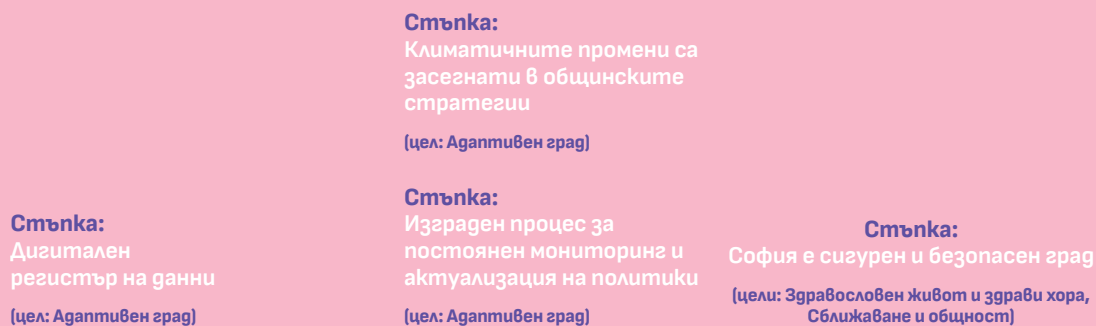
Период: 2021 – 2032

Честота: постоянно

Действия:

- Събиране на данни за години назад
- Изграждане на партньорства с други институции, които работят по въпроса, и обединяване на усилия
- Изграждане и внедряване на модел
- Обучения за работата със системата – административно, гражданско обучение

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МЯРКА:
**РАЗВИТИЕ
 НА СИСТЕМАТА
 ЗА РАННО
 ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ
 ПРИ БЕДСТВИЯ
 И АВАРИИ**

Стъпка:
 Качествата на средата се контролират ефективно
 (цел: Качествена градска среда)

ПООЩРЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В СЛАБО РАЗВИТИ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЙОНИ

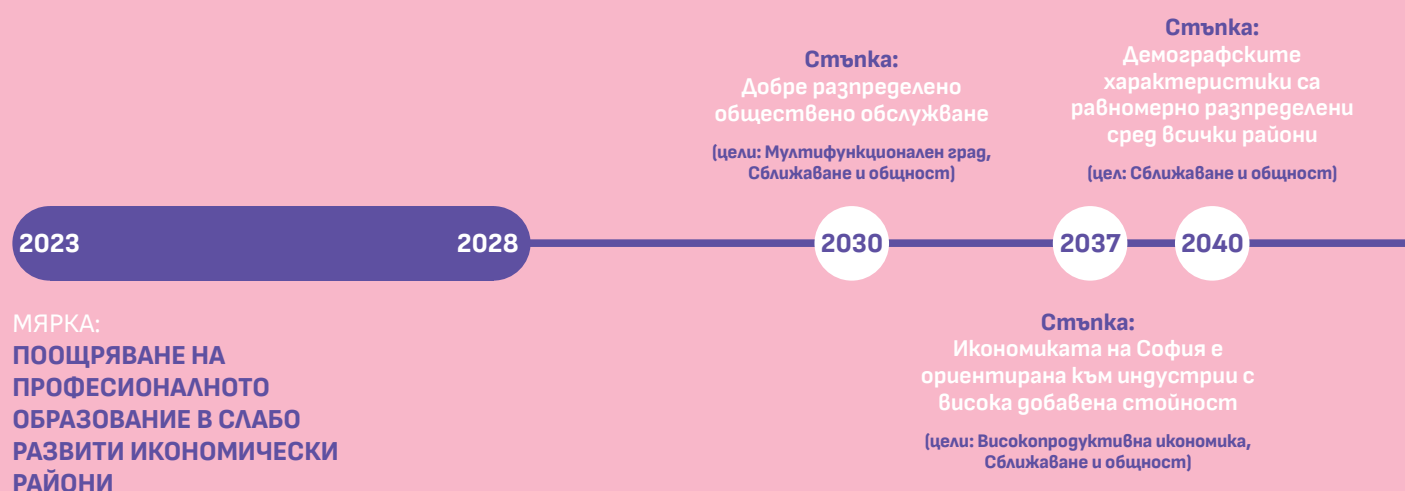
Мярката включва няколко различни дейности и подходи в посока икономическо развитие на слабо развитите райони, предимно в северозападната част на града, чрез създаване на повече образователни възможности. Създаването на повече професионални средни училища и профилирани паралелки с приложни специалности би повлияло положително за инвестиции и откриване на офиси на интензивни на знание бизнеси в района (например в сферата на високотехнологично производство, механика, електроника, електротехника), които имат интерес да сътрудничат с училищата. Това включва както привличане на представители на бизнеса като преподаватели в рамките на лекционни курсове, професионални работилници, демонстрации и др., така и система от стажове за учениците, които да развият професионални умения. Засилена връзка между компании и нови професионални училища или съществуващи с новооткрити профилирани паралелки ще помогне и за сътрудничество от страна на бизнеса за обучение, квалификация и сертифициране на учители с цел повишаване на тяхната квалификация. Освен професионални паралелки мярката предвижда и разширяване на обучението по чужди езици в райони, където има оформени клъстери на индустрии с активни експортни нужди или аутсорсинг. Друга посока на действие е диалог със съществуващите университети за създаване на висше учебно заведение или филиал в района, което да спомогне за обновяване на имиджа на тази част от столицата. Мярката би повишила квалификацията на учениците и студентите в слабо развити райони и би компенсирала снижаването на качеството на образованието в тях, породено от устойчива бедност и гъсти демографски характеристики.

Времетраене: 5 години

Период: 2023 – 2028

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ НА БИЗНЕС ЗОНИ В СЛАБО РАЗВИТИТЕ РАЙОНИ

Слабо развитите икономически райони в северозападната част на града имат предимството на значителна площ неусвоени територии. Мярката предвижда поредица целенасочени усилия от страна на районната и централната администрация за създаване на нови икономически бизнес зони по модела на Бизнес парк София в различен мащаб, които да привлекат инвестиции и съпътстващи бизнеси. Необходима е проактивна политика и координация от страна на общината за обособяването на зоната от гледна точка на това да се уреди статутът на земите, да се изгради инфраструктура за строеж и да се фасилитира административно процесът, да се разработят инвестиционни проекти, да се таргетират конкретни бизнеси.

Времетраене: 4 години

Период: 2023 – 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЦЕЛ

ОБРАЗОВАНИЕ, НАСОЧЕНО КЪМ БЪДЕЩЕТО

Образованието на бъдещето помага на младите хора в София да бъдат гъвкави и да се адаптират лесно към активно променящия се свят. Младежите са будни, инициативни, критично мислещи и граждански активни и са добре подготвени за професионална реализация.

София активно развива технологични и методически иновации в учебната практика и предлага на младите ангажиращ, интересен и постоянно осъвременяван учебен процес. Образователната система е обвързана с пазара на труда на много нива, обновява се и се подобрява в зависимост от нуждите му. Бизнесът е активно ангажиран и подпомага младежкото образование. София предлага високо и широко квалифицирана работна ръка.

Във фокуса на образователните политики са нуждите на всички ученици, независимо от социални, възрастови и т.н. групи. На цялата територия на общината се предлага висококачествено и конкурентно образование и добре поддържана база.

Подобряването на квалификацията, личностното развитие и ученето през целия живот са неразделна част от живота на хората. Те способстват за успешна професионална реализация в условия на бързо променящи се технологии и пазар на труда. Доброто партньорство между бизнес, образователни институции и НПО предлага множество възможности за това.

Придържането към вече установените форми и практики в образователния процес, без поглед към потребностите на бъдещето, крие рискове от изоставане от технологичните и методически иновации на световно ниво, макар да осигурява устойчивост в системата и да улеснява подготовката на педагогически кадри.

Свързани документи:

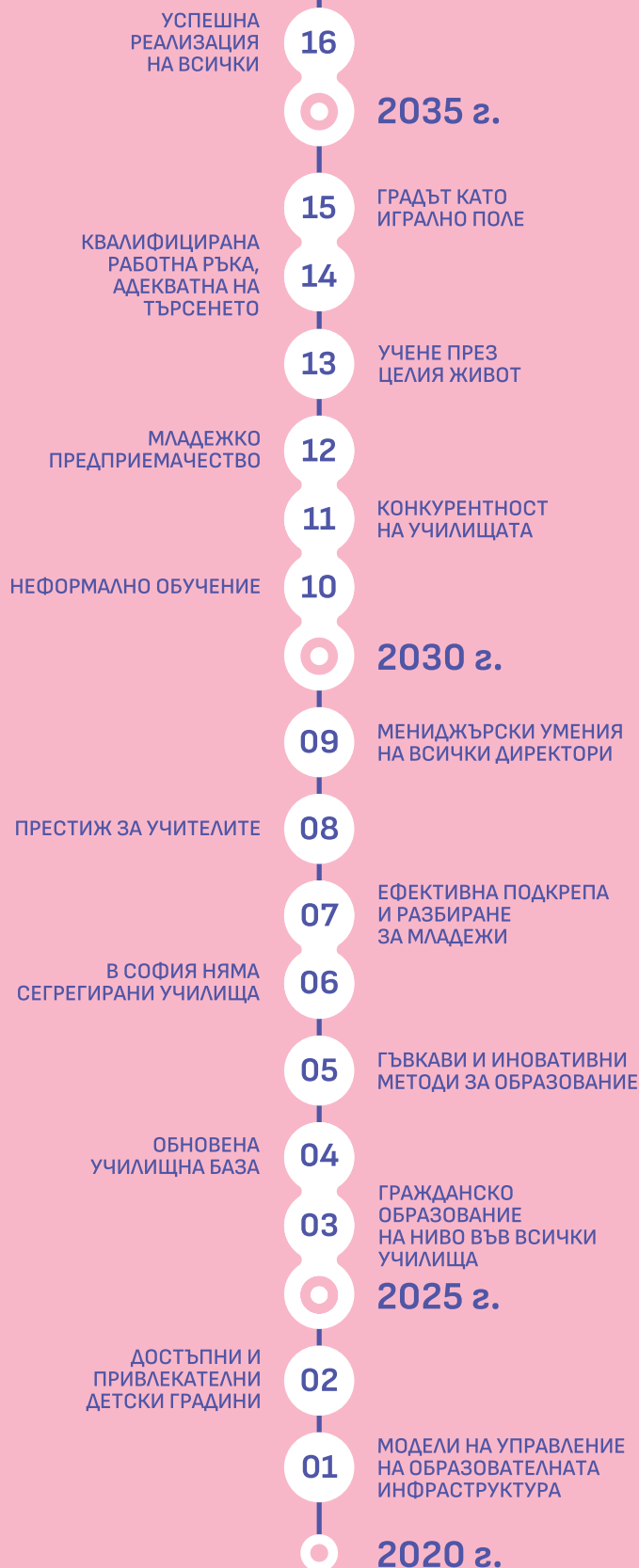
Изследването за качеството на живот регистрира ниски равнища на гражданска активност сред столичани, в това число и младежи.

Цел 4 на ООН – Качествено образование

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

ОБРАЗОВАНИЕ, НАСОЧЕНО КЪМ БЪДЕЩЕТО

2040 г.

За постигането на дългосрочната цел ОБРАЗОВАНИЕ, НАСОЧЕНО КЪМ БЪДЕЩЕТО
Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01 ПРОСТРАНСТВА ЗА ИГРА

Средата, в която израстват младите хора, е ключова за образованието им. Това се отнася както за физическата среда, като градската среда и дома им, така и за близкото им обкръжение, което също донякъде е продукт на физическата среда. Изследванията в областта на детското развитие показват силната необходимост от многофункционални пространства за игра за всички възрасти, както и нуждата от създаване на естетична среда, която възпитава поведение и уважение към средата. Развиването на пространства с висока игрова стойност развива комплексни умения, като интелект, концентрация, адаптивност, баланс, въображение и др. Когато тези пространства са разпределени равномерно в средата и са приобщаващи за всички възрасти, се повишава и приемствеността между поколенията, а оттам и толерантността на обществото като цяло. Изследванията показват, че развитието на индивида и ученето през целия живот могат да бъдат стимулирани през организацията и дизайна на градската среда, който също може да насърчава и образованието в определени възрасти.

Мярката е свързана със създаването на повече градски пространства за хора от всякакви възрасти, със специален фокус върху деца и младежи и върху насищането на тези пространства с атрактивни за тях дейности с висока игрова и образователна стойност, стимулираща въображението, ума и уменията им за комуникация и адаптация. (Пример: интерактивни детски площадки; публична библиотека в градската среда не като достъп, а като случване; зони за култура и спорт с иновативен дизайн и др.) Тези пространства следва да са свързани в мрежа, равномерно разпределени във всички части на града, с лесен достъп и пригодени за ползване от хора със и без физически или друг вид затруднения. Те следва да бъдат добре интегрирани в останалата част на града с плавни преходи и богато, подходящо за дейностите озеленяване.

Времетраене: 16 години

Период: 2020 – 2036

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Гъвкави и иновативни
методи за образование

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

2020

2025

2033

2036

МЯРКА:

ПРОСТРАНСТВА ЗА ИГРА

Стъпка:

Градът като игрално поле

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

ПОВИШАВАНЕ НА ГРАДСКАТА КУЛТУРА И ТЪРПИМОСТ

Необходимостта от провеждане на кампании, свързани с толерантност и градска култура, се поражда и от хетерогенния състав на населението на столицата (хора от различни населени места на страната, различни етнически групи и националности, пребиваващи или живеещи в София), което е типична характеристика на големите икономически центрове. Възпитаването на ключови общочовешки ценности, като солидарност между различни групи, съжителстващи в града, етикет, превенция на вандализма и др., е ключова предпоставка за развитието и изграждането на облик на столицата като безопасен, толерантен, привлекателен за живот и туризъм град.

Мярката включва и програми за превенция, които целят да обхванат онази част от населението, която не успява да намери своето място в градския социален живот поради редица фактори, свързани с различни видове пристрастявания. Редица изследвания показват, че се появяват все повече нови форми на пристрастявания: към нови технологии, социални мрежи и др. Това поражда необходимостта от адекватни кампании за превенция на пристрастяванията, които имат потенциал за вредно въздействие не само на индивидуално, но и на социално ниво. За целта се предвижда регулярно събиране и актуализация на данни за различните форми на зависимости. С цел постигане на оптимален ефект, кампаниите следва да бъдат фокусирани върху различни целеви групи, отчитайки техните специфики, и да стъпват на най-подходящите за тях форми и канали на комуникация.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: постоянно

Действия:

- Изработване на тематични кампании – за толерантност, солидарност, етикет, превенция на вандалски прояви
- Провеждане на кампаниите сред различни целеви групи – деца, младежи, възрастни
- Измерване на ефекта от провеждането на кампаниите чрез събиране на данни от обективни индикатори (регистрирани вандалски прояви, прояви на расистко/етническо отношение и др.) и изследване на поведението и нагласите на гражданите по тези индикатори
- Периодично изследване и актуализиране на мерките в съответствие с видовете пристрастявания
- Ежегодно провеждане на кампании, периодично изследване и актуализиране на мерките в съответствие с видовете пристрастявания
- Измерване ефекта от кампаниите чрез проследяване на обективни индикатори
- Създаване на програми за превенция в училищата, с участието на родители, НПО и МВР

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Ефективна подкрепа и разбиране за младежи

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

Стъпка:

Повишена градска култура

(цел: Качествена градска среда)

2020

2027

2028

2030

2031

МЯРКА:

ПОВИШАВАНЕ НА ГРАДСКАТА КУЛТУРА И ТЪРПИМОСТ

Стъпка:

Привлекателна градска среда

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

ПОДОБРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА РАБОТА НА УЧИТЕЛИТЕ

Затруднените икономически и материални условия, в които работят учителите, поставят сериозни ограничения пред възможностите за развитие на конкурентно образование в София. Налице е несъответствие между търсенето и предлагането на пазара на труда, което не може да бъде удовлетворено единствено посредством висшите учебни заведения, а е необходимо да се адресира и посредством нови форми на обучение в средното образование, както и осъществяване на връзка с бизнеса, така че завършващите да имат бърза реализация в най-необходимите индустрии и икономически дейности. За целта е нужно да се осигурят по-добри условия за работа на учителите, да им се предоставят възможности за по-добра реализация, така че това да стимулира цялостно развитието в сферата на образованието.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: еднократно

Действия:

- Конкурс за избор на учители за допълнителна квалификация в партньорство с неправителствени организации и бизнеса
- Допълнителни материални стимули, при подобряване на успеха на учениците без допълнителни уроци
- Възможности за допълнителни обучения, награждаване и участия в международни проекти и обмени на опит и добри практики с допълнителни възнаграждения
- Създаване на възможности за участие в реални проекти с учениците

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Престиж
за учителите

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

2020

2028

2030

МЯРКА:

**ПОДОБРЯВАНЕ НА
УСЛОВИЯТА ЗА РАБОТА НА
УЧИТЕЛИТЕ**

ОБНОВЯВАНЕ НА МАТЕРИАЛНАТА БАЗА

Конкурентоспособността на образованието е пряко зависима от качеството на материалната база, в която се извършва образователният процес, и възможностите, които тази материална база предоставя за развитие на младите хора. Мярката включва поредица от действия, насочени към обновяване на материалната база там, като се започне от санитарните възли и ел. инсталациите на образователните сгради и се завърши с евентуалното разширяване на материалната база на училищата, там където е нужно. Необходимо е да се мисли в посока преминаване на едностранен режим на обучение, особено за основното образование.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Обновена
училищна база
(цел: Образование,
насочено към бъдещето)

2020

2025

2030

МЯРКА:

**ОБНОВЯВАНЕ НА
МАТЕРИАЛНАТА БАЗА**

НОВИ ДЕТСКИ ГРАДИНИ И НОВИ ФОРМИ НА ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА

Като столица и най-голям икономически център в страната, населението на София непрекъснато нараства вследствие както на естествен, така и на механичен прираст. Като резултат в последните години се очертава сериозен проблем с капацитета най-вече в яслите и детските градини, както и в някои училища по райони. Това се потвърждава и от проведеното качествено и количествено представително изследване за качеството на живот в столицата, където се регистрира недостиг на места в образователната система. Очертава се необходимост не само от регистрация на настоящата ситуация, но и от създаване на механизми за прогнозиране и управление на процеса по разширяване на институционалния капацитет на образователната система. Следва да се отчитат спецификите на кварталите и районите, където динамиката на нарастване на населението е различна. От друга страна, бързото развитие на обществото предполага създаването и интегрирането на нови и иновативни модели на грижа за децата. Това налага отваряне на възможностите за алтернативни форми на грижа за малките деца (кооперативи, домашна грижа, частни ясли и т.н.) и промяна на наредбите на МОН и МЗ, за да може да се адаптират по-лесно сгради, които да бъдат превръщани в детски градини и така да се улесни разрешаването на проблема с мястото.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: еднократно

Действия:

- Мониторинг на капацитета на местата по райони в детски ясли, градини и училища
- Извършване на изследване, което да установи необходимите ресурси за разкриване на нови места в градини, ясли, училища, включващо състояние на материална база, необходим ресурс от нови учители, изчислени на база прогнози за динамиката на броя на децата
- Увеличаване броя на местата в яслите, детските градини и училищата
- Създаване и популяризиране на алтернативни форми на грижа за децата
- Промяна в законодателната система за улесняване на адаптирането на сгради за подобна грижа за деца

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Гъвкави и иновативни
методи за образование

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

2020

2024

2025

2031

МЯРКА:

**НОВИ
ДЕТСКИ ГРАДИНИ
И НОВИ ФОРМИ НА
ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА**

Стъпка:

Гъвкави и иновативни
методи за образование

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

ВСИЧКИ УЧАТ ЗАЕДНО

Въпреки активните политики по образователна интеграция и повишаване на толерантността между различните общности, те все още не дават желания резултат. Това се потвърждава и от проведените проучвания на Визия за София. Констатира се процес на продължаваща сегрегация в образователните институции в квартали на София. За преодоляване на съществуващите проблеми се очертава необходимостта от допълнителни усилия. Мярка в тази посока е създаването на образователни програми за съвместно обучение на деца от различни общности.

Времетраене: 6 години

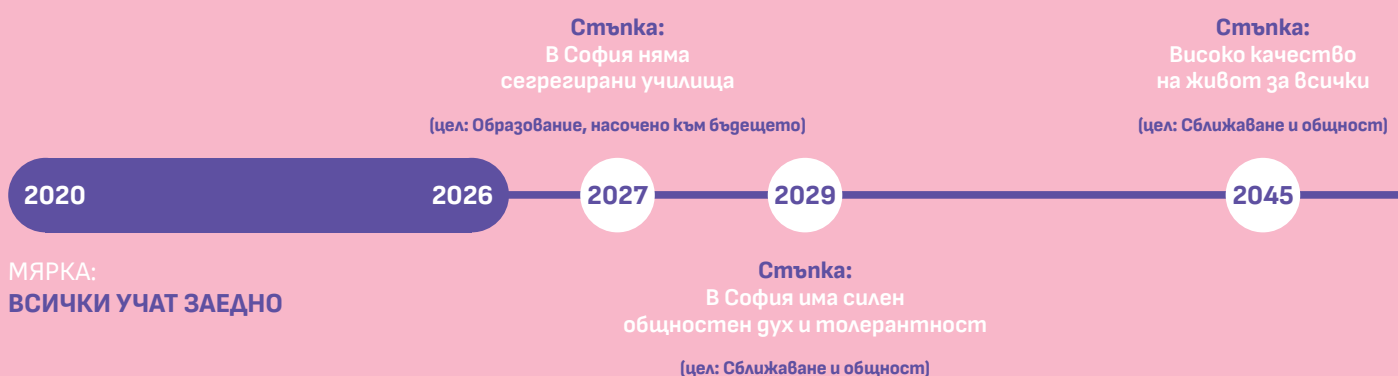
Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

Действия:

- Разработване на програми за съвместно обучение
- Ежегодно прилагане на образователни програми, насочени към ученици I–IV клас – включване приблизително на 200 училища, чрез реализация на еднорочни програми на обучение под формата на избирателни дисциплини – по една на всяка образователна степен от I до IV клас.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОДКРЕПА НА МЛАДЕЖКИ ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ

Политиките за младежта (15–29 г.) са ключов приоритет както на ЕС, така и в национален мащаб. Те се концентрират върху целенасочена подкрепа за развитието на различни форми на младежки инициативи. Редица изследвания показват необходимостта от възпитаване на гражданска активност и инициативност сред младежите, което е валидно и за младежите, живеещи в столицата. Целта на мярката е да активизира младежите, като им бъде предоставена възможност за реализация на собствени проекти, включително бизнес, както и граждански инициативи. Създаването на общински фонд и укрепването на административния капацитет за управлението му ще имат дългосрочен ефект върху развитието на младежите и пълноценното им участие в пазара на труда и обществото. Към него следва и развитието на силни партньорства с бизнеса, които да поощряват предприемаческата активност на младежите, както и отваряне на образователната система в тази посока, така че тя също да насърчава техния предприемачески дух.

Времетраене: 6 години

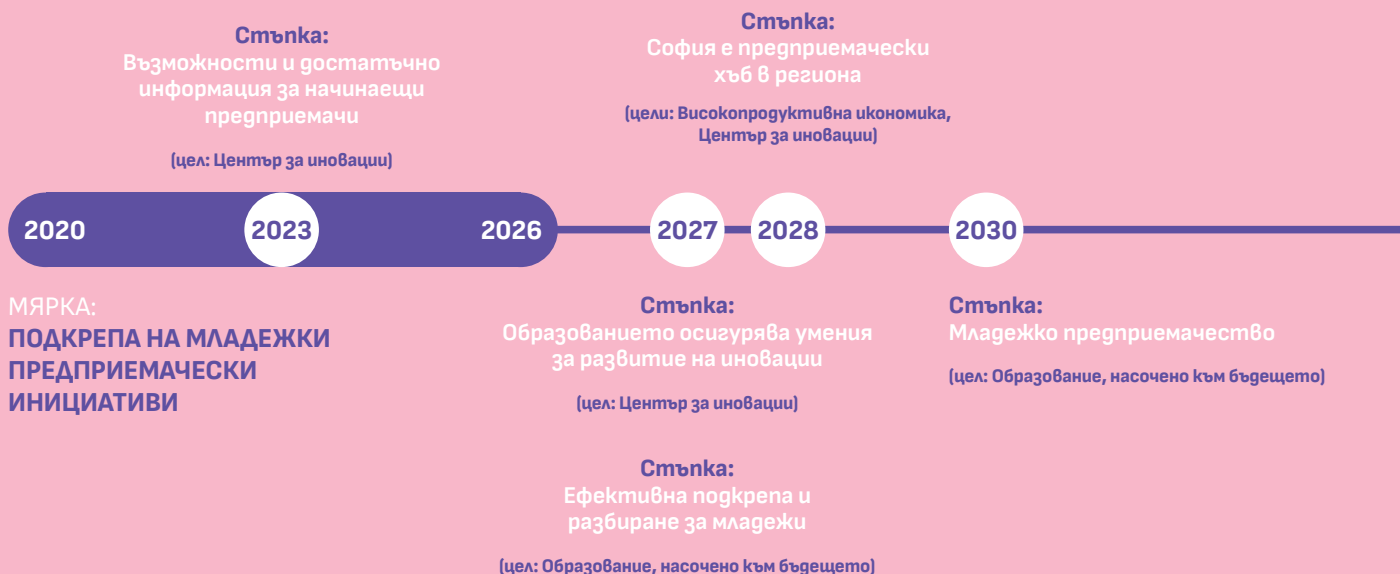
Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

Действия:

- Разширяване на програма Европа чрез създаване на раздел/фонд за насърчаване изцяло младежко включване 15–29 г. чрез подкрепа на проекти
- Обучения на администрацията за оценка и управление и подкрепа на младежите при реализиране на проекти
- Изследване за оценка на въздействието на фонда и анализ на необходимостта от подобрения/разширение на фонда

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОГРАМИ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Ученето през целия живот е приоритет на социалната политика както на ЕС, така и в България. Възможностите за непрекъснато усъвършенстване и адаптиране в условия бързо променящи се технологии, респективно пазар на труда, са необходима предпоставка за успешна трудова и социална реализация на гражданите. Все още се отчита недостиг на програми за учене през целия живот, което налага и необходимостта за тяхното развитие. В допълнение, малка част от гражданите използват възможностите за учене през целия живот, което частично се дължи, от една страна – на липса на информация, от друга – на скептицизъм към ползата от тях. Поради това е необходимо изготвянето и приложението на общинска политика за стимулиране на ученето през целия живот, в партньорство с бизнеса, образователни институции и НПО.

Времетраене: 10 години

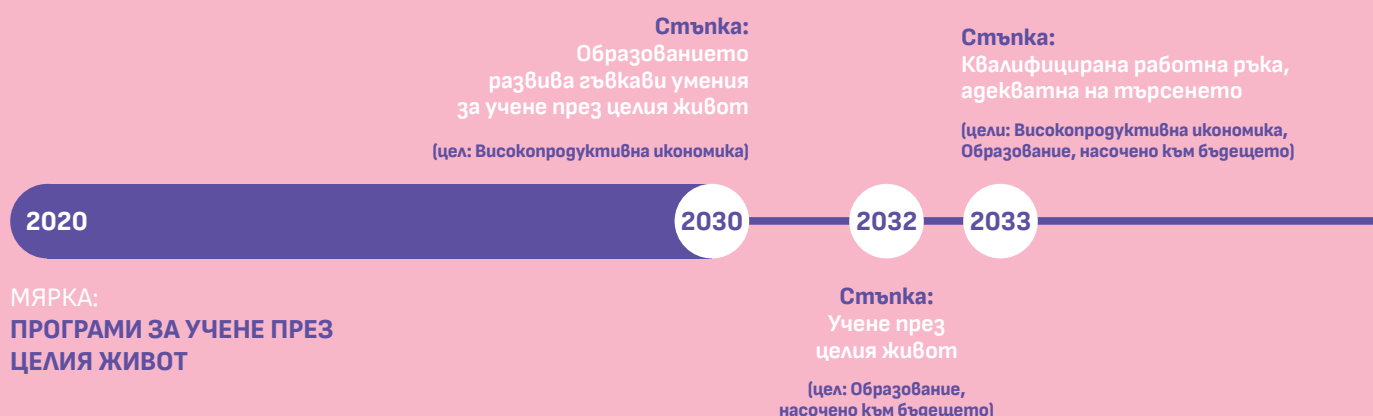
Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Разработване на програми и политики за учене през целия живот
- Възможност за създаване на ново направление към програма Европа или създаване на нов фонд учене през целия живот
- Популяризация на програмите и насърчаване включването на гражданите
- Измерване на постигнатите резултати (брой включили се в програми и др.)

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗВИТИЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НЕФОРМАЛНО ОБУЧЕНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ НА ВЪЗРАСТНИ

Високата икономическа активност и конкурентоспособност на обществото е свързана пряко с неговите способности да учи и да се адаптира бързо в средата. На фона на цялата страна в София няма толкова много хора, изпаднали от образователната система, но все пак в определени градски територии техният брой е критичен и влизането им в икономическия живот на града е силно затруднено, а оттам и възможността им да бъдат конкурентоспособни на средата. За да може градът да включи активно всички жители в икономиката си, са нужни фокусирани усилия за създаване на програми и възможности за допълващо образование и/или обучение на възрастни, които са изпаднали от системата, или по някаква причина не са успели да завършат своето образование или пък имат нужда да го повишат или да се преквалифицират. Пакетът включва и разширяване на възможностите за неформално обучение.

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Образованието
развива гъвкави умения
за учене през целия живот

(цел: Високопродуктивна икономика)

2020

2029

2030

2033

2035

МЯРКА:
РАЗВИТИЕ НА
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА
НЕФОРМАЛНО ОБУЧЕНИЕ
И ОБРАЗОВАНИЕ НА
ВЪЗРАСТНИ

Стъпка:
Неформално обучение
(Неформално обучение)

Стъпка:
Квалифицирана работна ръка,
адекватна на търсенето
(цели: Високопродуктивна икономика,
Образование, насочено към бъдещето)

ОБРАЗОВАНИЕТО НАСЪРЧАВА ДОБРОВОЛЧЕСТВО, ГРАЖДАНСКА АКТИВНОСТ И СТАЖОВЕ

Представителното изследване за качеството на живот регистрира ниски равнища на гражданска активност сред столичани. Групата на младежите не прави изключение от тази констатация. Затова, като още една допълнителна мярка в подкрепа на развитието на младежите, се предлага провеждането на кампании за насърчаване на доброволчеството и активността на младежите. Целта е да се започне промяна в нагласите, която да има дълготраен ефект, поради което се акцентира върху работа с младежите. От друга страна, активността им би следвало да се провокира и в самата образователна система, като я развива в посока иновация, насърчаване на предприемачеството, което заедно с добре работещи стимули за стажове може да подпомогне кариерната ориентация на младежите.

Времетраене: 10 години
Период: 2020 – 2030
Честота: годишно

Действия:

- Изработване и провеждане на тематични кампании – за доброволчество и гражданска активност сред младежите
- Измерване на ефекта от провеждането на кампаниите чрез събиране на данни от обективни индикатори (данни за иницирано участие на младежи в доброволчески активности)
- Развитие на иновативни модели в образователната система, които да насърчават предприемачеството, да работят директно с фирми – образование в действие

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Гражданско образование на ниво във всички училища

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

Стъпка:

Гъвкави и иновативни методи за образование

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

2020

2025

2027

2030

МЯРКА:
ОБРАЗОВАНИЕТО НАСЪРЧАВА ДОБРОВОЛЧЕСТВО, ГРАЖДАНСКА АКТИВНОСТ И СТАЖОВЕ

Стъпка:

Образованието осигурява умения за развитие на иновации

(цел: Център за иновации)

ПОДОБРЯВАНЕ НА КАРИЕРНОТО ОРИЕНТИРАНЕ

Изискванията на пазара на труда за квалифицирани кадри и очертаващата се тенденция за недостиг на такива налагат необходимостта от по-директна комуникация и обмен на информация между работодатели, образователни институции и търсещи работа. Изследването сред работодатели в сферата на туристическите услуги в София, както и проведеното качествено и количествено проучване за качество на живот, потвърждават направените изводи и иницираните в мярката подходи. Развитието на мрежа от кариерни и инфо центрове за подпомагане на трудовата реализация и мобилност ще подобри връзките и комуникацията между заинтересованите страни. Насочването към подходящата кариера следва да става още в училище. Развиваме така образователната система, че тя да позволява на децата и младите хора да реализират уменията си, помага им да ги капитализират и насочва към подходяща ниша за развитието им.

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: еднократно

Действия:

- Еднократно изграждане на платформа за събиране, обмен на данни и комуникация между образователни институции (университети и профилирани училища – събирани на данни за завършващи, записващи се по специалности и др.) и работодатели
- Събиране на информация от работодателите за брой заети работни места по квалификации и специалности търсене, вкл. информация за намерения за развитие на бизнеси (анализ на потенциал за разкриване на работни места)
- Проучване сред университети и образователни центрове да подават регулярно информация за тези центрове
- Дейности по популяризиране на центрoвете
- Инициране на реформа в образователната система, която да подпомага развитието на специфичните умения на всяко дете

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МЕХАНИЗЪМ ЗА ОБРАТНА ВРЪЗКА ОТ ДЕЦА И МЛАДЕЖИ

От проведените изследвания става ясна необходимостта от засилване на подкрепата за детското и младежкото развитие. Настоящата мярка акцентира и върху обратната връзка от младежите и активното им въвличане в проблемите и развитието на града. За целта следва да бъде създаден механизъм за обратна връзка от децата и младежите за планирането на средата чрез дебати, ангажиране в работни групи, изследвания и др. Механизмът цели да ги приобщи като активни участници в процеса на вземане на решения за столицата.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- Изработване на механизъм за обратна връзка с децата и младежите
- Внедряване в пилотни проекти на механизма и неговото усъвършенстване
- Провеждане на дебати, организиране на работни групи и др.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Гражданско образование
на ниво във всички училища

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

2020

2025

2027

МЯРКА:

**МЕХАНИЗЪМ
ЗА ОБРАТНА ВРЪЗКА
ОТ ДЕЦА И МЛАДЕЖИ**

Стъпка:

Ефективна подкрепа
и разбиране за младежи

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

ГЪВКАВИ РЕЖИМИ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА СГРАДИ С НЕЗАПЪЛНЕН КАПАЦИТЕТ

В София се наблюдава силен дисбаланс в усвояемостта на отделните сгради на образователната инфраструктура. Някои са пренаситени с ученици и активности, което налага многосменен режим и затруднява образователния процес, а други, поради обема си, остават неусвоени и съответно още повече се затруднява поддръжката им. Това в дългосрочен план намалява атрактивността към съответната образователна структура и така се стига до много по-големи вече териториални дисбаланси. За да се разреши тази ситуация, следва да се създаде стабилна партньорска среда между училищата, която да позволява обща система за обновяването им, както и оптимизиране на пространствата. Последното може да се изпълни, като се създаде гъвкав режим за ползване на незапълнени сгради на техникуми или други държавни училища за целите на общинските и частните.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Модели на управление на образователната инфраструктура

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

2020

2023

2025

МЯРКА:

**ГЪВКАВИ РЕЖИМИ ЗА
ПОЛЗВАНЕ НА СГРАДИ С
НЕЗАПЪЛНЕН КАПАЦИТЕТ**

ПРОГРАМИ ЗА ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ

Освен достъпа до ясли и детски градини, проблем също се явява и трудната понякога адаптация на децата към новото място. Малкото персонал, с който разполагат тези институции, не подпомага процеса по адаптация. Така в резултат децата се затварят в себе си и развиват травматични спомени, а персоналът, ангажиран с грижата за тях, се претоварва, което не позволява отделянето на индивидуални грижи на децата с по-трудна адаптация. Също така голяма част от персонала в тези заведения е в напреднала възраст, което създава и поколенчески проблем при адаптацията на децата и силно затруднение при внедряването на иновативни модели за грижа. За да се разреши тази ситуация, този пакет от мерки е насочен в посока стимули за привличане на млади медицински сестри и детски работници в детски градини и ясли, които да допълнят вече съществуващия персонал и подпомогнат грижата за децата. Като допълваща мярка се предлага създаване на адаптационни периоди за децата в детските градини (в началото посещение с родител и постепенното отстъпване на родителя) и за да може последното да заработи активно и пълноценно, се налага обвързване на програмите на детските градини и ясли с работното време на двамата родители.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- Привличане на млади медицински сестри и детски работници чрез система от стимули
- Създаване на адаптационни периоди за децата с участието на родителите
- Обвързване на работното време на детските заведения с работното време на двамата родители

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Достъпни и привлекателни
детски градини

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

2020

2024

2025

МЯРКА:

**ПРОГРАМИ ЗА ДЕТСКИТЕ
ГРАДИНИ**

КОМПЛЕКСНИ ПРОГРАМИ ЗА КОНКУРЕНТО-СПОСОБНОСТ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Комплексните подходи, целящи да повишат продуктивността и конкурентоспособността на образователната система, започват със силен фокус в повишаване качеството на образованието в общинските училища, с цел да стигнат конкурентността на частните, фокус в иновация в образователните методи, въвеждане на нови, по-адекватни за времето и вниманието на учениците методи на обучения в общинските училища. Първо се цели постигане на нивото на частните, а после на училища извън страната, с доказани ефективни системи за обучение и високи постижения на децата. Инвестицията за повишаване качеството на образованието в общинските училища следва да започне от учителите, като в крайна сметка цели достъп до качествено образование за всички хора.

Времетраене: 9 години

Период: 2021 – 2030

Честота: постоянно

Действия:

- Обвързване на кариерните инфоцентрове с училищата и университетите.
- Изследване на училищата в София с цел да се каталогизира обезпечеността с учители и да се осмислят конкретните предизвикателства пред всяко училище, с последващ план за действие.
- Подобряване на имиджа на изчезващи специалности чрез популяризация на значимостта им за обществото с помощта на модерен, разпознаваем PR.
- Извършване на обстоен регулярен мониторинг на училищата, управлението им и напредъка на дейността, популярността, справянето със специфични социални казуси, атрактивност, управление на хора, ресурси и бюджет, ефективност по множество компоненти – по предварително разработен механизъм.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:
Конкурентност
на училищата
(цел: Образование,
насочено към бъдещето)

2021

МЯРКА:
**КОМПЛЕКСНИ ПРОГРАМИ ЗА
КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ
НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

2028

Стълка:
Мениджърски умения
на всички директори
(цел: Образование,
насочено към бъдещето)

2029

Стълка:
Престиж за учителите
(цел: Образование,
насочено към бъдещето)

2030

2033

Стълка:
Квалифицирана работна ръка,
адекватна на търсенето
(цели: Высокопродуктивна икономика,
Образование, насочено към бъдещето)

ИНОВАТИВНИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

Необходимостта от непрекъснато адаптиране и подобряване на образователния процес, съобразно новите технологии и тенденции, стои в основата на тази мярка. Тя цели постигането на по-пълноценно образование, съобразено с нуждите и реакциите на учениците. Въпреки поетите действия в тази посока, отчитаме непълно реализиране на базови модернизационни стъпки, което налага полагането на целенасочени политики. В рамките на София са налице различни нива на технологизация по райони, което води до отгърпване и загуба на интерес към определени училища. Мярката цели адекватна и пълна технологизация, обхващаща всички квартали и райони на града.

Времетраене: 9 години

Период: 2021 – 2030

Честота: еднократно

Действия:

- Установяване броя на училища и обучителни центрове, обхванати от цифровизацията
- Въвеждане на новите технологии в идентифицираните училища
- Обучение на учителите за работа с новите технологии

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

АКАДЕМИЯ ЗА УЧИЛИЩНИ ДИРЕКТОРИ

Конкурентоспособността на една образователна институция зависи най-вече от нейното управление. Затова тази мярка се насочва към повишаване на управленския капацитет на директорите на училищата, като предлага създаването на Академия за училищни директори (АРС). Тя трябва да организира периодични обучения по стратегическо планиране на общинските училища, на база на които всеки директор да изготви стратегия за развитие на училището си; Развитие на мениджърски умения за развитие на хора, ресурси и бюджет; Включване на млади и активни деца в дейности по управлението и разширяването на дейностите и популярността на училището.

Времетраене: 9 години

Период: 2021 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Образованието осигурява умения за развитие на иновации

(цел: Център за иновации)

2021

2027

2028

2030

МЯРКА:
**АКАДЕМИЯ
ЗА УЧИЛИЩНИ
ДИРЕКТОРИ**

Стъпка:

Мениджърски умения на всички директори

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ МОДЕЛИ НА ОБРАЗОВАНИЕ, НАСОЧЕНИ КЪМ АДАПТИВНИ УМЕНИЯ И ГЪВКАВО УЧЕНЕ

Мярката награжда въвеждането на модерни практики за гъвкаво образование, като предполага анализиране, изработване и интеграция на нови и експериментални модели, които да постигнат по-високи резултати в образованието в посока развитие на критично мислене, умения за адаптация, умения за учене, технически умения и социални умения (често дефинирани като ключови компетенции). Примери за такива модели на експериментално ниво се наблюдават в редица държави с много високи резултати – такива са демократичното образование по системата на Яков Хехт в Израел, системата с липса на формализирано оценяване във Финландия. На ниво градски политики общината би могла да спомога програми, които пилотно ги прилагат в училища, или да развива изцяло експериментални общински училища при нужните нормативни промени, за което администрацията може проактивно да търси съдействие от законодателната власт.

Времетраене: 20 години

Период: 2025 – 2045

Честота: годишно

Действия:

- Съставяне на екип, натоварен с изследване на образователни практики в общината и залагане в годишните цели
- Анализ на съществуващи модели и изготвяне на стратегия за интеграция
- Създаване на нормативни условия и модели за прилагане в образователната система
- Пилотни програми

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Гъвкави и иновативни методи за образование

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

Стъпка:

Образованието осигурява умения за развитие на иновации

(цел: Център за иновации)

Стъпка:

Образованието развива гъвкави умения за учене през целия живот

(цел: Високопродуктивна икономика)

2025

2026

2027

2029

2030

2034

2045

Стъпка:

Фокус върху икономика на знанието

(цел: Център за иновации)

Стъпка:

Неформално обучение

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

Стъпка:

Успешна реализация на всички

(цел: Образование, насочено към бъдещето)

МЯРКА:

ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ МОДЕЛИ НА ОБРАЗОВАНИЕ, НАСОЧЕНИ КЪМ АДАПТИВНИ УМЕНИЯ И ГЪВКАВО УЧЕНЕ

ЗДРАВΟΣЛОВЕН ЖИВОТ И ЗДРАВИ ХОРА

Гражданите на София 2050 се радват на добро здраве и общуват активно с природата. Имат възможност да се хранят здравословно и да спортуват редовно. Множество възможности за почивка, терапия, спорт и забавление помагат за баланса между работата и личния живот.

Всички жители на града имат достъп до чиста храна и питейна вода. Градското земеделие е в разцвет, благодарение на доброто качество на екосистемите. Много от хората сами отглеждат храна, а младите са информирани за веригите на доставка и земеделските практики, което им дава възможност да правят информиран избор с какво да се хранят.

Множеството възможности за лесно достъпен спорт и качествената база са подобрили здравето и себеусещането на жителите на София. Балансираното разпределение на спортната и здравна инфраструктура създава условия за добър живот във всички части на общината.

София е известна с добрите си лечебни заведения, професионалното лечение и мотивираните лекари. Болници, поликлиники и други здравни заведения работят в конкурентна среда, управляват се ефективно, имат съвременна и удобна база, което увеличава доверието в системата.

Ако София не успее да постигне тези цели, демографският и икономическия профил на града ще се развиват в негативна посока. Вероятно е да се увеличат смъртността, зависимостите, опасните заболявания и нетрудоспособността сред жителите на града. Зависимостта от дълги вериги за доставка на храна би поставило в риск благосъстоянието и сигурността на гражданите.

Свързани документи:

Изследването за качеството на живот показва, че много малка част от софиянци спортуват редовно

Изследването за качеството на живот регистрира по-критични оценки за състоянието и достъпа до здравната инфраструктура и услуги. Откроява се по-остра необходимост от подобрене на здравната инфраструктура в периферните зони и крайградските територии на София.

Цели на ООН 2, 3 и 6 – край на глада, добро здраве и чиста вода и санитарно-хигиенни условия

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

ЗДРАВΟΣЛОВЕН ЖИВОТ И ЗДРАВИ ХОРА

За постигането на дългосрочната цел **ЗДРАВΟΣЛОВЕН ЖИВОТ И ЗДРАВИ ХОРА**
Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ЧИСТИ МАТЕРИАЛИ И РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ, КОИТО ПРЕЧИСТВАТ СРЕДАТА

Част от факторите, които благоприятстват здравословния живот на хората, са свързани със средата, която те непосредствено обитават и потребяват. Това са както жилищната и работната среда, така и градската, заедно с парковите пространства, въздуха и водите в близост до населеното място. Така, за да се подсигури здравословна среда, е необходимо специално внимание върху материалите, които се използват в строителството. Фокус върху тази необходимост беше поставен много силно по време на всички експертни дискусии, които засягаха здравето на хората и здравословния начин на живот.

Това предполага да се насочат действия в посока използване на здравословно сертифицирани материали за ново строителство и ремонтни дейности. Също пропускливи настилки и като цяло повече естествени материали както в урбанизирана територия, така и в домовете и офисите. Действията включват и засаждане на видове, които облекчават лъченията и помагат за пречистване на средата – въздух, радиация, други видове лъчения, шум, осветеност.

Времетраене: 21 години

Период: 2020 – 2041

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Качествата на средата се контролират ефективно

(цел: Качествена градска среда)

2020

2023

2028

2041

МЯРКА:

**ЧИСТИ МАТЕРИАЛИ И
РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ,
КОИТО ПРЕЧИСТВАТ СРЕДАТА**

Стъпка:

Оценка на въздействие върху
здравето при планиране
и проектиране

(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

ПОЛИТИКИ, НАСОЧЕНИ КЪМ ЧИСТО ПРОИЗВОДСТВО

Храната е един от основните фактори, които помагат за поддържане на здравословното състояние на хората и за качеството на живота им. Затова са необходими фокусирани усилия към насърчаване здравословното хранене и предлагането и консумирането на чиста храна и вода.

Мярката предвижда изработване на комплексни програми за популяризиране на информация за хранителните качества на конкретни продукти и мерки за отвеждането на нездравословните храни извън градските пазари и магазини. Подобни политики биха включвали: рестриктивни мерки за храни с възможно вредно въздействие и повишаване контрола по качеството на храни, особено на такива, с които захранват училищните лавки; обучения за отглеждане на плодове, зеленчуци и билки в домашни и полудомашни условия, подпомагане на избора на храни с обучения за хранене според възрастта; стимули за отваряне на столови, които да предоставят готвена храна в училища и учреждения; стимули за местни производители и подпомагане на пазарите за фермерски стоки.

Времетраене: 21 години

Период: 2020 – 2041

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Чисти храна
и вода

(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

2020

2030

2032

2041

МЯРКА:

**ПОЛИТИКИ, НАСОЧЕНИ КЪМ
ЧИСТО ПРОИЗВОДСТВО**

Стъпка:

Местната продукция
е с приоритет

(цел: Кръгова икономика)

ПРИВЛИЧАНЕ И ЗАДЪРЖАНЕ НА СПЕЦИАЛИСТИ В ЗДРАВНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Условията за работа в общинските здравни заведения изостават спрямо големите здравни заведения (МБАЛ и СБАЛ). Пропорцията между лекари и специалисти по медицински грижи е силно изкривена (вместо 1:4 е под 1:2). Повишаването на възнагражденията на специалистите по медицински грижи би било първа и важна стъпка в повишаването на оценките на гражданите на София за здравната инфраструктура и услуги. От друга страна, това следва да се обвърже с обновяване на материалната база на тези болнични заведения, а също и с програми за повишаване на професионалната квалификация на целия персонал. Следва да бъде развита система от стипендии и стимули, така че да насочат младите специалисти към тези лечебни заведения и те да ги припознават като конкурентни места, където могат да се развият и да помагат на жителите на столицата.

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: еднократно

Действия:

- Обновяване на материалната база в общинските здравни заведения
- Повишаване на възнагражденията на специалистите по медицински грижи
- Създаване на програми за повишаване на квалификацията и допълващи обучения и специализации на медицинските лица
- Въвеждане на система от стипендии и стимули за млади специалисти

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Добре подготвен
и мотивиран персонал
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

Стъпка:
Административна
реформа на здравните
заведения
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

2020

2025

2030

2035

2040

МЯРКА:
**ПРИВЛИЧАНЕ И ЗАДЪРЖАНЕ
НА СПЕЦИАЛИСТИ В
ЗДРАВНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ**

Стъпка:
Качествена база в
здравеопазването
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

ЗЕЛЕНИ МАРШРУТИ

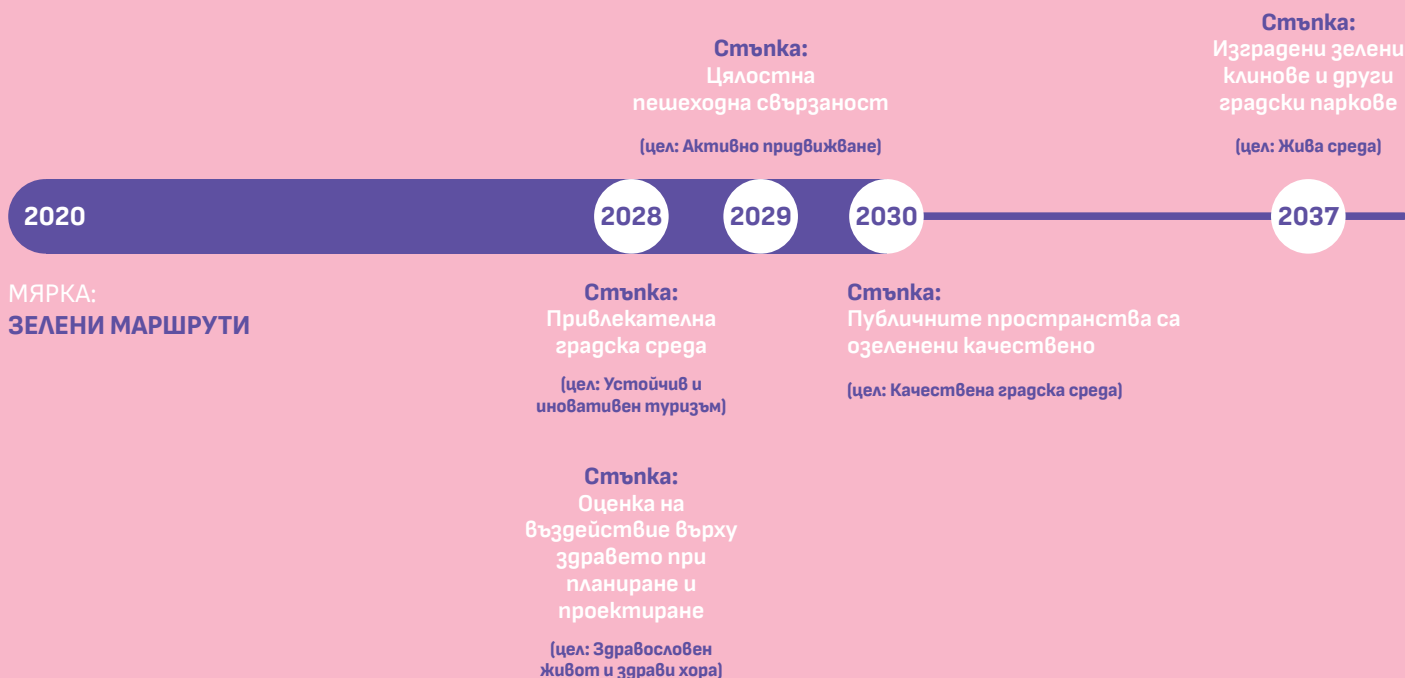
Насърчаването на пешеходството има множество различни посоки. Една от тях е създаването на сигурна, спокойна, естетична и уютна среда, в която то да се случва. Мярката предполага разработване на маршрути за свързване на парковете, които да бъдат озеленени с подходящи видове, така че да се подсилят сигурността, красотата и функционалността на маршрута.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДНИЯ ФОНД НА ЗДРАВНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Условията за работа в общинските здравни заведения изостават спрямо големите здравни заведения (МБАЛ и СБАЛ). За да се подсигури качествена и конкурентна среда в здравните заведения, е особено важно да се наблегне на материалната база и сградния фонд. Посоките на действие са три: от една страна, подобряване на мениджмънта на материалната база чрез запълване на празните пространства, така че това да започне да носи средства на болничните заведения; саниране и цялостно обновяване. Обновяването на сградния фонд е и резултат от добра мениджърска политика, което предполага повишаване и на управленския капацитет на ръководството на болничните заведения чрез курсове и допълващи обучения.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

Действия:

- Подпомагане издръжката на сградния фонд на здравните заведения чрез овеществяване на празните пространства с търговски обекти
- Саниране на сградния фонд, включително чрез създаване/повишаване на административния капацитет на здравните мениджъри за кандидатстване по програми за саниране и обновяване
- Осигуряване на допълнителни средства за обновяване на болниците, включително и чрез реализиране на ПЧП (ремонт срещу безплатна грижа за персонал на строителна компания или друга форма)

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Добре подготвен
и мотивиран персонал
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

Стъпка:
Административна
реформа на здравните
заведения
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

2020

2025

2026

2030

2040

МЯРКА:
**ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДНИЯ
ФОНД НА ЗДРАВНИТЕ
ЗАВЕДЕНИЯ**

Стъпка:
Качествена база в
здравеопазването
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

РАЗВИТИЕ НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОФИЛАКТИКА

Ежегодните профилактични прегледи не успяват да обхванат цялото население и не покриват скрининга на голяма част от социалнозначимите заболявания. Това налага провеждането на скрининги на кампаниен принцип и убеждаването на гражданите да се включат. Тази мярка може да бъде реализирана чрез партньорства с големи работодатели.

Времетраене: 10 години

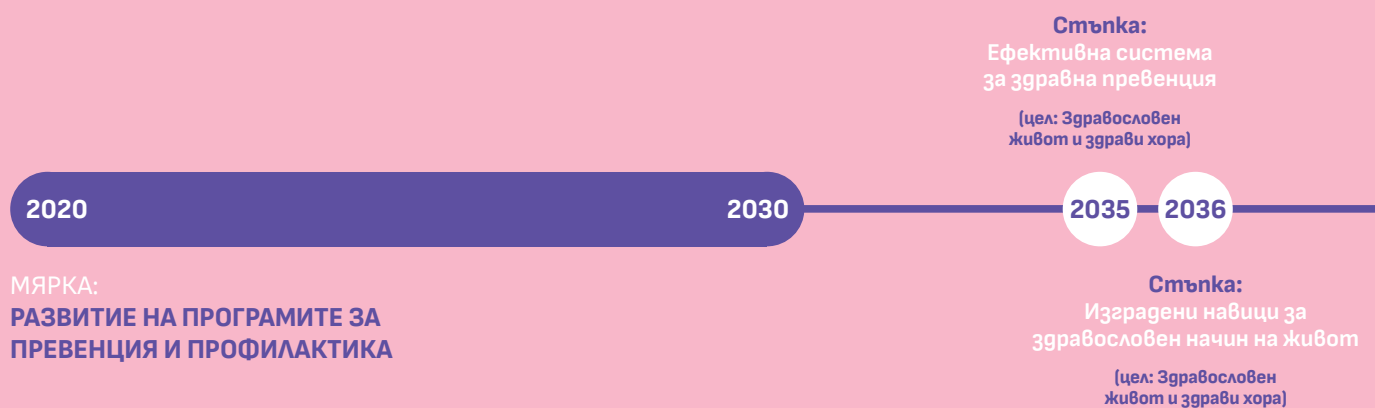
Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Провеждане на кампании за скрининг на социалнозначими заболявания
- Безплатни профилактични високоспециализирани прегледи (невролог, ортопед, офталмолог, педиатър) – насочени към детски ясли и градини, училища

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ДОСТЪП ДО УЧИЛИЩНИ СПОРТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

Към момента не е ефективно натоварен капацитетът на изградените в училищата спортни съоръжения. В същото време столичани слабо спортуват, затова предоставянето на възможност за спорт на открито и използване капацитета на тези училища е възможност за стимулиране на спортната активност. Необходимо е регулиране на ползването на спортните съоръжения в училищните дворове в извънучебно време и осигуряване на достъп за спортуващи извън учениците при определени условия за сигурност, чрез ползване на охраната на училището и инфраструктурата за наблюдение на терените.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Спортът е
хоризонтална политика
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

2020

2025

2026

МЯРКА:
ДОСТЪП ДО
УЧИЛИЩНИ
СПОРТНИ
СЪОРЪЖЕНИЯ

Стъпка:
Ефективно изграждане
и поддръжка на спортна
инфраструктура
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

МОНИТОРИНГ НА СПОРТА И СПОРТНИТЕ ДЕЙНОСТИ

За да се осигури баланс на различните спортове и развитието на тренировъчна, административна и състезателна дейност по райони, трябва да се изследват клубове, спортни структури и организации, мрежи и т.н. на районно ниво, като организации, които могат да популяризират спорта и спортната дейност на квартално ниво и да обединят общностите. Осигуряването на регулярен мониторинг на дейността на клубовете: поддръжка на зали и терени за спорт; както и ползватели – количество и удовлетвореност; администрация, тренировка, състезания, популярност, постижения ще помогне за създаване на координиран план за спортните дейности (на професионални и непрофесионални, за администрация, тренировъчна и състезателна дейност) на града, който да изведе спорта на преден план и да го позиционира на разпознаваемо място в живота на града.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Спортът е
хоризонтална политика
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

2020

2025

2026

МЯРКА:
**МОНИТОРИНГ
НА СПОРТА И
СПОРТНИТЕ
ДЕЙНОСТИ**

Стъпка:
Ефективно изграждане
и поддръжка на спортна
инфраструктура
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

ПОПУЛЯРИЗАЦИЯ НА СПОРТА

Доказано спортът има силно обединяваща и сплотяваща функция, която подпомага заздравяването на обществата като цяло. Спортът може да работи за социална интеграция чрез мрежа от клубове по различните квартали. Спортът може да се ползва и като инструмент за справяне с общественозначими пристрастявания, като наркомания, алкохолизъм и др., чрез приобщаване на засегнатите групи. Мярката е насочена към ангажирано и широко промотиране на спорта и изкуствата, тренировъчна и състезателна дейност, чрез кампании, стипендии за спорт на талантливи деца и стимули за активно спортуващи (награда на кмета, билет за културно събитие на СО и др.).

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Спортът е
хоризонтална политика
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

Стъпка:
Ефективна система
за здравна превенция
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

2020

2025

2030

2035

МЯРКА:
ГРАДСКИ
СЪСТЕЗАНИЯ И
СПОРТНИ ПРОЯВИ
ЗА ВСИЧКИ

Стъпка:
София е сигурен и безопасен град
(цели: Здравословен живот и здрави хора,
Сближаване и общност)

ГРАДСКИ СЪСТЕЗАНИЯ И СПОРТНИ ПРОЯВИ ЗА ВСИЧКИ

За да ангажираме максимално количество хора от всички възрастови и социални групи (от деца до възрастни, представители на всички социални групи) със спорт, е необходимо създаване на емблематични за града спортни прояви със свободен достъп и популяризиране на градски състезания по различни спортове и по квартали, обвързано с популяризиране на ползата от спортните дейности в здравословен и социален план. Финансирането може да се реализира чрез публично-частни партньорства и да се формира на база отвореността и добавената стойност на събитието, както и неговата устойчивост във времето.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБНОВЯВАНЕ НА СПОРТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪП

Обновяването на спортните съоръжения и уплътняването на спортната мрежа на града е в основата на дълготрайното интегриране на спорта в живота на хората. Мярката включва изграждане на спортни съоръжения в цялата община (вкл. идентифициране и приспособяване на занемарени градски пространства за спорт) и обвързването им с пешеходната мрежа с цел насърчаване на активното движение чрез компоненти като свързаност, удобство, дизайн, улеснени пресичания, както и обновяване на съществуващите. Подмяната на настилките на спортните съоръжения на открито следва да бъде с меки ударопоемащи настилки, с цел сигурност, по-добро сцепление и осигуряване на визуална и естетична среда. Важно е да бъде осигурен транспортен и пешеходен достъп до спортни съоръжения на максимална част от населението, започвайки от анализ на текущата достъпност, както и да се търси интегриране със зелената система, която е подходящо място за практикуване на активен отгдох и е необходимо да предлага разнообразни възможности за свободен спорт.

Обновяването на съоръжения и площадки следва да се допълни с редовна поддръжка, която да обхваща и инфраструктурата в общинските училища. За финансиране на тези действия възможни подходи включват: съдействие на фирми, които имат стимул да създават инфраструктура за спорт за служителите си, която да може да се ползва от живущите наоколо; създаване и поддръжане на краудфъндинг платформа за поддръжка на спортна инфраструктура; въвличане на хората от кварталите или около местата, където се изграждат площадките в доброволчески действия по поддръжката чрез стимули от разнообразен характер. Фокус при изграждането следва да бъде, където е възможно, изграждане на интегрирани зони, където хора от всякаква възраст, с цялото си семейство могат да спортуват и да се забавляват.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: всяка година

Действия:

- Анализ на състоянието на спортната инфраструктура и потенциалните територии, на които може да бъде построена нова, и възможностите им за обвързване както с пешеходната инфраструктура, така и със зелената система и останалите спортни терени
- Изследване на ползваемостта на спортните съоръжения и анализ на потребностите
- Изграждане и активиране на план за въвличане на местните общности в процеса
- Използване на ПЧП с отдаване под наем на общински спортни съоръжения срещу ремонт и поддръжка за дългосрочно ползване за спорт, с редовен мониторинг и възможност за прекратяване на договора при нередност (вкл. чрез евентуално партньорство с НАП за идентифициране на лоши практики и гарантиране на социалната дейност)
- Изготвяне на план за обновяване и изграждане на нова спортна инфраструктура
- Привличане на финансиране и обновяване на инфраструктура
- Разработване на система стимули за доброволческа поддръжка на спортни съоръжения от живущи и учащи наблизо
- Създаване и поддръжане на краудфъндинг платформа

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Спортът е
хоризонтална политика
(цел: Здравословен живот и здрави хора)

Стъпка:
Живи и
атрактивни
публични
пространства
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

Стъпка:
Качествена настилка
(цел: Активно придвижване)

Стъпка:
Цялостна пешеходна свързаност
(цел: Активно придвижване)

2020

2025

2026

2027

2028

2029

2030

МЯРКА:
**ОБНОВЯВАНЕ НА
СПОРТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ И
ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪП**

Стъпка:
Ефективно изграждане
и поддръжка на спортна
инфраструктура
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

Стъпка:
Оценка на
въздействие
върху здравето при
планиране
и проектиране
(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

Стъпка:
Добре разпределено
обществено обслужване
(цели: Мултифункционален град,
Сближаване и общност)

СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ

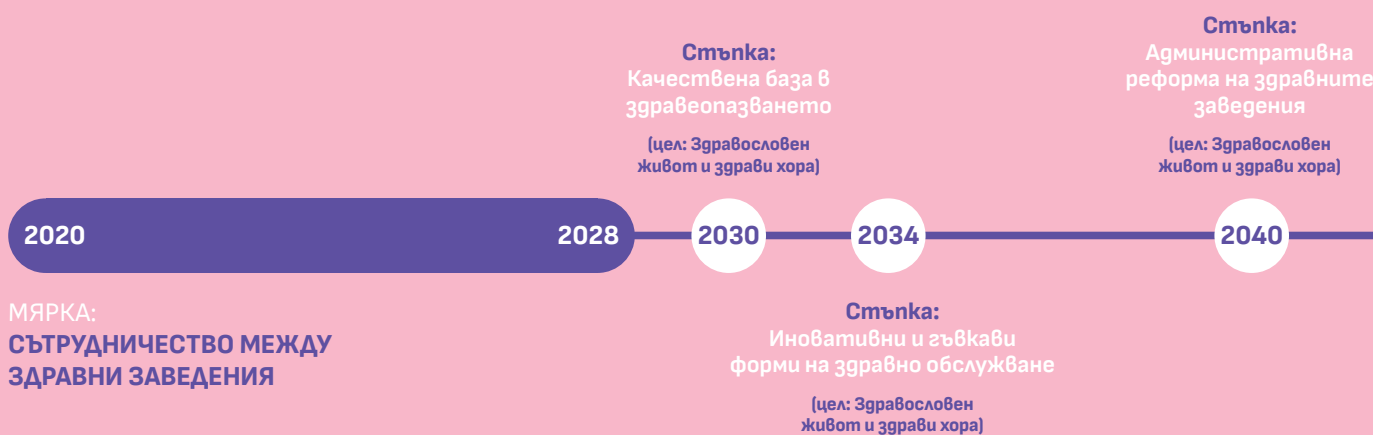
Мярката предвижда уеднаквяване в законодателните разпоредби, свързани с работата и обновяването на различните здравни заведения и стимулиране на партньорства между частни и общински такива, например чрез пренасочване на пациентопоток и разпределена специализация. Във фокуса трябва да стои пациентът и качеството на предоставяната му здравна услуга.

Времетраене: 8 години

Период: 2020 – 2028

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОГРАМИ ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ

Систематично изследване на начина, по който хората спортуват и се хранят (така че да се разработят най-оптималните програми за стимулиране със или без треньор или консултант, спрямо индивидуалните особености на хората), както и на средата като цяло (места за спорт, липси и оптимизацията на спортните стратегии, спрямо данните). Разработване на система за ПЧП в спорта – насърчаване на корпоративна отговорност, с ангажиране на компаниите, особено големите, в сферата на спорта, здравословен начин на живот и активността на хората (ваучери за деца, активни в спорта или участващи в състезания, за социални инициативи, насърчаващи здравословния начин на живот и/или подпомагащи включването на изключени групи и др.).

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗХОДЕН СТАНДАРТ ПРИ СПОРТНАТА ИНФРА-СТРУКТУРА И ВРЪЗКИ СЪС СЕКТОРНИ ПОЛИТИКИ

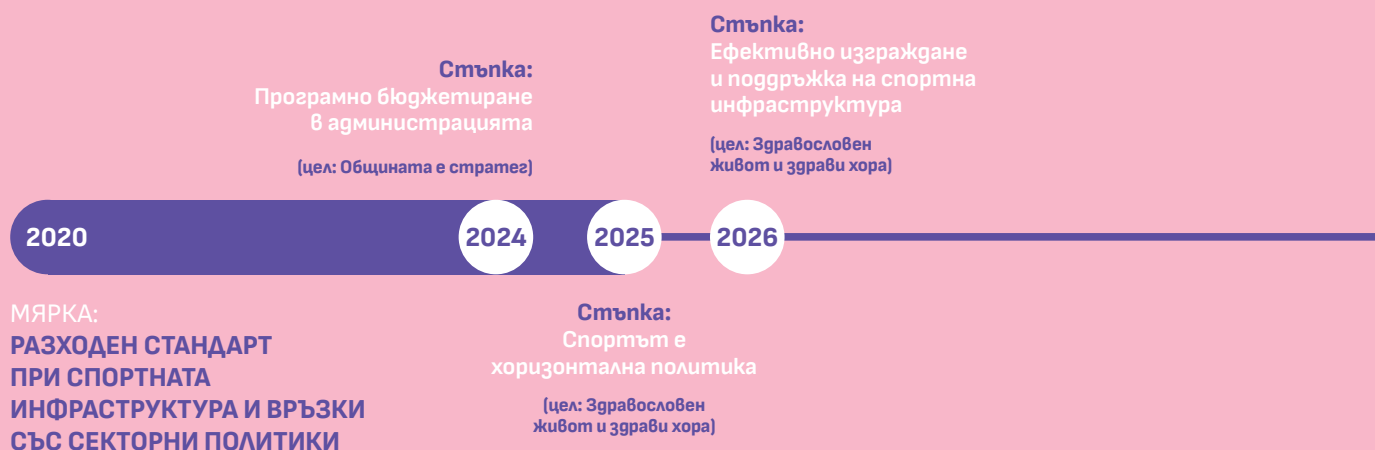
Ефективната поддръжка на спортните съоръжения изисква разработването на стриктна система както за мониторинг, така и за „разходен стандарт“. Такъв стандарт би оптимизирал разходите и би улеснил организацията на годишния бюджет, засягащ спортните съоръжения. Този „разходен стандарт“ следва да има разработени индикатори за поддръжката на спортната инфраструктура. Освен тази част той би следвало да включва и индикатори за определяне на нужните целеви средства за двигателна активност и спорт на жител / в различни възрастови групи от населението. За увеличаване на добавената стойност от спорта и улесняване на интеграцията му в ежедневието на хората специални усилия се насочват към изграждане на връзки между спорта и другите секторни политики, като образование, младежи, култура, социални дейности, екология, туризъм.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МОБИЛНИ ГРУПИ, ТЕРАПЕВТИЧНИ ЦЕНТРОВЕ И ОБУЧЕНИЯ НА ПАРАМЕДИЦИ

Проучването за качеството на живот в столицата регистрира по-критични оценки за състоянието и достъпа до здравната инфраструктура и услуги. Откроява се по-остра необходимост от подобрене на здравната инфраструктура в периферните зони и крайградските територии на София. Основен проблем е липсата на специфична транспортна услуга, което натоварва както семействата, така и капацитета на Спешна помощ, която остава единственият път към здравната система, а там има дефицит на спешните екипи и оборудване. Мярката предвижда организиране на мобилни групи за здравно и лабораторно обслужване и обучение на екипи, с популяризация и ангажиране на публични фигури, разширяване чрез стимули и участие на общината на мрежата за специфична медицинска помощ: терапевтични центрове, санаториуми и др. в районите с ниска концентрация и слаб достъп до такава, както и създаване и ежегодно провеждане на специфични програми за обучения и насърчаване на парамедици.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ ЗА УЯЗВИМИ ГРУПИ

Уязвимите групи са основно гетоизираните общности и самотни възрастни хора. При гетоизираните общности ограниченият достъп до инфраструктура и възможност за ползване на градск услуга ги поставя в сериозен здравен риск. Възможен подход за решаване на проблема е достигането до тези общности чрез мобилни екипи, които включително следва да разясняват имунизационния календар на семейства с малки деца. Осигуряването на достъп до здравеопазване за самотни възрастни хора може да се поеме от службата Социален патронаж, която следва да се разшири като организационен и професионален капацитет.

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: годишно

Действия:

- Формиране на мобилни екипи
- Кампанийно посещение на гетоизирани райони на София
- Провеждане на информационни кампании сред уязвимите групи
- Разширяване капацитета на службата по социален патронаж
- Обучения на социални работници

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Изградени навици
за здравословен
начин на живот

(цел: Здравословен
живот и здрави хора)

2020

2035

2036

МЯРКА:

**ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ ЗА
УЯЗВИМИ ГРУПИ**

РАЗВИТИЕ КАПАЦИТЕТА НА СПОРТНИ КЛУБОВЕ

Спортните клубове са една от основните страни, която следва да бъде ангажирана с популяризирането на спорта и оптимизирането на усилията по поддръжка и развитие на инфраструктурата. Това обаче поставя клубовете в ситуация, която изисква от тях наличието на определен административен капацитет. За да може развитието на инструментите да се случва в синхрон с работата на терен, могат да бъдат създадени програми за повишаване капацитета на спортните клубове, за работа с институциите, също така за работа в мрежа и за създаване на секторна политика. Това ще подпомогне работата им и ще увеличи добавената стойност от нея, така че в крайна сметка да спечели градът.

Времетраене: 9 години

Период: 2021 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

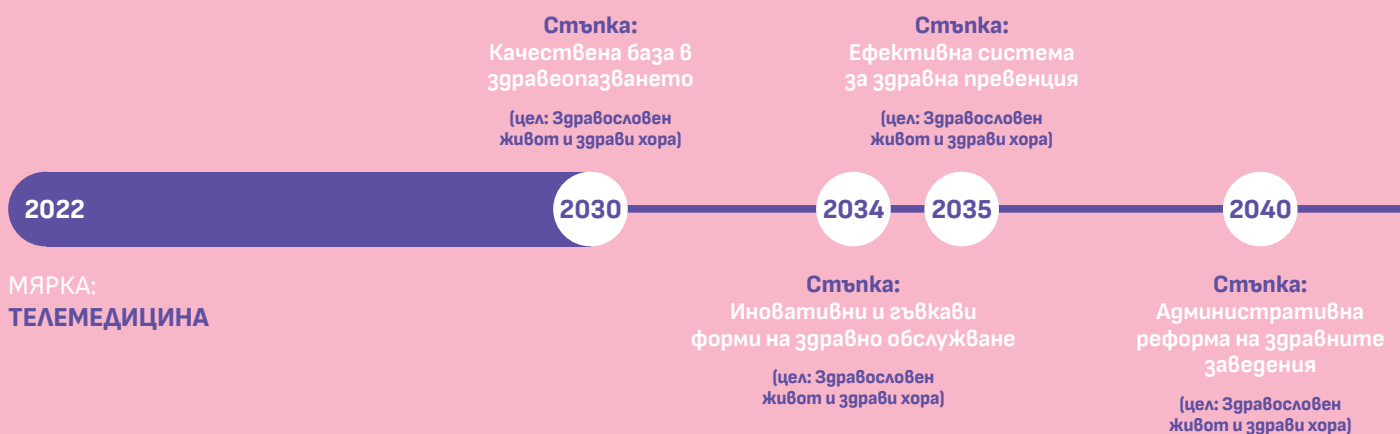
Развитието на технологиите и медицината позволява достъп до световно доказани специалисти, в контекста на обучения, диагностика, обмен на опит и т.н. Системата на електронното здравеопазване става част от работата в здравните заведения, благодарение на което здравните заведения могат да предлагат включва консултации онлайн в реално време със специалисти по света, наблюдения на специфични операции като обучителни техники, напътствия при манипулации и др.

Времетраене: 8 години

Период: 2022 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

УЧИЛИЩА ЗА РОДИТЕЛИ

Много от изследванията показват, че наличието на големи количества от информация, свързана с възможностите за здравословен начин на живот, често обърква хората и под натиска на множеството противоречащи си възможности те не избират нито една, което в крайна сметка рефлектира в тяхното здраве и в това на децата им. От друга страна, определени групи хора пък изобщо нямат достъп до информация и възможности, които да подпомогнат здравословния начин на живот за семейството им. Програми от типа "училище за родители" следва да бъдат насочени към всички социални групи, като най-общо включват напътствия за по-здравословен живот за цялото семейство, включително хранене, мисловна и физическа активност, социална активност, изграждане на мотивация и доверие, подпомагане на емоционалното и психическото здраве на детето, изграждане на сигурност и самочувствие и др.

Времетраене: 12 години

Период: 2023 - 2035

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

УСТОЙЧИВ РЕСУРСЕН И ЕНЕРГИЕН БАЛАНС

В бъдеще София управлява устойчиво природните си ресурси и енергиен баланс, въвеждайки добри практики за намаляване на загубите и на деградацията на води, почви и минерални ресурси. Отпадъците се преизползват като ресурс за индустрията и не замърсяват. Енергийният микс е изместен към производство от локални възобновяеми източници, а потреблението е значително по-ефективно и се управлява чрез технологии като smart grids.

Нарушените терени в общината са успешно рекултивирани и се прави регулярен анализ на земеползването. Въведени са изисквания за минимален дял незапечатани почви по райони и квартали и финансови механизми за опазването им.

Генерираните отпадъци са сведени до минимум благодарение на ежегодни информационни кампании и гъвкави модели за управление на териториален принцип, съобразени с резултатите от провеждани проучвания. Таксата смет е съобразена с обема и вида, които произвежда всяко домакинство и бизнес. Нерезламентираните сметници са изчезнали и има постоянен контрол срещу тях.

Минералните води на територията на общината са оползотворени чрез устойчивото им включване в градски бани, СПА центрове и минерални плажове. Хората осъзнават ползата за личното си здраве от запазването им. Екосистемните услуги са картирани, остойностени и са включени в управлението на общинския бюджет. Обект са на постоянен мониторинг и се ползват при създаването на градоустройствени планове.

Неизпълнението на тези цели би компрометирало качеството на живот, развитието и ресурсната обезпеченост на града.

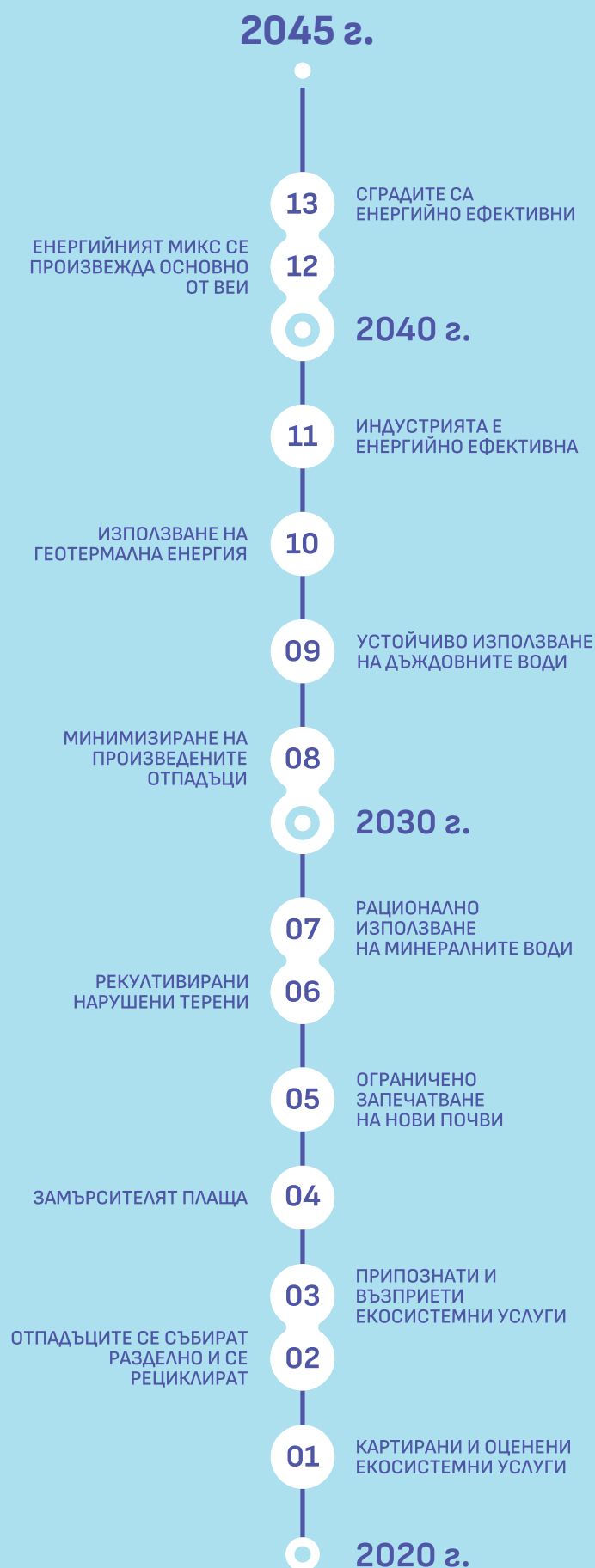
Свързани документи:

Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство (цел 12 от целите за устойчиво развитие на ООН)

Защита, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на екосистемите, устойчиво управление на горите, борба с опустиняването и спиране и обръщане на влошаването на земята и спиране на загубата на биологично разнообразие (цел 15 от целите за устойчиво развитие на ООН)

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

УСТОЙЧИВ РЕСУРСЕН И ЕНЕРГИЕН БАЛАНС

За постигането на дългосрочната цел УСТОЙЧИВ РЕСУРСЕН И ЕНЕРГИЕН БАЛАНС
Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ТАКСИТЕ ЗА ОТПАДЪЦИ ДА СА ОБВЪРЗАНИ С КОЛИЧЕСТВОТО ГЕНЕРИРАН ОТПАДЪК

Тенденциите на европейско ниво са таксите за отпадъци да са обвързани с количеството генериран отпадък. Целта е да се намали максимално депонирането на отпадъци и да се стимулира кръговата икономика и използването на различните видове отпадъци като ресурси в отделни сектори на икономиката. В тази връзка тенденцията ще е към персонализиране и увеличение на таксите за отпадъци, но и евентуално към брутното им намаляване в бюджета. Необходими са анализ и прогноза на приходната част и обвързване с конкретни мерки и политики, които да финансират управлението на отпадъци и опазването на околната среда.

Времетраене: 3 години

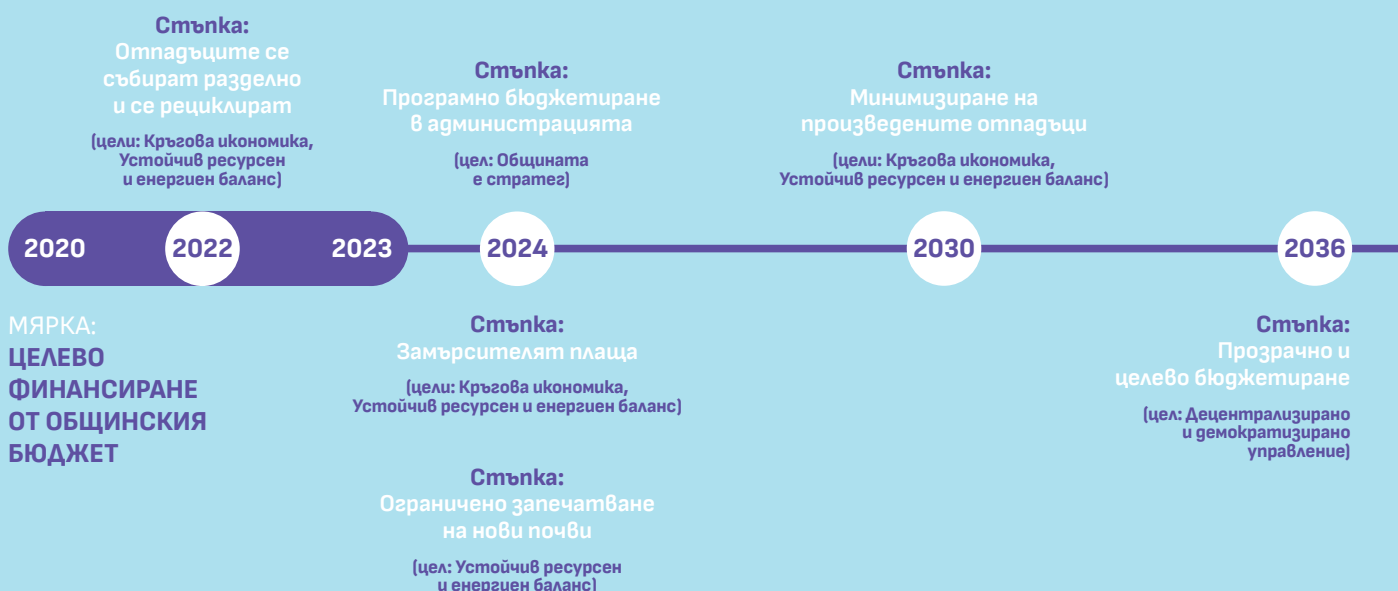
Период: 2020 - 2023

Честота: на три години

Действия:

- Анализ на приходната част на общинския бюджет и обвързването ѝ с конкретни дейности в разходната

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОСТАВЯНЕ НА ИЗИСКВАНИЯ КЪМ НАСТИЛКИТЕ В ПУБЛИЧНИТЕ ПРОСТРАНСТВА, КОИТО ДА ГАРАНТИРАТ МАКСИМАЛНА ПРОПУСКЛИВОСТ НА ВОДИТЕ

Използването на пропускливи повърхности може до известна степен да смекчи въздействието на почвеното запечатване. Чрез възможността за инфилтриране на повече дъждовна вода се подпомага възстановяването на подпочвените води, както и понижаване рисковете от наводнение и разходите за пречистване на водите. Важен фактор за охлаждането в градовете се явява изпарението, което се позволява от пропускливите повърхности и на свой ред води до намаляване на температурата на въздуха и необходимата енергия за охлаждане. Пропускливите повърхности изискват по-ниски разходи за поддръжка и широк спектър от материали и концепции могат да бъдат използвани според местоположението и нуждите на градската среда.

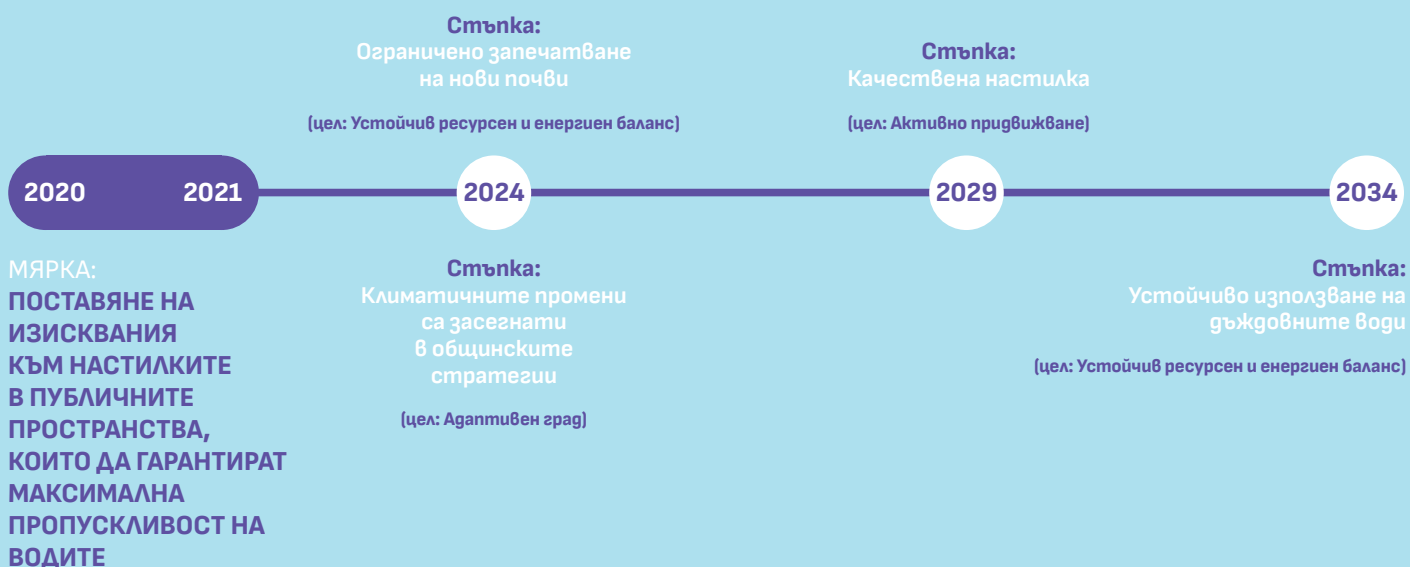
Мярката има отношение към предвиждането и приемането на изисквания за подходящи настилки с пропусклива повърхност в градската среда. Най-голям потенциал за въвеждането на подобни изисквания имат паркинзите, поради постоянно увеличаващия им се брой, пешеходните зони, спортни съоръжения и др.

Времетраене: 1 година

Период: 2023 - 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕКУЛТИВАЦИЯ И УСВОЯВАНЕ НА НАРУШЕНИТЕ ТЕРЕНИ

Целта на рекултивация на нарушени терени е възстановяване или подобряване функциите на почвата с цел избягване на по-големи неблагоприятни действия от запечатването и замърсяването ѝ, което води до проблеми и замърсяване на други компоненти на околната среда. На рекултивация подлежат различни типове земи с нарушен почвен профил, промишлени зони, сметища и други депа за отпадъци, стари корита на реки, изоставени пътища и ЖП линии, строителни площадки и др. След направена оценка в Стъпка 2 от Визия за София са констатирани редица проблеми, свързани с почвите на територията на Столична община – замърсяване с тежки метали, ерозия в голям мащаб (както на общинско, така и на държавно ниво), вторично почвено уплътняване, значително почвено запечатване, заблацияване и средно ниво почвено плодородие.

Мярката има за цел да стимулира рекултивацията и усвояването на нарушените терени чрез взимане на подходящи мерки. Дейностите по превенция, контрол и възстановяване на почвите са добре регулирани с нормативни документи, но липсват изследвания и мониторингови системи, които да следят систематично различните видове замърсявания и дегенерационни процеси в почвите, на база на които да бъдат създадени и осъществени приоритизирани планове за правилно управление и рекултивация на съответните територии. Столична община притежава възможността чрез допълнителни общински наредби да регулира съответните процеси по възстановяване на почвите. Мярката предполага да бъде извършено рекултивиране и оползотворяване на всички пустеещи и неефективно използвани терени в общината, базирано на информация за почвената характеристика.

Времетраене: 10 години

Период: 2023 – 2033

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИЗСЛЕДВАНЕ И КАРТИРАНЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПОЧВИТЕ

На територията на Столична община има общо 13 типа почви. Земеползването включва урбанизирани територии, селско и горско стопанство, промишленост, транспорт, инженерно-техническа инфраструктура, рекреация и водни обекти. Качеството на почвите е силно зависимо от антропогенното влияние и управлението на териториите. Въпреки доброто им проучване и наличието на нормативни документи за превенция, контрол и възстановяване, липсват изследвания и системи за мониторинг, които да следят ефективно различните видове замърсявания и дегенерационни процеси. Особено важен е системният мониторинг и актуализация на такъв тип данни, както и съобразяването на инвестиционните намерения на територията на общината с тях.

Целта е извършване на качествена оценка на почвените ресурси в общината и създаване планировъчна карта на качеството на почвата за цялата градска площ. Оценка на функциите на почвите и антропогенните влияния, свързани със замърсяване, заблацияване, засоляване, вкисляване, ерозия, преуплътняване, плодородие и др. Данните следва да бъдат предоставени за свободно ползване от всички граждани и да бъдат обвързани със строителните планове и разрешителни при последващи проекти на територията на общината. Столична община следва да осъществява контрол при вземане на тези мерки предвид бъдеща инвестиционна активност.

Времетраене: 3 години

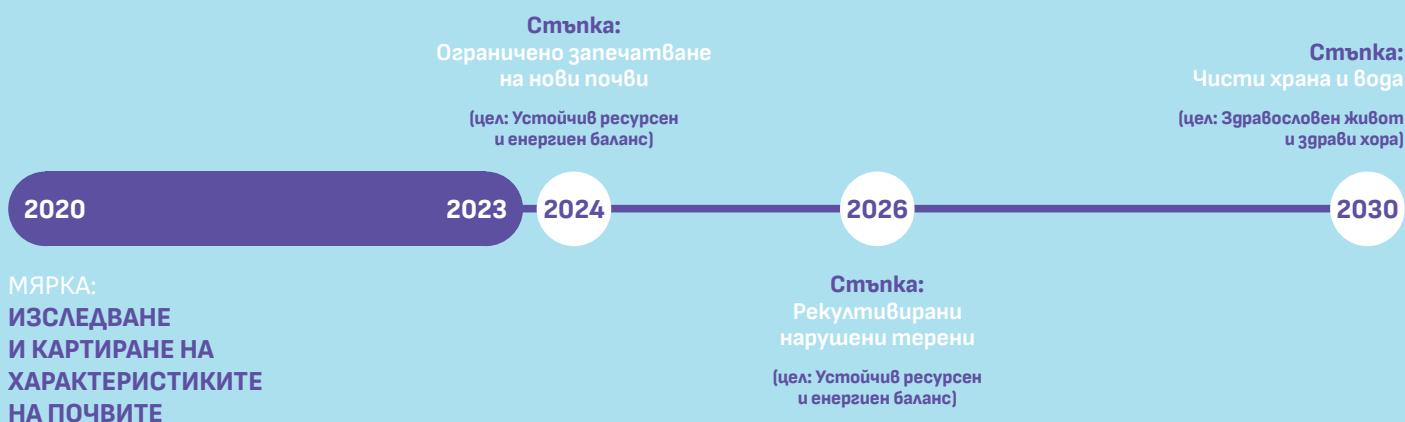
Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

Действия:

- Изготвяне на почвена карта на общината
- Внедряване на процес по актуализация на информацията
- Осигуряване на публичен достъп до информацията
- Обвързване на разрешителните за строеж с базата данни

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ В РАЙОНИТЕ СЪС ЗАМЪРСЕНИ ПОЧВИ

Замърсените почви на територията на Столична община от атмосферни отлагания, неустойчиви земеделски практики и локални замърсители са оценени в Стъпка 2 от Визия за София. Констатираны са места със стойности над пределно допустимите концентрации през годините на тежки метали и металоиди, органохлорни пестициди, засоляване и вкисляване. Замърсяването на почвата от бивши и действащи индустриални обекти представлява потенциална сериозна заплаха за човешкото здраве. Наличието на замърсители, надхвърлящи определени нива, може да доведе до негативни последици в цялата хранителна верига, всички видове екосистеми и други природни ресурси.

Информираността на населението от рисковете за натрупване на токсични химични елементи в почвите е от основна важност за осъзнаването на проблема и пълното разбиране за нуждата от правилно изхвърляне и третиране на отпадъците, както и правилното управление на производствени процеси. Информационната кампания се визира като мащабно събитие, организирано в рамките на една година в различни части от територията на общината, обхващащо всички граждани, с приоритетно внимание, насочено към живущите в засегнатите територии (Кремиковци, землищата на Бухово и Сеславци, с. Яна, Долни Богров, Ботунец, териториите около Летище София, териториите около Цариградско шосе, Горубляне, Чепинци, Сухогол и Славопци).

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: на всеки две години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Рекултивирани
нарушени терени

(цел: Устойчив ресурсен
и енергиен баланс)

2020

2026

2030

МЯРКА:

**ПРОВЕЖДАНЕ НА
ИНФОРМАЦИОННИ
КАМПАНИИ В РАЙОНИТЕ
СЪС ЗАМЪРСЕНИ ПОЧВИ**

ОБВЪРЗВАНЕ НА ИЗДАВАНЕТО НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА СТРОЕЖ С ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПОЧВИТЕ

Често, с цел увеличаване на приходите, се насърчава строителството на нови жилищни, търговски и промишлени сгради върху евтина земя. Земеделските територии около града се продават на значително по-ниска цена и са обект на слаба регулаторна защита. Качеството на почвите е силно зависимо от антропогенното влияние. За устойчивото им управление е необходимо извършването на допълнителни проучвания и събиране на данни за получаване на цялостна картина за актуалното състояние на почвите. На база на тази информация следва да бъде направено нормативно обвързване на издаването на разрешения за строеж с почвените характеристики.

Целта на мярката е да бъде въведен критерий, свързан с характеристики на почвите при издаване на строителни разрешения. Особено важно е въвеждането на ограничения и условия за определен тип земеползване в даден район, ако почвите в него са ценни. Критерият трябва да бъде базиран на оценка на функциите на почвите и антропогенните влияния, свързани със замърсяване, заблатяване, засоляване, вкисляване, ерозия, преуплътняване, плодородие и др.

От друга страна, следва да се разработи работещ и приложим механизъм за съхранение на хумусния слой на почвата, който да се ползва за рекултивация на терени със замърсени и нарушени почви, а не при рекултивация на терени на строителни дейности. Хумусният слой има висока ресурсна стойност и потенциал за ползване в кръговата икономика.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Въвеждане на критерий, свързан с характеристиките на почвите
- Въвеждане на забрани за райони с ценни почви
- Обвързване на разрешителните за строеж със съответните забрани и критерии

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

РЕГУЛЯРЕН АНАЛИЗ НА ЗЕМЕПОЛЗВАНЕТО В ОБЩИНАТА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ НА БАЛАНСА НА ТЕРИТОРИЯТА ПО УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ

Основните типове земеползване в Столична община са 5 – горско стопанство, селско стопанство, урбанизирани територии, рекреация и промишленост. Те заемат над 80% от площта на общината. Данните за трите години (2003, 2007 и 2009), за които са събирани, са използвани в работата по съставянето на Визия за София и се забелязва тенденция на увеличаването на горите за сметка на земеделските земи, слабо увеличаване на жилищните територии и териториите за озеленяване и почти постоянна площ на производствено-складовите територии.

Добрите практики в Европа показват, че на територия с размера на Столична община за мониторинг на почвите е необходимо ежегодно пробонабиране в мрежа от 2 на 2 до 4 на 4 км². Необходимо е осъществяването на регулярен анализ на земеползването в общината и определяне на целеви стойности на баланса на територията по устройствени зони, както и определяне на отговорни лица от общинската администрация за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на данните по предварително установен рег.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: на всеки две години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

ВЪВЕЖДАНЕ НА СТИМУЛИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВЕНИТЕ РЕСУРСИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ПОЧВЕНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Голямо предизвикателство, свързано с почвите, на територията на Столична община е тяхното замърсяване с тежки метали и органохлорни съединения в източната и североизточната част на общината, високата степен на ерозия, интензивното замърсяване вследствие на интензивните пътни артерии, вторично уплътняване на почвите и интензивното им запечатване. Не са изпълнявани дейности от програмите за отстраняване на стари екологични щети на територията на общината през последните 10 години, нито се предвиждат подобни предстоящи дейности. Всичко това води до нарушаване на баланса между урбанизирани и обработваеми земи и качеството им, което е от основно значение за устойчиво развитие на общината.

За запазване и подобряване на качествата на почвите е изключително важно да се създаде локална мониторингова мрежа на територията на Столична община и да бъдат въведени стимули за опазване на почвените ресурси и подобряване на почвените характеристики, като сеитбообращение, ремедиация, контрол на почвената ерозия и др., които да са обвързани и с разяснителни кампании за почвеното замърсяване в общината и начините за предпазване на околната среда и човешкото здраве.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕКОНСТРУИРАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИ И ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ СПА ЦЕНТРОВЕ И МИНЕРАЛНИ ПЛАЖОВЕ

В Столична община има обособени над 40 находища и 75 водоизточника на минерални води, изливащи се на повърхността като естествени термални извори. Минералните води са държавна собственост. През 2011 г. МОСВ предоставя на Столична община стопанисването на 8 находища за 25-годишен срок. Общината е приела стратегия за тяхното управление, както и тарифи за водоползване. Сондажът „Баталова воденица“ е включен в експлоатация през 2019 г. чрез новия аквапарк в парк „Възраждане“. През същата година е почистен сондаж „Надежда“, за който предстои въвеждане в експлоатация чрез проекта Урбинат. Предприети са действия за създаването на санитарно-охранителни зони около осемте находища, предоставени на Столична община. През 2020 г. се очаква завършването на ремонта на банята в Банкя, както и провеждането на конкурс за концепция за развитието на Централна минерална баня.

Необходимо е действията да продължени към всички находища на територията на общината. Това включва и съвместен план с МОСВ за управление на находищата, които не са предоставени на Столична община за стопанисване.

Целта на мярката е интегриране на минералните богатства на столицата чрез реконструкция на съществуващите балнеокурорти, изграждането на минерални СПА центрове и градски минерални плажове за рекреация и спорт. Водите са изследвани и е налична подробна информация за характеристиките (температура, минерализация и химичен тип) и лечебните им свойства. Инвестиции могат да бъдат привлечени с разработена стратегия за бизнес предимства, сравнителни анализи и целенасочено конституиране на ПЧП за изграждането им.

Времетраене: 7 години

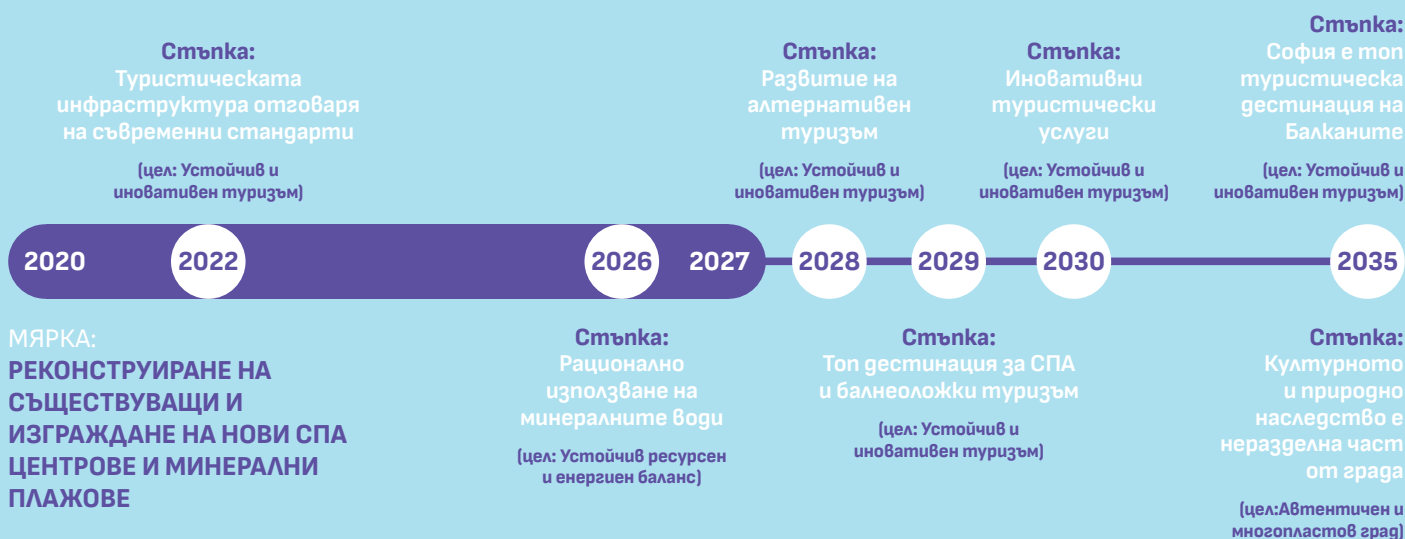
Период: 2020 – 2027

Честота: еднократно

Действия:

- Разработване на стратегия за частни инвестиции
- Привличане на частни инвестиции
- Реконструкция на съществуващи балнеокурорти
- Изграждане на минерални СПА центрове
- Изграждане на минерални плажове за рекреация и спорт

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕДОВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНО-ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ ЗА МИНЕРАЛНИТЕ ВОДИ

В момента едва 10 находища, от общо 40 на територията на Столична община, са в експлоатация за водоналиване и балнеолечение. Водоползването на минералните води от гражданите е намаляло с повече от 50% за последните 25 години, което е силно негативна тенденция, имайки предвид доказаните им лечебни качества. Минералното богатство може да удовлетвори нарастващите потребности от отгих, профилактика и природно лечение на граждани (сnižаване на разходите за лечение и рехабилитация на редица заболявания) и туристи от разнородни възрасти и социални групи.

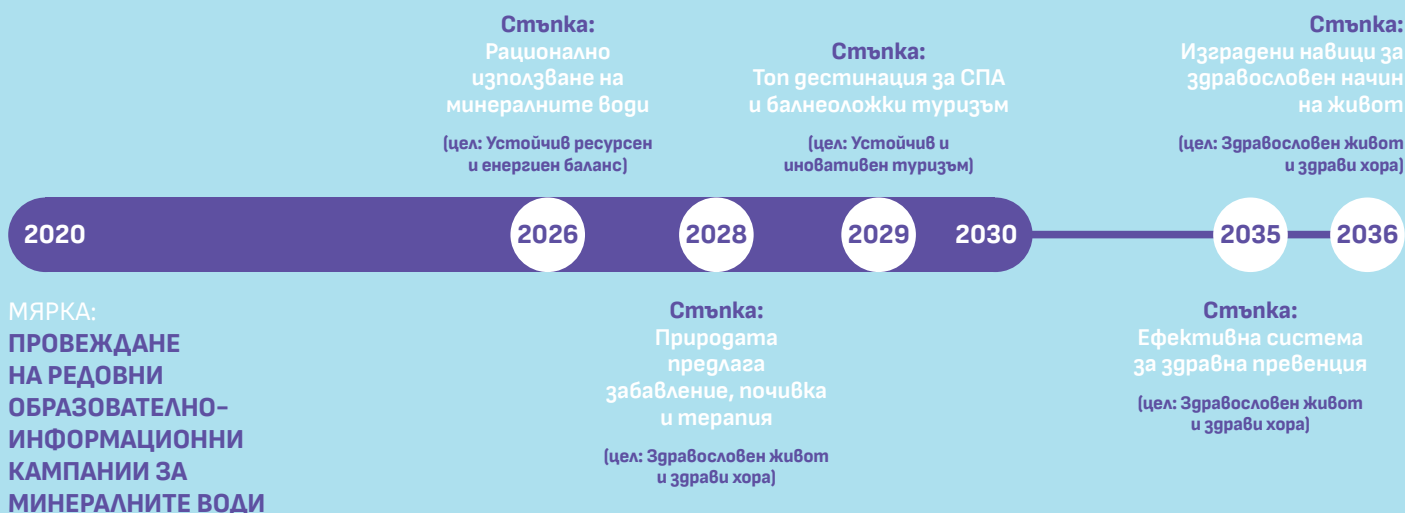
Провеждането на образователно-информационни кампании за качества, историята и ползите от използването на минералните води е задължителен компонент за устойчиво развитие на минералния ресурс и неговото пълно оползотворяване. Целта на въвеждане на мярката е над 20% от жителите да използват минералните води за свободно водоналиване. Информационната кампания се визуира като мащабно събитие, организирано ежегодно в различни части от територията на общината, обхващащо всички граждани, с особено внимание насочено към специфични целеви групи – хора със сърдечно-съдови, дихателни, неврологични, ендокринно-обменни, травматологични, храносмилателни, алергични и пр. заболявания.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРЕДСТАВИТЕЛНО И ТЕРИТОРИАЛНО ОБВЪРЗАНО ОТЧИТАНЕ НА НАГЛАСИТЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ИНФОРМИРАНОСТТА ОТНОСНО ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ

Екосистемните услуги са директните и косвените ползи за човечеството от добре функциониращи екосистеми. Могат да бъдат класифицирани като материални, регулаторни и поддържащи и културни. В Столична община не е извършвано детайлно картиране на екосистемните услуги в урбанизираната територия и следва да се подготви задълбочена разработка за картиране на наличните екосистеми и оценка на предоставяните от тях услуги, определяне на нуждата на гражданите от екосистемни услуги и устойчивостта им. Включването на стойността на екосистемните услуги в икономиката е сериозно предизвикателство, което цели подобряване на качеството на живот чрез запазването на екосистемите. За успешното интегриране на екосистемния подход в икономиката и вземането на решения включването на гражданите има ключово значение. Дефиницията на сравнително новия термин "екосистемни услуги" е видима на интернет страницата на МОСВ.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: годишно

Действия:

- Да бъде иницирана активна комуникация с гражданите с цел разясняване на ползите и услугите, които предоставят екосистемите
- Да се разработи методика за устойчивостяване на екосистемните услуги в синхрон с европейските инициативи в тази посока
- Да се комуникира с обществеността стойността на една или друга услуга и да се разработи прозрачен механизъм за екосистемни плащания, на базата на широки дискусии с научни организации, НПО и бизнес
- Проучване нагласите на столичани към заплащане на входна такса за влизане в парк „Витоша“ с МПС
- Провеждане на представителни социологически проучвания с цел разработване и верификация на методиката за устойчивостяване и информационни кампании с резултатите

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Картирани и оценени екосистемни услуги

(цел: Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:

Екосистемните услуги участват в управлението на града

(цел: Кръгова икономика)

2020

2022

2023

2025

МЯРКА:

ПРЕДСТАВИТЕЛНО И ТЕРИТОРИАЛНО ОБВЪРЗАНО ОТЧИТАНЕ НА НАГЛАСИТЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ИНФОРМИРАНОСТТА ОТНОСНО ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ

Стъпка:

Припознати и възприети екосистемни услуги

(цел: Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

УСТРОЙСТВЕНОТО ПЛАНИРАНЕ ДА Е БАЗИРАНО НА ОЦЕНКА НА ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ В ГРАДСКИТЕ ФУНКЦИОНАЛНИ ЗОНИ

Концепцията за екосистемните услуги има за цел да представи по ясен и измерим начин ползите, които хората получават от околната среда. Основното население на СО е концентрирано в градския район, където вследствие на живота и икономическата дейност се концентрира голяма част от отрицателните екологични въздействия, а съответно редица екологични проблеми се усещат най-силно. Шумът, замърсяването на въздуха, утежненият трафик в съчетание с трудностите при управлението на околната среда, както и липсата на отчитане на множество компоненти и фактори на околната среда в стратегическото и пространствено планиране, водят до здравословни проблеми и влошаване качеството на живот на населението.

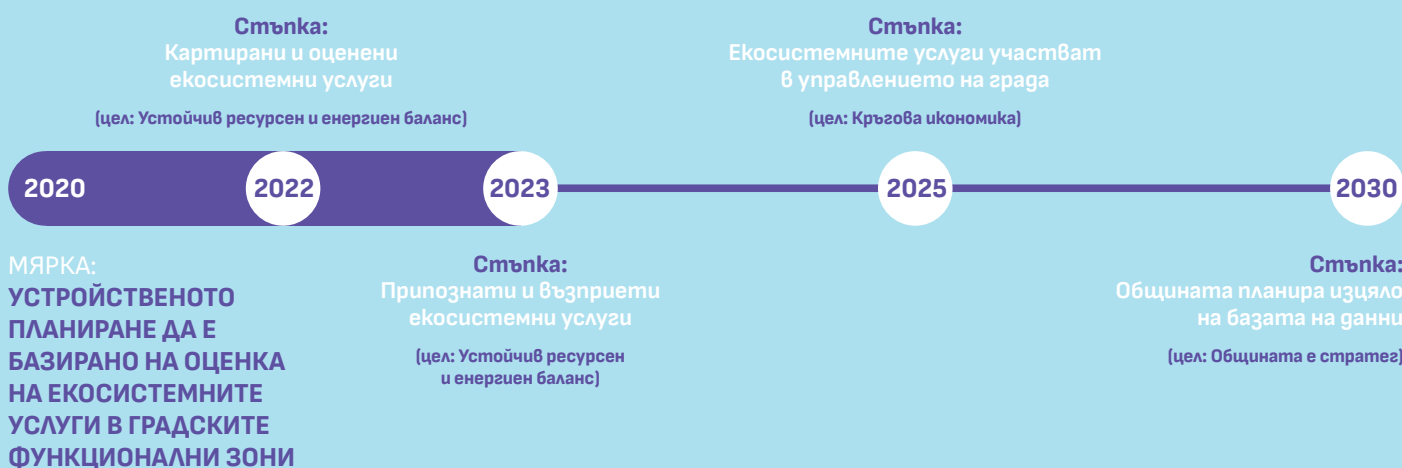
Интегрирането на екосистемния подход и екосистемни услуги в политиките и инструментите за пространствено планиране предоставя платформа за включване на екологичните съображения при формулирането и вземането на стратегически решения за градско планиране и развитие, както и за разработването на планове и програми, отчитайки благосъстоянието на хората и съвместявайки европейските правила, които навлизат като изисквания в икономическите и статистическите докладвания.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВЪВЕЖДАНЕ НА РЕЛЕВАНТНИТЕ ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ В СЧЕТОВОДНИТЕ БАЛАНСИ

В Столична община не е извършвано детайлно картиране на екосистемните услуги в урбанизираната територия и следва да се подготви сериозна разработка за картиране на наличните екосистемни услуги, определяне на нуждата на гражданите от екосистемни услуги и устойчивостяването им. Остойносттаването на екосистемните услуги и включването им в икономиката, в това число в счетоводните баланси на общината, е сериозно предизвикателство за запазването на екосистемите.

В съответствие с европейските директиви Столична община следва да започне да отчита наличните екосистеми и да оцени услугите, предоставяни от тях, за да ги включи в своите счетоводни баланси.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

КАРТИРАНЕ НА ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ И СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И АКТУАЛИЗАЦИЯ

Една от мерките в Европейска стратегия за биоразнообразието е екосистемните услуги да се картират и остойността от всички членки на Съюза и до 2020 г. да бъдат интегрирани в системите за отчитане и докладване на европейско и национално ниво. Наличната информация за Столична община може да се оцени като недостатъчна до липсваща. Данни за екосистемните услуги за Столична община не са обобщавани, освен в проект TUNESinURB. В Столична община не е извършвано детайлно картиране на екосистемните услуги в урбанизираната територия. По проект TUNESinURB е извършено картиране на национално ниво по налични данни, без да се претендира за висока точност при определянето им. Наличната информация за Столична община може да се оцени като недостатъчна до липсваща. Съществуват редица методики за картиране и остойносттаване на екосистемните услуги. Кои ще бъдат най-подходящи за нуждите на Столична община зависи от наличните данни, специфики в управлението и др. Столична община следва да подготви сериозна разработка за картиране на наличните екосистемни услуги, биофизична оценка на екосистемните услуги и остойносттаването им, в зависимост от нуждите. ОП Софпроект заедно с научната общност, работила по проекта TUNESinURB, разработва методика за картиране и оценка на екосистемните услуги за целите на градското планиране, която ще бъде публично представена и обсъдена преди предприемане на действия по нейното прилагане.

Картирането е основата за пространственото планиране: картографирането на екосистемите и услугите, които те предоставят, дава представа и оценка на качеството и количеството на ползите, които създават, дава информация за това къде има насищане и къде недостиг на предоставяне на определени екосистемни услуги. Тази оценка на състоянието, заедно с други пространствени анализи, като вече извършеното от Столична община проучване на добри практики за картиране на топлинните острови например, дава възможност и да се предвиди изграждането и планирането на зелена и синя инфраструктура в градовете по най-подходящия начин, където е най-необходима и ще предоставя устойчиви екосистемни услуги, целящи повишаване или поддържане на благосъстоянието на хората и подобрена жизнена среда.

Времетраене: 4 години

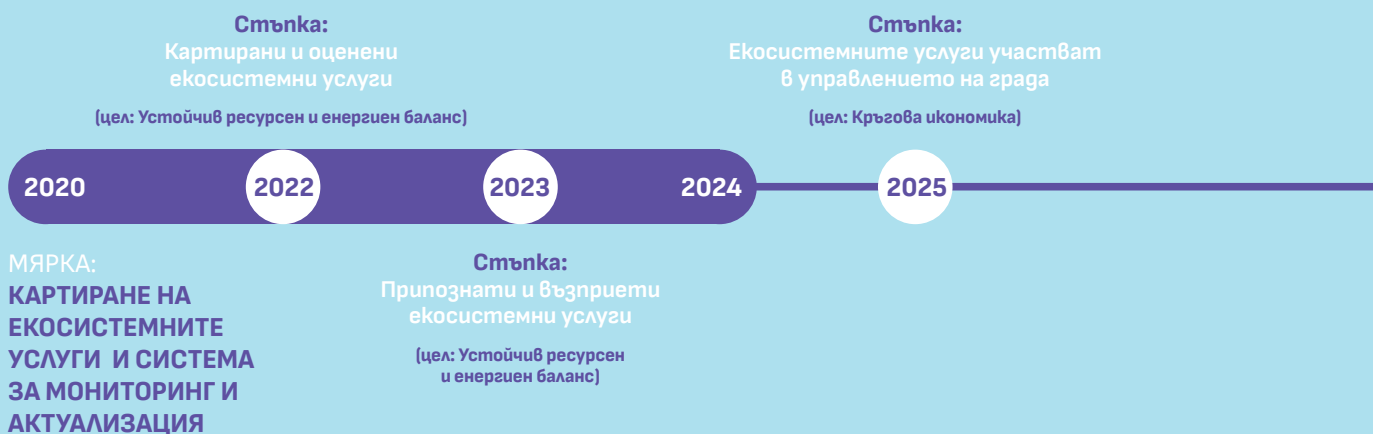
Период: 2020 - 2024

Честота: еднократно

Действия:

- Картиране на релевантните екосистемни услуги
- Оценка на екосистемните услуги
- Остойносттаване на наличните екосистемни услуги
- Изграждане на система за мониторинг и актуализация

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА САМОСЪЗНАНИЕТО И КУЛТУРАТА НА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ НА ГРАЖДАНИТЕ

Йерархията при управлението на отпадъците изисква нулеви отпадъци – минимални количества (или нулеви) да се обезвреждат, а при възможност всички генерирани отпадъци да бъдат оползотворени по един или друг начин. Целите, свързани с разделното събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване са отразени с Програмата за управление на отпадъците за 2015–2020 г. на Столична община. Изключително важно средство за постигане на целите е добрата информираност за тях, както и за възможностите за тяхното изпълнение. Провеждането на информационни кампании за повишаване на самосъзнанието и културата на разделно събиране на отпадъци на гражданите е основен способ за изпълнение на заложените цели. Необходимо е да бъде насърчено предотвратяването на образуване на отпадъци, повторната употреба, разделянето при източника, изхвърлянето в правилните съдове и др.

Информационните кампании следва да предоставят информация за събиране на едрогабаритните отпадъци, строителни отпадъци от ремонтна дейност на домакинствата, ИУЕЕО (излязло от употреба електрическо и електронно оборудване), опасни отпадъци (напр. лекарства с изтекъл срок на годност, луминесцентни лампи и др.). Важно е гражданите да са информирани къде биха могли да подават сигнали за нередности, както и да се стимулира тяхната активност на база повишаване на информираността им относно вредите за околната среда и здравето на хората, които могат да бъдат нанесени от неправилното изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани места и нерегламентираното им изгаряне.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Отпадъците се събират разделно и се рециклират

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:

Гражданите са включени в контрола по прилагане на правила и регулации

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

2020

2022

2024

2025

2028

2030

МЯРКА:
УСТРОЙСТВЕНОТО ПЛАНИРАНЕ ДА Е БАЗИРАНО НА ОЦЕНКА НА ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ В ГРАДСКИТЕ ФУНКЦИОНАЛНИ ЗОНИ

Стъпка:

Замърсителят плаща

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:

Минимизиране на произведените отпадъци

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

НАДГРАЖДАНЕ И ПОДДРЪЖКА НА ПУБЛИЧНА КАРТА НА СЪДОВЕТЕ ЗА ОТПАДЪЦИ

Трите организации, с които Столична община е сключила договори – „Екобулпак“ АД, „Булекопак“ АД и „Екопак България“ АД, ползват различен тип системи от контейнери. За районите на „Екобулпак“ АД е предоставена картна информация, но картите не са интерактивни. За районите на „Булекопак“ АД и „Екопак“ АД е предоставен списък с поставените контейнери. На страниците на организациите има по-подробна информация относно моделите за разделно събиране на опаковки, но само на сайта на „Екобулпак“ АД са предоставени списъци, графици и карти, като последните не са интерактивни. За устойчивото функциониране и развитие на сметосъбиращата система е важно да има актуална и достъпна информация за съдовете за отпадъци.

Надграждането на съществуващата карта waste.sofia.bg в интерактивна карта с информация за съдовете за смесени и разделно събрани битови отпадъци и графиците за събиране на отпадъците ще позволи да се повиши осведомеността на жителите и посетителите на общината. Начинът на разполагане на съдовете за смесен битов отпадък и най-вече – тези за разделно събиране, техният обем и честота на извозване са важна предпоставка за стимулиране на правилното поведение на хората по отношение изхвърлянето на отпадъците. Това би улеснило хората, желаещи да изхвърлят отпадъците си разделно, когато се намират в непознат за тях район, различен от този, в който е домът или местоработата им. Изготвянето и поддръжането на подобна карта с актуална информация следва да бъде споделена отговорност на Столична община и трите сметосъбиращи организации.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Създаване и поддръжка на интерактивна карта с информация за съдовете за отпадъци

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Отпадъците се събират разделно и се рециклират

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:

Гражданите са включени в контрола по прилагане на правила и регулации

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

2020

2022

2024

2028

2030

МЯРКА:
НАДГРАЖДАНЕ И
ПОДДРЪЖКА НА
ПУБЛИЧНА КАРТА
НА СЪДОВЕТЕ
ЗА ОТПАДЪЦИ

Стъпка:

Замърсителят плаща

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:

Минимизиране на произведените отпадъци

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

ПОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪДОВЕ ЗА ОТПАДЪЦИ

Програмата за управление на отпадъците за 2015–2020 г. на Столична община цели възможно най-голям дял от всички генерирани отпадъци да бъдат оползотворени повторно, а минимални количества да се обезвреждат. Добър подход е разполагане на допълнителни съдове за отпадъци, включително такива за разделно събиране, на не повече от 300 метра от всяка жилищна сграда. По този начин може да бъде достигнато депониране на под 1% от общото количество отпадъци. За целта е необходимо също така да бъдат направени нормативни промени, които да позволят разполагането на съдовете за смет и в границите на частна собственост.

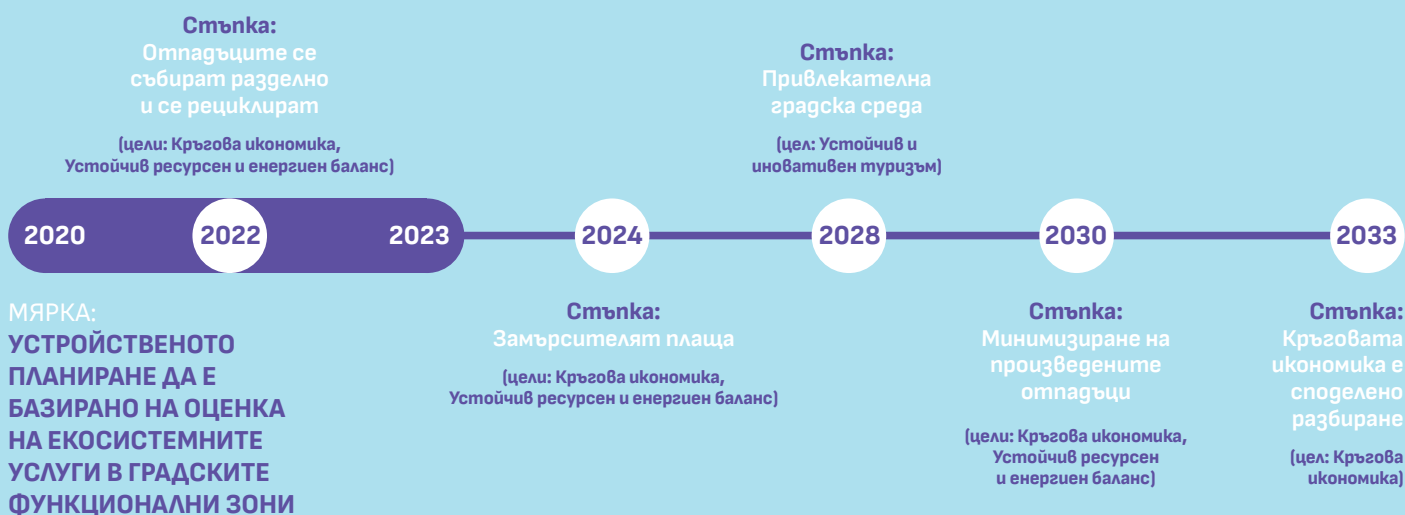
Изследванията на Визия за София показват, че повечето граждани имат позитивна нагласа към разделното събиране, при условие че контейнерите са на достатъчно малко разстояние от техния дом. Имплементирането на такъв подход е осъществим след съобразяване с местните специфики, установени от пилотните проучвания и проекти.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОУЧВАНЕ НА НАЙ-ПОДХОДЯЩИТЕ МОДЕЛИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИАЛЕН ПРИНЦИП

Отпадъците и управлението им е едно от основните предизвикателства пред общината, като в същото време имат голям икономически потенциал като суровини в кръговата икономика. Управлението им включва както самото сметосъбиране и извозване, така и разделното им събиране и оползотворяване, определяне данъци и такси, депониране и др. Различните територии в рамките на Столична община имат различни специфики, които следва да бъдат отразени, като например граfiците за извозване на контейнерите, количествата генерирани отпадъци, наличие на депа, планирани за закриване и рекултивирани, достъпност, потенциал за компостиране, нерегламентирано изхвърляне и изгаряне. Тези разлики обуславят необходимостта от прилагане на различни модели за управление на отпадъците, които най-адекватно да отговарят на конкретната ситуация.

За устойчиво управление на отпадъците е важно да се направи проучване и комплексна оценка за най-подходящи модели за управление на отпадъците на териториален принцип. Въвеждането на стимули и санкции е важен елемент от стимулиране на адекватно отношение към изхвърлянето на отпадъците и възпитаването на гражданско съзнание, съобразено с екологичните и икономическите аспекти на управлението на отпадъците.

Времетраене: 0 години

Период: 2020 – 2020

Честота: еднократно

Действия:

- Извършване на проучване и оценка на най-подходящите модели за управление на отпадъците
- Въвеждане на система със стимули и санкции за стимулиране правилното отношение към изхвърлянето на отпадъците

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

НОВА ФОРМУЛА ЗА ТАКСА СМЕТ

Основното предизвикателство, което трябва да се преодолее в Софийска община, е анонимността на отпадоците. Поради това най-належаща е промяната към извеждане на отпадоците от анонимност чрез промяна в модела на събиране както на смесените битови, така и на разделно събраните отпадоци. От анонимността на отпадоците произтича и въпросът с размера на такса смет. Столична община от няколко години е предоставила възможност на юридическите лица да плащат годишната такса битови отпадоци на база на генерираното количество отпадоци. Предложението на мярката е свързано с изследване на възможности за прилагане на този подход и за изчисляване на таксата битови отпадоци и за домакинствата.

Към момента само част от домакинствата на територията на общината имат добра култура в разделното изхвърляне на отпадоците и предаването им на определените за целта места и фирми, притежаващи нужните разрешителни документи. Размерът на такса битови отпадоци, при обвързването му с реално генериран от едно домакинство отпадък, би могъл да бъде добър икономически стимул за изпълнението на нормативно определените задължения на всички граждани по разделно изхвърляне на отпадоците при източника. Така домакинствата ще се стремят в максимална степен да отделят всички рециклируеми фракции, като намалят до минимум обема на остатъчните смесени битови отпадоци, за които е дължима такса.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

Действия:

- Въвеждане на такса битови отпадоци, съобразена с реално генерирания отпадък от съответното домакинство
- Елиминиране на елемента анонимност на отпадоците
- Промяна в модела на събиране на отпадоците

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Отпадоците се събират разделно и се рециклират

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

2020

2022

2023

2024

2030

2036

МЯРКА:
НОВА ФОРМУЛА
ЗА ТАКСА СМЕТ

Стъпка:

Замърсителят плаща

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:

Минимизиране на произведените отпадоци

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:

Прозрачно и целево бюджетирание

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

ВЪВЕЖДАНЕ НА СИСТЕМА С ПОДЗЕМНИ СЪДОВЕ ЗА ОТПАДЪЦИ

Предимството на системата с подземни съдове за отпадъци се изразява в това, че правят градската среда по-привлекателна. Също така, поради липсата на достъп на хора и животни, се елиминира разнасянето на отпадъци и зарази, както и кражба на разделно събраните отпадъци. Такъв тип сметосъбиране е изключително подходящ особено за централните градски части, тъй като не се създава допълнително затруднение на трафика. Инсталирането на подземни съдове за отпадъци би допринесло значително за облика на общината и подобряване качеството на градската среда.

През 2015 г. е разработен идеен проект-схема за разполагане на подземни контейнери за събиране на битови отпадъци в централната градска част на София от ОП „Софпроект-ОГП“. Идеята за подземните контейнери се възприема все по-широко и в останалите общини – например Бургас, Варна, Благоевград и Разлог, в които се изпълняват пилотни проекти. Целта на мярката е въвеждане на такава система и обхващане на максимален процент жители на общината.

Времетраене: 6 години

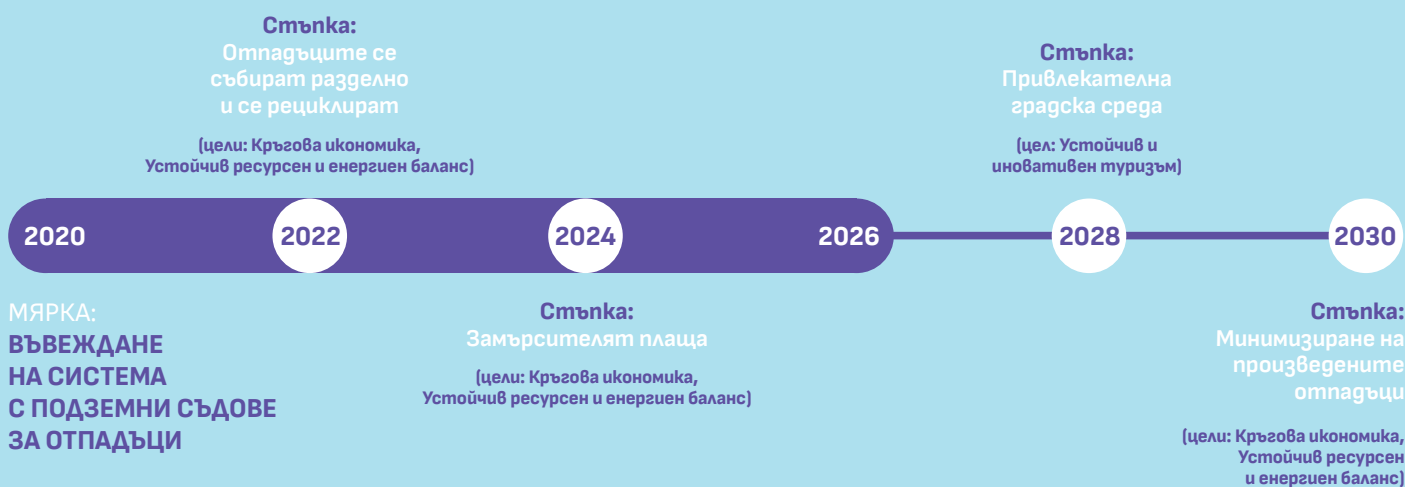
Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

Действия:

- Актуализация на съществуващото проучване на подземната инфраструктура и изготвяне на схеми на разположението на контейнерите за битово и разделно сметосъбиране по райони
- Прилагане на схемата в пилотен район и изследване на въздействието/резултата.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЕЛИМИНИРАНЕ НА АНОНИМНОСТТА НА ОТПАДЪЦИТЕ ЧРЕЗ ПОСТАВЯНЕ НА СЪДОВЕТЕ ЗА ОТПАДЪЦИ В ОБОСОБЕНИ ПРОСТРАНСТВА КЪМ ЖИЛИЩНИТЕ СГРАДИ И/ИЛИ ВЪВЕЖДАНЕ НА СИСТЕМА С ЧУВАЛИ ЗА СЪБИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ПРИ ИЗТОЧНИКА

След направените анализи в рамките на Визия за София по отношение на отпадъците се стига до извода, че степента на разделно събиране при източника все още е изключително ниска и са необходими допълнителни мерки по нейното увеличаване. Въпреки че смесените битови отпадъци също подлежат на последваща обработка, включваща тяхното сортиране и отделяне на ценните фракции, ефективността на този процес е много по-ниска в сравнение с разделянето им по видове при източника, т.е. още в домакинствата, административните и търговските обекти.

Едно от основните предизвикателства в общината, свързано с редуцирането и рециклирането на отпадъци, е анонимността на отпадъците. Начинът на разполагане на съдовете за смесен битов, техният обем и честота на извозване са важна предпоставка за стимулиране на правилното поведение на хората по отношение изхвърлянето на отпадъците. Поставянето на съдовете за сметосъбиране в пространства с ограничен достъп към жилищните сгради и тяхното лично маркиране според домакинството, би довело до по-стриктно спазване на определените задължения на всички граждани по разделното изхвърляне на отпадъците. Друг подход за постигане на тези цели е въвеждане на системата за предоставяне на чували за събиране на отпадъците по вид в домакинствата и приравнените на тях обекти, стратегически способ за увеличаване на разделното събиране на територията на общината.

Тази мярка е пряко обвързана с възможността за прилагане на подхода за изчисляване на таксата битови отпадъци и за домакинствата. При предложеното разделяне в значително по-висока степен се запазват чистотата и качеството на отпадъците и се повишава тяхната суровинна стойност, като се увеличава възможността за тяхното рециклиране или друг вид оползотворяване, намалява се необходимостта от допълнителни усилия и средства по разделянето и почистването им и др. Също така към момента размерът на такса битови отпадъци, при обвързването му с реално генериран от едно домакинство отпадък, би могъл да бъде добър икономически стимул за изпълнението на нормативно определените задължения на всички граждани по разделно изхвърляне на отпадъците при източника. Така домакинствата ще се стремят в максимална степен да отделят всички рециклируеми фракции, като намалят до минимум обема на остатъчните смесени битови отпадъци, за които е дължима такса.

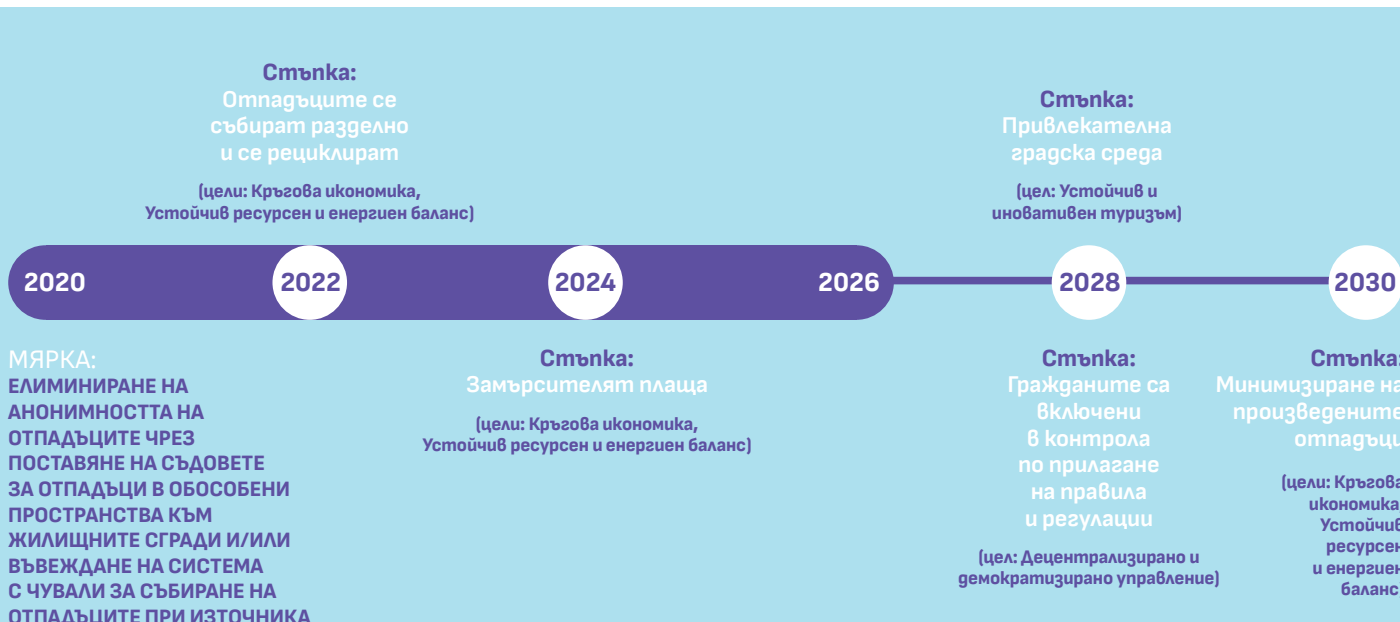
Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

Действия:

- Поставяне на съдовете за отпадъци в пространства с ограничен достъп към жилищните сгради
- Промяна в модела на събиране на отпадъците
- Необходимо е пилотният проект, инициатива на Столична община, в Район Надежда да бъде продължен и разширен.
- Въвеждане на система с предоставяне на чували за събиране на отпадъците по вид в домакинствата

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИ, ТЕРИТОРИАЛНО ОБВЪРЗАНИ СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ПРОУЧВАНИЯ НА НАГЛАСИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ КЪМ УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Изключително важно средство за постигане на целите за по-добро управление на отпадъците е добрата информираност за тях, както и за възможностите за тяхното изпълнение. Ключов елемент за изпълнение на тези цели е да се оцени нагласата на гражданите към предотвратяването на образуването им, повторната употреба, разделянето при източника, изхвърлянето в правилните съдове и др.

Целта на мярката е провеждане на представителни социологически проучвания относно осведомеността на жителите на Столична община по отношение изискванията, целите, ползите и икономическия аспект на разделното събиране, повторната употреба, рециклирането и оползотворяването на отпадъците, удовлетвореността от моделите на разделно събиране и др. Резултатите от проучванията следва да бъдат съобразени с мярката, касаеща провеждането на информационни кампании в съответните райони на общината за по-ефективно отстраняване на проблема.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: годишно

Действия:

- Провеждане на социологически проучвания за нагласите на гражданите към управлението на отпадъците
- Съобразяване на резултатите с провеждането на информационни кампании

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

КАРТИРАНЕ С ПОМОЩТА НА ГРАЖДАНИТЕ НА НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ СМЕТИЩА

Нерегламентираните сметища са един от най-сериозните проблеми, свързани с отпадъците, у нас. В резултат на анализите, проведени от Визия за София, са констатирани 139 нерегламентирани сметища в края на 2016 г. Не се наблюдава тенденция за трайното им почистване и констатиране (от 2012 г. до 2016 г. има намаляваща тенденция за брой почиствени сметища, а броят констатирани такива се задържа през анализираниите години). Основната трудност за справяне с проблема е свързана с начина на сметосъбиране и анонимността на отпадъците. Това води до единствена възможност за санкциониране само ако нарушението бъде забелязано от служител на контролните органи или бъде установено по сигнал.

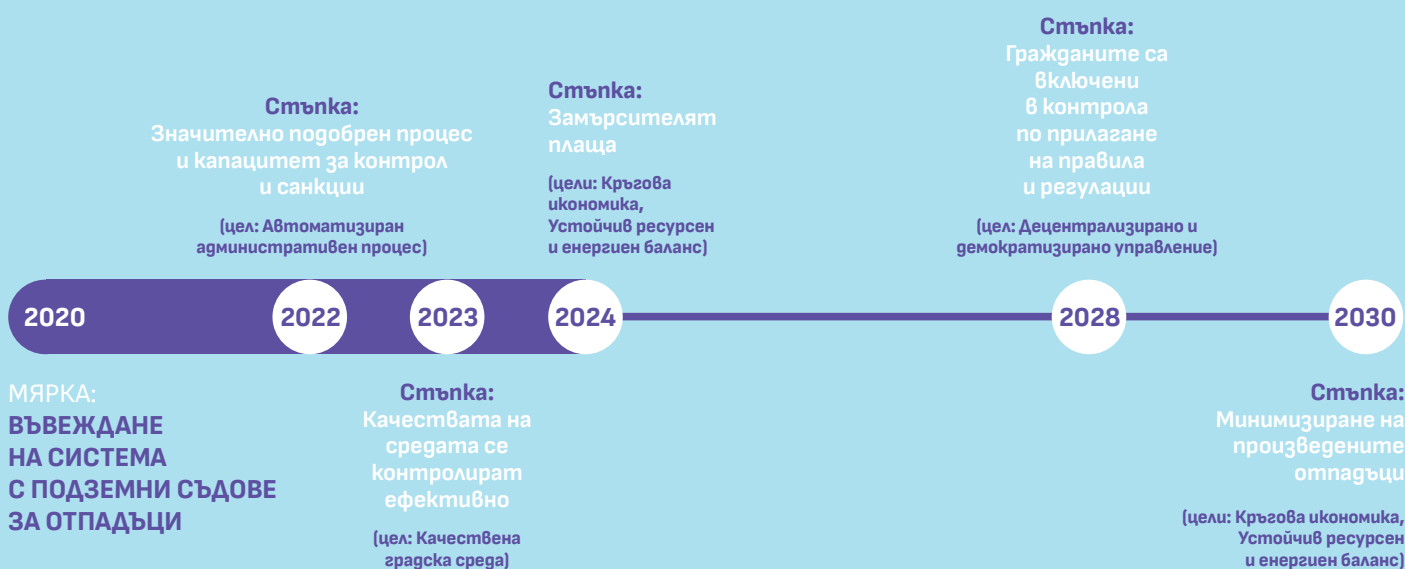
Поради невъзможността да има достатъчен брой служители на контролните органи, които да следят периодично за правилното извърляне на отпадъците, следва, че е необходимо да се търсят приложими възможности за извеждане на отпадъците от анонимност и произходът им да е гарантиран. Друг важен елемент за констатиране на нерегламентирани сметища е човешкият ресурс – картиране с помощта на гражданите (т. нар. crowdsourcing) на всички места в общината, където са налични или системно се формират нерегламентирани сметища или има замърсени с отпадъци терени. След изготвянето на подобна карта тя следва да бъде свързана със системата за подаване на сигнали в РИОСВ.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИЗГРАЖДАНЕ НА СИСТЕМИ ЗА КОМПСТИРАНЕ НА БИОРАЗГРАДИМИТЕ ОТПАДЪЦИ ПРИ ИЗТОЧНИКА

Проектите за фамилно компостиране могат да стимулират гражданите към намаляване на крайния битов отпадък (битов и зелен) и да насърчи стремеж към рециклиране на различни типове отпадъци. При редовна употреба на компостерите и трикратно годишно зареждане със зелени отпадъци, като треви, храсти и клони, очакваното намаляване на крайния битов отпадък от домакинствата би могло да достигне до 550 тона/годишно. Такава кампания е стартирала на територията на Столична община през 2010 година, с над 800 раздадени домашни компостера до момента. Към момента компостерите се предоставят след предварителна заявка от домакинствата.

Изграждането на мащабна система за компостиране на биоразградимите отпадъци при източника на образуване има потенциала за огромно влияние върху количеството намален краен битов отпадък и удължаването на „живота“ на депата за отпадъци, както и икономия на емисии от парникови газове. Освен това използването на готовия компост за регенерация и възстановяване на бедни почви елиминира нуждата от използване на химически торове и повишава добивите, а също може да се използва като пазарна стока. Следва да бъде изградена подобна мащабна система в комбинация с предоставяне на информация за ползите от компостирането и правилното му изпълнение.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Отпадъците се събират разделно и се рециклират

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

2020

2022

2023

2025

2030

МЯРКА:

ИЗГРАЖДАНЕ НА СИСТЕМИ ЗА КОМПСТИРАНЕ НА БИОРАЗГРАДИМИТЕ ОТПАДЪЦИ ПРИ ИЗТОЧНИКА

Стъпка:

Припознати и възприети екосистемни услуги

(цел: Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:

Минимизиране на произведените отпадъци

(цели: Кръгова икономика, Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

ВЪВЕЖДАНЕ НА ИЗИСКВАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛЕН ПРИНЦИП ЗА МИНИМАЛЕН ДЯЛ НА НЕЗАПЕЧАТАНИ ПОЧВИ

Почвеното запечатване засяга пряко редица екосистемни услуги – буферната способност на почвите, абсорбцията на вода, регулиране на микроклимата, биологичното разнообразие и производството на храна. Прекомерното запечатване води до увеличен риск от наводнения и обвързването на населените места с изкуствени съоръжения за съхранение на дъждовни води, ефекта на топлинния остров и други отрицателни въздействия върху качеството на живот. Същевременно се повлиява степента на биодеградация и рециклирането на хранителни вещества. След направена оценка от Визия за София се констатираха високи проценти на запечатване, особено в централната градска част на общината, със средни стойности над 50%. Това се обяснява с липсата на достатъчно зелени площи и прекомерно застрояване, което налага въвеждане на подходящи мерки за контрол.

Нарастването на строителството налага въвеждане на изискване на териториален принцип за минимален дял на незапечатани почви и инкорпорирането му в градоустройственото планиране. Изискването следва да бъде съобразено с географското разположение на районите на територията на общината, процент застроеност и степента на урбанизация. Особено внимание следва да се обърне на кварталите с малка площ и липса на голям брой зелени площи. Планирането на ограничения за запечатване на почви следва да бъде направено на базата на задълбочено проучване на настоящото състояние и негативните последици от него, като се определят подходящи мерки за различните територии спрямо тяхната специфика. Следва да бъдат взети предвид земеделските почви и ценни ландшафти, изоставени промишлени терени, крайградски терени и градски такива.

Времетраене: 2 години

Период: 2023 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- Провеждане на проучване на ефектите от почвеното запечатване в различните райони
- Въвеждане на изискване на териториален принцип
- Отчитане на изискването при градоустройственото планиране и издаване разрешителни за строеж

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Ограничено запечатване на нови почви
(цел: Устойчив ресурсен и енергиен баланс)

Стъпка:
Общината планира изцяло на базата на данни
(цел: Общината е стратег)

2023

2024

2025

2028

2030

МЯРКА:

ВЪВЕЖДАНЕ НА ИЗИСКВАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛЕН ПРИНЦИП ЗА МИНИМАЛЕН ДЯЛ НА НЕЗАПЕЧАТАНИ ПОЧВИ

Стъпка:
Оценка на въздействие върху здравето при планиране и проектиране
(цел: Здравословен живот и здрави хора)

ИЗГРАЖДАНЕ НА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ЕКОСИСТЕМНИ ПЛАЩАНИЯ И ВЪВЕЖДАНЕТО ѝ

Често екосистемните услуги се възприемат като даденост, но в случай на деградиране на екосистемите могат да изчезнат частично или напълно с пряко въздействие върху хората и качеството им на живот. Традиционната икономика не включва разходите за формирането и поддържането на екосистемната услуга, защото става дума за незапазен продукт. Остойносттаването на екосистемните услуги и включването им в икономиката е сериозно предизвикателство за запазването на екосистемите. Плащанията за екосистемни услуги, от една страна, ще позволят отделяне на капитал, предназначен за поддържане на екосистемите, но, от друга страна – ще доведат до по-ефективно използване на природните ресурси. Дефиницията на сравнително новия термин “екосистемни услуги” е видима на интернет страницата на МОСВ.

Времетраене: 5 години
Период: 2025 – 2030
Честота: еднократно

Действия:

Да подготви разработка за картиране на наличните екосистеми и оценка на услугите, предоставяни от тях, определяне на нуждата на гражданите от екосистемни услуги и остойносттаването им
 Да бъде изградена концепция за екосистемните плащания, която да бъде въведена
 Преди въвеждане на такси за екосистемни плащания следва да се инициира активна комуникация с гражданите с цел разяснение и акцентирание върху смисъла от екосистемните плащания, както и да се гарантира прозрачност при ползването на събраните средства
 Плащанията за екосистемни услуги следва да се използват целево за поддържане на екосистемите, осигуряващи определените услуги.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

ЦЕЛ

ЧИСТА СРЕДА

През 2050 г. София има чиста среда, замърсяването на въздуха е в рамките на норми, определени на базата на индивидуалната експозиция и географското положение, гарантиращи здравословен живот. Провеждат се редовни, териториално обвързани изследвания, които установяват връзката между концентрацията на замърсителите във въздуха и различни заболявания. В резултат от изследванията се прилагат специфични мерки по квартали и райони.

Всеки гражданин има достъп до чиста питейна вода, канализацията е разделна, дъждовните води да се използват активно за поливане и санитарни нужди. Това води и до намаляване на потреблението на питейни води, както и до намаляване на разходите. Всички отпадъчни води се пречистват, с което се минимизира натоварването върху реките и водоемите.

Шумовото замърсяване и лъченията са в нормите във всички зони на града през цялата година. Изследвания за техния ефект върху здравето на хората се извършват постоянно, а резултатите се използват при проектиране на сгради и публични пространства. Налична е и система за отчитане на шумовото замърсяване и лъченията в реално време. Транспортът и строителството в града се управляват чрез използване на нови технологии и подходи, гарантиращи минималното генериране на шумово замърсяване.

Непостигането на тази цел би занижило качеството на околната среда, би имало негативен ефект върху човешкото здраве и би понижило качеството на живот.

Свързани документи:

Трансформиране на градовете и населените места в приобщаващи, безопасни, стабилни и устойчиви центрове (цел 11 от целите за устойчиво развитие на ООН)

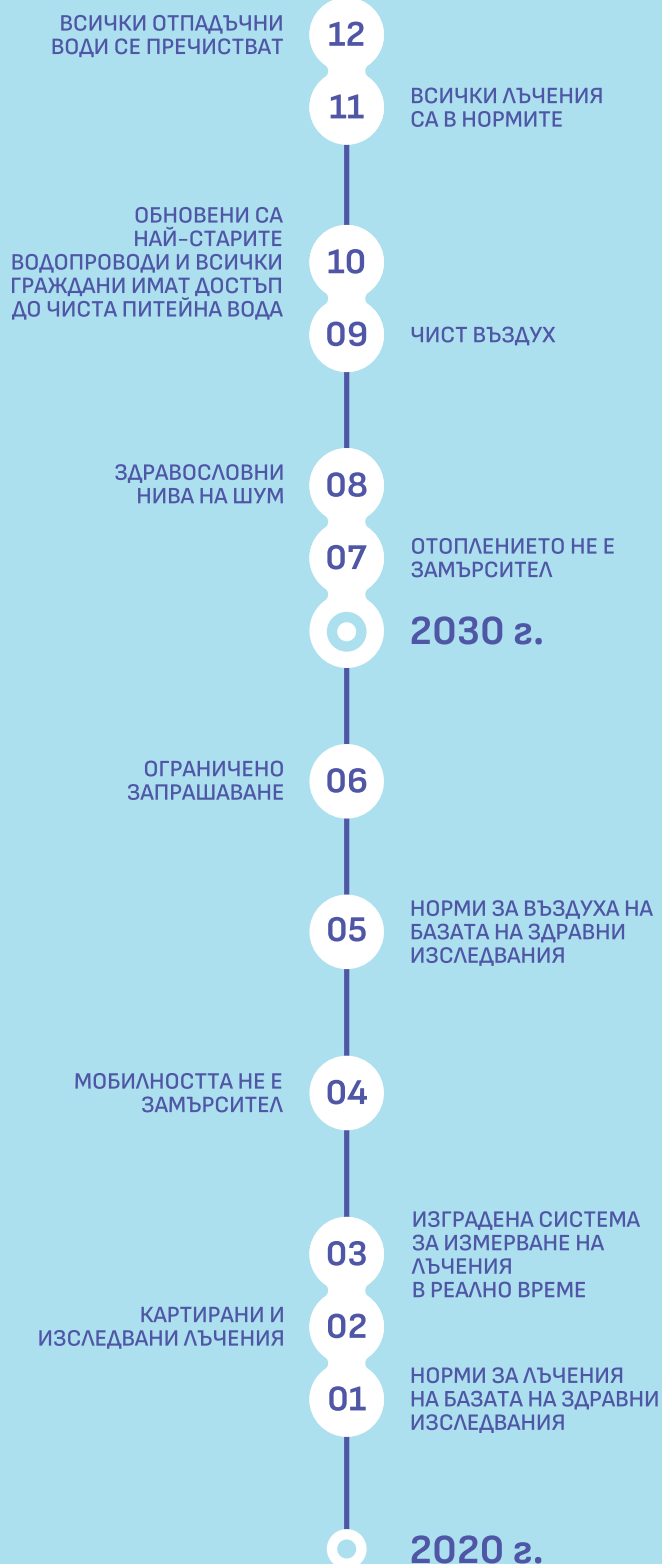
Изграждане на гъвкава инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите (цел 9 от целите за устойчиво развитие на ООН)

Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство (цел 12 от целите за устойчиво развитие на ООН)

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

ЧИСТА СРЕДА

2040 г.

За постигането на дългосрочната цел ЧИСТА СРЕДА Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ИЗГРАЖДАНЕ НА МРЕЖА ЗА МОНИТОРИНГ НА ВЪЗДУХА И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОТВОРЕНИ ДАННИ

Разрешаването на проблема с качеството на атмосферния въздух изисква наличие на достоверна информация за концентрацията на замърсителите във въздуха. Наличните автоматични станции в София не са достатъчни и липсва локална градска мрежа. Дирекция "Климат, енергия и въздух" е започнала работа в тази посока и предстои инсталирането на около 30 станции за мониторинг.

Определянето на гъстотата на мрежата е първа стъпка към създаване на адекватна и добре работеща мрежа за оценка на качеството на атмосферния въздух в София. Следваща стъпка е споделянето както на първичните, така и на вторичните данни, измервани от датчиците. Предоставянето на данните следва да се извърши в машинно четим формат, за да могат и други организации да ползват и анализират данните за въздуха за техни нужди. Споделянето на данните следва да се извърши чрез онлайн платформа, разработена от Столична община. Отварянето на данните за въздуха е важна стъпка към ангажиране на обществеността в тази тема.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Изграждане на нови градски паркове на подходящи за това места, на базата на направени проучвания, отчитащи различни фактори (например гъстота на населението, собственост, свързаност на зелената система, топлинни острови и др.)

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ФИНАНСОВИ МЕХАНИЗМИ ЗА ЗАМЯНАТА НА НЕКАЧЕСТВЕНИ ГОРИВА ЗА ОТОПЛЕНИЕ С АЛТЕРНАТИВНИ

От всички направени изследвания досега, битовото отопление на твърди и течни горива ясно се откроява като един от основните източници на замърсяване. Тяхната замяна би помогнала значително за решаване на проблема с качеството на атмосферния въздух. Бързото решаване на въпроса е трудна задача, основно поради социално-икономически причини. Един от изпитаните методи е създаване на система от финансови механизми за стимули и глоби с цел замяната на некачествените горива с алтернативни, които не замърсяват въздуха.

Времетраене: 1 година

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕГУЛЯРНО МИЕНЕ НА УЛИЦИ И ПУБЛИЧНИ ПРОСТРАНСТВА

Това е дейност, която се изпълнява и сега, но включването на мярката цели, от една страна, да насърчи миенето на улиците да продължи, а от друга страна, да се увеличи както честотата, така и обхватът на улиците, които се мият. Това би допринесло за намаляване на запрашаването на въздуха.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: ежегодно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНИ МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА НЕРЕГЛАМЕНТИРАНО ИЗГАРЯНЕ НА ОТПАДЪЦИ

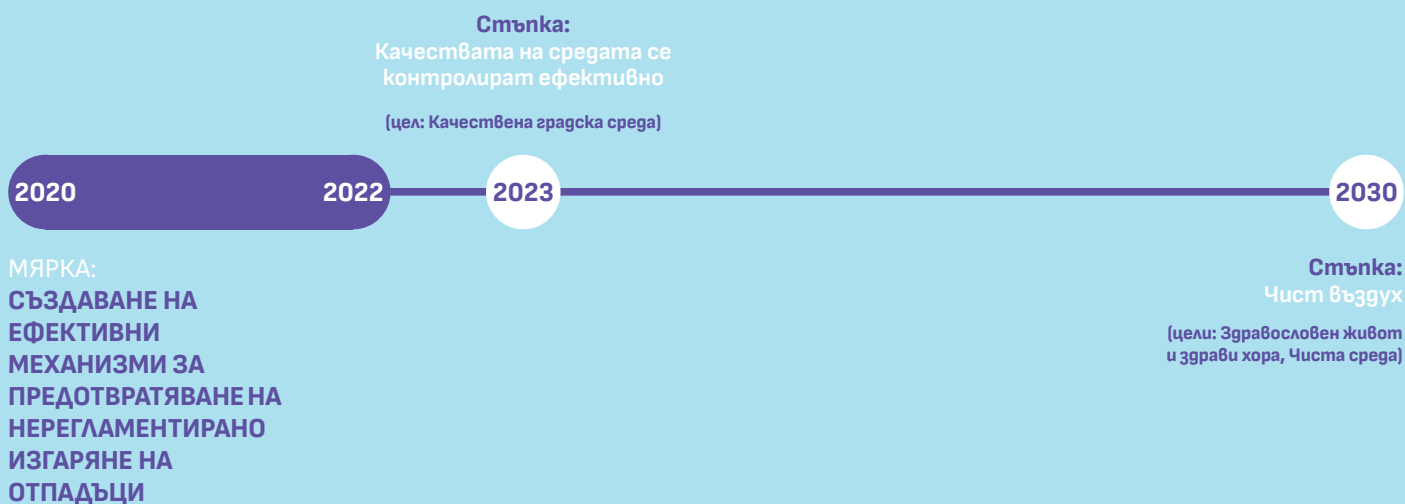
Необходимо е създаването, тестването и прилагането на работещи механизми, които да предотвратят нерегламентираното изгаряне на отпадъци. Проблемът е социално-икономически и е важно да се направи разграничение между изгаряне на отпадъци с цел извличане на метали и изгаряне с цел отопление. Липсата на данни за местата на изгаряне и количеството и вида на отпадъците налага детайлно проучване, което да попълни тези данни и да се изясни мащабът на тази дейност, след което да се разработят механизмите, които биха я ограничили.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

УВЕЛИЧАВАНЕ БРОЯ НА ДОМАКИНСТВОТА, ОТОПЛЯВАЩИ СЕ НА ГАЗ И ТЕЦ

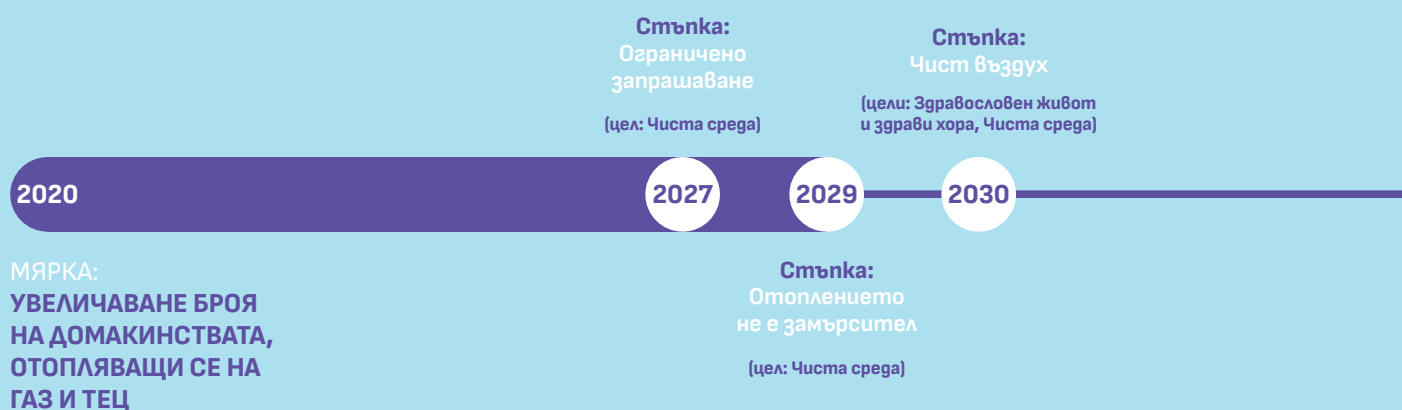
Един от основните източници на замърсяване на атмосферния въздух е отоплението на твърди и течни горива. Поради тази причина една от най-ефективните мерки за подобряване на въздуха в София е увеличаване на броя на домакинствата, които се отопляват от източници без емисии на замърсители във въздуха, каквито са природният газ и ТЕЦ. Необходимо е разработването на система от стимули, която да насърчава гражданите да сменят отоплението си с по-екологични източници.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВЪВЕЖДАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИ НОРМИ ЗА ВЪЗДУХА, ОТЧИТАЩИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИТЕ ОСОБЕНОСТИ НА СОФИЙСКОТО ПОЛЕ

Известен факт е, че София се намира в котловина около планини и това създава условия за температурни инверсии, мъгли и дълги периоди на безветрие. Тези условия имат сериозна роля за високите нива на замърсителите през зимните месеци.

Времетраене: 10 години

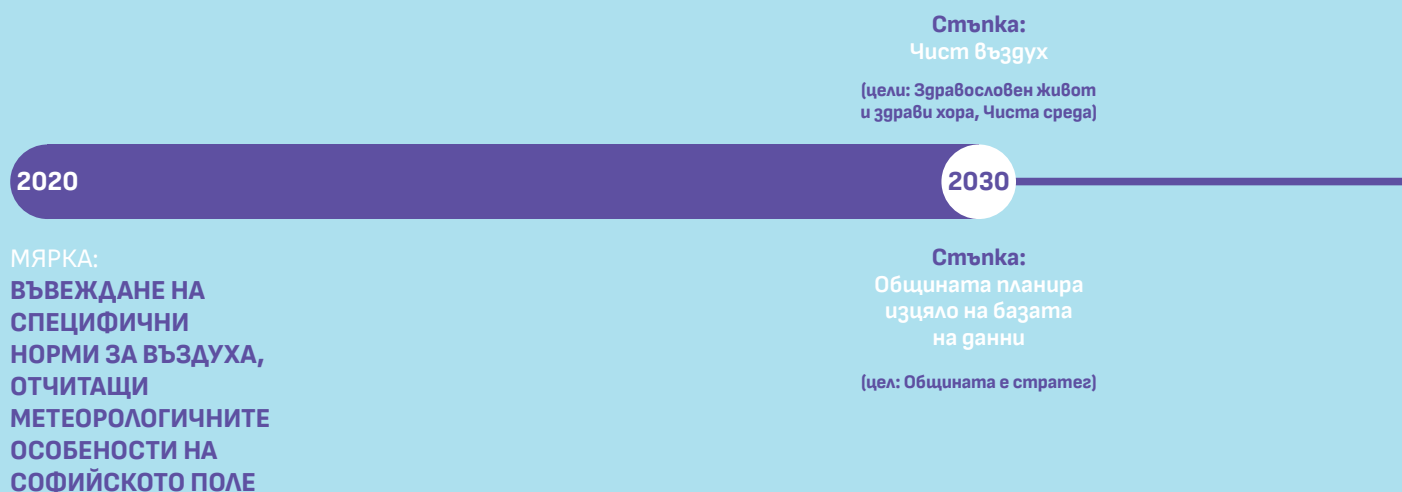
Период: 2020 – 2030

Честота: на всеки три години

Действия:

- Допълнителни детайлни изследвания, за да се определят специфични норми за София, които да отчитат всички условия, за да се коригират и/или допълнят националните норми
- Да се определят специфични алармени прагове, при които се активират определени спешни мерки – подобно на изпълняваната мярка за зелен билет
- Изследване на връзката между качеството на атмосферния въздух и метеорологичните фактори

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕГУЛЯРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ИНДИВИДУАЛНАТА ЕКСПОЗИЦИЯ И КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

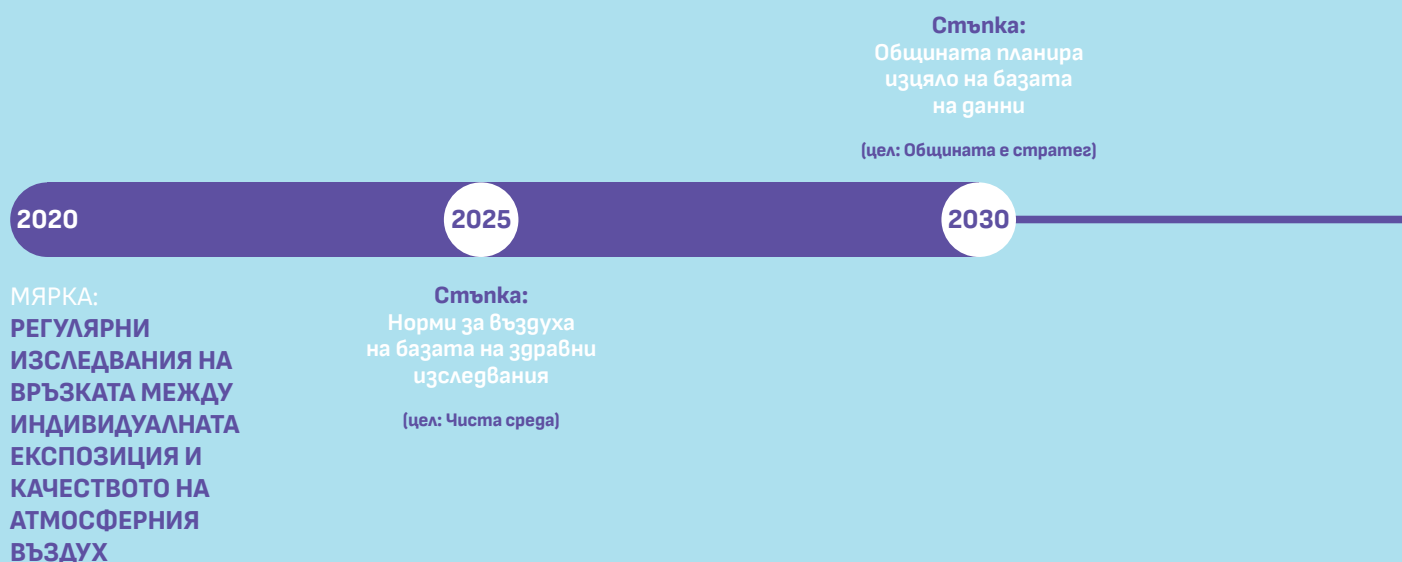
Според годишните доклади на столичното РЗИ връзка между белодробни заболявания и качеството на атмосферния въздух не е открита. Това ясно показва, че са нужни сериозни изследвания за установяване на връзката между заболявания и концентрациите на замърсителите. Подобно изследване ще позволи да се подобрят и специфичните норми и алармени прагове, като се отчетат и спецификите на гражданите на София. С такава задача е удачно да се занимае Министерството на здравеопазването, но Столична община би могла да съдейства за започването и успешното провеждане на такъв процес.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МОНИТОРИНГ И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА

Нивата на шум в столицата са в стойности над пределно допустимите норми през последните 10 години. Въпреки наличния план за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околната среда (актуализиран последно през 2014 г.) стойностите в пунктовете за измерване на нивата на шума са трайно високи. Наблюдава се тенденция за увеличение броя на пунктовете, в които се отчита повишение на тези нива, много по-бързо, отколкото броя на пунктовете, в които се отчита понижение. Изпълнението на мерки за намаляване на шумовото замърсяване през годините не води до значителни подобрения в нивата.

За повишаване на ефективността на работата следва да се прави мониторинг на изпълнението на плана за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума и оценка на ефекта на изпълнените мерки. Също така е необходимо данните от шумовата карта и нейният мониторинг да намерят пряко отражение върху параметрите и изискванията за застрояване, които се залагат в ПУП.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: на всеки пет години

Действия:

- Постоянен мониторинг на шумовото замърсяване
- Оценка на местата с необходимост от изграждане на шумоизолиращи и шумозаглушителни екрани. Проучване на най-адекватни и устойчиви, при възможност природно базирани и мултифункционални методи за шумозаглушаване
- Изграждане на шумозаглушителни екрани около ключови обекти

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Единна система
за оценка на
изпълнението на задачи

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

Стъпка:

Здравословни
нива на шум

(цели: Здравословен живот и здрави хора, Чиста среда)

2020

2023

2028

2030

МЯРКА:
МОНИТОРИНГ И
АКТУАЛИЗАЦИЯ НА
ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ
ЗА УПРАВЛЕНИЕ,
ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ
И НАМАЛЯВАНЕ НА
ШУМА

Стъпка:

Оценка на въздействие върху
здравето при планиране и
проектиране

(цел: Здравословен живот и здрави хора)

СЪОБРАЗЯВАНЕ НА ПРОЕКТИРАНЕТО НА НОВИ ТРАСЕТА С ШУМОВОТО ЗАМЪРСЯВАНЕ И ЕКСПОЗИЦИЯ НА ЖИВУЩИТЕ

Основните постоянни източници на шумово замърсяване са натоварените пътни артерии, а нивата на шум в София за последните 10 години са пределно над допустимите норми. Все повече пунктове отчитат повишение на шумовите нива, отколкото понижение. Следователно проектирането и изграждането на нови такива следва да се съобразява с този факт и да се следва логиката: предотвратяване на въздействието, минимизиране, смекчаване.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Обвързани
стратегии

(цел: Общината е стратег)

2020

2024

2028

2030

МЯРКА:

**СЪОБРАЗЯВАНЕ НА
ПРОЕКТИРАНЕТО
НА НОВИ ТРАСЕТА
С ШУМОВОТО
ЗАМЪРСЯВАНЕ И
ЕКСПОЗИЦИЯ НА
ЖИВУЩИТЕ**

Стъпка:

Оценка на въздействие върху
здравето при планиране и
проектиране

(цел: Здравословен живот и здрави хора)

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ НОВОТО СТРОИТЕЛСТВО, ОТЧИТАЩИ ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИТЕ ЛЪЧЕНИЯ

Няма тревожни данни, свързани с източниците на електромагнитните лъчения за здравето на столичани. Превишения на нормите няма, дори измерванията показват стойности много под нормата. Въпреки това обаче следва да се подчертае, че през годините Столична община не е включвала темата за електромагнитните лъчения в дневния си ред. Електромагнитните лъчения се мониторират и контролират от Министерство на здравеопазването. Наличен е публичен регистър с местоположението на източниците на излъчване и информация от замерванията около обектите, но Столична община не разполага със собствен регистър на станциите на територията си, нито се отчитат параметрите на отделните станции при одобряване проекти за ново строителство.

Въпреки наличната информация за локацията на източниците на електромагнитни лъчения (ЕМЛ), тя не се взема предвид при проектиране на сгради в Столична община. Проверка не се извършва и при одобряване на проекти. Столична община следва да предприема действия в посока предоставяне на информация относно техническите характеристики на източниците на ЕМЛ на проектантите с цел да се избегнат недоразумения, при които се построяват нови сгради. Следваща стъпка за отговорно събиране и управление на информацията за електромагнитните лъчения от страна на Столична община е предоставяне на пълна информация за източниците на електромагнитни лъчения на проектантите и инвеститорите и създаване и приемане на нормативни изисквания за одобряване на проекти на ново строителство след справка за местоположението на електромагнитните лъчения, включително предвиждане на смекчаващи мерки за потенциалните въздействия.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: еднократно

Действия:

- Приемане на нормативни изисквания, създаващи задължение за отчитане на електромагнитните лъчения при проектирането и реализацията на градоустройствени проекти, включително предвиждане на смекчаващи мерки
- Извършване на проверки преди одобряване на проекти

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Изградена система за измерване на лъчения в реално време

(цел: Чиста среда)

Стъпка:

Картирани и изследвани лъчения

(цел: Чиста среда)

2020

2021

2030

2035

МЯРКА:
ИЗИСКВАНИЯ
КЪМ НОВОТО
СТРОИТЕЛСТВО,
ОТЧИТАЩИ
ИЗТОЧНИЦИТЕ НА
ЕЛЕКТРОМАГНИТНИТЕ
ЛЪЧЕНИЯ

Стъпка:
Всички лъчения
са в нормите
(цел: Чиста среда)

СЪЗДАВАНЕ НА ПУБЛИЧНА КАРТА, СЪДЪРЖАЩА И ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИТЕ ЛЪЧЕНИЯ

Източници на електромагнитни лъчения в градска среда са базовите станции на телекомуникационните оператори, радио- и телевизионните станции. Въздействието на електромагнитните лъчения върху човешкото здраве е тема, която е дискутирана в научните среди. Електромагнитните лъчения се изследват от Столична регионална здравна инспекция както системно, така и по сигнали на граждани. Не се установяват нарушения и този фактор не се явява заплаха за здравето състояние на населението, на база наличните и представените данни в доклад Околна среда от Визия за София. Столична община обаче не разполага със собствен регистър на станциите на територията си. Столична община би могла да изиска включването в своята ГИС информационна база на данните, събирани от Министерството на здравеопазването.

Наличната публична информация за електромагнитните лъчения е представена единствено под формата на местоположение на източниците. Данни за техническите характеристики на станциите не са предоставени за публично ползване. Министерството на здравеопазването осъществява контрол над източниците на нейонизиращи лъчения, както и се поддържа публичен регистър на обектите с обществено предназначение.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Създаване на публична карта/регистър с данни за техническите характеристики на станциите

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Изградена система за измерване на лъчения в реално време

(цел: Чиста среда)

Стъпка:

Картирани и изследвани лъчения

(цел: Чиста среда)

Стъпка:

Гражданите са включени в контрола по прилагане на правила и регулации

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

2020

2021

2022

2025

2028

МЯРКА:

СЪЗДАВАНЕ НА ПУБЛИЧНА КАРТА, СЪДЪРЖАЩА И ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИТЕ ЛЪЧЕНИЯ

Стъпка:

Данните и процесите са лесно видими, достъпни и проследими

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

ПРОУЧВАНЕ, ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ И КОНТРОЛ НА КОНЦЕНТРАЦИЯТА НА РАДОН ВЪВ ВЪЗДУХА НА ЖИЛИЩНИ ПОМЕЩЕНИЯ

Качеството на въздуха в затворени помещения е важно основно поради това, че хората прекарват 90% от времето си в затворени помещения (офис, дом), където често въздухът не е по-чист дори от този на улицата. Радонът е естествен източник на йонизиращо лъчение и има най-голям принос за вътрешното облъчване на населението. Облъчването от радон води до повишен риск за развитие на рак на белите дробове, като рискът е пропорционален на средната концентрация на радон, умножена по времето на облъчване. Съгласно Годишния отчет за 2015 г. на Националния център по радиобиология и радиационна защита е създадена организация и е започнало провеждане на представително национално проучване за нивата на радон в жилищни сгради.

Мониторингът и контролът на радиационната обстановка в Столична община са разпределени основно между 2 институции – Изпълнителна агенция по околна среда и Национален център по радиобиология и радиационна защита към Министерство на здравеопазването. Европейската агенция по околна среда има указания за подобряване на качеството на въздуха на закрито. По-голяма част от тези замърсители са свързани с гобрата вентилация на помещенията, освен с процеса на построяване на сградата. Важно е след провеждането на националното проучване за нивата на радон в жилищни сгради да бъде проведена информационна кампания сред обществеността и да бъдат въведени механизми за контрол на концентрацията на радон във въздуха на жилищни помещения.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: еднократно

Действия:

- Извършване на общинско проучване на нивата на радон в жилищни сгради
- Въвеждане на ефективни механизми за контрол и мерки за превенция
- Провеждане на информационна кампания сред обществеността за рисковете от повишените нива на радон и мерки за смекчаване на въздействието

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Картирани и
изследвани лъчения
(цел: Чиста среда)

Стъпка:
Чист
въздух
(цели: Здравословен живот
и здрави хора, Чиста среда)

2020

2021

2027

2028

2030

МЯРКА:
ПРОУЧВАНЕ,
ИНФОРМАЦИОННИ
КАМПАНИИ И КОНТРОЛ
НА КОНЦЕНТРАЦИЯТА
НА РАДОН ВЪВ
ВЪЗДУХА НА ЖИЛИЩНИ
ПОМЕЩЕНИЯ

Стъпка:
Оценка на въздействие върху
здравето при планиране и
проектиране
(цел: Здравословен живот и здрави хора)

ПРОУЧВАНЕ НА НИВАТА НА РАДИОАКТИВНОСТ В РАЙОНИТЕ НА БИВШИТЕ УРАНОВИ МИНИ

Добивът на уран в находищата в Столична община е спрял преди изчерпването на запасите. Също така вече съществуват технологии за добив на уран от хвоста, складиран при добива в миналото. Въпреки това в медийното пространство съществуват сигнали, че някои от рудниците са били отворени и от тях се е изнасял материал за вторични суровини, без той да бъде изследван за радиоактивност. Повишено внимание заслужават рекултивациите на урановите мини в Столична община поради дългосрочния ефект на радиационното замърсяване и поради реалната опасност граждани да използват зоната за отдих, без да са запознати с рисковете от това.

За осигуряване безопасността на жителите на Столична община е нужно проучване на нивата на радиоактивност в районите на бившите уранови мини и определяне и прилагане на мерки за ограничаване на вредното въздействие на евентуални наднормени нива при необходимост. Мините трябва да бъдат обезопасени и около хвостохранилищата да бъдат поставени табели или огради за навлизане в радиоактивна зона. Следва да бъде обърнато внимание и на водата от деретата на Стара планина, която минава през изоставените галерии, промивайки урановите отпадъци и течейки към къщите от кв. Сеславци, след което се събира на локви в квартала поради липса на канализация.

Времетраене: 2 години

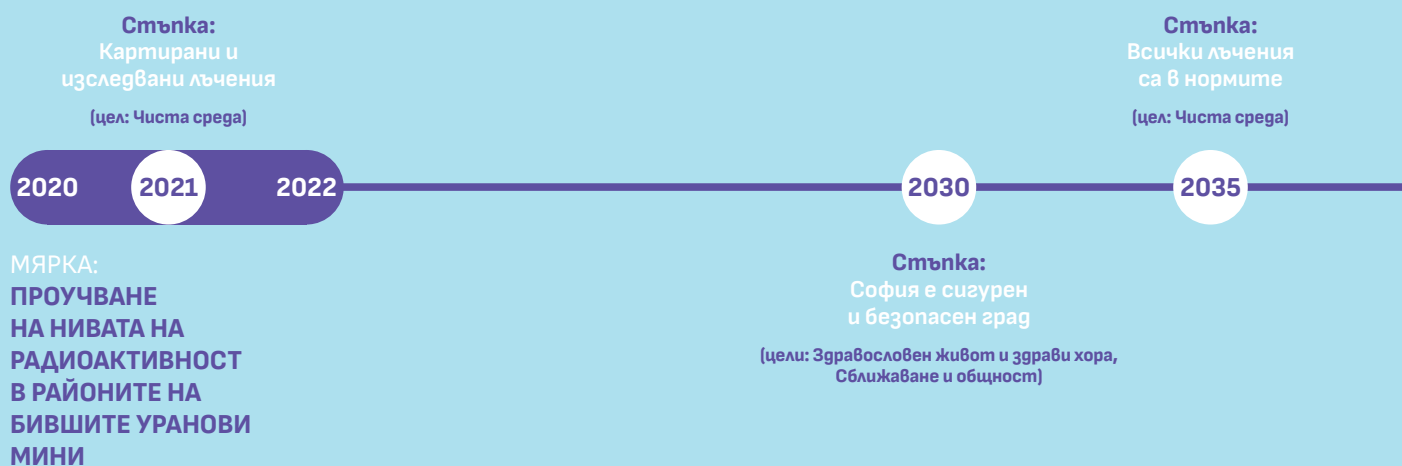
Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Проучване на нивата на радиоактивност в районите на бившите уранови мини
- Определяне и прилагане на мерки за ограничаване на вредното въздействие на наднормени нива
- Обезопасяване на мините и поставяне на табели/огради за навлизане в радиоактивна зона
- Анализ на водите, минаващи през изоставените галерии

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СТАНДАРТИ ЗА СВЕТЛИННО ЗАМЪРСЯВАНЕ

Според европейското законодателство „светлинно замърсяване“ означава сумата от всички отрицателни въздействия на изкуствената светлина върху околната среда, включително въздействието на разпиляната светлина. Необходимостта от осветеност в градовете е неминуема, но увеличената осветеност през нощта може да доведе както до редица здравословни проблеми при хората, така и до негативно въздействие върху растителността и животните, нарушавайки естествения светлинен ритъм. Данни по отношение на светлинното замърсяване не са открити нито в публично достъпни източници, нито в нормативната база. Темата за светлинното замърсяване е нова за България, като липсват данни за изследване и контрол върху него както на национално, така и на общинско ниво.

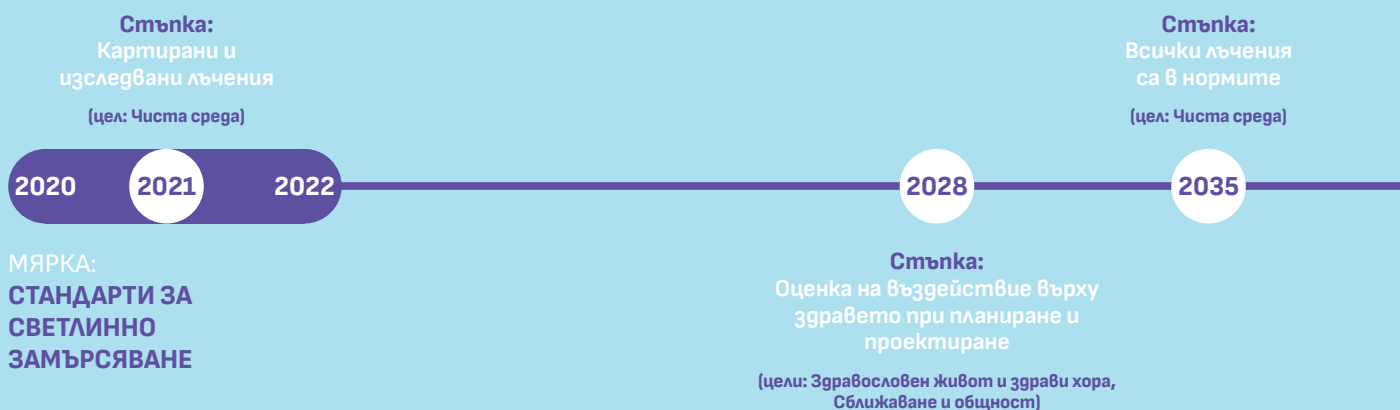
Няма информация за мониторинг и контрол на този тип замърсяване нито на общинско, нито на национално ниво. Удачно е процесът по адресиране на въпроса да започне с проучване на нормативните решения и стандарти, възприети по света, както и свързаните европейски нормативни документи, като се предприемат първи стъпки по определяне нивото и степента на въздействието от светлинното замърсяване и нужни мерки за ограничаването му при необходимост, в зависимост от източниците. Стандарт за светлинно замърсяване би било удачно да намери своето място в подготвяната Наредба за градската среда.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПУБЛИЧНО ДОСТЪПНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ

Мярката е предложена поради липса на пълна и публично достъпна информация за текущото състояние на водите в населените места. Столична регионална здравна инспекция и Министерство на здравеопазването разполагат с информация относно качеството на питейните води. "Софийска вода" АД съответно също притежава данни от провеждания мониторинг. Поради отчетени отклонения между данните от контролните органи и „Софийска вода“, както и наличието на постоянни тенденции за нарушения по някои от показателите, се налага прозрачност на отчетените стойности и своевременното информирание на потребителите за отклонения от максимално допустимите стойности, което би могло да доведе до редица рискове за здравето.

Времетраене: 1 година

Период: 2020 – 2020

Честота: еднократно

Действия:

- Създаване на публично достъпна информационна система за ежедневно предоставяне на актуална информация за основните параметри за качество на водите и евентуални превишения на нормите
- Обучение на персонал, отговорен за ежедневното въвеждане на данните
- Изграждане на нови пунктове за мониторинг

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЦЕЛ

АДАПТИВЕН ГРАД

София на бъдещето е добре подготвена за справяне с климатичните промени и с различни природни бедствия. Производството на енергия и строителството са въглеродно неутрални и във всички сгради са въведени мерки за енергийна ефективност. Потреблението на енергия се оценява на териториален принцип чрез сателитно заснемане. Градът е преминал към въглеродно неутрални МПС и се прилагат програми за намаляване емисиите на парникови газове.

Приети са хоризонтални политики за адаптация към промените в климата и има достатъчен институционален капацитет за ефективно справяне с климатичните промени. Изградена е платформа от професионалисти, извършващи регулярна научна-изследователска дейност по темата, на база на която се актуализират мерките за адаптация. Има системен мониторинг и се анализират разходите и ползите от прилагането им. Гражданите са активно ангажирани по въпросите на климатичните промени и участват във вземането на решения за справянето с тях.

Проучена е земетръсната устойчивост на всички сгради и е създаден единен регистър с геоложки данни, който се ползва при издаване на разрешителни за строеж.

Изоставайки с изпълнението на тези цели би означавало София да е уязвима на екологични бедствия и негативни ефекти от климатичните промени като температурни промени, засушавания, наводнения и др. Това би означавало голям ресурс за последващото справяне с тях.

Свързани документи:

Предприемане на неотложни действия за борба с изменението на климата и неговото въздействие (цел 13 от целите за устойчиво развитие на ООН)

Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство (цел 12 от целите за устойчиво развитие на ООН)

Осигуряване на достъп до достъпна, надеждна, устойчива и модерна енергия за всички (цел 7 от целите за устойчиво развитие на ООН)

Изграждане на устойчива инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и насърчаване на иновациите (цел 9 от целите за устойчиво развитие на ООН)

АДАПТИВЕН ГРАД

2045 г.

09

СГРАДИТЕ СА
ЕНЕРГИЙНО ЕФЕКТИВНИ

2040 г.

08

ИНДУСТРИЯТА Е
ЕНЕРГИЙНО ЕФЕКТИВНА

07

ВЪГЛЕРОДНО НЕУТРАЛНА
МОБИЛНОСТ

06

ОСИГУРЕНИ
АЛТЕРНАТИВНИ
ИЗТОЧНИЦИ ЗА ПИТЕЙНА
ВОДА

05

ПРИВЕДЕНИ В
СЪОТВЕТСТВИЕ СГРАДИ
И СЪОРЪЖЕНИЯ

2030 г.

04

ИНФОРМИРАНост И
ПРИПОЗНАВАНЕ
НА ЕФЕКТА ОТ
КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ

03

ИЗГРАДЕН ПРОЦЕС ЗА
ПОСТОЯНЕН МОНИТОРИНГ
И АКТУАЛИЗАЦИЯ
НА ПОЛИТИКИ

02

КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ
СА ЗАСЕГНАТИ В
ОБЩИНСКИТЕ СТРАТЕГИИ

01

ДИГИТАЛЕН
РЕГИСТЪР НА ДАННИ

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел АДАПТИВЕН ГРАД Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ПОВИШАВАНЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛЕН КАПАЦИТЕТ ЗА ЕФЕКТИВНО СПРАВЯНЕ С КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ

Изменението на климата е факт и последствията от него са предизвикателство пред градовете. Немалка част от идентифицираните рискове са свързани с вече съществуващи такива в общината. Според стратегията за адаптация към климатичните промени на СО тенденции в климата на Столична община са покачване на средните температури, както и екстремно високите температури (дневни и нощни), вкл. и ръст в продължителността на горещите периоди – затопляне през студените периоди и спад в броя на дните на замръзване и обледяване, както и в продължителността на студените вълни.

Тези тенденции ще повлияят на всички сектори на икономиката и функционирането на града и общината. Следователно е от изключително голямо значение за всички структури на общината да се повиши административният капацитет и разбирането на проблема, за да може планирането и изпълнението на мерки за адаптация към климатичните промени да се случва синхронизирано, консистентно и последователно във всички сектори. Създаването на Дирекция “Климат, енергия и въздух” е добра стъпка в посока на увеличаване на институционалния капацитет на Столична община за работа по проблема, но това следва да бъде възприето като хоризонтална политика, засягаща не само една дирекция, а голяма част от общинските структури. Също така следва да се въвлекат академичните среди, НПО, работещи по темата, и бизнесът в съставянето на звено като консултативен съвет, с цел разработването на политики и мерки за адаптация към промените.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

Стъпка:

Обвързани стратегии

(цел: Общината е стратег)

Стъпка:

Изграден процес за постоянен мониторинг и актуализация на политики

(цел: Адаптивен град)

Стъпка:

Климатичните промени са засегнати в общинските стратегии

(цел: Адаптивен град)

2020

2022

2024

2025

МЯРКА:

**ПОВИШАВАНЕ НА
ИНСТИТУЦИОНАЛЕН
КАПАЦИТЕТ ЗА ЕФЕКТИВНО
СПРАВЯНЕ С КЛИМАТИЧНИТЕ
ПРОМЕНИ**

Стъпка:

Информираност и припознаване на ефекта от климатичните промени

(цел: Адаптивен град)

Стъпка:

Обвързано изпълнение на стратегии

(цел: Общината е стратег)

СЪЗДАВАНЕ НА ЕДИНЕН РЕГИСТЪР НА ГЕОЛОЖКИТЕ ДАННИ, ИЗИСКВАНИ ПРИ ИЗДАВАНЕТО НА РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА СТРОЕЖ

Софийска област е на 6-то място в България по брой земетресения, нанесли щети през 2010–2016. Щетите са на стойност около 5,4 милиона лева, а според картата на геоложкия риск от 2017 г. общината е оценена с най-висока степен на опасност от активни разломи и е единствената област с подобна оценка в България. Поради липса на строг контрол на качеството, използваните материали и спазването на изискванията за строителните технологии, голяма част от строителството и днес на територията на общината е уязвимо на земетресения. Допълнителен проблем се явяват наситените с вода чакълести, пясъчни и глинести почви в преобладаващите в Софийската котловина стари насипи.

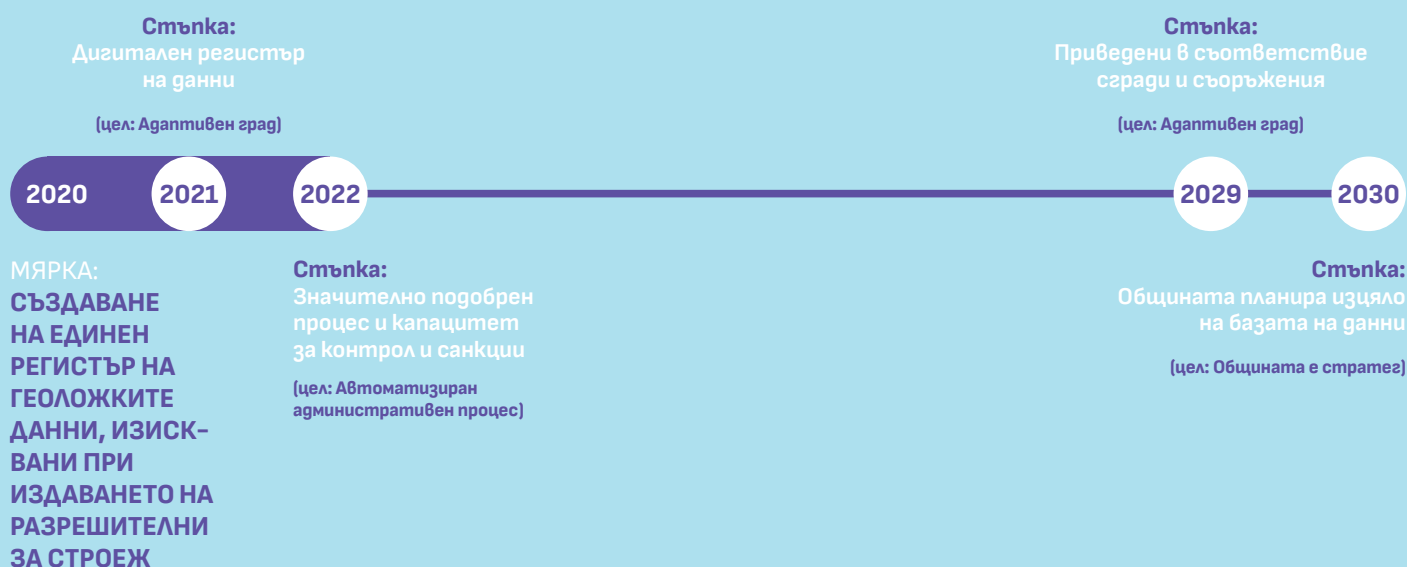
За осигуряване на безопасността на жителите на общината и намаляване на евентуалните финансови загуби, в случай на земетресение, следва да бъде създаден единен регистър на наличните геоложки данни. Този регистър трябва да включва геоложките проучвания, изисквани от администрацията при инвестиционното проектиране в част Конструктивна, геоложките доклади към устройствените планове, данни от Геозащита и други. Информацията от регистъра трябва да бъде задължителен елемент от процеса на издаване на разрешително за строеж, а контролът по строителството трябва да включва и задълбочена проверка на използваните техники и вложените материали, съобразно геоложките особености на конкретното място. Такъв тип надеждна регистрация и интерпретация на сеизмичните събития е важен елемент за обезпечаване на сеизмичния риск.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОУЧВАНЕ НА ЗЕМЕТРЪСНАТА УСТОЙЧИВОСТ НА СГРАДИТЕ В СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Свлачищата и земетресенията са трудно предсказуеми, поради което мониторингови и превантивни дейности биха били основен инструмент за намаляване на риска от загуба на човешки животи и финансови загуби. Тъй като Столична община има висока сеизмичност (попада в зона с възможна земетръсна сила от IX степен по скалата на Медведев–Шпонхойер–Карник), е важно да бъде извършено проучване на земетръсната устойчивост на сградите на територията на общината. Установена е цяла система от разломи в софийската сеизмична зона, които са потенциални огнища на земетресения.

Поради непрофесионална реконструкция на сгради на територията на общината (премахване на стени, затваряне на балкони и т.н. без архитектурни и конструкторски планове) и до днес има сгради със слаба земетръсна устойчивост. Необходимо е да бъде направено проучване на земетръсната устойчивост на сградите в Столична община от екип от експерти сеизмолози и архитекти. Ключова роля за осъществяването на проучванията имат собствениците, тъй като те носят отговорност за своята собственост. Столична община би могла да подпомогне собствениците в това им задължение.

Времетраене: 5 години

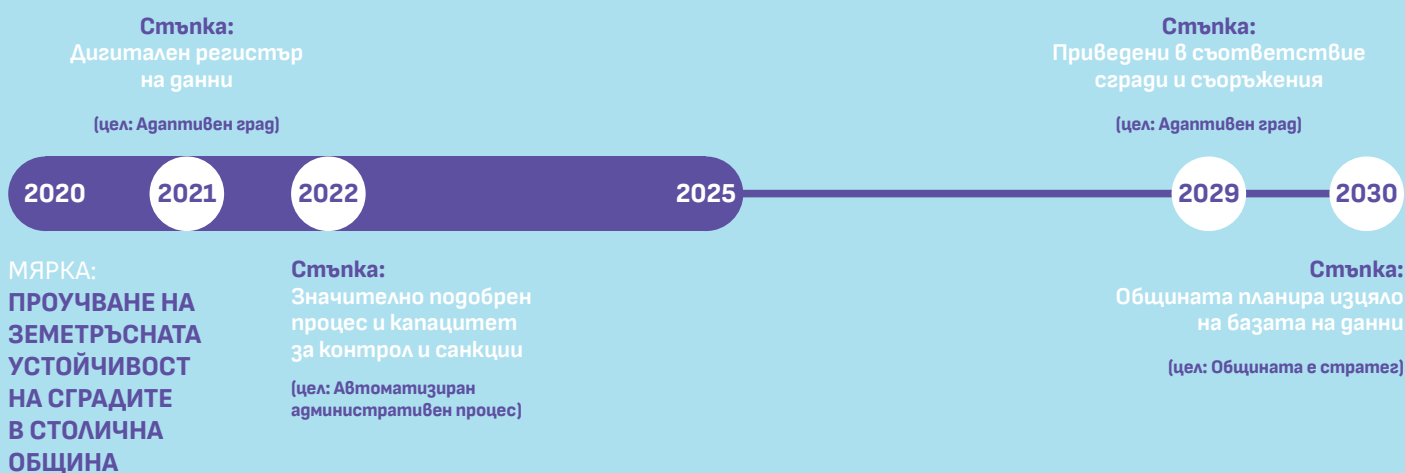
Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

Проведено проучване на земетръсната устойчивост на сградите

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИ, ТЕРИТОРИАЛНО ОБВЪРЗАНИ СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ПРОУЧВАНИЯ ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАГЛАСИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ

Климатичните промени засягат всяка сфера на обществения живот, от градоустройствени и инфраструктурни, през икономическите сектори, здравето и рискове за живота и имуществото на хората. Въпреки това климатичните промени не са ясно припознати като рискови фактори. С цел ефективно планиране и въвеждане на мерки за адаптация и смекчаване към климатичните промени е добре да се установи основата, на която тези мерки ще се въвеждат, и как ще бъдат възприети и припознати от гражданите и бизнеса. С тази цел следва да се провеждат представителни, териториално обвързани социологически проучвания за отчитане на нагласите на гражданите към климатичните промени. На базата на резултатите от тези проучвания да се изгради стратегия за информираност и припознаване, интернализация на мерките за адаптация към климатичните промени, които ще се въвеждат на общинско ниво.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: на 3 години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Обвързани стратегии

(цел: Общината е стратег)

Стъпка:

Изграден процес за постоянен мониторинг и актуализация на политики

(цел: Адаптивен град)

Стъпка:

Климатичните промени са засегнати в общинските стратегии

(цел: Адаптивен град)

2020

2024

2025

2026

МЯРКА:

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИ, ТЕРИТОРИАЛНО ОБВЪРЗАНИ СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ПРОУЧВАНИЯ ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАГЛАСИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ

Стъпка:

Информираност и припознаване на ефекта от климатичните промени

(цел: Адаптивен град)

СТИМУЛИ ЗА ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ ВЪГЛЕРОДНО НЕУТРАЛНИ, СЛАБО ЗАМЪРСЯВАЩИ И ВИСОКОЕФЕКТИВНИ ВИДОВЕ МПС

Транспортът играе жизненоважна роля за обществото и икономиката. Нашето качество на живот зависи от наличието на ефективна и достъпна транспортна система. Същевременно транспортът е основен източник на натиск върху околната среда в СО и има роля за изменението на климата, замърсяването на въздуха и шума. Около една трета от крайната енергия се използва в транспорта. Основната част от тази енергия се произвежда от нефт. Това означава, че транспортът е отговорен за голяма част от емисиите на парникови газове в ЕС и има значителна роля в изменението на климата. Докато повечето други икономически сектори, например промишленост, са намалили емисиите от 1990 година насам, то в транспорта се наблюдава тенденция към увеличаването им. В градовете транспортът също е значителен източник на замърсяване на въздуха с фини прахови частици, азотни оксиди и други.

Намаляването на неблагоприятните последици от транспорта е важна цел за Столична община. Основните направления на дейност са преминаването към най-слабо замърсяващите и най-ефективните видове транспорт, като се използват по-устойчиви транспортни технологии, горива и инфраструктура с цел намаляване негативните въздействия върху околната среда и здравето. Мярката ще помогне при изпълнението и на друга мярка – План за действие за преход към нисковъглеродна икономика.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на стимули за използване на въглеродно неутрални, слабо замърсяващи и ефикасни превозни средства
- Бързо въвеждане на горива с ниски емисии и преход към превозни средства с ниски и нулеви емисии

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

Стъпка:

Мобилността
не е замърсител

(цели: Мобилността като
услуга, Чиста среда)

2020

2023

2026

2035

МЯРКА:

**СТИМУЛИ ЗА
ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ
ВЪГЛЕРОДНО НЕУТРАЛНИ,
СЛАБО ЗАМЪРСЯВАЩИ
И ВИСОКОЕФЕКТИВНИ
ВИДОВЕ МПС**

Стъпка:

Въглеродно неутрална
мобилност

(цел: Адаптивен град)

СТИМУЛИ ЗА ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ ВЪГЛЕРОДНО НЕУТРАЛНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЯ

Енергетиката е основен фактор за генерирането на промишлено, търговско и обществено богатство и осигуряването на личен комфорт и мобилност. Но енергопроизводството и потреблението му оказват значителни негативни въздействия върху околната среда и здравето на хората. Резултат от производството на енергия са парникови газове, които допринасят за изменението на климата и емисии на замърсители на въздуха, които нарушават природните екосистеми и увеличават рисковете за човешкото здраве.

Преминаването към въглеродно неутрален и незамърсяващ въздуха начин за енергопроизводство е ключово предизвикателство, но и приоритет от най-висок ранг за Столична община.

В рамките на Плана за устойчива енергия и климат се очаква да бъдат разработени мерки за въвеждане на ВЕИ, включително използване на потенциала за геотермална енергия в СО, фотоволтаични системи, които да обслужват потреблението на жилищни, офис и индустриални сгради, други нисковъглеродни и ефективни методи за енергопроизводство, както и методи за намаляване енергопотреблението, енергийна ефективност и оптимални и ефективни методи за енергопренос и подаване (например), изграждането на умни мрежи (smart grid) и други. На тази база следва да се разработят стимули за въвеждането на тези мерки в най-кратки срокове в икономиката на общината. Пример за това би била промяна в регулаторните мерки с цел създаването на благоприятна рамка за участието на граждани, енергийни общности и други по-малки енергийни субекти в енергийния микс.

Междувременно в резултат на Националния план климат и енергия, който ще бъде готов в началото на 2020 година, следва да се идентифицират стимули, програми и мерки в същите направления, чието въвеждане да започне още преди одобряването на плана за устойчива енергия и климат на Столична община.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: на всеки 3 години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ ВЪГЛЕРОДНО НЕУТРАЛНО СТРОИТЕЛСТВО

Преходът към нискоемисионна икономика изисква също така допълнително увеличаване на внедряването на технологични иновации в строителния сектор. Съвременни сгради изникват в градските центрове и произвеждат огромно количество замърсяване. Строителството е отговорно за 11% от въглеродните емисии в света, показва доклад на групата С40. Значителна част от въглеродния отпечатък по време на жизнения цикъл на сградите е заключена в използваните материали в структурата. Тези „вплътени емисии“ не се регулират от никого. Емисиите от производството на цимента, стоманата и уплътнителните материали, които се използват в строителството, съставляват 60% от въглеродните емисии на сградите, като тук влизат добивът, транспортът и работата с тях на място. Близо половината от емисиите от сградите идват от добива на фосилни горива и електричество.

Портфолиото от варианти за намаляване на тези емисии се основава на съществуващите и в някои случаи нововъзникващи решения и е достатъчно широко, за да предложи алтернативи, така че да гарантира на създателите на политики, че е възможно постигането на икономика с нулеви нетни емисии на парникови газове до средата на века. Новите материали също ще играят важна роля, както и преоткриването на някои традиционни видове употреба, като например използването на дървения материал в строителството, така и под формата на нови композитни материали, с които се заменят енергоемките материали. С преминаването към по-екологични версии на материали, използвани в строителството и подобряващи ефективността, въглеродните емисии, произвеждани от сградите по време на жизнения им цикъл, може да бъдат намалени с 44% до 2050 г. Това ще стане възможно, ако Столична община задейства амбициозни правила за опазване на климата, намаляващи вредите от строителния сектор. Подходящ инструмент за ускорено въвеждане на въглеродно неутрално строителство би било диференцирането на таксата за издаване на разрешително за строеж.

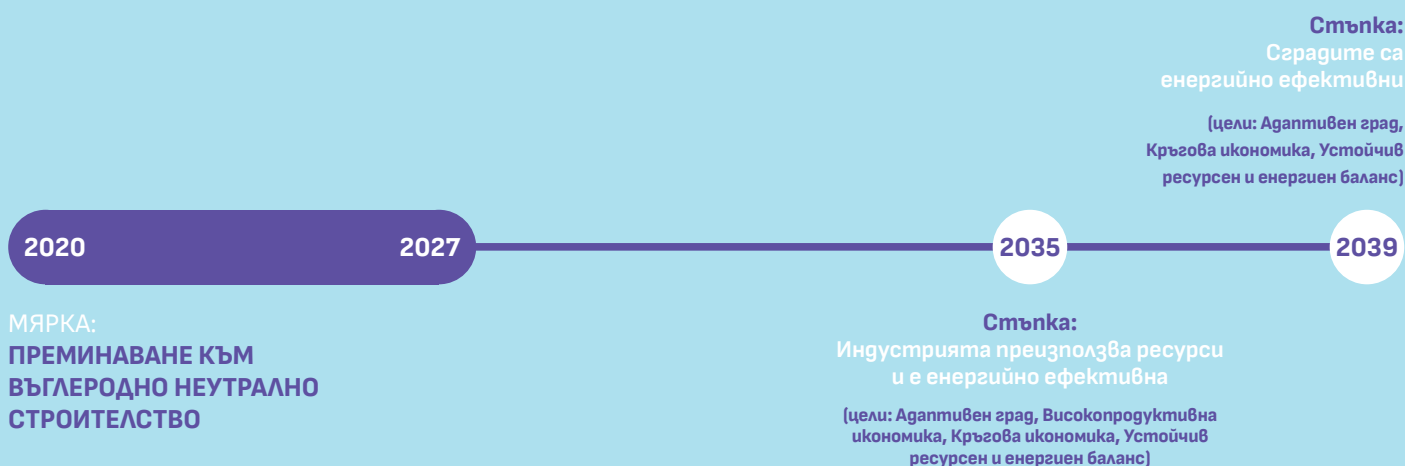
Тенденциите в сектор строителство следва да се въвеждат възможно най-скоро в Столична община, като когато при сградите, преминаващи основен ремонт, енергийните характеристики на сградата или на нейната ремонтирана част се надграждат, да отговорят на минималните изисквания за енергийните характеристики на европейско ниво. До 31 декември 2020 година Столична община трябва да гарантира чрез въвеждане на нормативни изисквания всички нови сгради да са с близко до нулево нетно потребление на енергия, а след 31 декември 2018 г. заетите или притежавани от публични органи нови сгради следва да са с близко до нулево нетно потребление на енергия.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СТИМУЛИ И ИЗИСКВАНИЯ ЗА СГРАДИ С ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ, БЛИЗКО ДО НУЛА

Сградите имат съществен дял в крайното енергийно потребление, което резултира в емисии парникови газове. Най-често срещаният клас на енергопотребление на сградите, включени в НПЕЕМФЖС преди изпълнението на мерките, е „Е“. Ако се вземат предвид минималните изисквания за специфичното първично енергийно потребление според скалата за жилищните сгради и се приеме, че в рамките на периода 2021–2030 г. се обнови 10% от тази жилищна площ, при обновяване до клас почти нулево енергийни сгради (NZEB) ще се реализира спестяване около 3,5% от настоящото брутно енергийно потребление.

От 2021 г. всички нови сгради трябва да имат 55% енергия от ВЕИ, тъй като трябва да отговарят на националната дефиниция за почти нулево енергийни сгради (NZEB). Според Директивата за енергийните характеристики на сградите от началото на 2019 г. трябва всички нови сгради, собственост или използвани от публичните власти, да отговарят на дефиницията за NZEB. Това към днешна дата не е записано никъде в местните нормативни актове. Следва да се предприемат мерки по транспонирането на европейските директиви за енергийна ефективност в нормативната уредба на Столична община и да се въведат в действие.

Енергийната ефективност играе съществена роля в прехода към по-конкурентна, сигурна и устойчива енергийна система, в основата на която е вътрешният енергиен пазар на ЕС. Тези цели трябва да се постигнат съвместно при индустрията и битовия сграден фонд.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Въвеждане на европейските директиви за енергийна ефективност за обществени сгради и нови сгради в нормативната уредба на Столична община.
- Монтиране на интелигентни измервателни уреди за електроенергия, които записват консумираната енергия на равни интервали от време през денонощието и позволяват на потребителите да адаптират консумацията си на енергия.
- Оценка на разходите за енергийна ефективност и въвеждане на инструменти за финансирането им при крайни клиенти, както и данъчни облекчения и/или дръги за периода след 2020 г.
- Сателитно инфрачервено заснемане на сградите за оценка на енергийната ефективност
- Възможност за участие на Фонда за енергийна ефективност и възобновяема енергия в подпомагане и насърчаване на проекти за енергийна ефективност при крайни потребители.
- Замяна на вертикални с хоризонтални отоплителни инсталации като задължителна дейност по мерки, финансирани от национални фондове и програми.
- Подмяна на остарели директни абонатни топлофикационни станции с модерни високоефективни индиректни абонатни станции.
- Използване на финансовия механизъм по чл. 10 г от Директива 2018/410, с който се създава Фонд за модернизация на енергийните системи и за подобряване на енергийната ефективност в държави членки с БВП под средното за ЕС на глава от населението.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПРЕХОД КЪМ НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА

Пакетът „Чиста енергия за всички европейци“ предвижда създаването на единни координационни центрове за одобрение и администриране на ВЕИ проекти с цел улесняване на гражданите в процеса на изграждане на ВЕИ инсталации. Електроразпределителните дружества следва да бъдат активно привлечени в процеса на създаване на такива координационни центрове с оглед на ключовата им роля в този процес.

Насърчаване на ВЕИ инсталациите за собствени нужди само за покриви или фасади с цел ефективното прилагане на принципа за стимулиране на ВЕИ производство при потребление, включително като задължителна мярка за сградите, получили средства по Националната програма за саниране на жилищни сгради. Това би довело до практично и разходоефективно изпълнение на задължението крайните клиенти да имат възможността да бъдат и производители на енергия, така наречените прозюмъри. По този начин инвестиции ще бъдат насочени към изграждането на ВЕИ инсталации в урбанизиранни зони, където произведената ВЕИ би била използвана, без да генерира допълнителни разходи или загуби за процесите по разпределение, пренос и балансиране. Всеки краен клиент би поел реалната пропорционална тежест на разходите и инвестициите в разпределителната мрежа, необходими да гарантират ефективното и стабилно обслужване на потреблението и производството на енергия, свързано с него. Това би предпазило енергийно уязвимите домакинства от потенциално растящи разходи по поддръжка на мрежата, разпределени пропорционално между всички крайни потребители.

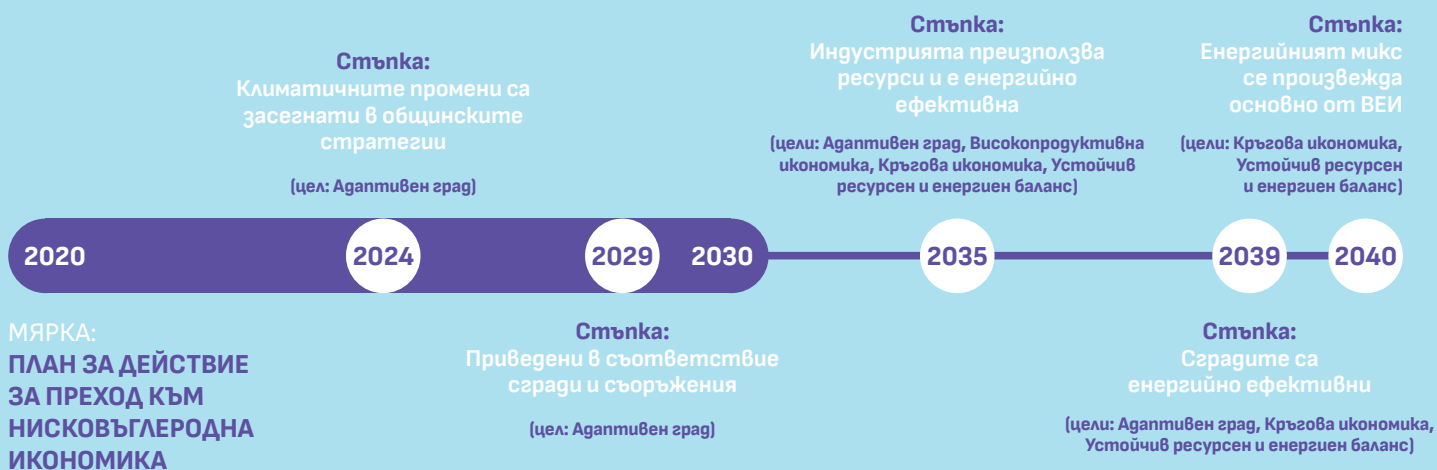
Следва да бъде преосмислен и методът за финансиране на ВЕИ мощности в бъдеще чрез изкупуване на преференциални цени с цел да бъде сведена до минимум финансовата тежест за крайните потребители. Това би могло да бъде постигнато чрез финансиране на капиталовите вложения, необходими за изграждането на ВЕИ инсталации за собствено потребление до 30 kV/р под формата на нисколихвени заеми и национални грантови схеми, като по този начин се постига и изпълнение на националната кумулативна цел за задължителни енергийни спестявания. Налице е неизползван потенциал в градските райони, плановете за развитие на мрежата могат постепенно да покриват отделни географски области през този период, което ще позволи развитието на възобновяеми енергийни източници в тези територии.

Планът следва да включва SMART GRID технологии, които осигуряват по-ефективно управление на системата и по-устойчиво и сигурно развитие на мрежите.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: еднократно

ОБНОВЯВАНЕ НА ОСВЕТЛЕНИЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПРОСТРАНСТВА С ЕНЕРГОСПЕСТЯВАЩО ИЛИ НА БАЗАТА НА ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ

Програмата за обновяване на общественото осветление би могла да намали потреблението на електроенергия от уличното осветление с 21,300 МВч/годишно, или 50% от общото потребление. Това ще позволи на Столична община да инвестира спестяванията си в други общински проекти, което ще доведе до допълнителни ползи за София в дългосрочен план.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Приведени в съответствие
сгради и съоръжения
(цел: Адаптивен град)

2020

2026

2029

МЯРКА:

**ОБНОВЯВАНЕ НА ОСВЕТЛЕНИЕ НА
ОБЩЕСТВЕНИ ПРОСТРАНСТВА С
ЕНЕРГОСПЕСТЯВАЩО ИЛИ НА БАЗАТА
НА ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ**

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ГОДИШЕН БАЛАНС НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА ЕНЕРГИЯ НА ТЕРИТОРИАЛЕН ПРИНЦИП

За 2018 г. има изготвена инвентаризация на потреблението / производството на енергия на следните значими потребители / производители на енергия и горива на територията на Столична община – Общински сграден фонд; Парково и улично осветление; Обществен транспорт; Управление на отпадъци; Централизирано топлоснабдяване; Възобновяеми енергийни източници. Тази инвентаризация следва да се актуализира, както и да се надгради със сградния фонд частна собственост. Този анализ трябва да се направи на териториален принцип, с цел идентификация на тенденции и закономерности в различните територии на общината.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: годишно

Действия:

Актуализация и надграждане на инвентаризацията на потреблението / производството на енергия в СО, с частен сграден фонд и териториално разпределение.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОВИШАВАНЕ НА ЗНАНИЯТА И АНГАЖИРАНОСТТА НА ГРАЖДАНИТЕ КЪМ ПРОМЕНИТЕ В КЛИМАТА

Климатичните промени засягат всяка сфера на обществения живот – от градоустройствени и инфраструктурни, през икономическите сектори. Те оказват съществено влияние върху здравето и създават рискове за живота и имуществото на хората. Все пак климатичните промени не са достатъчно ясно припознати като рискови фактори сред населението. С цел ефективно планиране и въвеждане на мерки за адаптация и смекчаване към климатичните промени е добре да се установи основата, на която тези мерки ще се въведат, и как ще бъдат възприети и припознати от гражданите и бизнеса.

С тази цел следва да се проведат информационни кампании за повишаване знанията и информираността на гражданите и бизнеса относно промените в климата. Чрез повишаване на осведомеността ще може да се търси и подкрепа за непопулярни в краткосрочен план, но изключително важни и устойчиви в дългосрочен.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: на три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Информираност и припознаване на ефекта от климатичните промени

(цел: Адаптивен град)

2020

2025

2030

МЯРКА:

ПОВИШАВАНЕ НА ЗНАНИЯТА И АНГАЖИРАНОСТТА НА ГРАЖДАНИТЕ КЪМ ПРОМЕНИТЕ В КЛИМАТА

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ И ПОЛЗИТЕ ОТ ПРИЛАГАНЕ НА РАЗЛИЧНИТЕ МЕРКИ И МОНИТОРИНГ НА АДАПТАЦИЯТА КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ОЦЕНКА НА УСПЕХА

Климатичните промени се очаква да имат отражение върху почти всеки сектор от икономиката на общината и планирането на мерки за адаптация към и за смекчаване на климатичните промени е изключително важно да се прави на базата на професионални анализи, обхващащи всички сфери и ясно описващи взаимовръзките и ограниченията. Оценка на въздействието – социално, икономическо и екологично, следва да се въведе като основен принцип при разработването и приемането на политики и мерки по принцип, но особено свързани с климатичните промени.

На европейско ниво е поет ангажимент за преход към нисковъглеродна икономика и този ангажимент обхваща секторите по производство и пренос на енергия, транспорт, селско стопанство и строителство, които ще трябва да преразгледат и трансформират своите бизнес модели. От друга страна, същите сектори са изключително уязвими към проявленията на климатичните промени и ще трябва едновременно с това да се адаптират към тях. Всичко това трябва да се случва едновременно и синхронизирано, за да се избегнат негативни последици от една промяна в един сектор върху друг сектор. Ключово е да се прилага холистичен подход в планирането и прилагането на мерки и политики и да се провежда постоянен мониторинг на ефектите от тях.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Прилагане на холистичен подход при планирането и прилагането на мерки и политики
- Извършване на оценка на въздействието на икономическите, социалните и екологичните аспекти на планираните политики и мерки за всеки потенциално засегнат сектор
- Постоянен мониторинг на изпълнението и ефектите
- Ревизия на мерки и политики, при необходимост, в зависимост от резултатите от мониторинга

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ХОРИЗОНТАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА АДАПТАЦИЯ КЪМ И СМЕКЧАВАНЕ НА ПРОМЕНИТЕ В КЛИМАТА

Столична община се стреми да бъде част от глобалните усилия за борба с климатичните промени. През 2016 г., в изпълнение на поетите ангажименти към инициативата Пакт на кметовете – за приемане на общ подход за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тези промени, Столична община разработва Стратегия за адаптация към климатичните промени. През 2019 г. е приет план за адаптация към климатичните промени.

Новият план има за цел да служи като референтен документ, определящ рамка за действия за адаптиране към изменението на климата (АИК) и приоритетни направления, като идентифицира и потвърждава необходимостта от действия за адаптиране към климата, както за цялата икономика, така и на ниво сектори, като същевременно подчертава и последиците от липсата на действие. През 2019 и 2020 се разработва План за действие за устойчива енергия и климат, който би следвало да концентрира усилията за намаляване на парниковите газове за всички части от икономиката.

В резултат на тези планове и имплементацията на мерките, заложи в тях, следва да се работи по стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката на СО, най-вече в енергийния и транспортния сектор, както и превенция и смекчаване рисковете от изменението на климата и уязвимостта на икономическите сектори (селско стопанство, горско стопанство, биологично разнообразие и екосистеми, води, енергетика, транспорт, градска среда, здравеопазване, туризъм и управление на риска от бедствия, считано за междусекторна тема). Основно предизвикателство и приоритет следва да са междусекторни взаимоотношения по отношение на възможностите, както и рискове и уязвимости от изменението на климата.

На тази база трябва да се разработят хоризонтални политики за всички сектори и да се предприемат съответните синхронизирани действия.

Времетраене: 2 години

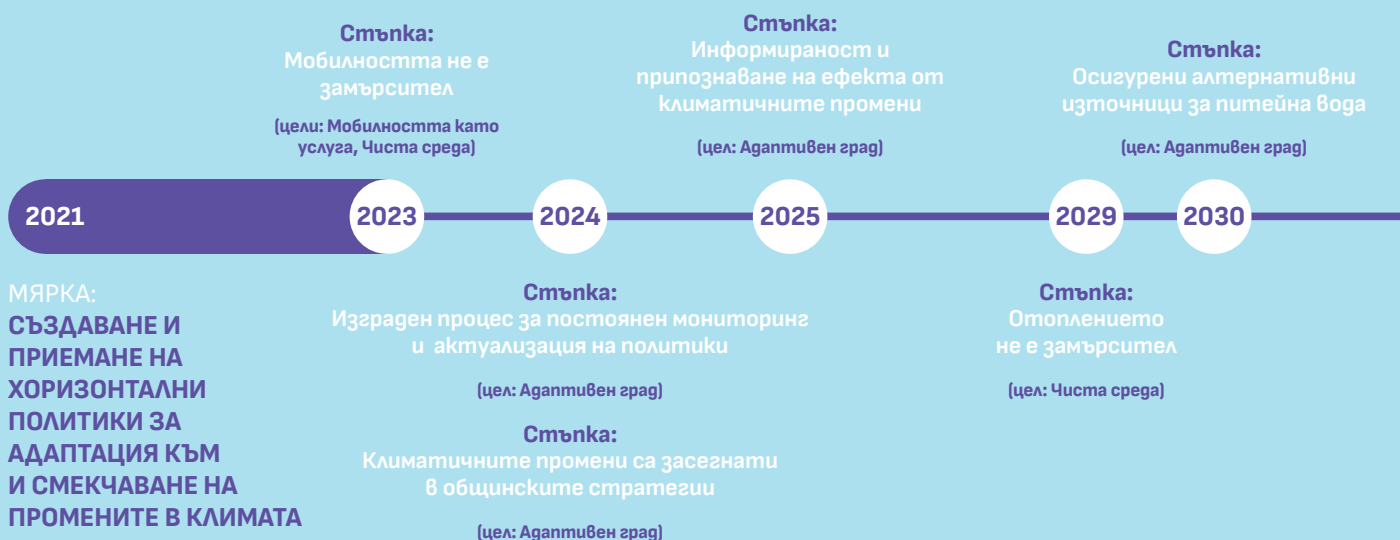
Период: 2021 – 2023

Честота: на всеки 3 години

Действия:

- Да се оценят възможностите за справяне с климатичните рискове в цялата икономика
- Да се оценят възможностите за смекчаване на климатичните промени, намаляване на парникови газове
- Да се подобри капацитетът за прилагане и междусекторната координация при смекчаване и адаптиране към изменението на климата
- Да се разработят хоризонтални, съгласувани и взаимосвързани секторни политики

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЖИВА СРЕДА

В следващите десетилетия София се превръща в една от най-зелените столици в Европа, а природата е станала интегрална част от градската среда. Доброто икономическо развитие върви успоредно със запазването и увеличаването на зелените пространства. Градските паркове са увеличили значително площта си, уличното озеленяване е непрекъснато, покривите и фасадите на много сгради са покрити с растителност, междублоковите пространства са поддържани, с много дървета, които осигуряват благоприятен микроклимат.

Всички дървета и зелени площи са инвентаризирани. Осъществява се мониторинг на състоянието на растителността, на базата на който тя се поддържа в добро състояние.

Реките са включени в живота на града, а техните корита са в естествен вид. Изградените зелени клинове около реките осъществяват връзката между градските паркове и крайградските планини за хора и животни. Зелените клинове привличат гражданите и се използват активно за спорт, отдих и културни прояви.

Защитените територии са с по-голяма площ, възстановени са естествените хабитати и видове. В резултат на това дивата природа се прелива плавно в града. Градското земеделие е развито равномерно на територията на общината.

Неизпълнението на тази цел би довела до недостатъчно зелени площи за увеличаващото се население. Влошаването на естествените хабитати и намаляването на дивите видове би нарушило функционирането на редица екосистеми, важни за града. Неизграждането на зелените клинове би намалило ефективността на мерките за подобряване на качеството на въздуха и микроклимата като цяло.

Свързани документи:

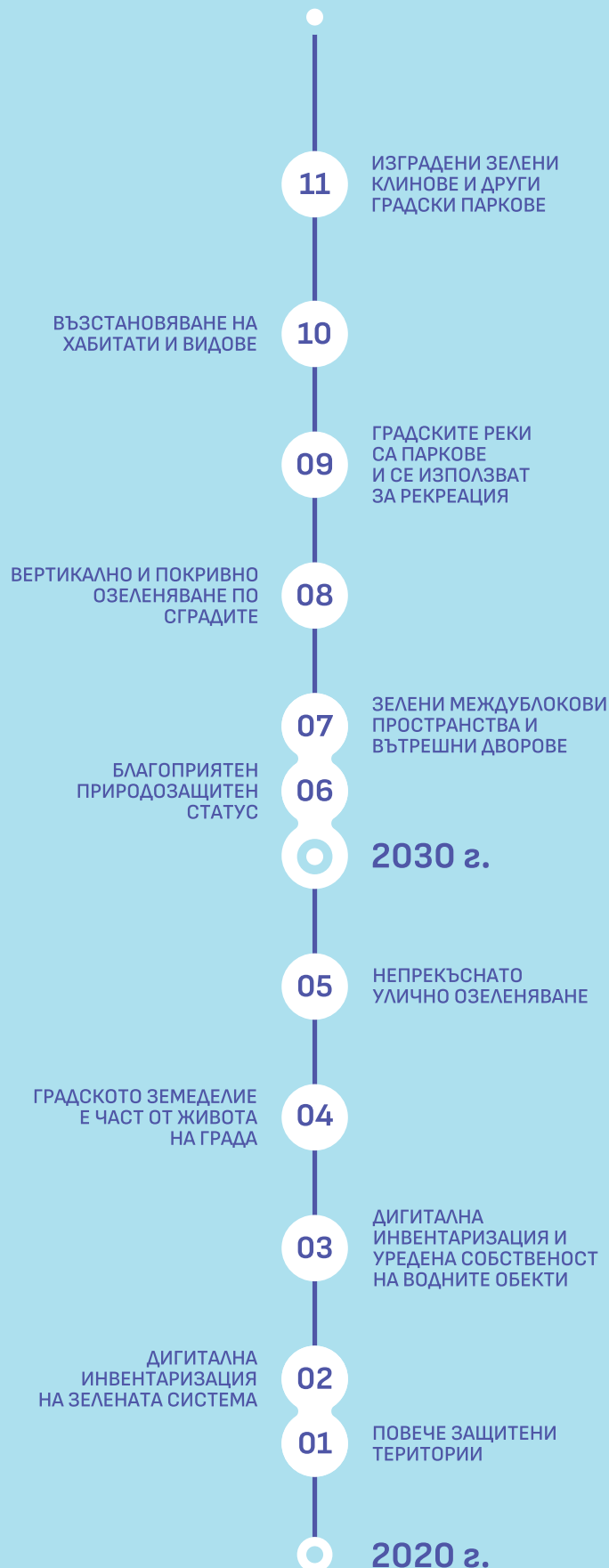
Осигуряване на здравословен начин на живот и стимулиране на благосъстоянието за всички във всички възрасти (цел 3 от целите за устойчиво развитие на ООН)

Трансформиране на градовете и населените места в приобщаващи, безопасни, стабилни и устойчиви центрове (цел 11 от целите за устойчиво развитие на ООН)

Предприемане на неотложни действия за борба с изменението на климата и неговото въздействие (цел 13 от целите за устойчиво развитие на ООН)

ЖИВА СРЕДА

2040 г.

За постигането на дългосрочната цел ЖИВА СРЕДА Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ, ПОДДРЪЖКА И ОПАЗВАНЕ НА ЕСТЕСТВЕНИТЕ КОРИТА НА РЕКИТЕ ЗА ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ПРЕДОСТАВЯНИТЕ ОТ ТЯХ ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ

Реките в естествения им вид осигуряват редица екосистемни услуги – поддържане на въздуха чист, подобряване пропускливостта на почвата, по-добро оттичане на водата, намаляване ефекта на топлинния остров и др. Поддържането на зелените и сините площи би осигурило на града по-привлекателен облик и би спомогнало за запазване на богатото биологично разнообразие на територията на Столична община. Коритата на реките, минаващи през територията на общината, са трансформирани в канали, които не водят до изпълнение на естествените им функции освен осигуряване на сигурност при обилни валежи и снеговалежи. Неусвояването на тези ценни зелени ресурси води до намаляване на рекреационната ефективност на зелената система и понижено качество на живот.

От съществено значение е начинът на поддържане на речните корита – както поради необходимостта от осигуряване на тяхната проходимост и чистота, така също и поради различните функции, които могат да изпълняват, особено на територията на града. Възстановяването на естествения вид на речните корита би могло да доведе до възстановяването на изпълнение на функции на коридори, осигуряващи непрекъснатостта на зелената и синята системи и свързаността с природата извън градската среда, като отвеждат чист въздух от планините към центъра на града, осигуряват прохладата през горещите периоди и, от друга страна, имат възможност да поемат големи количества валежи. Също така представляват хабитати и убежища за различни видове животни.

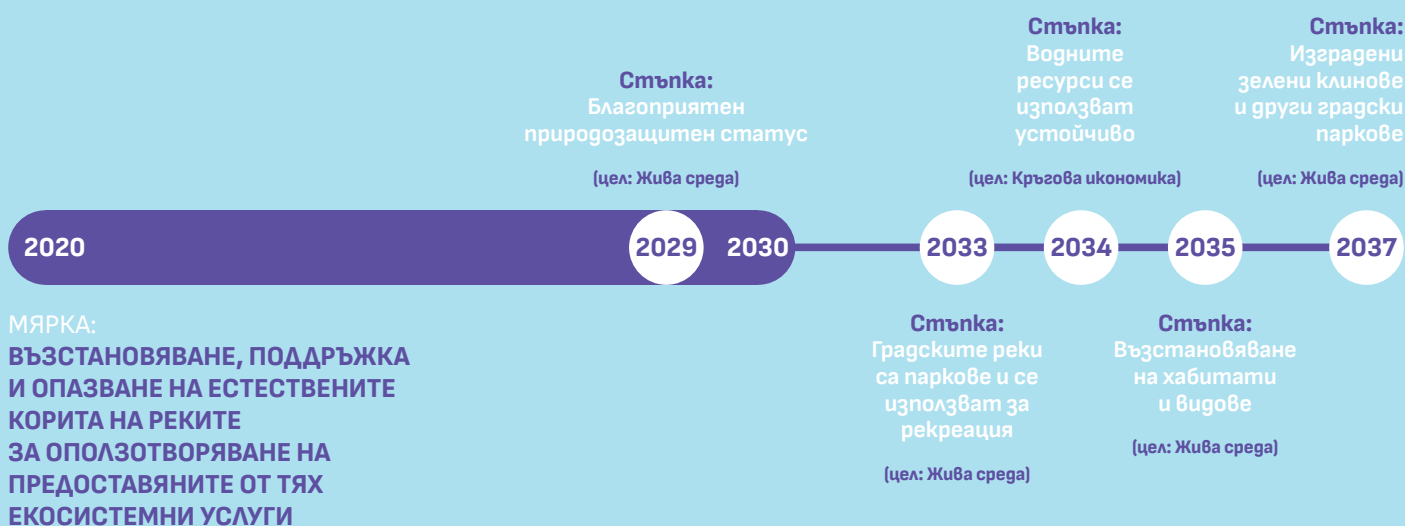
Изпълнението на целта ще доведе до устойчивото управление на територията чрез задоволяване на обществените потребности от отдих, подобряване на микроклимата и туристическата привлекателност на града и увеличаване на процента зелени територии.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 - 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ НА ЗОНИ ЗА ОТДИХ КРАЙ КОРИТАТА НА РЕКИТЕ

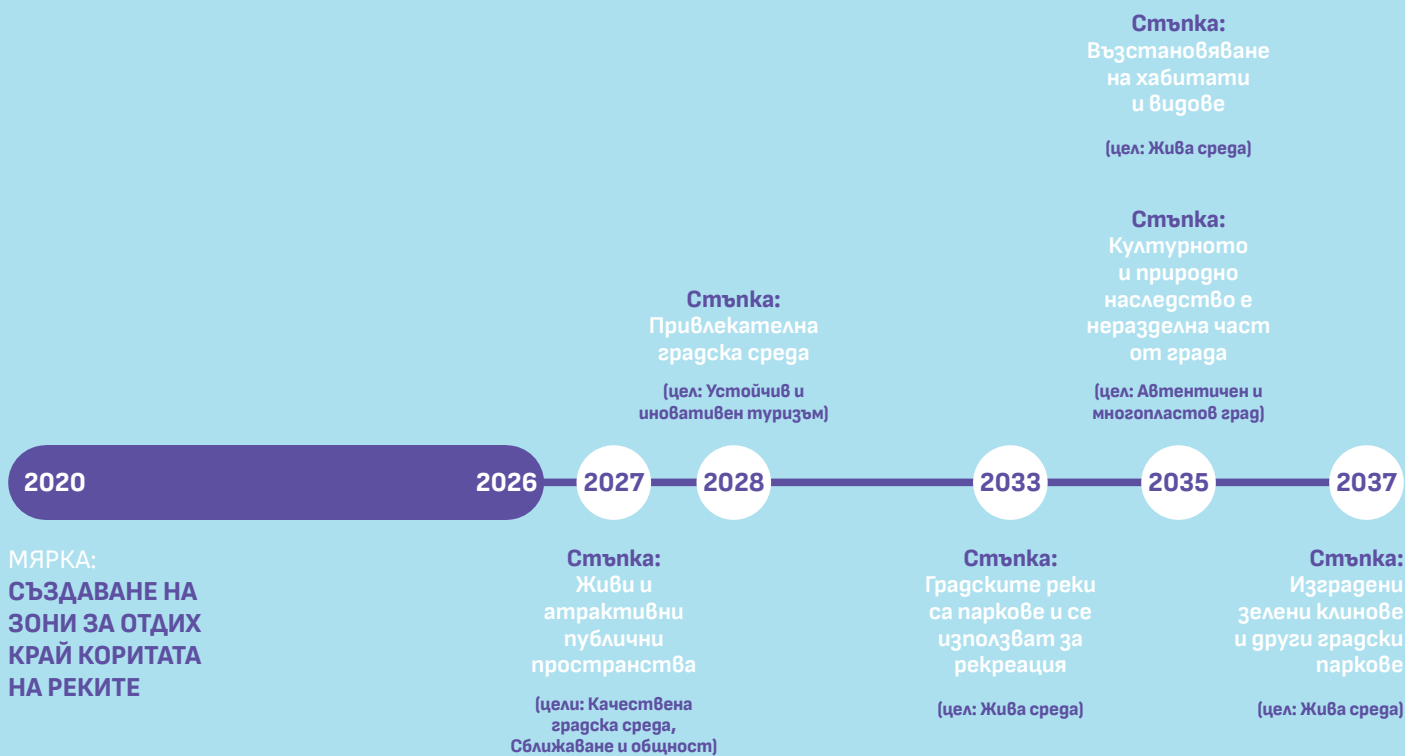
Изграждане и поддържане на паркове покрай реките, които да предоставят културните екосистемни услуги за отдих и рекреация, наред с регулиращите, като например регулация на микроклимата, в това число топлинни вълни и циркулация и провеждане на чист и свеж въздух, превенция на риска от наводнения и дргуи. Култивиране на зелени площи, включително чрез обработване и естетизиране на заобикалящата околна среда с цел социална интеграция на речните корита в градската среда. Оформяне на велоалеи, пешеходни зони, кътове за отдих.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ НА ВЛАЖНИ ЗОНИ И ПРИЛЕЖАЩА СПОРТНА, ОБРАЗОВАТЕЛНА, КУЛТУРНА И НАУЧНА ИНФРАСТРУКТУРА

Горещите зони за биоразнообразието в общината са няколко типа – влажни зони, гори и паркове. Те играят роля на екологични коридори за биоразнообразието, свързващи защитените територии и зони една с друга, което е жизненоважно за дългосрочното опазване на природата в общината. Тъй като често попадат извън защитените територии и зони, тези места не са обект на мониторинг, проучвания и опазване. Подобни влажни зони могат да бъдат създадени като част от рекреацията на речните корита и да бъдат едновременно полезни както за жителите на общината, така и за ценното биоразнообразие.

Препоръчително е да се проучи възможността за подобно възстановяване или изграждане на влажни зони, които биха могли да се съчетаят със спортна, образователна, културна и научна инфраструктура, което би повлияло благоприятно както на биоразнообразието, така и на благосъстоянието на населението и качеството на живот в града. Необходимо е да се създаде публично достъпна, интерактивна дежурна карта на зоните, която да се използва за мониторинг на тяхното функциониране и състояние.

Времетраене: 6 години

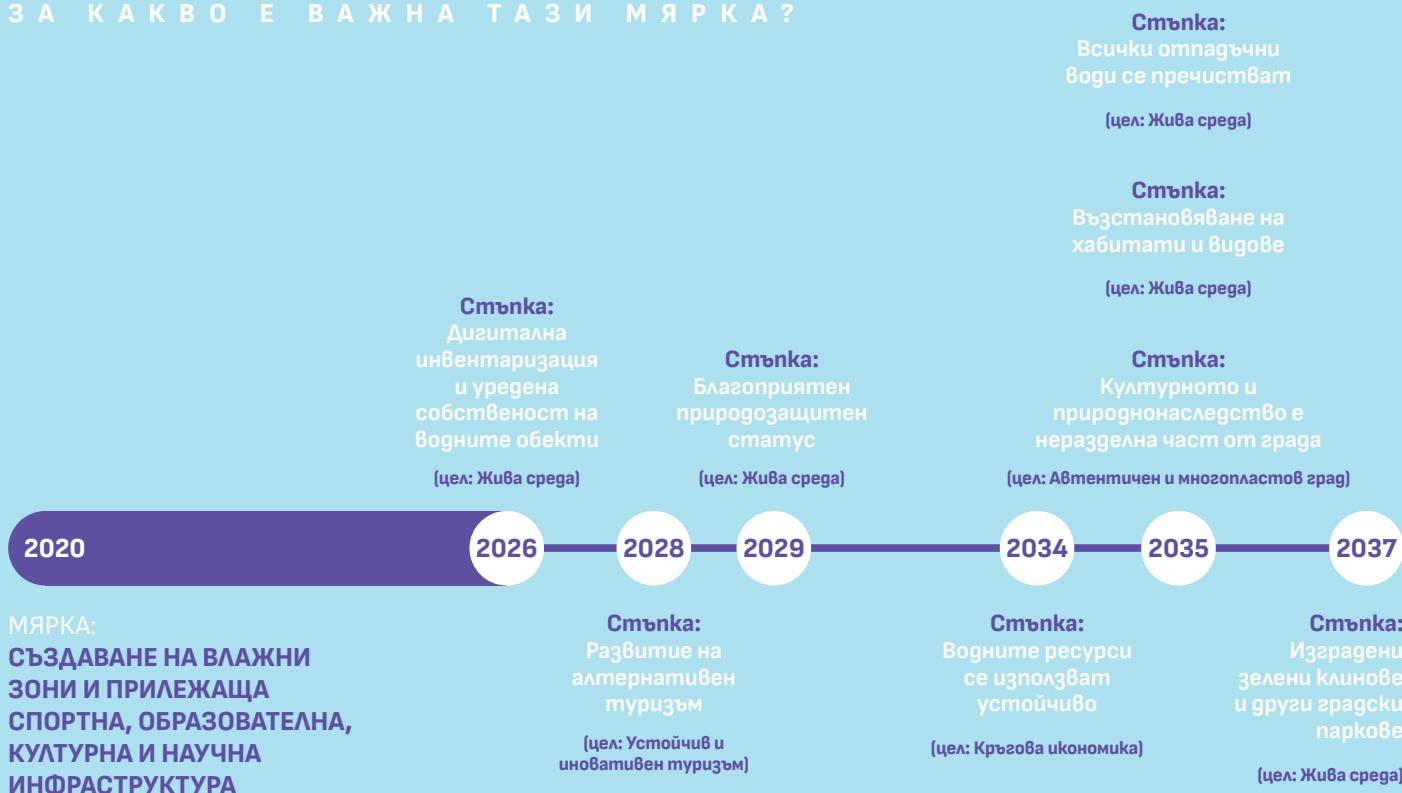
Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

Действия:

- Изследване за най-подходящи места за обособяване на влажни зони
- Съчетаване на плана за обособяване на зоните с План за действие за биоразнообразието
- Обособяване на прилежаща спортна, образователна, културна и научна инфраструктура

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ НА ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗЕЛЕНИ КЛИНОВЕ И ПРИЛАГАНЕТО МУ

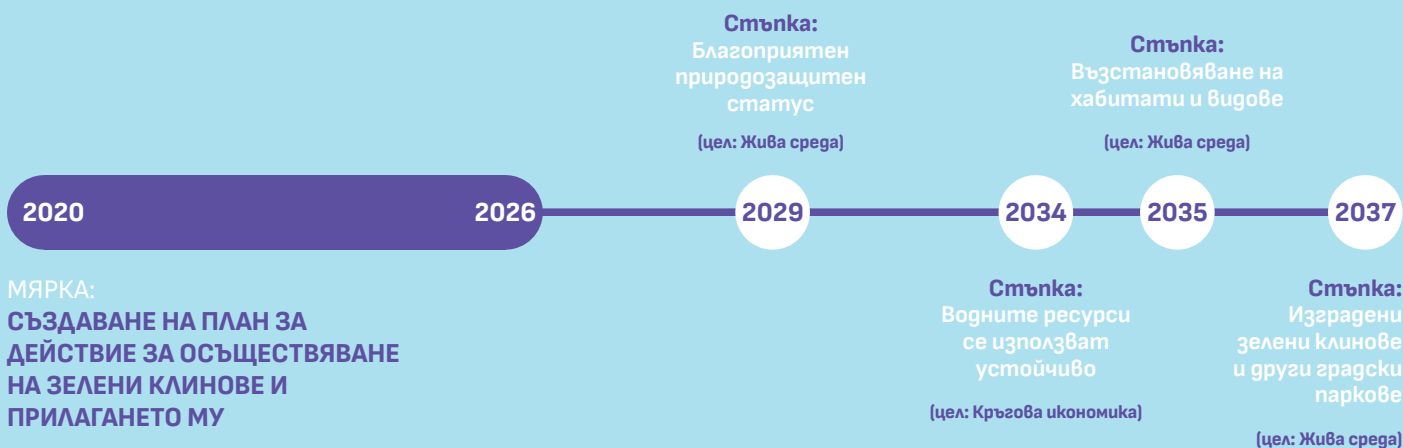
В стъпка 3 от Визия за София беше направено "Проучване на възможностите за реализация на зелените клинове в Столична община". В основата на клинообразната форма на зелените клинове стои мрежа от повърхностни водни тела, които протичат от Витоша през територията на София и се вливат едно в друго. Тази комбинация от зелена система и синя мрежа предполага комплексни възможности както за развитие на тематични дейности, подкрепящи отдиха в градската територия, така и за подобряване на микроклимата и хигиенните условия в населеното място. Възможностите за запазване и развитие на описаните територии са оформени в два основни сценария. Необходимо е създаването на план за действие за осъществяване на зелени клинове спрямо разработените в стъпка 3 сценарии и прилагането му. Необходимо е Столична община да разшири набора от инструменти, с които работи по придобиване на терени за зелени клинове. Това неминуемо включва използването на иновативни финансови инструменти.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 - 2026

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИЗЧИСТВАНЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ СЪС СОБСТВЕНОСТТА НА ЗЕМЯТА НА ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Установен е проблем с локализацията (границите) и собствеността на водните обекти в Столична община и най-вече за незастроените терени северно и южно на Околовръстното между Сухогол, Бояна, Драгалевци и Симеоново. За цели участъци от реки няма отредени поземлени имоти по кадастрална карта, ако има имоти, то собствеността не е публична държавна или публична общинска и начинът на трайно ползване не е за водни течения. В немалко случаи коритата на реките не са там, където би трябвало да са в кадастралната карта (КК), общия устройствен план (ОУП) или подробния устройствен план (ПУП). Има голямо несъответствие и липса на връзка между КК, ОУП и ПУП, изразяващо се в това, че за една река и прилежащата територия (по Закона за водите) и в трите плана реката не е еднозначно определена като граница и функция като такава. Изготвени са регистри с проблемните имоти и е направен юридически анализ. Необходимо е да се разшири обхватът на изследването на проблема за цялата територия на Столична община и да се приоритизират териториите за най-спешна интервенция.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- Проучване на проблема в цялата територия на СО
- Предприемане на мерки, препоръчани в правния анализ, за последователно и поетапно разрешаване на проблема

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Дигитална
инвентаризация
и уредена
собственост на
водните обекти
(цел: Жива среда)

2020

2025

2026

2037

МЯРКА:

**СЪЗДАВАНЕ НА ВЛАЖНИ
ЗОНИ И ПРИЛЕЖАЩА
СПОРТНА, ОБРАЗОВАТЕЛНА,
КУЛТУРНА И НАУЧНА
ИНФРАСТРУКТУРА**

Стъпка:
Изградени
зелени клинове
и други градски
паркове

(цел: Жива среда)

НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НЕЗАКОННИ ЗАУСТВАНИЯ В ГРАДСКИТЕ РЕКИ

По данни, на Софийска вода, представени в РПИП, има установени 150 броя нерегламентирани зауствания. Това са изградени канали, вливащи се в повърхностни водни течения и канализационната мрежа. В рамките на РПИП е направена частична верификация на терен на информацията, представена от Софийска вода. Няма допълнително направено проучване на групи нерегламентирани зауствания или на спорадично изхвърляне на битово-фекални или групи отпадни води в повърхностни водни течения/обекти.

Има несистематични данни и сигнали от граждани за замърсени води и силни миризми наголу по теченията на реките, в чиито горни течения има изградени квартали без канализация. В кварталите без изградена канализационна мрежа и близост до повърхностни водни обекти може да се очаква най-голям брой нерегламентирани зауствания в повърхностни водни обекти. Предполага се, че строителни разрешителни там са издавани на базата на плановете за изгребни ями или локални пречиствателни станции. Проблем възниква от невъзможността да се провери и мониторингова използването им. Столична община трябва да положи постоянни усилия за установяване и картиране на незаконни зауствания, както и тяхното бързо премахване.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: годишно

Действия:

- Да се направи проучване и анализ на проблема с нерегламентирани зауствания
- Да се провеждат проверки на терен за съществуващи нерегламентирани зауствания и пробовземане/ мониторинг на качеството на водите наголу по течението при установени нерегламентирани зауствания
- Разработване на план за действие в зависимост от установените резултати, включително контрол при експлоатация и мониторинг на качеството на водите, прилагане на механизма замърсителят плаща с цел намаляване на нерегламентираните зауствания

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Качествата на средата се контролират ефективно
(цел: Качествена градска среда)

Стъпка:
Градските реки са паркове и се използват за рекреация
(цел: Жива среда)

ИЗСЛЕДВАНЕ НЕОБХОДИМОСТТА И ПОЛЗИТЕ ОТ УВЕЛИЧАВАНЕ НА ПЛОЩТА НА ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

Столична община има богато биологично разнообразие и в границите ѝ са разположени важни защитени територии и зони. Площта на защитените зони в общината е 16 603 ха, което се равнява на 12% от общата площ. Всички зони са одобрени от Министерски съвет, но само 3 от тях имат заповеди за обявяване. Четирите зони по Директивата за местообитанията все още са без заповеди, с което статутът им не е напълно изяснен. Извън защитените територии и зони има и други с ключово значение за биоразнообразието (влажни зони, гори, паркове, карриери, реки и некорижирани корита, езера), чието опазване е от първостепенна важност.

Защитените територии са обекти на опазване по националното законодателство. В Столична община попадат 14 такива – 2 резервата, 1 природен парк, 8 защитени местности и 2 природни забележителности. Защитените зони по Директивата за местообитанията са 4, като в тях се опазват общо 58 природни местообитания и 119 вида бозайници, земноводни, влечуги, безгръбначни, риби и растения. В Столична община има и 3 защитени зони по Директивата на птиците, в които се опазват общо 172 вида диви птици.

Има потенциал за увеличение на площите на защитените територии и зони, особено в местата от значение за биоразнообразието, където е установена висока концентрация на видове. Установяването на този потенциал и анализ на ползите и ефектите е важна задача за Столична община в дългосрочен план, предвид ползите от екосистемните услуги за качеството на живот и предстоящото им включване в счетоводните отчети на национално ниво.

Времетраене: 3 години

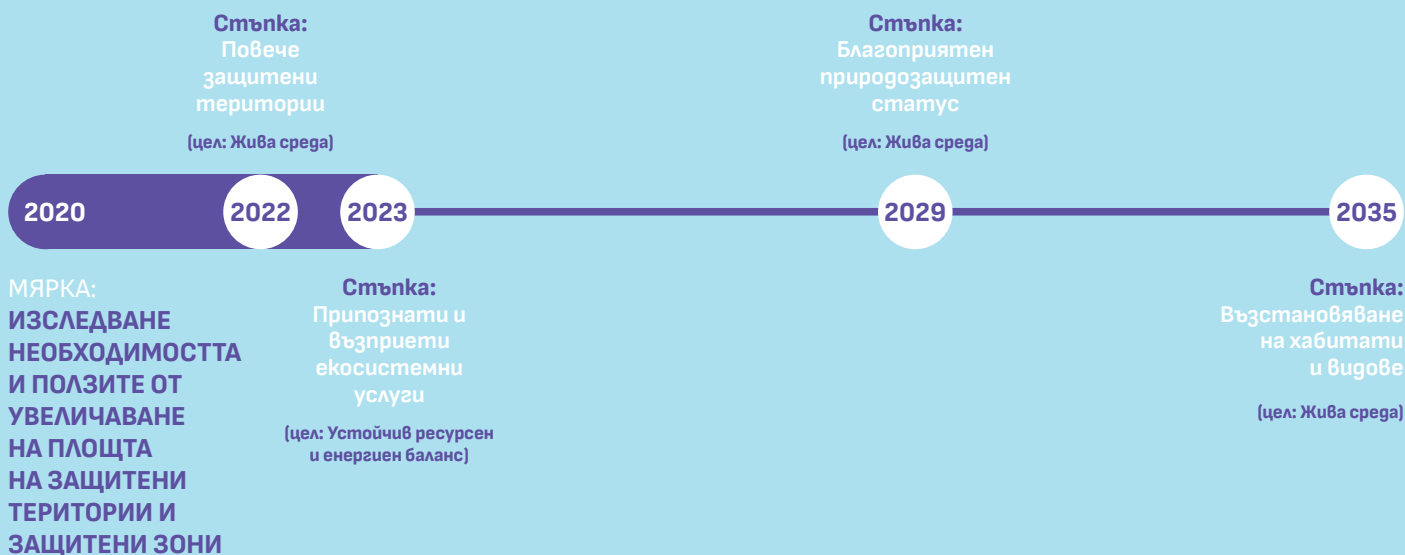
Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

Действия:

- Изследване на потенциала за увеличаване на защитените зони и територии в СО, установяване на територии с концентрации на приоритетни видове и местообитания, групи консервационно значими видове, представителни екосистеми и гр. важни природни обекти
- Анализ на ползите и ефектите от увеличаване на площта на защитените територии

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Значимостта на биологичното разнообразие се изразява в редица аспекти – от запазване на природата в общината и зеления облик, до поддържане на чистотата на въздуха, подобряване на микроклимата, намаляване шума, подобряване на почвената пропускливост и като цяло – поддържане на редица екосистемни услуги. Законната защита на биологичното разнообразие в общината е осигурена посредством националното законодателство. Отчита се обаче липсата на общински план за действие за биологичното разнообразие, в разрез с добрите практики в Европейския съюз и примера на други европейски столици и градове. Такъв един план би поставил акцент на дългосрочното устойчиво опазване на биологичното разнообразие като важен ресурс на Столична община.

Изготвянето на план за действие за опазване на биологичното разнообразие би поставило началото на системно изследване на биоразнообразието, създаване и поддържане на подходяща база данни, което от своя страна ще позволи определяне на правилните усилия по опазване и управление на биологичното разнообразие на територията на общината. Подобен план следва да интегрира в себе си мерки по мониторинг на райони и видове, приоритетни за опазване.

Времетраене: 2 години

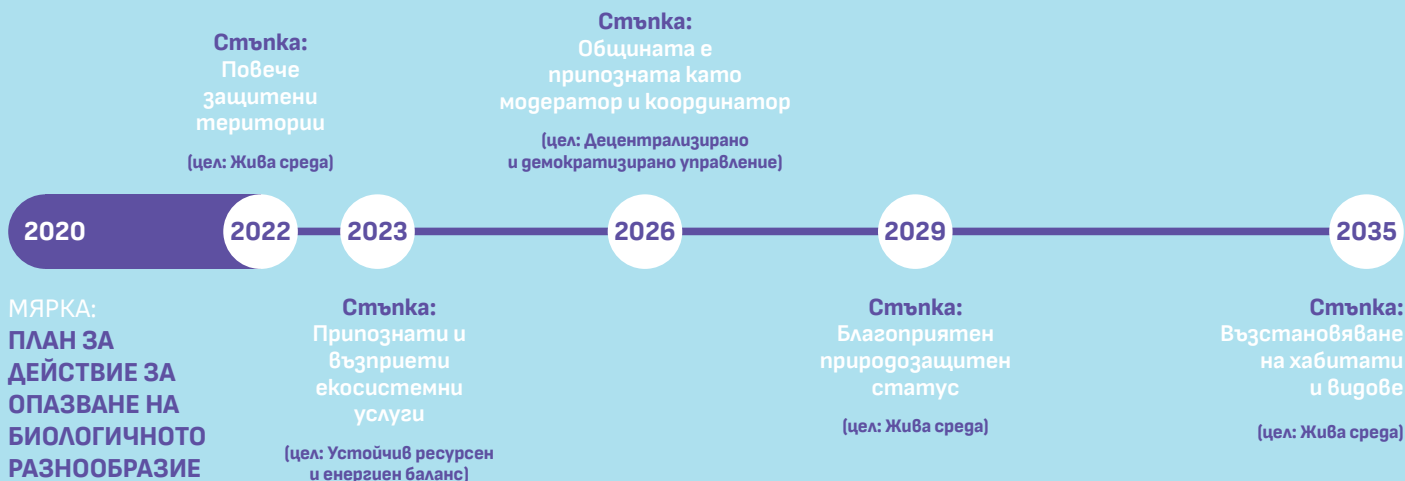
Период: 2020 – 2022

Честота: на всеки пет години

Действия:

- Пилотно проучване на биоразнообразието, картиране и оценка за установяване на съществуващото състояние
- Изготвяне и приемане на план за действие за опазване на биологичното разнообразие
- Осъществяване на партньорства, инициативи и проекти за опазване на биологичното разнообразие. Подобни дейности биха могли да включват залесяване, маркиране на биотопни дървета, поставяне на хранилки, поставяне на изкуствени убежища за видове и др.
- Изграждане на платформа за синхронизация и експертна оценка на инициативи, партньорства и проекти за опазване на биоразнообразието, в които да се включи като партньор или инициатор Столична община

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

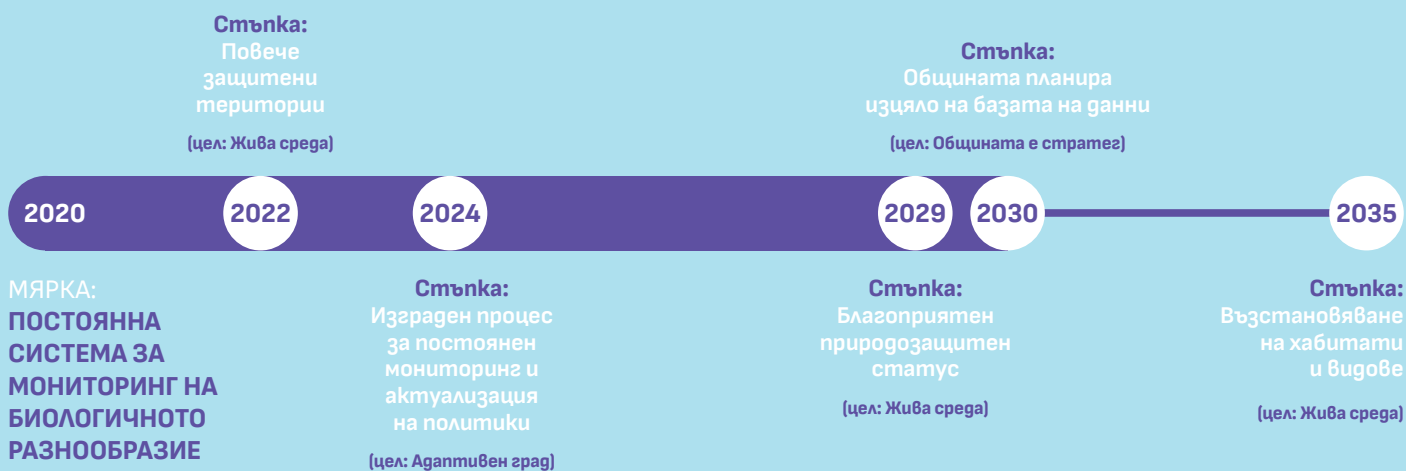

ПОСТОЯННА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Непрекъснатият мониторинг е от съществено значение за разбирането на динамиката на биологичните общности в отговор на урбанизацията и за осигуряване на насоки в планирането на ландшафта за запазване на градското биоразнообразие. Методиките за мониторинг на различни групи животни са разработени и приети към Националната система за мониторинг на биоразнообразието. Нужно е обаче тестването им в градски условия и тяхното адаптиране за целите, поради големите разлики между природните местообитания и градската среда. Като част от мониторинга на биоразнообразието следва да се обърне внимание на проучване и картиране на биотопни дървета, които предоставят условия за живот на други организми – има хралупа, в която има пчелен кошер, живеят прилепи и т.н. От съществено значение е данните да бъдат систематизирани и публично достъпни.

Времетраене: 10 години
Период: 2020 – 2030
Честота: на три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

КАРТИРАНЕ И УСТАНОВЯВАНЕ НА ЧИСЛЕНОСТ НА ВИДОВЕ, ОБИТАВАЩИ СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ОПАЗВАНЕ

След реализацията на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради през 2015 г. се стига до масово унищожаване на защитени видове у нас. Това се случва поради факта, че не се отчита наличието на защитени видове, обитаващи пукнатини, фузи, отдушници или други кухини в сградите, предвидени за саниране. Най-засегнати са бързолетите и прилепите, чиито колонии достигат от десетки до стотици индивиди в една единствена сграда.

Мярката има за цел да въведе Столична община като активен участник в решението на гореизложения проблем и да имплементира използването на вътрешни механизми за регламентиране и контрол на дейностите по саниране. След предварително обследване и картиране на колонии и потенциалните им убежища трябва да бъдат предписани мерки за тяхното съхранение, както и строителните/саниращите дейности да бъдат съобразени с периодите на размножаване и зимуване на видовете в съответната сграда.

Времетраене: 2 години

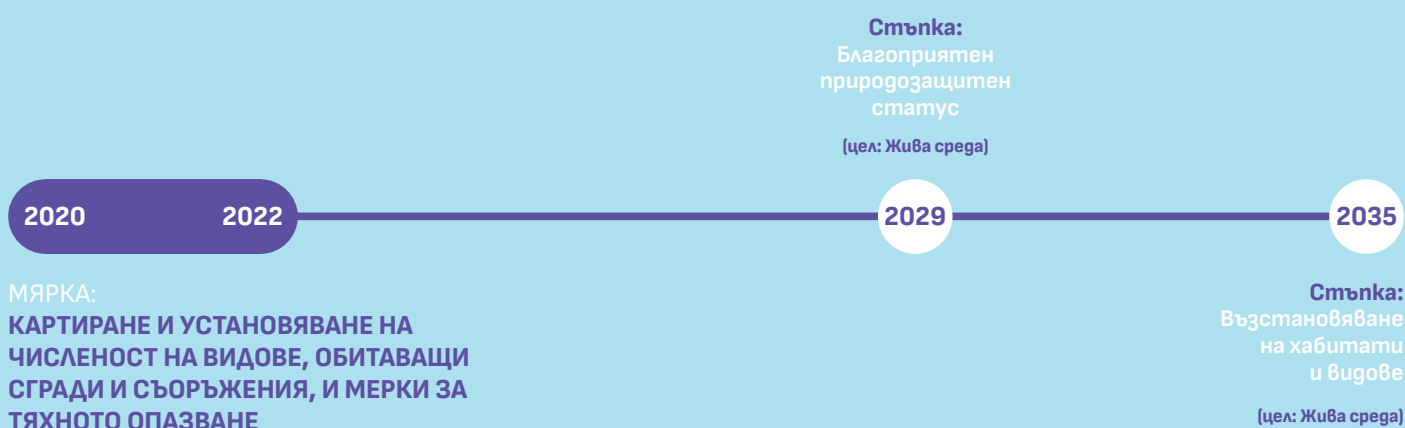
Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Въвеждане на изискване за съобразяване на строителните дейности с периодите на размножаване и зимуване на целевите видове
- Провеждане на системни проучвания на биоразнообразието преди започване на дейности по реконструкция, строителство, саниране и други

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИНФОРМАЦИОННО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ КАМПАНИИ ЗА ЗНАЧЕНИЕТО НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ ЗА РАЗЛИЧНИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Значимостта на биологичното разнообразие, освен поради важността на запазване на природата в общината и зеления облик, се изразява и в поддържането на чистотата на въздуха, подобряване на микроклимата в противовес на почвеното запечатване вследствие на урбанизацията, намаляване на шума, подобряване на почвената пропускливост, или обобщено – принос към поддържане на редица екосистемни услуги, осигурявани по „невидим“ начин от естествената среда. Институциите, местните власти и собствениците на жилища могат да окажат голямо въздействие върху опазването на биоразнообразието, стига да им бъде предоставена по достъпен начин информация за важността и услугите, които растенията и животните ни предоставят. Провеждането на информационно-образователни кампании трябва да бъде насочено към различни целеви групи, като например служители на общината, граждани, строителни предприемачи и други.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОУЧВАНЕ И КАРТИРАНЕ НА ИНВАЗИВНИТЕ ВИДОВЕ И ОЦЕНКА НА ВЛИЯНИЕТО ИМ ВЪРХУ ЕСТЕСТВЕНИТЕ ЕКОСИСТЕМИ

Инвазивните видове представляват сериозна заплаха за биологичното разнообразие по цял свят, тъй като се установяват и разпространяват с бързи темпове и биха могли да заличат редица ценни местни видове. През 2008 г. Европейската комисия публикува съобщението „Към стратегия на ЕС за борбата с инвазивните видове“. На международно ниво е съгласувано, че проблемът изисква тристепенен подход: предотвратяване, ликвидиране и ограничаване на инвазивните видове. Борбата с инвазивните видове и възстановяването на нанесените от тях екологични и икономически щети се оценява на над 10 млрд. евро в ЕС, имайки предвид, че много гържави членки едва сега започват изчисления на подобен тип разходи. Към момента липсват систематични изследвания за инвазивните видове на територията на Столична община и тяхното въздействие. Необходимо е то да се отчита при ландшафтното проектиране и управлението на зелената система. Инвазивните видове (както растения, така и животни) следва да бъдат проучени и картирани на територията на общината и да бъде направена оценка на влиянието им върху естествените екосистеми.

Времетраене: 3 години

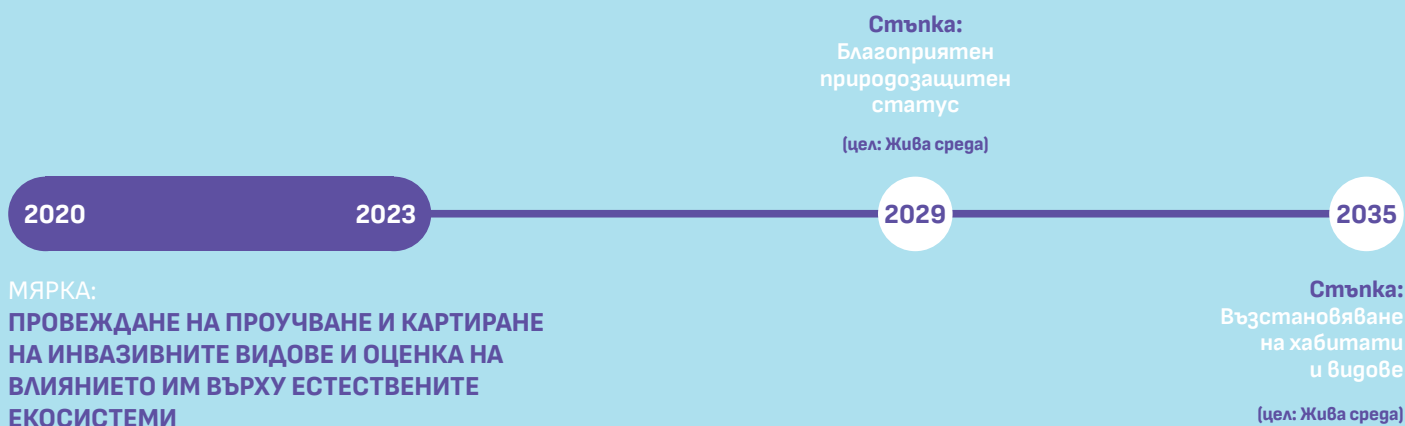
Период: 2020 – 2023

Честота: на три години

Действия:

- Провеждане на проучване върху инвазивните видове на територията на Столична община
- Изготвяне на карта на инвазивните видове и систематичната ѝ поддръжка
- Оценка на влиянието на съответните видове върху естествените екосистеми
- Отчитане на изследването при ландшафтното планиране и управлението на зелената система

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЛИЯНИЕТО НА ЛОВА И БРАКОНИЕРСКИТЕ ПРАКТИКИ ВЪРХУ ПРИРОДАТА И ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА

Информацията за ловните видове (без риби) в Столична община се събира редовно, на годишна база, от ловно-рибарски дружества и ловно стопанство Витошко по време на ловните таксации. Таксациите се провеждат синхронизирано и по утвърдена методика и указания от Изпълнителната агенция по горите. От ловните видове според Закона за лова и опазване на дивеча в Столична община се срещат 32 вида, което е 70% от общо 46 вида обект на лов за страната. Актуална тема, свързана с лова, е използването на оловни сачми. Европейската агенция по химични вещества обсъжда със заинтересованите страни забраната им във влажните зони.

Нуждата от налагане на ограничения за използване на оловни сачми е обвързана с огромните загуби, които ключови видове от биоразнообразието търпят. Лебеди, гъски, орли и много други поглъщат сачмите, които се депонират в природата от отстрела, оловото атакува храносмилателната им система и причинява смърт. Предизвикателство пред Столична община е заемането на ясна позиция по проблема и участие при обсъждането му, включително и въвеждането на вътрешни за територията на общината регламенти за употребата на оловни сачми. За целта обаче е нужно да бъде проведено изследване на влиянието на лова (включително използването на оловни сачми) и браконьерските практики върху природата и здравето на хората.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Благоприятен
природозащитен
статус
(цел: Жива среда)

2020 2021

2029

МЯРКА:

**ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЛИЯНИЕТО НА ЛОВА
И БРАКОНИЕРСКИТЕ ПРАКТИКИ ВЪРХУ
ПРИРОДАТА И ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА**

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАТЕРИАЛИТЕ НА ФАСАДИТЕ С ЦЕЛ ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА СМЪРТНОСТТА НА ПТИЦИТЕ

Явлението на сблъсъци на птици с остъклени фасади на сгради се среща често във всички големи градове. Изразява се особено по време на размножителния период и по време на миграция. Когато видят отражението си в стъклата, повечето птици стават териториални и в опит да нападнат „натрапника“ се блъскат в стъклата и често това води до смъртта им. По време на миграция проблем е объркването на отражението на дърво в стъклата с истинско такова, което води до голям брой сблъсъци. Съществуват мерки за превенция и е необходимо да бъдат имплементирани на територията на Столична община с цел намаляване смъртността на птиците. Подобни практики са поставяне на стикери и различни висящи предмети по стъклата, с което те стават по-лесно видими за птиците; използване на стъкла с ултравиолетово отражение (което е видимо за птиците) и съобразяване на разположението на сградите и растителността около тях, за да не се намали отражението. Необходимо е и да се направи проучване за оценка на загубите на биоразнообразие на територията на Столична община вследствие на разглеждания проблем, както и ангажиране на населението чрез информационна кампания.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: еднократно

Действия:

- Въвеждане и прилагане на нормативни изисквания
- Извършване на проучване за оценка на загубите на биоразнообразие вследствие на сблъсъци с фасади
- Провеждане на информационна кампания за ангажиране на населението

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Благоприятен
природозащитен
статус
(цел: Жива среда)

2020

2024

2029

МЯРКА:

**ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАТЕРИАЛИТЕ НА ФАСАДИТЕ
С ЦЕЛ ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА
СМЪРТНОСТТА НА ПТИЦИТЕ**

КОНТРОЛ НАД БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ ЖИВОТНИ

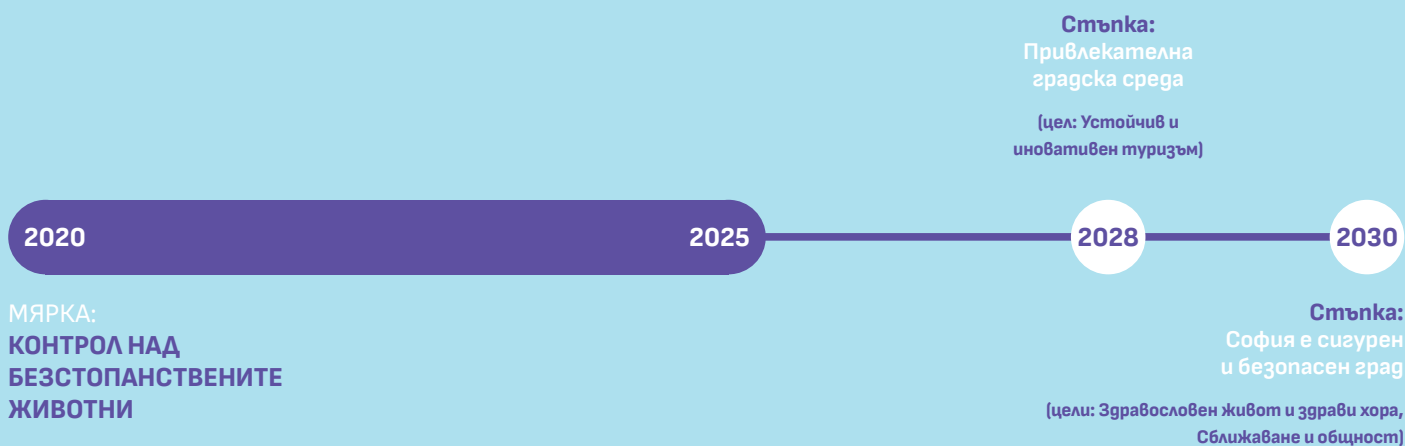
Безстопанствените кучета представляват опасност поради две причини – риск за здравето на хората и загуби на популации дивеч и защитени видове на територията на общината. В периода от 2012–2016 г. е създадено Общинско предприятие „Екоравновесие“, което се занимава със залавяне, кастриране, ваксиниране, обезпаразитяване, маркиране и съответно връщане на безстопанствени кучета по местата, от които са заловени. При случай с кучета, проявяващи агресивно поведение, те биват настанени в общински приюти. Като цяло Столична община демонстрира много добра работа в решаването на проблема с безстопанствените животни и този проблем може да бъде един от напълно решените в следващите няколко години. Необходимо е обаче обновяване на програмата на ОП или разработването на нова такава за бъдещ период, на база на постигнатите резултати и научените уроци от старата.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА ИЗЧЕЗНАЛИ ИЛИ СИЛНО НАМАЛЕЛИ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ

Биологичното разнообразие спомага за поддържането на редица екосистемни услуги, затова опазването му следва да бъде социален ангажимент на общината и всички нас като граждани. В началото на XX век от Природен парк „Витоша“ изчезват рисът, дивата коза и няколко вида птици, между които египетски лешояд, белоглав лешояд, черен лешояд, брадат лешояд и глухар. Тези тенденции изискват особено внимание, а предприемането на мерки по опазването на местообитанията и видовете би поставило акцент на дългосрочното устойчиво опазване в синхрон с добрите практики в Европейския съюз.

На територията на общината, извън защитените територии и зони, има други такива от ключово значение за биоразнообразието. Такива са например естествените влажни зони, сред които има такива, които са застрашени (Германски блатата), критично застрашени (Горнобоянско блато) и изчезнали (торфище Челопечене). Важно местообитание за много видове растения и животни, част от които са редки и застрашени от изчезване, са карьерите в района на общината (до кв. Враждебна, Челопечене и Долни Богров). Всички тези територии, както и много други имат потенциал за възстановяване и спомагане за опазване на редица видове. Мярката е от изключителна важност и съпътства пряко изготвянето и приемането на план за действие за опазване на биологичното разнообразие на територията на общината.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Изготвяне на общински план за действие за биологичното разнообразие
- Изучаване на потенциала на територии и зони извън защитените за спомагане опазването на редица видове
- Приемане на подходящи мерки за възстановяване на целеви видове до устойчиви популации

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Повече
защитени
територии
(цел: Жива среда)

2020

2022

2029

2030

2035

МЯРКА:
**ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ОПАЗВАНЕ
НА ИЗЧЕЗНАЛИ ИЛИ СИЛНО
НАМАЛЕЛИ ПРИРОДНИ
МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ**

Стъпка:
Благоприятен
природозащитен
статус
(цел: Жива среда)

Стъпка:
Възстановяване
на хабитати
и видове
(цел: Жива среда)

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СТАТУТА НА БИОСФЕРЕН РЕЗЕРВАТ БИСТРИШКО БРАНИЩЕ

Обявен е за резерват през 1934 година с постановление на Министерския съвет от 27 октомври 1934 година, когато части от Витоша са обявени за защитена територия. Целта на създаването му е запазване непроменена растителността, която е типична за планината – вековни смърчови гори, храстова растителност и тревни площи. През 1977 г. резерватът влиза в програмата на ЮНЕСКО – „Човек и биосфера“, и е обявен за биосферен резерват.

Към 2016 г. 16-те български биосферни резервата (включително Бистришко бранище) не отговаряха на съвременните изисквания на програмата, тъй като всички принадлежат към категориите с най-строга степен на защита съгласно българското законодателство – Закон за защитените територии: „резерват“ и „поддържан резерват“, и за тях са в сила режими на опазване и ползване, недопускащи осъществяването на дейности, свързани с устойчиво ползване на природни ресурси. През 2017 г. в МОСВ е постъпило писмо от Столична община, с което се изразяват интерес и намерения за съвместяване на биосферния резерват Бистришко бранище със съвременните изисквания на програмата. В тази връзка България поиска отсрочка от 1 година, в рамките на който период да бъдат разработени номинационни формуляри за съвместяване на биосферния резерват Бистришко бранище (Столична община) със съвременните изисквания. В резултат на 29-ата сесия на МАВ ИСС за биосферните резервати Бистришко бранище не е бил оттеглен от световната мрежа и все още продължава да бъде част от нея. Предвид изявено желание от страна на Столична община следва да се оползотвори възможността Бистришко бранище в бъдеще да бъде съвместен със съвременните изисквания на програмата.

Времетраене: 0 години

Период: 2020 – 2020

Честота: еднократно

Действия:

- СО да предприеме необходимите стъпки за оценка на подготвеността на „стария“ биосферен резерват и да бъдат разработени номинационни формуляри за съвместяване на биосферния резерват Бистришко бранище (Столична община) със съвременните изисквания.
- Да се следва пътната карта, представена от МОСВ в ЮНЕСКО, очертаваща рамката за бъдещо развитие на мрежата от биосферни резервати в България и присъединяването им към световната мрежа.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Повече
защитени
територии
(цел: Жива среда)

2020

2022

МЯРКА:
**ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СТАТУТА
НА БИОСФЕРЕН РЕЗЕРВАТ
БИСТРИШКО БРАНИЩЕ**

2029

Стъпка:
Благоприятен
природозащитен
статус
(цел: Жива среда)

2035

Стъпка:
Възстановяване
на хабитати
и видове
(цел: Жива среда)

ПЪЛНА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ И АКТУАЛНА КАРТА НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА

Картотекирането на дълготрайната растителност и зелените площи в градска среда, освен като определено по закон задължение на общините в България, е и изключително важно условие за разумното изграждане и стопанисване на зелената система в градовете ни. Промяната на общинските структури, ангажирани пряко със стопанисването на обектите на зелената система, комбинирано с възможностите, даващи съвременните технологии, налага и дава възможност за по-подробно събиране на информация както за дълготрайната гървесна растителност, така и за зелените площи на столицата.

Разработваната от Дирекция „Зелена система – СО“ и ОП „Софпроект–ОГП“ информационна система за картотекиране на дълготрайната растителност е предвидена така, че да събира определена информация за всяко дърво на територията на СО. Тази информационна система следва да бъде доразвита. Да се разработи мобилно приложение за събиране на теренна информация, което да е удобно и надеждно. Да се обвърже информационната система с информационни системи, обслужващи групи направления в градска среда, касаещи пряко или косвено обектите на зелената система (подземна инфраструктура, транспорт и др.).

Необходимо е въвеждането на съвременни, бързи и евтини методи за попълване на информация в системата – използване на дистанционни методи за индексация на дълготрайната растителност, набиране на данни от граждани и др. Същото се отнася и за картотекирането на зелените площи на столицата. Необходимо е да се изготви актуална класификация на вегетативните площи. Да се дефинират списък с елементи за обследване и структура за събиране на атрибутивна информация към всеки от тях. Липсата на тази информация компрометира силно възможностите за качествено планиране, проектиране, изграждане и стопанисване на обектите на зелената система. Създава условия за неефективно разходване на общинските ресурси и влошава качеството на зелената система в нейната цялост.

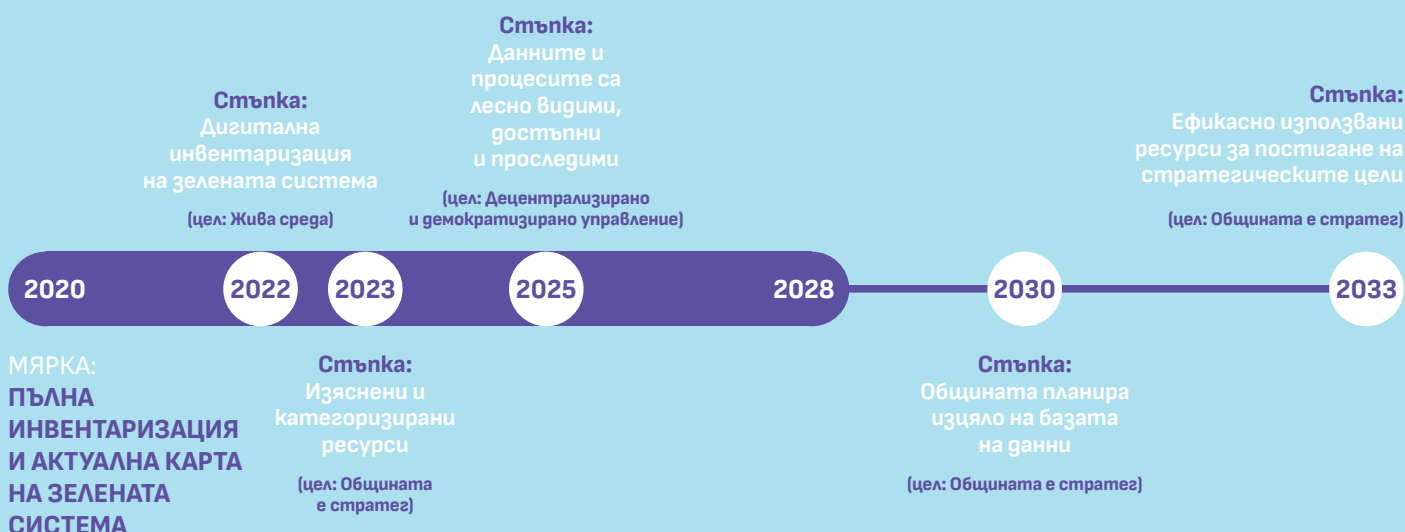
Регистрите на дълготрайната растителност и на зелените площи следва да се обвържат с подаването на информация за съществуващата гървесна растителност (експертните оценки при инвестиционното проектиране), както и с поддръжката на елементите на зелената система. По този начин ще се гарантира висока степен на актуалност на двете информационни системи.

Времетраене: 8 години

Период: 2020 – 2028

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОСТОЯНЕН МОНИТОРИНГ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА

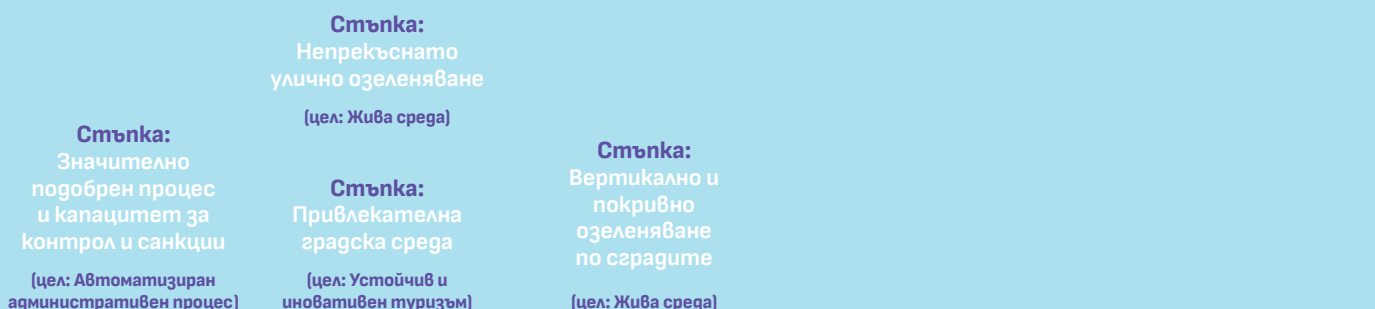
Мярката предполага значително по-чест преглед и оценка на състоянието на общинските зелени площи за широко обществено ползване, с оглед необходимостта от частична или цялостна реконструкция. Това се налага заради факта, че при тези манипулации се обследват здрави видове и такива с влошено здраве. Двете категории изискват различен интервал на преглед и налагат постоянен мониторинг на състоянието на зелената система. Нарастването на дела на инвестиционните намерения и бурното развитие на строителството поставят на изпитание съществуването и запазването на териториите, отредени за озеленяване. Постоянният мониторинг ще позволи също актуализация на информацията за собствеността на зелените клинове на София, актуализация на картата на терените, подходящи за градско земеделие, както и прозрачност в дейностите и разходите за мониторинг и поддръжка на елементите на зелената система

Времетраене: 30 години

Период: 2020 – 2050

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МЯРКА:
ПОСТОЯНЕН
МОНИТОРИНГ
НА СЪСТОЯНИЕТО
НА ЗЕЛЕНАТА
СИСТЕМА

Стъпка:
Градското
земеделие е
част от живота
на града
(цел: Жива среда)

Стъпка:
Зелени междублокови
пространства и
вътрешни дворове
(цел: Жива среда)

Стъпка:
Общината планира изцяло
на базата на данни
(цел: Общината е стратег)

Стъпка:
Публичните пространства са
озеленени качествено
(цел: Качествена градска среда)

ЗАПАЗВАНЕ И ПОСТЕПЕННА ПОДМЯНА НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО УЛИЧНО ОЗЕЛЕНЯВАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА НОВО

В сравнение с други европейски градове, столицата на България се радва на богато озеленяване. Използваният видо-състав е разнообразен. Заслуга за това имат управниците ни още от времето след Освобождението. Посадени са редица декоративни, чуждоземни растителни видове, някои от които изключително устойчиви на условията в градска среда. Зелената система е съвкупност от всички вегетативни площи в града. В това число освен парковете, градините и градинките влизат и уличното озеленяване, буферните зелени площи по периферията и вътрешността на кварталите, междублоковите зелени площи и др. Наличието на всички тези елементи гарантира функционирането на зелената система като единно цяло, обезпечава влиянието ѝ както на макро-, така и на микро-ниво.

Предвид влошените условия в градска среда (обгазяване, запрашаване, по-висока средна температура на въздуха и др.) продължителността на живот на гървесните видове е силно редуцирана в градовете. Понякога тя е с 50% по-ниска, отколкото в естествена среда. Това е особено валидно за уличната гървесна растителност, изложена на най-голям антропогенен стрес. Уличната растителност в София е застаряваща и следва спешно да започне поетапната ѝ подмяна. За целта е особено важно да се използват видове, доказали се през годините като устойчиви на екстремните условия. Други видове гървета, които следва да бъдат избягвани при улично озеленяване (те имат своето място сред други елементи на зелената система), са овошните. Това е така заради повишената нужда от поддръжка както на гърветата, така и на заобикалящата ги среда.

Следва да се направи проучване и анализ, които да резултират в наръчник за устойчива поддръжка, планиране и изграждане на улично озеленяване. Следва да се вземат предвид климатични, инженерни и други фактори, ограничения и конкретните нужди и функциите, които уличното озеленяване следва да изпълни, като поглъщане на прахови частици, шумопоглъщане, да не са с алергизиращ ефект и да са устойчиви видове. В случаите на обективни ограничения за поставяне на подходяща гървесна растителност за улично озеленяване, които да са ясно дефинирани и установени, да се разработят алтернативни и адекватни препоръки за ползване на увивни или други растения с изпълняващи същите функции за прахоулавяне, шумоизолация и със значителен вегетативен обем, без алергизиращ ефект и др.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: на пет години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Дигитална
инвентаризация
на зелената система
(цел: Жива среда)

Стъпка:
Зелени междублокови
пространства и
вътрешни дворове
(цел: Жива среда)

Стъпка:
Възстановяване
на habitati
и видове
(цел: Жива среда)

2020

2022

2028

2030

2031

2032

2035

МЯРКА:
ЗАПАЗВАНЕ И ПОСТЕПЕННА
ПОДМЯНА НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО
УЛИЧНО ОЗЕЛЕНЯВАНЕ И
СЪЗДАВАНЕ НА НОВО

Стъпка:
Непрекъснато
улично озеленяване
(цел: Жива среда)

Стъпка:
Вертикално и покривно
озеленяване по сградите
(цел: Жива среда)

Стъпка:
Привлекателна
градска среда
(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ГРАДСКИ ПАРКОВЕ

Изграждането на нови паркове би довело до развитие на естетична градска среда, трансформирането на столицата като по-привлекателна туристическа дестинация и създаване на по-добри условия за гражданите за рекреационни и спортни дейности. Столична община се характеризира със сравнително богата безгръбначна фауна, съсредоточена в зелените площи. За нейното опазване и стабилност е необходимо запазване и създаване на нови зелени терени, които служат за местообитание на редица видове. Освен това гърветата имат ключова роля за предотвратяване на почвената ерозия и подобряват способностите за инфилтрация на водата, смекчават и регулират въздействията от промените на климата (запас на въглерод в подземната и надземната дървесна биомаса и поглъщане на въглероден диоксид).

София притежава всички необходими дадености, за да бъде богато озеленен и поддържан град, осигуряващ комфорт на своите обитатели. Парковете се превръщат в значими обществени пространства с развлекателен, социален и културен характер, особено през почивните дни, в които динамиката на пешеходния поток се променя. Преосмислянето на териториите и изграждането на нови градски паркове ще създаде предпоставки за ефективна мобилност, просперираща комерсиална дейност, повече социокултурни прояви, обогатени възможности за отдих, по-здравословен и по-безопасен начин на живот.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: еднократно

Действия:

- Изграждане на нови градски паркове на подходящи за това места
- Запазване и създаване на зелени площи на ключови за редица видове места
- Съобразяване на новите паркове с нуждите от предоставяните от тях екосистемни услуги на съответната градска територия

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОДДРЪЖКА НА КАРТА НА ВЪЗМОЖНИ ТЕРЕНИ ЗА ГРАДСКО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Освен междублокови пространства, подходящи терени за осъществяване на подобна дейност се явяват територии, предвидени по Общия устройствен план за изграждане на зелена система, подходящи покриви на индустриални сгради, молове, жилищни блокове. Към настоящия момент в резултат от сътрудничеството на „Визия за София“ с граждански инициативи за развитие на градско земеделие в София, ОП Софпроект – Общ градоустройствен план разработва карта, показваща терени в София, които са подходящи за градско земеделие. Целта на мярката е актуализация на изготвената карта след взимане предвид неточностите в изходните материали, актуални данни за състоянието на почвите и т.н.

Времетраене: 10 години

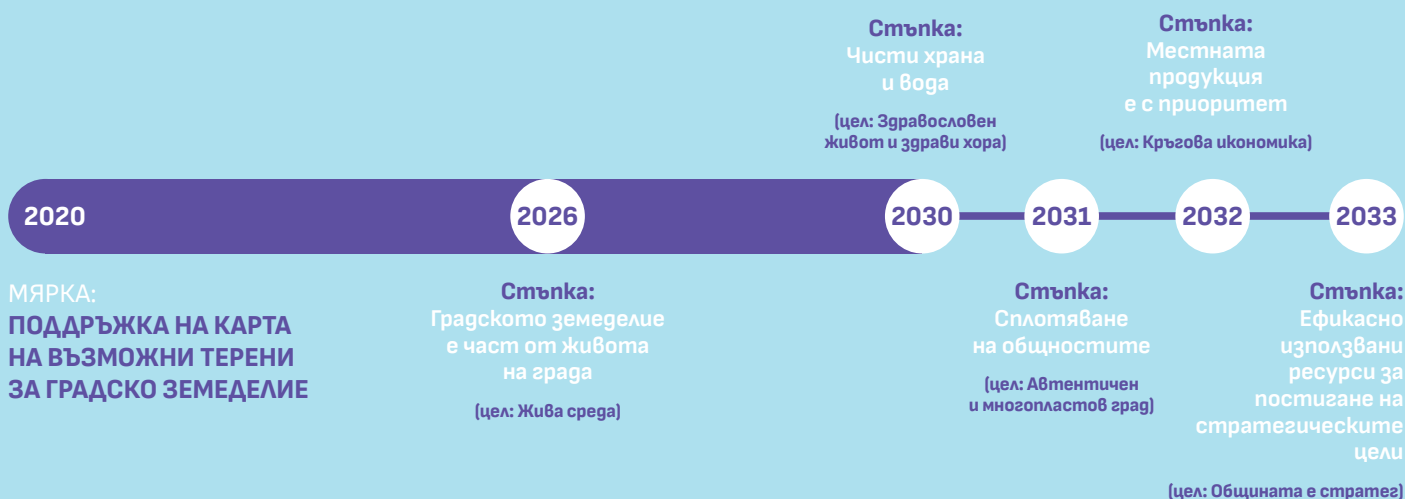
Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Годишна актуализация на картата на терените, подходящи за градско земеделие
- Осигуряване на експертен опит в Столична община за прилагане на градското земеделие
- Отчитане на актуалното състояние на почвите

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СТИМУЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРАДСКОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Със своя специфичен характер градското земеделие допринася за повишаване качеството на живот, устойчивото градско развитие и овладяване на предизвикателствата, свързани с нарастващата степен на урбанизация. То подпомага изграждането и утвърждаването на гражданско общество, възпитава екологични ценности у хора на всички възрасти и е начин за евтино и устойчиво облагородяване и оползотворяване на запустели градски пространства. Физическата активност и прекият контакт със земята водят до борба със стреса и отдалечаване от шумното и забързано ежедневие в града.

За да бъде практикувано успешно, градското земеделие трябва да бъде интегрирано в нормативната база на Столична община с ясни технически стандарти и критерии за контрол. Следва да бъде въведена активна политика за определяне на терени и стимули за насърчаване на развитието на междублокови пространства, като и на споделени градини за градско земеделие и тяхното подпомагане. Трябва да бъдат създадени финансови механизми за финансиране на нужната начална инфраструктура за създаването на съответните споделени градини и активното включване на граждански организации, групи и активни граждани в диалог за създаването на политиките за градското земеделие на територията на общината, включително и да бъдат предприети някои изменения на действащи законодателни разпоредби, касаещи консумацията на продукцията, произведена от градските градини. Трябва да бъде осигурен институционален опит и експертиза в Столична община по прилагането на градското земеделие, като за целта могат да бъдат използвани примери за добри практики от други държави.

Времетраене: 6 години

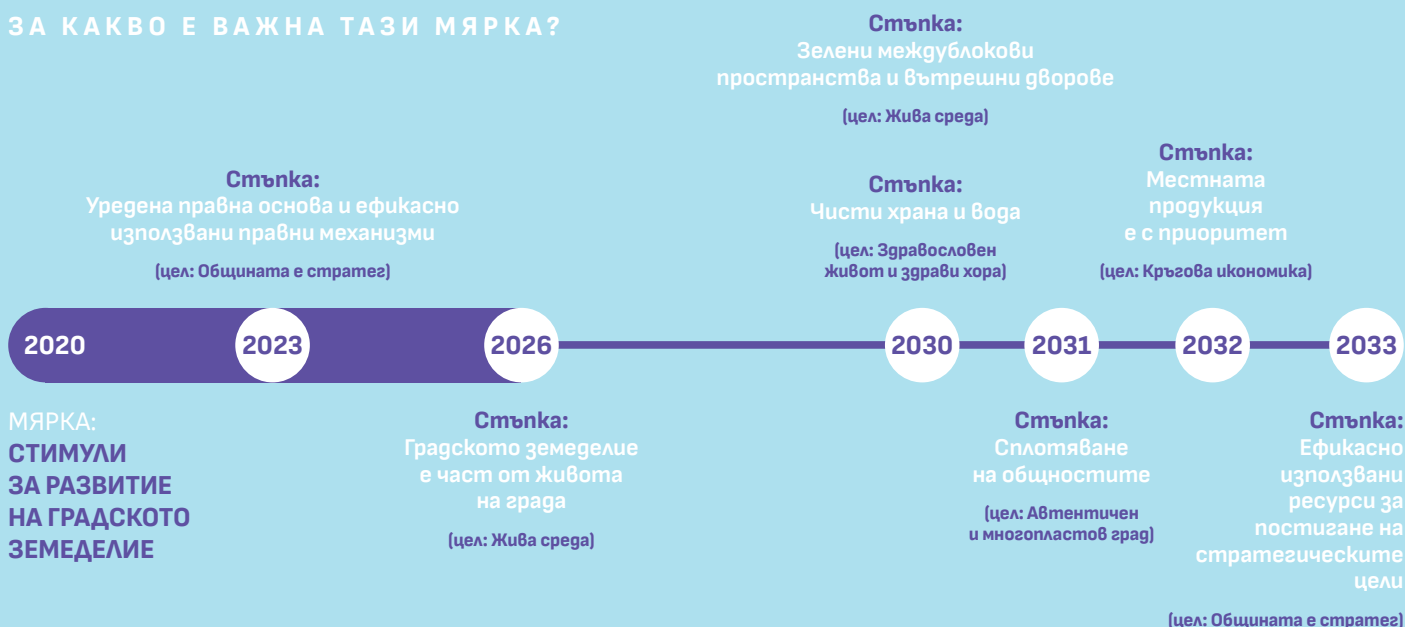
Период: 2020 – 2026

Честота: еднократно

Действия:

- Дефиниране на “градско земеделие” в нормативната база на СО и актуализация на законодателната рамка, касаеща производството и консумацията на продукцията от градски градини (следва да се разреши консумацията и да се регламентира производството за некомерсиална цел)
- Изграждане на механизъм за фасилитиране, подпомагане и стимулиране на обществени инициативи, свързани с градското земеделие (подпомагане достъпа до вода, при необходимост, улесняване на достъпа до терени и др.)
- Създаване на финансови механизми за финансиране на инфраструктура нужна за дейностите на градското земеделие, когато тя е част от стратегиите и програмите на Столична община в различни направления – образование, социални дейности, управление на отпадъците; спорт и младежки дейности. Разходите следва да бъдат най-вече за изграждане на огради и основна инфраструктура (поставяне на барака за съхранение на инструменти, настилки за пътеки, съдове за вода, компостери)
- Активен диалог с граждански организации, групи и активни граждани

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МЯРКА:
**СТИМУЛИ
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ГРАДСКОТО
ЗЕМЕДЕЛИЕ**

ИЗИСКВАНЕ ЗА ОЗЕЛЕНЯВАНЕ НА ПОКРИВИ НА НОВИ СГРАДИ, КАКТО И СТИМУЛИ ПРИ СЪЩЕСТВУВАЩИ СГРАДИ

Зелените покриви намаляват ефекта от изменението на климата, енергийните нужди за охлаждане или отопление, оттока на дъждовни води и до определена степен намалява отрицателните въздействия от почвеното запечатване. То би спомогнало за намаляване количествата дъждовни води, попадащи в канализацията и съответно облекчаване на градските пречиствателни станции за отпадни води. Разходите за изграждането на такъв тип покриви са сравними с конвенционалните такива, като оказват и положително въздействие върху замърсяването на въздуха с фини прахови частици.

Въвеждането на изискване за озеленяване на покриви на нови сгради, както и стимули за съществуващи такива чрез общински нормативен акт, е важен елемент за устойчивото развитие на градската среда и зелената система в град с нарастваща урбанизация, какъвто е София.

Времетраене: 2 години

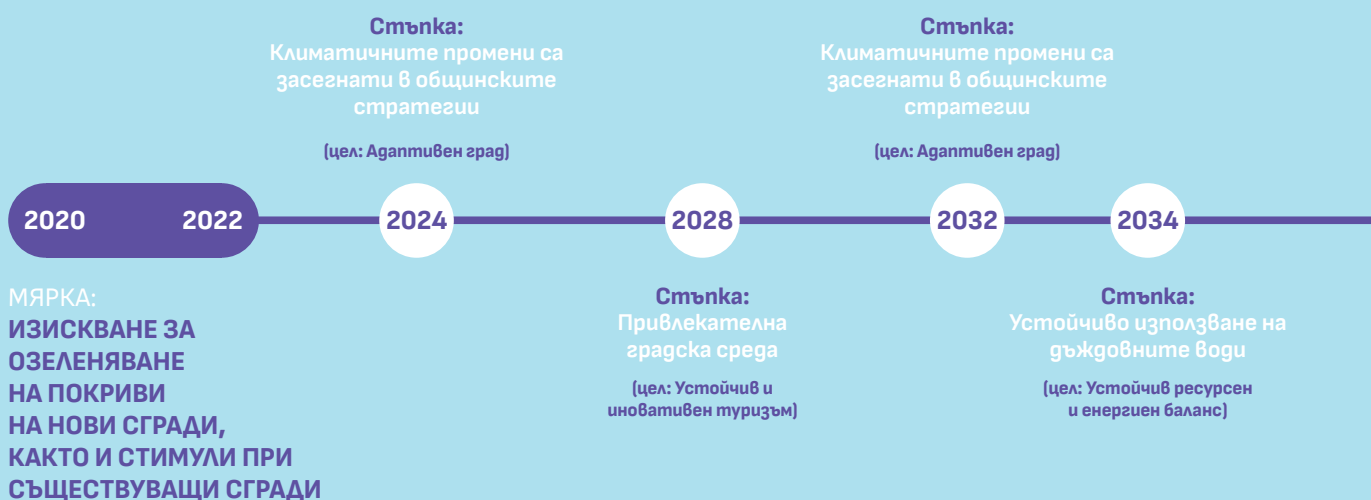
Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Приемане на нормативен акт за задължително изграждане на зелени покриви за нови сгради
- Въвеждане на стимули за съществуващи сгради
- Контрол на поддръжката

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

НАСЪРЧАВАНЕ НА ПРИРОДОСЪОБРАЗНО ПОВЕДЕНИЕ В ПЛАНИНИТЕ

Екосистемите са крехки и взаимосвързани и поддържането на равновесието във всяка от тях е ключово както за поддържането на градската екосистема, част от която сме и хората като вид, така и за осигуряване на редица ползи, каквито са рекреацията, спортните и образователните дейности сред природата, чистият въздух, толкова значими за здравето и качеството на живот. Фактор за важността от кампании за природосъобразно поведение е констатираното често посещение на жителите на столицата на Витоша – само около 3.3% от жителите на столицата никога не са ходили там, докато 21.3% ходят най-малко един път месечно (по данни от Стъпка 2 на Визия за София).

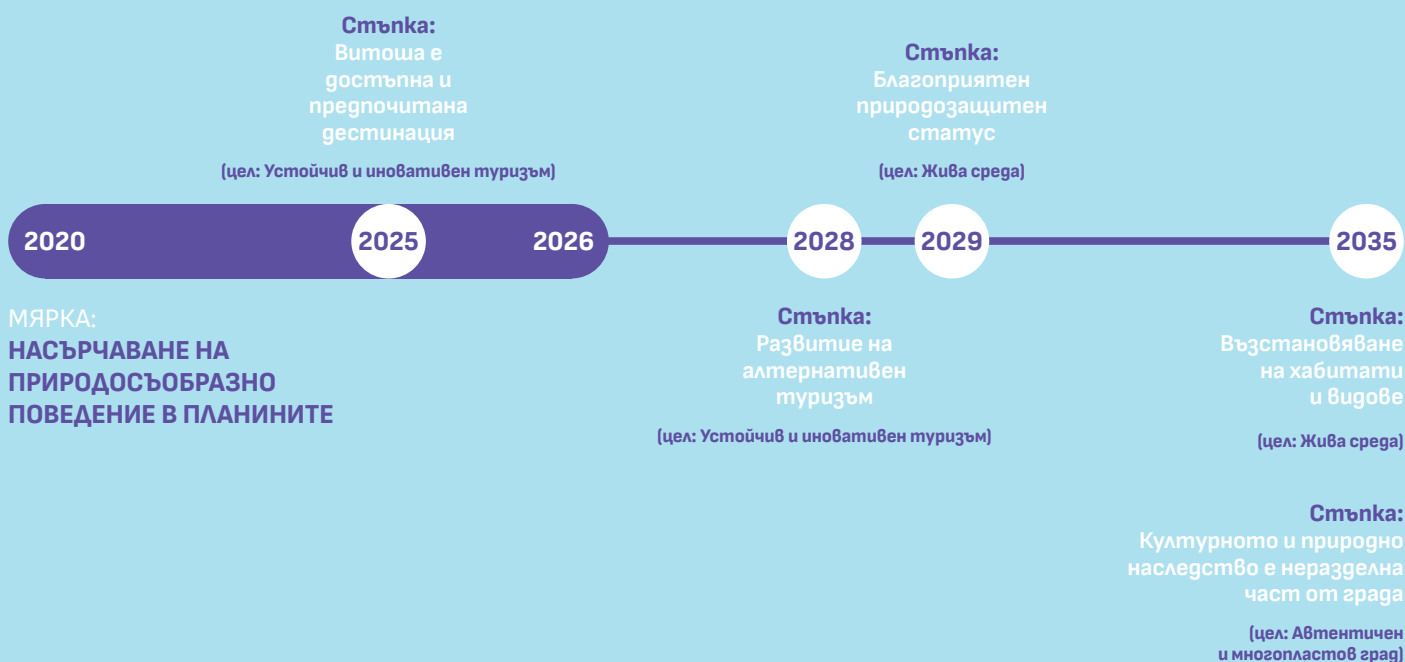
Нужни са действия по включване на дивата природа в Столична община в живота на столичани чрез информационно-образователни кампании за насърчаване на природосъобразното поведение в планините. Важно е да бъде предоставена достатъчна информация относно природата, разнообразието от видове и защитените територии. Подобна кампания би следвало да включва информация за местните видове и минималното им безпокойство, тъй като много от местните животни не са свикнали с човека, съблюдаване на правото на дивата природа на неприкосновеност, избягването на замърсяване на природата и паленето на огън в нерегламентирани за това зони и възпитаване на гържание, съобразено и с другите посетители на планините.

Времетраене: 6 години

Период: 2020 – 2026

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МЯРКА:
НАСЪРЧАВАНЕ НА
ПРИРОДОСЪОБРАЗНО
ПОВЕДЕНИЕ В ПЛАНИНИТЕ

СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ГОРСКИ МАСИВИ В ОКОЛОГРАДСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Горите осигуряват редица важни екосистемни услуги, от голямо значение за качеството на живот на територията на общината. Те имат ключова роля за предотвратяване на почвената ерозия и подобряват способностите за инфилтрация на водата, смекчават и регулират въздействията от промените на климата (запас на въглерод в подземната и надземната дървесна биомаса и поглъщане на въглероден диоксид). Нематериалните ползи от горските екосистеми са свързани с редица културни, социални и туристически услуги, обекти на духовна и религиозна идентичност. Горите играят важна роля на екологични коридори за биоразнообразието, свързващи защитените територии и зони една с друга, което е жизненоважно за дългосрочното опазване на природата в общината.

Тъй като част от горите попадат извън защитените територии и зони, тези места не са обект на мониторинг, проучвания и опазване. Залесяването и създаването на нови горски масиви на територията на земеделски и неземеделски земи би следвало да е един от приоритетите на общината, по-конкретно на Общинското предприятие "Управление на общински земи и гори". Едни от най-важните критерии за оценка на потенциала на територии за подобен тип залесяване са местоположението на териториите на места с ниска лесистост, класифицирана територия с висок или среден риск от ерозия, местоположение в съседство или на място по Натура 2000. Важно е използваните за залесяване дървесни видове да бъдат местни, а в случаите на Натура 2000 да са видове подходящи за приоритетните видове обект на опазване.

Времетраене: 15 години

Период: 2020 – 2035

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на нови горски масиви в околградски територии
- Използване приоритетно на местни видове за залесяване
- Въведен механизъм за мониторинг на горите извън защитени територии и зони

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПЛАН ЗА УСТОЙЧИВО ПОДДЪРЖАНЕ НА ЗЕЛЕНИТЕ ПЛОЩИ

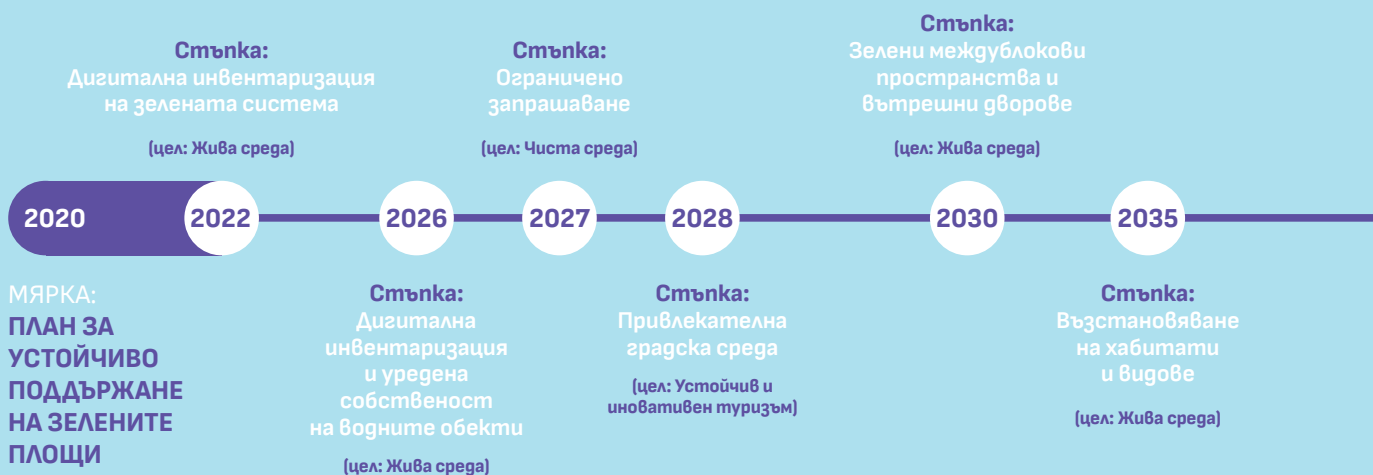
Поддръжката на зелените площи следва да се планира и изпълнява по възможно най-устойчив начин, с минимален екологичен отпечатък. Това, от една страна, ще доведе до това да не се компрометират и влошават екосистемните услуги, предоставяни от тези площи, а от друга, дейностите да бъдат възможно най-ресурсоефективни. Разработване на план за максимално екологосъобразни и устойчиви практики и механизми за поддържане на зелената система ще Обновяване на превозните средства с нисковъглеродни такива. Използване на водни ресурси на място от дъждовни или подпочвени води там, където това е приложимо. Адаптиране и регулиране на осветлението с цел намаляване светлинния ефект както върху здравето на хората, така и върху биоразнообразието, превенция уплътняване на почвите, съхранение на хумусния почвен слой, оползотворяване на биомаса и др.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

УВЕЛИЧАВАНЕ НА БЮДЖЕТА И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА „ЗЕЛЕНА СОФИЯ“

Програмата „Зелена София“ е насочена към финансиране на проекти за развитие и опазване на зелената система на София, с доброволен труд от етажни собственици и юридически лица с нестопанска цел. Подобна инициатива е изключително полезна за устойчивото развитие на градските територии, тъй като води до подобряване състоянието на зелените площи и парковото обзавеждане, осигурява условия за активно гражданско включване в благоустрояването и поддръжката на зелените площи, насърчава развитието на местните инициативи и доброволчество, което само по себе си води до повишаване качеството на живот, контактите между хората и гражданската активност.

Към момента допустимият максимален размер на разходите, за които може да се кандидатства за финансиране, са 3000 лв. за етажни собственици и 5000 лв. за юридически лица. Всички поръчки за закупуване на материали и оборудване по програмата се провеждат от Столична община и се предоставят безвъзмездно на одобрените кандидати. Подобна инициатива следва да има по-голям бюджет и постоянно нарастваща популярност сред жителите на Столична община, тъй като води до устойчиво развитие на зелената система в града, като същевременно възпитава екологична отговорност у хората и спомага за развитие на обществените ценности.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: на всеки три години

Действия:

- Осигуряване на по-голям бюджет за програмата
- Провеждане на популяризационни кампании

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЗАДЪЛЖИТЕЛНО СЪГЛАСУВАНЕ И КОНТРОЛ НА МЕРКИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА

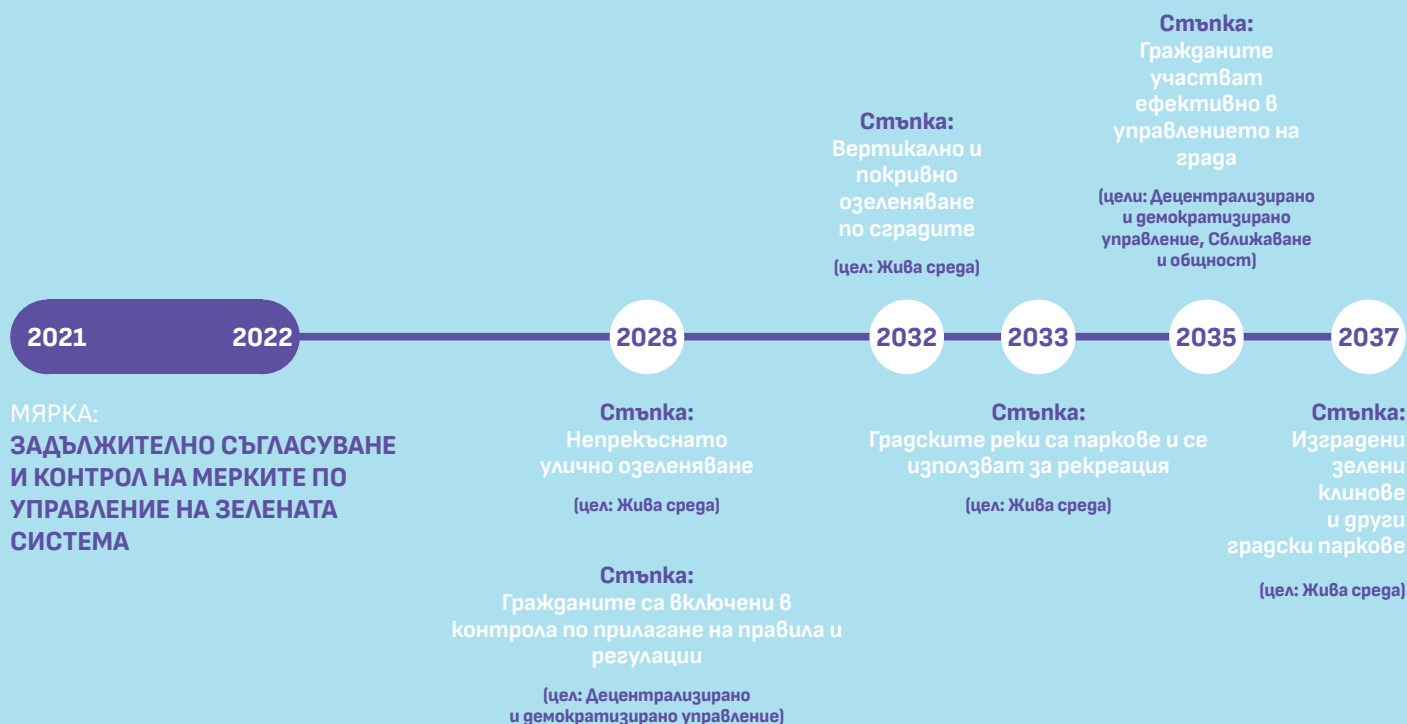
Увеличаването на броя жители на Столична община се отразява на процента зелени площи от градската територия и на площта им на човек от населението. Липсват актуални данни за публичните пространства, стопанисвани от дирекция „Зелена система“ – местоположение, тип компонента на зелената система, площ, дейности по поддържане и благоустрояване, изразходвани средства през годините. За устойчивото развитие на общината е важно прозрачното управление на града и включването на научните среди, НПО и гражданите чрез допитвания и съгласуване на редица от административните решения в общината, особено тези, свързани със зелените площи, които имат голяма стойност за качеството на живот, рекреация, спорт и културни събития. Създаването на специално звено за задължително съгласуване и контрол на мерките по управление на зелената система на Столична община, включващо представители на научните среди, гражданите и гражданските организации, е пример за поставяне на добро начало на ефективна администрация и услуги и прозрачно управление на града, съобразено с научно обосновани най-добри практики и обществените настроения. Такова звено трябва да разработи и съгласува и обновен наръчник за поддръжка на зелената система – начини и периоди за резитба, косене торене, аериране и т.н.

Времетраене: 1 години

Период: 2021 – 2022

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОДБОР НА ПОДХОДЯЩИ БИОЛОГИЧНИ ВИДОВЕ ЗА РЕИНТРОДУКЦИЯ В КОНКРЕТНИ РЕКИ СПРЯМО ПОСТИГНАТОТО СЪСТОЯНИЕ

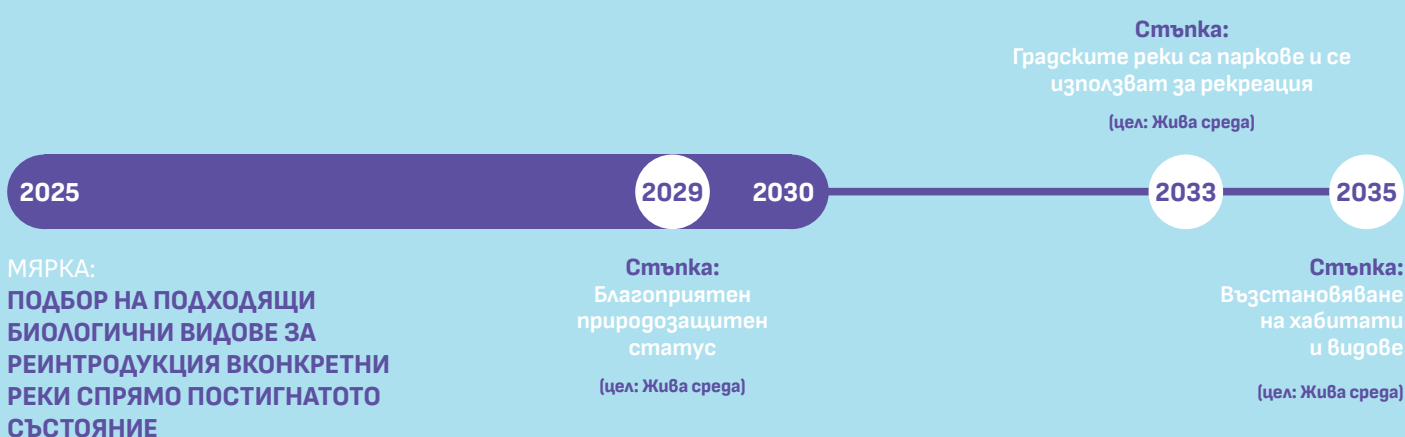
Като продължение на мерките за ревитализация на реките и поддръжката им в естествен вид, за да се подобри предоставянето на екосистемните услуги от тях, заедно с намаляване на натиска от замърсяване от нерегламентирани зауствания, следва да се предприемат мерки за реинтродукция на видове във реките. Следва да се направи анализ за подходящи видове, в зависимост от историческите данни за наличие на такива видове, и да се разработи план за конкретни видове за конкретни реки, в зависимост от постигнатото състояние на качество на водата и средата на съответната река.

Времетраене: 5 години

Период: 2025 – 2030

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗВИТ КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР

В бъдещето София предлага културни преживявания и възможности за творчество из всички части на града, привлича все повече критична мисъл, създава иновации в културата и е център за развитие и създаване на разнообразни изкуства.

Публиката и културното търсене се развиват паралелно, повишават се очакванията към качеството и разнообразието на културното предлагане. То е разпределено равномерно в различните части на града, което подпомага пълноценния и общностен живот в кварталите и крайградските територии. Това става възможно благодарение на обособяването на повече пространства за култура, добра материална база и удобни транспортни връзки.

Библиотеките и читалищата са разпознаваемо място за култура, модерни и живи, имат висока популярност и предлагат пространство за споделени занимания. Организацията в сферата на културата имат съвременни и адекватни на средата знания и умения за управление на проекти.

Неизпълнението на тази цел би маргинализиращо духовното и културно развитие на града, а с това и позиционирането му на световната културна карта. Организацията биха загубили възможности за развитие на потенциала си, а концентрацията на култура в центъра на града би загълбочила нарастващата сегрегация в териториален и социален аспект.

Свързани документи:

Изследване "Социалното въздействие на изкуствата върху града, в частност на свободната творческа сцена на София", идентифицира нужда от – обновяване на материалната база за култура, подобряване на подаването на информация за култура и събития,

Изследване "Идентичност на София – разказ, бранд, визия" идентифицира дефицит на информация, свързана с културното наследство на София, достъпен на едно място, изчерпателен и преведен, така че да използваем и за чуждестранни туристи.

Проучването "Социалното въздействие на изкуствата върху града, в частност на свободната творческа сцена на София", както и анализите върху независимата сцена в столицата в рамките на проект „Споделена визия“ за развитие на свободната творческа сцена на София – организацията в сферата на културата имат ограничен административен капацитет и недоразвити умения за мениджмънт на културна продукция

Статистически изследвания на НСИ (Участие на населението на възраст 25–64 години в културни дейности и събития), както и на Евростат (Culture statistics – 2016 edition) – спад в културното потребление в традиционните културни сфери.

Изследване "Социалното въздействие на изкуствата върху града, в частност на свободната творческа сцена на София", Стратегията "София – творческа столица 2013 – 2023г.", както и в редица предхождащи проучвания, като например "Културни събития в осемте периферни района на столицата" – липса на инфраструктура за култура на открито, балансирана финансова подкрепа, за различните видове изкуства.

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

РАЗВИТ КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР

2050 г.

15

АКТИВЕН КУЛТУРЕН
ЖИВОТ ВЪВ ВСИЧКИ
ЧАСТИ НА ОБЩИНАТА

2040 г.

14

СОФИЯ Е
РАЗПОЗНАВАЕМА И ПРИВЛЕКАТЕЛНА
КУЛТУРНА ДЕСТИНАЦИЯ

13

СОФИЯ ПРЕДЛАГА СРЕДА
ЗА КУЛТУРНИ ИНОВАЦИИ

12

АДМИНИСТРАЦИЯТА
РАБОТИ АКТИВНО,
ДЪЛГОСРОЧНО И
АНГАЖИРАНО С ТВОРЦИТЕ

11

БИБЛИОТЕКИТЕ
И ЧИТАЛИЩАТА
СА АКТИВНИ СРЕДИЩА

10

РАЗНООБРАЗНИ И
АДЕКВАТНИ МЕХАНИЗМИ
ЗА ФИНАНСИРАНЕ

09

ОБЩИНСКИТЕ КУЛТУРНИ
ИНСТИТУТИ СА АКТИВНИ
И КОНКУРЕНТОСПОСОБНИ
МЕСТА

08

ОБНОВЕНА КУЛТУРНА
ИНФРАСТРУКТУРА

07

ТВОРЦИТЕ ИМАТ ЛЕСЕН
ДОСТЪП ДО МНОГО
И РАЗНООБРАЗНИ
МЕСТА ЗА ИЗЯВА

2030 г.

06

КУЛТУРНИТЕ
ИНСТИТУЦИИ РАБОТЯТ
ЗАЕДНО И В СИНХРОН

05

КУЛТУРАТА И
КУЛТУРНОТО ПРЕДЛАГАНЕ
СА НАСОЧЕНИ КЪМ
ВСИЧКИ

04

ДОСТЪП ДО
ПРОГРАМИ ЗА
ОБУЧЕНИЕ

03

ЕДИННА И ЕФЕКТИВНА
СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ
НА КУЛТУРНИТЕ
ПОЛИТИКИ

02

ДО МЕСТА ЗА КУЛТУРА
СЕ СТИГА БЪРЗО И ЛЕСНО

01

ШИРОКООБХВАТНИ
ПРОГРАМИ ЗА
МОБИЛНОСТ НА АРТИСТИ

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел РАЗВИТ КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

НАСЪРЧАВАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНИ ПАРТНЬОРСТВА В КУЛТУРАТА

Изграждане на дългосрочни партньорства между община и различни организации (читалища, културни институти, организации на артисти и др.), подпомагащи справянето с различни градски казуси (пример: партньорство с дизайнери и графитъри). Осъществяването на по-голям диалог и сътрудничество между районните администрации и творците в търсенето на съвместни проекти и симбиоза, в които в максимална степен да се използват и развият наличните ресурси (зали, пространства), като се формира и развива нагласа за културно потребление сред местните жители. Така би могло да се насърчи културното предлагане в периферните райони, разширяването на публиките, включването и подкрепата от бизнеса и междусекторно партньорство в създаването на културни продукти.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 - 2031

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПЕШЕХОДНИ ЗОНИ ОКОЛО МЕСТАТА ЗА КУЛТУРА

Обособяване на пешеходни зони около културните институции е една от предпоставките за повишаване на атрактивността им. Усещането за удобство, сигурност, уют и спокойствие на и около тези места, ще повиши интереса към тях, а добрата интеграция с останалата част на града ще повиши посещаемостта им.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

КАРТА НА МЕСТАТА ЗА КУЛТУРА

Липсата на систематизирана, достоверна и актуализираща се информация за съществуващите места, на които се организират и провеждат културни събития на територията на СО, се очертава като проблем както от страна на гражданите, участвали в проучванията, така и от страна на творците и организациите на свободната творческа сцена. Създаването на такава карта ще улесни процеса по създаване на културни събития, като предостави лесно достъпна информация за ползването на възможните места за създаването на културни и/или общностни събития.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: еднократно

Действия:

- Събиране и систематизиране на информация за съществуващите пространства за култура
- Създаване на интерактивна карта на съществуващите пространства за организиране и провеждане на културни събития
- Ежегодно актуализиране на информацията и поддържането ѝ в многоезичен вариант

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Творците имат лесен достъп до много и разнообразни места за изява

(цел: Развит културен център)

2020

2024

2029

2044

МЯРКА:

КАРТА НА МЕСТАТА
ЗА КУЛТУРА

Стъпка:

Активен културен живот във
всички части на общината

(цел: Развит културен център)

РЕФОРМА НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА КУЛТУРА

Според проведеното количествено проучване сред доставчиците на култура преобладаващата част от институциите, които създават и разпространяват различни културни продукти, финансират дейността си основно чрез програми и проекти. Половината от анкетираните представители на институциите посочват, че финансират дейността си чрез Програма Култура на Столична община, а около 37% – чрез друго проектно финансиране, различно от тази програма. Така Програма Култура на Столична община, както и други програми, финансиращи създаването на културни продукти, се оказват съществен фактор за съществуването и развитието на културния живот в столицата. Някои от основните проблеми, които срещат в работата си доставчиците на култура, са липсата на финанси (62,1%) и високите разходи по организацията и провеждането на културни събития (33%), особено на такива в периферните райони.

За да може културното предлагане в града да отговори на съвременните стандарти, е нужна систематична реформа и осъвременяване на настоящите финансови инструменти за култура (като добавяне на тежест за активност и др.). Фокусът трябва да бъде насочен към подкрепа и осигуряване на дългосрочността и устойчивостта на проектите. Също следва необходимостта от повишаване на бюджетите на общинските програми и други финансови инструменти, подкрепящи културата на територията на столицата – Календар на културните събития на СО, Столична програма Култура, Програма “Европа” на СО, бюджетите на районните администрации и общинските културни институти в периферията и др. Поетапно повишаване на бюджета за култура на СО би довело до значително подобряване на културния живот в столицата, особено в периферните райони, както и възможности за устойчиво развитие на културните организации и публиките. И за да може наистина тази система да работи добре и да отговаря на всички стандарти, следва да се насочат специални усилия в посока осъвременяване на системата за мониторинг (срочност, влияние, социален аспект и др.).

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Разнообразни и адекватни механизми за финансиране

(цел: Развит културен център)

2020

2030

2032

МЯРКА:

**РЕФОРМА НА
ПРОГРАМИТЕ ЗА
ФИНАНСИРАНЕ НА
КУЛТУРА**

ПРОСТРАНСТВА ЗА КУЛТУРА И СВОБОДНО ИЗКУСТВО

Един от сериозните проблеми, констатирани в изследванията на Визия за София, е затрудненият достъп на представители на свободната творческа сцена до пространства, където те биха могли да представят продукцията си. Препятствие, което усложнява изнасянето на култура в периферията, творците виждат в липсата на материална база и места, готови да посрещнат нуждите им и тези на съответния културен продукт. Най-осезаем е проблемът при сценичните и визуалните изкуства, чиято специфика предполага зависимост от самото място на провеждане. Това предполага да се инвестира в изграждането на подобни центрове, които да оформят общности около себе си. Необходими са нови пространства като например ДНК или Червената къща, които да покрият нуждите на целия сектор, а и нуждите на населението, особено на живеещите в жилищните комплекси. Много е важна инвестицията в инфраструктура и подкрепа за поддържане на тези центрове, защото различните финансираня са цели и това би допълнило проектния цикъл.

Проблемът с липсата на инфраструктура за култура на открито е посочен и в Стратегията “София – творческа столица 2013 – 2023 г.”, както и в редица предхождащи я проучвания, като например “Културни събития в осемте периферни района на столицата”. Изграждането на открити сцени в градско пространство и особено в периферните райони ще доведе до обогатяване на културния живот и създаване на предпоставки за по-пълноценен общностен живот в кварталите и крайградските територии.

На свой ред приемането на поправка, според която културни оператори могат да ползват отстъпка за ползване на имоти на Столична община, ще се превърне в крачка напред, ще подпомогне комуникацията между организациите, и ще подсили производителната им способност през дългосрочни и структурирани партньорства. Така публиките ще се увеличат числено, а и самите центрове ще могат постоянно да мотивират нови хора да се вливат в тези общности. Всичко това налага разработването на структуриран облекчен механизъм и процедура за стимулиране на ползването на общински пространства от граждански и творчески организации. Като допълнителна насока следва да се създават още общински места за култура, които още със започването си да работят заедно с операторите на култура и творците. Така общинската културна инфраструктура, учебните пространства и паркове и др. следва да бъдат отворени за всички оператори на култура и творци.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: еднократно

Действия:

- Разработване на специфични, облекчени механизми за представители на свободната творческа сцена при ползването на общински пространства, особено в периферията на града
- Конкретни промени или разработване на нови регламенти за ползването на общински пространства за култура
- Изработване на оценка и анализ на физическото и техническото състояние на съществуващите открити сцени на територията на СО, възможностите за ползване и достъпността на сценична техника; изработване на препоръки за опазването и подобряването на това състояние
- Изготвяне на анализ за ползването на съществуващите открити сцени на територията на СО, съдържания и прояви, за които се използват
- Проучване на възможностите за изграждане на нови открити сцени, особено в периферните райони
- Изграждане на поне една открита сцена във всеки един от периферните райони на София
- Изработване на ясен и достъпен регламент за ползването на съществуващите и новосъздадени открити сцени, както и на необходимата сценична техника
- Максимално облекчаване на административните процедури за ползване на откритите сцени в София
- Изграждане на нови общински места за култура

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МЕХАНИЗМИ ЗА РАЗШИРЯВАНЕ НА ПУБЛИКИТЕ И ДОСТЪПА ДО КУЛТУРА

Наред с липсата на удобна транспортна свързаност и на налично свободно време, една от основните пречки пред столичани за потребление на култура е свързана с финансовия аспект на достъпността ѝ. Този проблем е многократно посочван в проведените фокус групи, интервюта и анкети в рамките на изследването "Социалното въздействие на изкуствата върху града, в частност на свободната творческа сцена на София", а също така и в редица други социологически и статистически проучвания в последните години. Възможно е прилагането на пакет от мерки, за да се увеличи и стимулира достъпът на определени социални групи до култура на преференциални цени.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: годишно

Действия:

- Разширяване на безплатния достъп до определени културни и исторически забележителности и събития за студенти, ученици, пенсионери и други уязвими групи
- Обвързване на цените на входните билети на общински културни институти с минималната работна заплата
- Увеличаване на финансовата подкрепа за издателства и литературни продукти
- Пакет от мерки за абонаментни програми между отделните културни институти на територията на София
- Обвързване на картата и билета за градски транспорт с билета за културно събитие и обратно
- Създаване на механизъм за мултикултурна карта, по примера на мултиспорт картата
- При ранно заплащане на данъците към СО, получаване на възможност за отстъпка при закупуване на билети за културни събития

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

До места за култура се стига бързо и лесно

(цел: Развит културен център)

2020

2023

2031

2045

МЯРКА:

МЕХАНИЗМИ ЗА РАЗШИРЯВАНЕ НА ПУБЛИКИТЕ И ДОСТЪПА ДО КУЛТУРА

Стъпка:

Високо качество на живот за всички

(цел: Сближаване и общност)

КООРДИНАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ МЕЖДУ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА КУЛТУРА

Редица осъществени до момента проучвания показват, че липсва достатъчна степен на координация и съгласуване между различните структури и институции към Столична община, както и между тях и националните публични институции, отговорни за провеждането на политики за култура. Подобни констатации има както в проучването “Социално въздействие на изкуствата върху града, в частност на свободната творческа сцена на София”, така и в Стратегията “София – творческа столица 2013 – 2023 г.”, в анализите по проекта “Споделена визия” и в приетата впоследствие от СОС Стратегия за развитие на свободната творческа сцена в София. Наскоро бе публикуван проект на Министерство на културата за Стратегия за развитие на българската култура за периода 2019 – 2029 г. Развитието на общински политики, мерки и механизми за подкрепа на културата би следвало да бъде в синхрон с усилията на всички останали субекти в този процес. Това може да стане чрез създаване на координационен механизъм (работна група), който да позволи синхронизация и постигане на синергичен ефект между политиките, провеждани на различни нива – вкл. стратегически инициативи, планове за развитие, финансиращи програми и др.

Времетраене: 5 години
Период: 2020 – 2025
Честота: два пъти годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

В момента хора със специални нужди не могат да се ползват от културния живот пълноценно. Макар че много от официалните сгради на културата са реновирани и свободни за достъп на хора с физически затруднения, много от представленията и културните продукти остават недостъпни за незрящи или хора с увреден слух. Това налага адаптиране на културните събития и за хора с увреждания (слух, зрение) или създаването на нови такива. Друга възможност е създаването на събития за хората със специфични нужди, както и събития за изключени групи.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на приложения за посещението им от всички (например: превод за глухи по време на събитие или постановка и др.)
- Създаване на културни събития за хора със специални нужди и/или изключени групи

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

Стъпка:

Културата и културното предлагане са насочени към всички

(цел: Развит културен център)

2020

2026

2029

2045

МЯРКА:

**КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ
ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ**

Стъпка:

Високо качество на живот за всички

(цел: Сближаване и общност)

ТРАНСПОРТ И КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ

Един от изводите на изследването за “Социалното въздействие на изкуствата върху града, в частност на свободната творческа сцена на София” е, че изградената транспортна мрежа оказва силно влияние върху развитието на културния живот. Транспортът и връзката между отделните райони може да се окаже както пречка за посещаване на културни събития, така и добра предпоставка за достигане до културни прояви. В по-отдалечените райони това дава отражение и върху чувството за сигурност, свързано с прибирането от даденото място до дома след края на мероприятиято. Затова наличието на удобна транспортна инфраструктура, съобразена с работното време на културните институции и събития, би подпомогнало по-активното културно потребление. За допълнителен стимул за културно потребление следва да се изгради и система за отстъпки и функционални връзки транспорт-култура. Транспортът, да стимулира културното потребление.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: годишно

Действия:

- Набиране на данни и анализ на часовите пояси, в които се провеждат културни мероприятия от основните културни институции в столицата
- Съпоставка с графика на градския транспорт
- Изготвяне на конкретни предложения относно промени в графика на градския транспорт и началните и крайните часове на културните събития в столицата

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

До места за култура
се стига бързо и лесно

(цел: Развит културен център)

2020

2024

2025

МЯРКА:
**ТРАНСПОРТ
И КУЛТУРНИ
СЪБИТИЯ**

Стъпка:

Свързани крайградски
територии

(цел: Глобална и регионална свързаност)

ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА БИБЛИОТЕКИТЕ И ЧЕТЕНЕТО

Данни от изследванията на Визия за София сигнализират за липса на разпознаване на библиотеките като места за култура – те видимо не отговарят на нужди на потребителите днес и съответно не се ползват със статут на съвременни споделени пространства за култура. Преживяванията в социалните мрежи, наличието на различни онлайн ресурси с достъпни книги и като цяло отливът от четенето като културно преживяване изискват да се потърси по-различен подход при предлагането на библиотечни услуги. Това предполага усилия в посока периодично изследване на библиотеките и библиотечното дело в столицата, с подчертан териториален аспект, като се създаде карта на библиотечната мрежа. Данните се засичат с демографски такива за квартала и оттам се извеждат стандарти за библиотечната обезпеченост, осигуреност и стандарт за услугите и дейностите, допустими в библиотеките. Успоредно с това е нужно обособяване на свободни пространства за самоподдържащи се библиотеки, някои от тях да имат места за четене и почивка (по метро, около спирки на градския транспорт и др.). Осъвременяване на съдържанието и услугите, предлагани от библиотеките (нови видове медия, активности, coworking, др.), заедно със създаване на кампании и програми, насърчаващи четенето (например Библиобус), ще помогнат за популяризиране на четенето, така че то да стане част от ежедневието на хората. В добавка се създава общ механизъм за координация между всички събития, свързани с насърчаването на четенето.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

Действия:

- Разработване на идейна концепция за осъвременяване на съдържанието и услугите, предлагани от библиотеки на територията на Столична община
- Провеждане на експертно обсъждане на концепцията с участие на представители на заинтересованите страни
- Изготвяне на план за кампания или програма, насочена към насърчаване на четенето, и изпълнение на плана
- Създаване на механизъм за координация между всички събития, свързани с насърчаването на четенето

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Библиотеките и читалищата са активни средища

(цел: Развит културен център)

2020

2029

2032

МЯРКА:

**ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ
НА БИБЛИОТЕКИТЕ И ЧЕТЕНЕТО**

НОВИ И ДОПЪЛВАЩИ ИЗТОЧНИЦИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА КУЛТУРНИ ПРОГРАМИ

За да може бюджетите за култура да бъдат адекватно актуализирани и постепенно да се увеличават, като предоставят и възможности за дългосрочно финансиране, е важно да се интегрират различни модели, както и да се интегрират нови източници за финансиране. Затова този пакет от мерки предлага концентрирана работа върху реструктуриране на туристическите такси като инструмент за допълване на бюджета за култура. Приходите от нощния живот, като такси и данъци, да се реструктурират за допълването на бюджета за култура. Необходимо е включване на ПЧП във финансиращите програми, чрез облекчаване на данъците на фирми, които спонсорират културни събития със социален контекст, или организация на други активности за промотиране и стимулиране на подкрепата за култура от бизнеса.

Особено важно за развитието на местната сцена в областта на културата и изкуствата е осигуряването на допълващо финансиране на мащабни проекти (над 60 хил. лв) с осигурено базисно външно финансиране по европейски и други международни програми. За това могат да спомогнат смесени общински фондове, стъпващи върху горепосочения механизъм. Обединяването на различни финансови инструменти за създаване на отделни културни и/или социални продукти би увеличило както тяхното влияние, така и качеството и отзвук им.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Разнообразни и адекватни механизми за финансиране

(цел: Развит културен център)

2020

2025

2032

МЯРКА:

**НОВИ ИЗТОЧНИЦИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ
НА КУЛТУРНИ ПРОГРАМИ**

РАЗВИТИЕ НА МЕНИДЖЪРСКИ КАПАЦИТЕТ В КУЛТУРАТА

Създаването и популяризирането на София като развит и разпознаваем културен център е пряко свързано с управленския капацитет на артистите и културните институции. Проучванията и данните на Визия за София показват, че организациите в сферата на културата имат ограничен административен капацитет и недоразвити умения за мениджмънт на културна продукция. Осъвременяването на културните политики и начините на работа на културните институции (вкл. читалища) е от съществено значение за тяхното разпознаване.

Необходими са съвременни начини на управление на културата и изграждане на съвременни и адекватни на средата знания и умения за административно управление и мениджмънт на организации и проекти в културната сфера. Артистите пък имат нужда от подкрепа за своето развитие в рамките на съответното изкуство чрез финансиране на допълнителни обучения или получаване на стипендии, за да продължат образованието си. Създаването на програми за обучения и стипендии, насочени към развитие на творческите умения на артистите и творците, е допълнително желано.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: ежегодно

Действия:

- Детайлна оценка на нуждите от административни и мениджърски познания сред културните организации в столицата
- Инициране и разработване на обучителни и обменни програми за представители на различни типове културни институции: общински културни институции, читалища, независими институции, общинска и районна администрация и др. Програмата следва да бъде структурирана в няколко модула: 1. управление на сгради/сцени/места за култура; 2. стратегическо планиране и мениджмънт на програми/проекти/събития; 3. обмен на опит между културни мениджъри, бизнес и администратори. 4. умения за управление на комуникацията и промотирането на културни продукти. 5. умения за маркетизиране на културен продукт и набавяне на допълнително финансиране от бизнеса. Програмата ще допринесе за по-ефективното използване и стопанисване на съществуващата инфраструктура, ще даде възможност за отваряне на институциите и повишаване на човешкия капацитет
- Разработване на програми, насочени към развитие на творческите умения
- Разработване на образователни програми от страна на общинските културни институти
- Въвеждане на приоритет при финансирането за проекти, постъпили в Културния календар и Столична програма Култура, които включват образователни програми
- Повишаване капацитета на столичните културни организации относно развитието на образователни програми чрез осъществяване на връзки и взаимоотношения с ВУЗ по изкуства на територията на столицата, предоставяне на информационна и консултативна подкрепа и др.
- Стажантски програми в сферата на културата
- Създаване на Център или Академия за подкрепа и обучение на културни мениджъри и техните организации (финансиране, кандидатстване, отчитане, управление на проекти, комуникация, връзки с други организации и др.) (дългосрочен и развиващ се)

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Достъп до програми за обучение
(цел: Развит културен център)

Стъпка:
Учене през целия живот
(цел: Образование, насочено към бъдещето)

2020

2026

2027

2029

2032

МЯРКА:
РАЗВИТИЕ НА МЕНИДЖЪРСКИ
КАПАЦИТЕТ В КУЛТУРАТА

Стъпка:
Неформално обучение
(цел: Образование, насочено към бъдещето)

РАЗВИТИЕ НА ИНТЕРЕСА НА ПУБЛИКИТЕ

Последните статистически изследвания на НСИ (Участие на населението на възраст 25–64 години в културни дейности и събития), както и на Евростат (Culture statistics — 2016 edition) показват ясен спад в културното потребление в традиционните културни сфери. Налична е нуждата от запознаване и приучаване на навици за потребление на култура и културни продукти още в най-ранна възраст. Потребността от култура и изкуство не е вродена, а се развива в съзнателния живот на човека, рамките на семейната среда, образователните институции и цялостното социално обкръжение. В този контекст културните институции имат своята отговорност за изграждането и развитието на културни потребности, нагласи, вкусове и модели на потребление. В тази връзка общината трябва да е инициатор на образователни програми, които да привличат и насърчават участието на разнородна публика в събития и дейности, свързани с култура. Специален фокус да падне върху връзките между училища и културни институции и организации, посредством създаване на дългосрочни партньорства между училищата по изкуства, висшите училища по изкуства и културните институти и организации.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: годишно

Действия:

- Увеличаване на бюджета на направление “Публики” в Столична програма култура, със специален акцент върху образователни програми
- Насърчаване развитието на контакти и партньорства между културни и образователни институции (училища) на територията на София

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

СЪБИРАНЕ НА ДАННИ ЗА КУЛТУРА

Ключов проблем, идентифициран в множество изследвания на културата на територията на СО, е липсата на достатъчно данни, проучвания и изводи от тях, свързани с резултатите и ефектите от провежданите културни политики на общината. Тези данни са важни с оглед последваща преоценка на провежданите политики и стратегии за подкрепа на културата, за необходимостта от актуализирането им спрямо постигнатите резултати, както и за съвременните развития в областта на изкуствата и културата. Липсата на данни относно потреблението възпрепятства подготовката на адекватни стратегии и механизми за развитие на културата, оценката на съществуващите програми, формулирането на бъдещи цели на развитието на културата и изкуствата на територията на СО.

За да се разреши този проблем, е нужно обособяване на междуведомствена структура, координираща дейностите по култура – финансиране, приоритети за развитие, оптимизация на модели за управление, насочване на обучения и обучителни сесии, създаване на общи критерии и дефиниции, засягащи културата и културното предлагане. Тази структура следва да е натоварена с изследване и събиране на данни в реално време, като поддържането им в отворен вид ще е гаранция за прозрачност в управлението и ще подпомогне създаването на устойчиви културни продукти. В изследванията следва да се предвиди и анализ на социално-икономическия ефект от изкуствата, културните и творческите индустрии в общината и натрупването им в бази данни, периодично сравними с други български, европейски и световни градове.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: постоянно

Действия:

- Провеждане на периодични проучвания и оценка на дейността на общински политики за култура, реализирани: от общинските културни институти, по Календара на културните събития на СО; по Столична програма Култура; инвестициите на СО в културни дейности като цяло. Дейностите могат да се осъществяват на базата на самооценка и предоставяне на данни от страна на подкрепените от СО организации. Не е необходимо ангажирането на външни организации за всяка една от тези дейности.
- Включване на показатели за оценка на размера, състава и профила на публиките в отчетите на всички подкрепени чрез финансовите инструменти на СО проекти
- Периодично провеждане на социологически проучвания относно потреблението и достъпа до култура

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Данните и процесите са лесно видими,
достъпни и проследими

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

2020

2025

2026

2029

МЯРКА:

**СЪБИРАНЕ
НА ДАННИ
ЗА КУЛТУРА**

Стъпка:

Единна и ефективна система за
мониторинг на културните политики

(цел: Развит културен център)

ИНОВАЦИИ, МУЛТИЖАНРОВИ ПРОДУКЦИИ И МЛАДЕЖКИ ИНИЦИАТИВИ

Мултижанровите продукции са онези, които по-лесно биват разпознавани от по-широк кръг артисти и публики. Подобни съвременни продукции имат потенциала да засилят интереса и да въвлечат младежите в дейности, свързани с културата. Изследванията показват, че за да се засили производителността, следва да се насочи подкрепа при реализиране на иновативни и експериментални проекти, административни облекчения при реализиране на дейности с пряк положителен ефект върху градската среда, както и платформа/място за популяризиране на тяхната дейност. Приоритетно следва да се развиват иновации, които свързват изкуствата с нови технологии и методи на работа в цифрова и глобална среда на конкуренция и обмен: субсидии за иновации в творческите процеси; субсидии за иновации, насочени към цифровия пазар и аудитории; субсидии за съвместно развитие на иновации в науката и изкуствата; субсидии за иновации в творческото предприемачество. Следва да се насочат усилия в създаване на дигитално изкуство и култура, както и да се работи в посока онлайн култура и лесната достъпност до тази форма на култура и изкуство.

Времетраене: 8 години

Период: 2020 – 2028

Честота: годишно

Действия:

- Направление "Активни публики" на Столична програма Култура вече подкрепя инициативи и проекти, свързани с образователни програми и развитие на културните интереси на софийските публики. Предлаганата мярка включва насърчаване на тези процеси чрез увеличаване на бюджета на направлението, включването на този приоритет като индикатор за оценка и за проектите по Календара на културните събития на СО, както и стимулиране на общинските културни институти да развиват свои образователни програми, насочени към включване на деца и младежи в културния живот на столицата.
- Създаване на нов финансов инструмент за субсидиране на иновациите както по отношение на творческия процес, така и за съвместни проекти между наука и изкуство
- Приоритизиране на мултижанрови продукции, съвременни жанрове на изкуствата и младежки творчески инициативи през финансовите инструменти за култура на СО

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

София предлага среда за културни иновации

(цел: Развит културен център)

2020

2026

2028

2034

МЯРКА:

**ИНОВАЦИИ,
МУЛТИЖАНРОВИ
ПРОДУКЦИИ
И МЛАДЕЖКИ
ИНИЦИАТИВИ**

Стъпка:

Културата и културното предлагане са насочени към всички

(цел: Развит културен център)

ПОДКРЕПА ЗА МОБИЛНОСТ И РАЗВИТИЕ НА ФОНДОВЕТЕ

Резидентските програми предоставят пространство и възможност на артистите да произвеждат продукт в мултикултурна среда, в която се осъществява и своеобразна обмяна на опит. Обменът на опит с други творци и запознаването с чуждестранни примери на съвременното изкуство биха обогатили, обновили и наградвали нивото на съвременното изкуство, представяно в столицата. Анализите показват, че съществуващите инструменти за финансова подкрепа на контактите и партньорствата между столични и международни творци и инициативи могат да бъдат усъвършенствани в няколко посоки. След проведена реформа във финансиращата система, фокусът трябва да се насочи към подкрепа за мобилността на творци и творби чрез разширяване на съществуващите фондове за мобилност и мрежи за културен обмен, както и към разширяване на дейността и капацитета на фонд Култура с цел подкрепа за резидентни програми.

Времетраене: 8 години

Период: 2020 – 2028

Честота: създаване и обновяване – еднократно, провеждане – ежегодно

Действия:

- Реформа във финансиращата система
- Постепенно увеличаване на бюджетите на посочените направления
- Включване на възможност за реализация на резидентни програми
- Осигуряване на възможност за подкрепа на дългосрочни проекти и партньорства
- Насърчаване на включването на софийски културни организации в международни мрежи
- Установяване на контакти и възможности за партньорства между Столична програма Култура и останалите финансиращи програми на територията на страната, подкрепящи мобилност и копродукции (Национален фонд Култура, други общински програми, европейски програми и др.)
- Обособяване на модул “Резидентни програми” към направление Мобилност на Столична програма Култура, със специфични регламенти и условия за подкрепа на устойчиви резидентни програми

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Широкообхватни програми
за мобилност на артисти

(цел: Развит културен център)

2020

2021

2028

МЯРКА:

**ИНОВАЦИИ, МУЛТИЖАНРОВИ ПРОДУКЦИИ
И МЛАДЕЖКИ ИНИЦИАТИВИ**

НАЦИОНАЛНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ПАРТНЬОРСТВА

Голяма част от културните организации на територията на София нямат достатъчно развит капацитет по формата на знания и умения, необходими за кандидатстване по национални и европейски проекти, участие в партньорски мрежи и копродукции. За да се подобри работата на тези организации, се предвижда организиране на обучения за повишаване на организационния капацитет за кандидатстване по национални и европейски проекти, участие в партньорски мрежи и осъществяване на копродукции.

Времетраене: 7 години

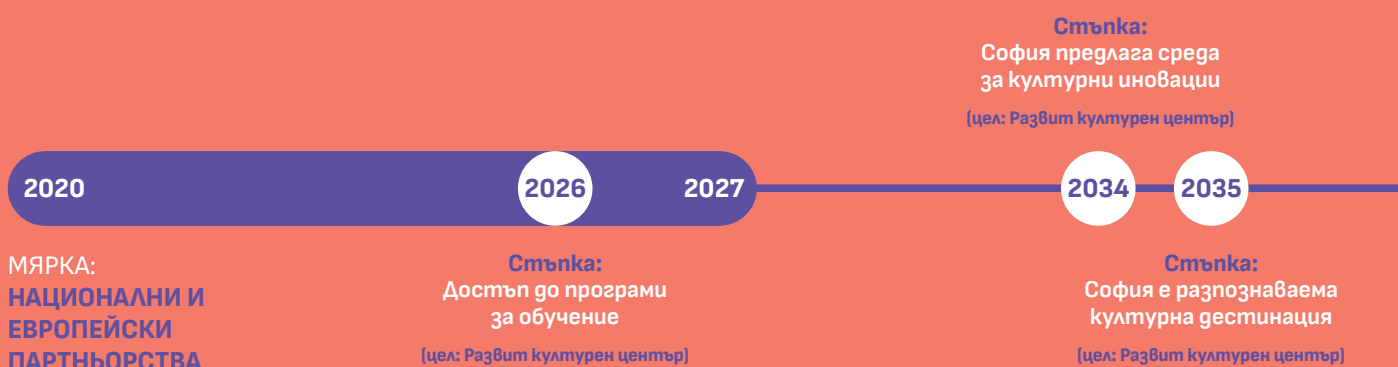
Период: 2020 – 2027

Честота: годишно

Действия:

- Набиране и публикуване на информация за наличните и достъпни за България финансиращи програми за култура
- Организиране на обучения за повишаване на организационния капацитет за кандидатстване по национални и европейски проекти
- Осъществяване на контакти и партньорства между СО и представители на други финансиращи програми и международни мрежи, функциониращи на територията на София

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЦЕНТРОВЕ ЗА СЪВРЕМЕННИ ИЗКУСТВА

Съществуващият модел на функциониране на общинските културни институти значително възпрепятства възможностите им да работят като продуциращи центрове за съвременни изкуства и да разнообразяват продукцията си. Резултатите от изследванията на Визия за София ясно показват, че е нужно създаване на условия за партньорство между държавни и общински структури и неправителствения сектор, за да бъдат изработени механизми за поощряване на подкрепата на частния сектор в културния живот. Възможно е публично-частно партниране при използване на сграден фонд, инфраструктурен и финансов ресурс и създаването на съвременно съдържание в областта на културата. Това предпоставя целенасочени усилия в посока създаване и управление на продуциращи центрове за съвременни изкуства чрез осъвременяване модела на функциониране на съществуващите общински културни институти и развиване на нови модели на управление и функциониране за създаването на центрове за съвременните изкуства.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Разработване на по-гъвкави механизми за работа на общинските културни институти, които да им позволяват осъществяването на публично-частни партньорства и функционирането им като продуциращи центрове. Това ще позволи в значителна степен осъвременяването на тяхната продукция.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Културата и културното предлагане са насочени към всички

(цел: Развит културен център)

2020

2026

2030

МЯРКА:

**ЦЕНТРОВЕ ЗА
СЪВРЕМЕННИ ИЗКУСТВА**

Стъпка:

Общинските културни институти са активни и конкурентоспособни места

(цел: Развит културен център)

ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ПОДКРЕПА ЗА ИЗЯВИ ИЗВЪН ЦЕНТЪРА

Препятствие пред създаването на култура в периферията на града е липсата на материална база и места, готови да посрещнат нуждите им и тези на съответния културен продукт. Най-осезаем е проблемът при сценичните и визуалните изкуства, чиято специфика предполага зависимост от самото място на провеждане. Дори и при наличие на обособени пространства за култура – като читалища и общински културни институти – често материалната база, с която те разполагат, е в недобро състояние или с недостатъчен капацитет да посрещне нуждите на едно по-голямо културно мероприятие – представление, изложба, концерт. Това налага работа в посока създаване на целенасочена финансова подкрепа за изяви на културни организации извън центъра на столицата и създаване на условия за ползване на материалната база в периферията на града. Пакетите за ползване на материалната база могат да бъдат организирани в посока цени, като например преференциални цени за консумативи и/или безвъзмездно ползване на общински зали, сцени, техника, открити пространства и др. Възможно е да се разработят и смесени инструменти за подкрепа на културния живот извън центъра на града. Обособяването на повече пространства за култура, оборудвани с необходимата техника, с добра материална база и обезпечени откъм базови нужди, ще спомогне и за изнасянето на култура в периферията.

Времетраене: 12 години

Период: 2020 – 2032

Честота: годишно

Действия:

- Въвеждане на приоритет в Културния календар на СО и Столична програма Култура, свързан с културата в периферията на града; приоритетът следва да е свързан със специфични преференции при оценяването и класирането на постъпилите проекти
- Изработване и публично оповестяване на регламенти и условия за временно и еднократно ползване на съществуващата инфраструктура за култура от страна на различни културни организации (държавни, общински, частни, неправителствени). Тази препоръка се отнася и до регламентиране и лицензиране на културните продукти, които се представят в учебните заведения (училища и детски градини)
- Създаване на гребномащабна финансираща програма на конкурсен принцип, насочена към всички райони на София (не само периферните) и подкрепяща културни инициативи от всички области, с условието да стимулира партньорствата и междусекторните сътрудничества и да се включва както производство на културен продукт, така и разпространение, популяризация и информация. Програмата подкрепя проекти с бюджети в рамките на не повече от 2000 лв.
- Детайлен анализ на всички пространства, използвани за нуждите на културата, особено в периферните райони
- Извеждане на специфични нужди за подобряване на сградната инфраструктура, техника, енергийна ефективност и др.
- Изработване на инвестиционна програма за задоволяване на идентифицираните нужди

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Активен културен живот
във всички части на общината

(цел: Развит културен център)

2020

2032

2044

МЯРКА:

**ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ПОДКРЕПА
ЗА ИЗЯВИ ИЗВЪН ЦЕНТЪРА**

Стъпка:

Разнообразни и адекватни
механизми за финансиране

(цел: Развит културен център)

ОБОСОБЯВАНЕ НА ЗОНИ С ОЛЕКОТЕН РЕЖИМ ЗА ШУМ

За да може София да се разпознава като развит културен център от гости и жители, е важно да се обособи зона, посветена на развлекателната индустрия, която да обединява и културната сцена, подобна например на Скадарлия в Белград. В зони като тази често се създават предпоставки за по-високи нива на шум както в централната градска част, така и в райони, в които това създава напрежения сред живущите. Тази мярка ще позволи да се създадат обособени места, насочени към гости и живущи с такъв профил, в които да са допустими по-високи нива на шум.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

Действия:

- Анализ на потенциалните зони, които могат да бъдат с олекотен режим за шум
- Изготвяне на указания на тези зони

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Активен културен живот
във всички части на общината

(цел: Развит културен център)

2020

2023

2044

МЯРКА:

ОБОСОБЯВАНЕ НА ЗОНИ
С ОЛЕКОТЕН РЕЖИМ ЗА ШУМ

ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ОБЩИНСКИ МЕСТА ЗА КУЛТУРА ЧРЕЗ ПЧП

Разширяването на общинската културна инфраструктура стои в основата на Развитият културен център, какъвто искаме да бъде София. Разширяването на базата и откриването на нови възможности за представяне на различните видове изкуства (общински и частни) са сред основните действия, които определят посоката на развитие за следващите години. Разширяването на общинската база следва да започне с изграждането на нова концертна зала, с капацитет минимум 2000 човека и да продължи с разширяване на театър Възраждане с нова по-голяма театрална зала, но не и да спре до там. За да бъде устойчив във времето, съвременен и разпознаваем продуктът следва да се разработят и развият устойчиви модели на ПЧП в изграждането, но и в поддръжката на културната инфраструктура (стара и нова). Следва да се развият и устойчиви модели за въвличане на по-голям спектър от артисти (вкл. и независими) и жанрове, които да създават допълнително (от основното) съдържание в общинските културни обекти.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Творците имат лесен достъп до много и разнообразни места за изява
(цел: Развит културен център)

Стълка:

София е топ туристическа дестинация на Балканите
(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стълка:

София е предпочитано място за култура, работа, инвестиции и предприемачество
(цел: Позитивен имидж)

Стълка:

София е разпознаваема и привлекателна културна дестинация
(цел: Развит културен център)

2020

2027

2029

2031

2035

МЯРКА:
ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ОБЩИНСКИ
МЕСТА ЗА КУЛТУРА ЧРЕЗ ПЧП

Стълка:

Обновена културна инфраструктура
(цел: Развит културен център)

ОПТИМИЗАЦИЯ НА ИНСТРУМЕНТИТЕ ЗА КУЛТУРА НА СО

Заложените приоритети и цели в настоящото проучване, както и в предходни проучвания и стратегии, не могат да бъдат непроменливи във времето. Те изискват периодична актуализация в зависимост от резултатите, постигнати по отделните заложен цели и приоритети. Поради тази причина са необходими периодичен мониторинг и актуализация на заложените цели и приоритети на програмите (стари и нови) на СО, съобразно осъществените мониторингови оценки и анализи, включително и социологически, за осигуряване на балансирана подкрепа чрез инструментите на СО за различните изкуства, жанрове и свободна творческа сцена. Да се развие прозрачен, олекотен и систематичен процес на ежегодна оценка и преоценка на инструментите за култура на СО.

Времетраене: 11 години

Период: 2022 – 2033

Честота: на две години, ежегодно

Действия:

- Изработване на специфични индикатори за мониторинг и оценка на напредъка по поставените цели, както и актуализация на стратегическите приоритети и цели в политиките за култура на СО
- Анализ и оценка на разпределението на средства спрямо постъпилите проекти по различните направления на Столична програма Култура, както и по различните програми на Календара на културните събития на СО
- Преосмисляне и балансиране на разпределението на средствата спрямо нуждите на отделните сектори и активните организации във всеки един от тях
- Осигуряване на действително равнопоставено третиране на културните организации, независимо от тяхната собственост и форма на регистрация
- Осигуряване на възможности за инфраструктурна подкрепа за организации от свободната творческа сцена
- Осигуряване на преференциални възможности за ползване на общинска инфраструктура (помещения,

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Активен културен живот във всички части на общината

(цел: Развит културен център)

2022

2032

2033

2044

МЯРКА:

**ОПТИМИЗАЦИЯ НА
ИНСТРУМЕНТИТЕ ЗА КУЛТУРА НА СО**

Стъпка:

Разнообразни и адекватни механизми за финансиране

(цел: Развит културен център)

РАЙОННИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ РАЗВИВАТ СОБСТВЕНА КУЛТУРНА ПОЛИТИКА

Направените изследвания очертават един сериозен проблем в работата на местно ниво – район, по линия на културата, планирането и предлагането. Предлагането, а и търсенето на култура, както и активността са много различни в различните части на София. Затворената работа на районните администрации по планирането на културните събития пък още повече отдръпва дори и малкото желаещи да се включат в един общ процес на планиране. Невъзможността на самите районни администрации да разполагат със значителни собствени средства допълнително спъва работата им. За да може да се постигне балансирано развитие на културата във всички краища на общината, се налага реструктуриране на работата на районните администрации в сферата на културата.

Времетраене: 9 години

Период: 2022 – 2031

Честота: еднократно

Действия:

- Разпределението и оптимизирането за средствата им за култура, създаване на възможности да печелят от партньорствата си (при определени условия)
- Включване на граждани, артисти и културни мениджъри в създаването на програмите за културните календари в районните администрации, както и осъвременяване (например чрез малки конкурси за честване на конкретни паметни дни и/или чрез периодични работни срещи, посветени на актуализацията на календарите и начина на честване)
- Създаване на ясен и прозрачен механизъм за взаимодействие между районните администрации и граждани, да има и бонифицираща система за иновациите в културното предлагане, специфицирано предлагане по райони
- Координация с останалите райони и централната администрация. Създаване на общ календар, в който всички да вписват събитията си

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Администрацията работи активно, дългосрочно и ангажирано с творците

(цел: Развит културен център)

2022

2032

2033

2034

МЯРКА:

ОПТИМИЗАЦИЯ НА ИНСТРУМЕНТИТЕ ЗА КУЛТУРА НА СО

Стъпка:

Кварталите имат повече автономия

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

РАЗШИРЯВАНЕ И ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ НА СТОЛИЧНА БИБЛИОТЕКА И КЛОНОВЕ

Столична библиотека има нужда от разширяване и осъвременяване. Библиотеката следва да предвижда всички модерни услуги, предлагани в този вид институции, и да поставя нов стандарт за съвременни библиотеки, които са популярни и посещавани от множество различни групи хора. Успоредно с това трябва да се работи по разширяване на мрежата от клонове, читални и филиали. Особено внимание следва да се обърне на жилищните квартали. Възможност за финансиране на такъв проект е ПЧП, като се гарантира запазването на параметрите на библиотечната услуга от финансова гледна точка. Библиотеката следва да предлага планове за посещение и работа на студенти и ученици и ще поддържа постоянни курсове и дейности по социализацията ѝ.

Времетраене: 8 години

Период: 2023 – 2031

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Библиотеките и читалищата
са активни средища

(цел: Развит културен център)

2023

2031

2032

МЯРКА:

**РАЗШИРЯВАНЕ И
ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ НА
СТОЛИЧНА БИБЛИОТЕКА И
КЛОНОВЕ**

ПОЗИТИВЕН ИМИДЖ

София на бъдещето е характерен град с разпознаваеми положителни черти, който се харесва както на жителите, така и на гостите си. Столицата е желана дестинация за живот, бизнес и туризъм и привлича много културен и икономически потенциал. Гражданите познават историята и идентичността на София, чувстват града като дом и се гордеят с него, а туристите разпространяват позитивни разкази и впечатления за него. Бизнесите възприемат София като добро място за работа и инвестиции, с отлични условия и квалифицирана работна ръка.

Общината е организираща процес по създаване на споделен разказ за София, координира е дефинирането на ясна и разпознаваема идентичност и на базата на това е създавала бранд на града. За да постигне позитивен имидж на града, местната власт използва ефективни комуникационни канали, както и активна и двупосочна комуникация с всички целеви групи.

София е успяла да създаде и наложи на световно ниво свои популярни емблематични градски места, чрез които се е превърнала в разпознаваема туристическа и културна дестинация. Благодарение на разпознаваемия си, автентичен и позитивен образ, градът се конкурира успешно за хора, идеи и капитали. Това позволява на София да предоставя отлични услуги, качество на живот и възможности за развитие.

Липсата на целенасочени и последователни мерки за постигане на по-добър и разпознаваем имидж на София може да намали възможностите на града да привлича добри кадри, туризъм и бизнес с добавена стойност. Това би се отразило зле на икономическите показатели, доходите на гражданите и качеството на живот в града като цяло.

Свързани документи:

Изследване "Идентичност на София – разказ, бранд, визия"

Изследване за качество на живот – в момента гражданите участват изключително рядко и пасивно в политическия живот на града

Изследване "Конкурентоспособност на град София като туристическа дестинация според модела "Лугано"

Дискурсивен анализ на изказвания и предложения по време на дискусиата "Диалози за София: Облик и бизнес"

Изследване "Ефективност на обществените обсъждания в Столична община"

Изследване "Междусекторни зависимости в Столична община"

Изследване "Изготвяне на икономически профили на районите в Столична община"

ПОЗИТИВЕН ИМИДЖ

2040 г.

09

ЖИТЕЛИТЕ НА СОФИЯ
СЕ ГОРДЕЯТ С ГРАДА СИ

2030 г.

08

СОФИЯ Е
ПРЕДПОЧИТАНО
МЯСТО ЗА КУЛТУРА,
РАБОТА, ИНВЕСТИЦИИ
И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

07

ЕМБЛЕМАТИЧНИТЕ
СОФИЙСКИ МЕСТА СА
СВЕТОВНО ПОПУЛЯРНИ

06

АКТИВНА
ДУПОСОЧНА
КОМУНИКАЦИЯ
С ВСИЧКИ
ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

05

ОБЩИНАТА ИМА
ЕФЕКТИВНИ
КОМУНИКАЦИОННИ
КАНАЛИ

04

ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ИЗЯВА
НА РАЗЛИЧНИ КУЛТУРИ

2025 г.

03

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО
И ШИРОКО ПРИЛОЖЕНИ
БРАНД И ВИЗУАЛНА
ИДЕНТИЧНОСТ

02

СОФИЯ ИМА
ДОБРЕ ДЕФИНИРАНА
ИДЕНТИЧНОСТ

01

ДЕФИНИРАН Е
СПОДЕЛЕН РАЗКАЗ
ЗА СОФИЯ

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел ПОЗИТИВЕН ИМИДЖ Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ДЕФИНИРАНЕ НА ИДЕНТИЧНОСТ И ОСНОВНИ ПОСЛАНИЯ

Изследването "Идентичност на София: разказ, бранд, визия" показва, че София няма ясно разпознаваема идентичност, образ и разказ за градската история и култура. Гражданите и посетителите обикновено се сблъскват с клиширани „повествования“ или обекти, описващи София, които не дават ясна представа или усещане за идентичността и характерните предимства на града.

Като основа на стратегията за подобряване на имиджа на града, трябва да се идентифицират най-позитивните и най-отличителни и характерни образи и разкази за София, които са споделени от възможно най-широк кръг страни. Тези образи и разкази трябва да се формулират като ясно разбираеми послания, представящи конкурентните предимства на града. Посланията трябва да служат за основа в комуникационната стратегия за постигане на различни градски цели, насочени към различни аудитории. Възприемането, налагането и популяризирането на тези основни послания за имиджа на града целят да направят хората положително ангажирани с него. Гражданите ще се грижат повече за града си, а гостите ще разпространяват позитивните разкази за него. Последователното им налагане и комуникиране трябва да привлече нови граждани, инвестиции, туризъм и квалифицирани работници. Посланията трябва да стъпват на съществуващи образи, конструиращи положителна идентичност, и да се използват като основа за по-нататъшните стратегически действия за постигане на по-добър имидж и други цели на града.

Времетраене: 1 години

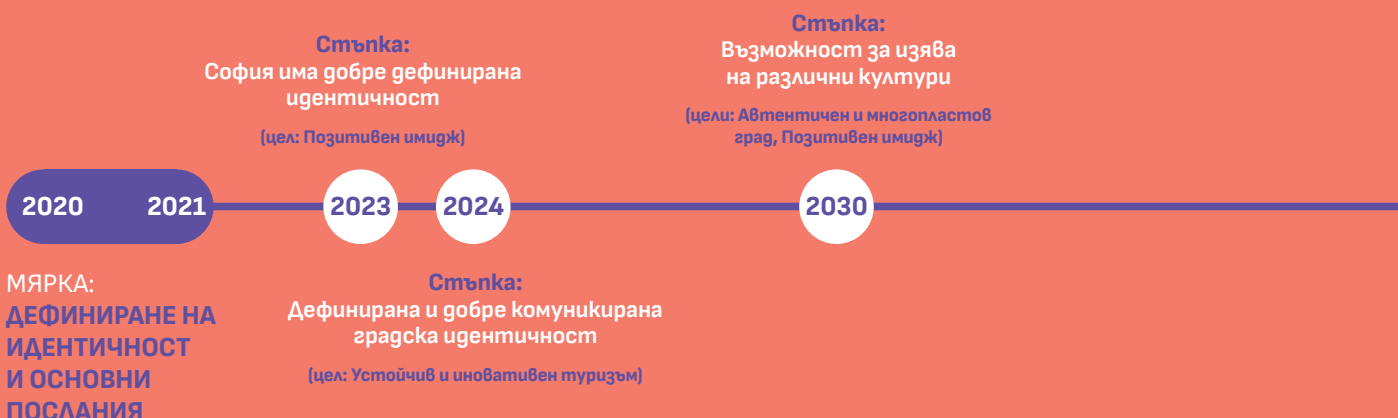
Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

Действия:

- Провеждане на проучвания сред различни целеви групи, които да идентифицират най-широко разпространените позитивни разкази и да тестват различни послания за градски маркетинг на столицата сред различните целеви аудитории: граждани, туристи, бизнеси
- Определяне на ключови комуникационни послания, предаващи най-характерните и позитивни характеристики за всяка от целевите аудитории
- Развитие на съдържание: разкази и образи, които подкрепят всяко от ключовите послания

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ И ПОДДРЪЖКА НА КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ

Както богатата история, така и съвременният облик на града, качеството на живот и възможностите за развитие в него трябва да бъдат комуникирани чрез целенасочена стратегия, която да помага за превръщането на София в желано място за живот, посещение или бизнес, което се конкурира успешно с други световни столици за хора, идеи и капитали. При популяризирането на позитивните послания за Столична община е важно да се подчертава нейната уникалност: характеристиките, които я правят различна. Важно е да се разглежда идентичността на града през реални образи, символи и послания, както и да се използват и развиват вече възприетите положителни разкази за града на неговите граждани и гости.

За да има София по-добър имидж, който да помага за постигането на всички стратегически цели в развитието на града, е необходимо да се разработи дългосрочна комуникационна стратегия за подобряване имиджа на София на база на събраната от Визия за София информация за конкурентни предимства и стратегически цели за позициониране на града. Работата по стратегията трябва да започне с изследване на приоритетните цели аудитории и техните нагласи към момента. Трябва да бъдат формулирани най-подходящите послания към различните цели аудитории (туристи, инвеститори, граждани) и да се изберат най-ефективни комуникационни подходи, активности и канали за достигане до тях. Цели на стратегията са разпознаваемо позициониране, подобряване на имиджа и създаване на емоционална връзка с граждани, гости, бизнеси. Веднъж създадена, стратегията трябва да си поставя за цел да постига определени количествени и качествени резултати в промяна на нагласите. Резултатите трябва да са обект на постоянен мониторинг и стратегията да се актуализира периодично спрямо постигнатите резултати, както и отчитайки динамичното технологично развитие в сферата на съвременните комуникации. За целта е необходимо качествено планиране и значително разширяване на административния и финансов капацитет за реализация на интегрирана комуникационна стратегия на общината. Нужно е синхронизиране на комуникационните усилия на всички общински структури, така че те да могат да осъществяват ефективна и интегрирана комуникация вътре в администрацията с всичките ѝ служители и навън – с всички цели аудитории, съобразено с техните специфични особености. В ерата на социалните мрежи е задължително да бъде осигурен ресурс за осъществяване на постоянен мониторинг на съдържанието за София онлайн и двупосочна комуникация с приоритетните цели групи.

Времетраене: 10 години
Период: 2020 – 2030
Честота: на всеки две години

Действия:

- Създаване на дългосрочна комуникационна стратегия за по-добър имидж на София и подобряване на нагласите на различните цели аудитории за града
- Изследване на приоритетните цели аудитории и техните нагласи към момента
- Осигуряване на ресурс и капацитет в общинските структури за водене на интегрирана и двупосочна комуникация с целевите аудитории
- Периодична актуализация на комуникационната стратегия в синхрон с новите възможности за комуникация и спрямо постигнатите резултати и нагласи на целевите аудитории

Стъпка:
 Дефиниран е споделен разказ за София
 (цел: Позитивен имидж)

Стъпка:
 София комуникира оптимално предимствата си като дестинация
 (цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:
 Жителите на София се гордеят с града си
 (цели: Автентичен и многопластов град, Позитивен имидж)

2020

2022

2024

2025

2030

2032

МЯРКА:
СЪЗДАВАНЕ И ПОДДРЪЖКА НА КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ

Стъпка:
 Дефинирана и добре комуникирана градска идентичност
 (цел: Устойчив и иновативен туризъм)

СОБСТВЕНИ КОМУНИКАЦИОННИ КАНАЛИ. ОБУЧЕНИЯ И СТАНДАРТ

Като основна част от прилагането на създадената комуникационна стратегия на Столична община, следва разработването и налагането на собствени комуникационни канали на София за комуникация с различните целеви аудитории. В рамките на работата по стратегията се реализират необходимите изследвания, за да се определят най-ефективните комуникационни канали за достигане на основните целеви групи и водене на последователна комуникация с тях. Нужно е да се осигури достатъчен ресурс за създаване на атрактивно съдържание и осъществяване на дългосрочна и двупосочна комуникация с приоритетните целеви групи.

Задължително е създаването на единна онлайн комуникационна платформа, насочена към граждани, туристи, инвеститори и други целеви групи (вкл. културно предлагане, събития, транспорт, ПЧП, др.), която да предлага лесен достъп на едно място до цялото най-важно съдържание за живота, културата, услугите и бизнеса в общината. За да достигнат обаче посланията и съдържанието до аудиториите, за които те са важни, е необходимо точното идентифициране на поддържащи комуникационни канали, съобразени със спецификата и потребителските им навици.

За да се реализира успешно комуникационната стратегия и да се постигнат комуникационните цели, свързани с по-добър имидж на София, е необходимо и въвеждане на обучения и стандарти за работата на общинските служители и доставчици на публични услуги в сферата на комуникациите. За по-добрата комуникация, информираност и мотивация сред служителите на общинската администрация е наложително въвеждането и разработването и на ефективни вътрешни канали за комуникация, както и поддържането на последователна вътрешна комуникация и вътрешни кампании за постигането на определени организационни цели, свързани с ефективността на общината.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: годишно

Действия:

- Изследване и идентифициране на комуникационни канали за комуникация с различните целеви групи включително и вътре в общината
- Планиране на дългосрочна комуникация с целевите групи и необходимите ресурси за това
- Осъществяване на двупосочна комуникация с различните целеви аудитории
- Изготвяне на процес за регулярно събиране, обновяване и обработване на информация, която да представлява съдържание на платформата
- Създаване на платформа и различни комуникационни канали/ формати
- Поддържане на актуална информация и атрактивно съдържание

Стъпка:

Общината има ефективни комуникационни канали

(цели: Децентрализирано и демократизирано управление, Позитивен имидж)

Стъпка:

София комуникира оптимално предимствата си като дестинация

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

Жителите на София се гордеят с града си

(цели: Автентичен и многопластов град, Позитивен имидж)

Стъпка:

Активен културен живот във всички части на общината

(цел: Развит културен център)

Стъпка:

До места за култура се стига бързо и лесно
(цел: Развит културен център)

2020

2023

2024

2025

2026

2031

2032

2035

2044

МАРКА:
СОБСТВЕНИ КОМУНИКАЦИОННИ КАНАЛИ. ОБУЧЕНИЯ И СТАНДАРТ

Стъпка:
Дефинирана и добре комуникирана градска идентичност

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:
Активна двупосочна комуникация с всички целеви групи

(цел: Позитивен имидж)

Стъпка:
София е топ туристическа дестинация на Балканите

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

СЪЗДАВАНЕ НА БРАНД И ВИЗУАЛНА ИДЕНТИЧНОСТ

Проведеното изследване “Идентичност на София: разказ, бранд, визия” показва, че е необходимо да се приложи систематичен подход към визуалната комуникация на столицата. Той трябва да предава ключовите послания за конкурентните предимства на града и да създава разпознаваемост и позитивно възприятие чрез унифициран подход при използването на различни комуникационни, но и архитектурни, цветови и графични решения, свързани с градската среда на София.

Създаването и изборът на бранд и визуална идентичност следва да се извърши чрез професионално подготвен конкурс, в който да се включат предложения от водещи комуникационни експерти и агенции. Заданието и правилата за участие в конкурса трябва да се изготвят експертно в широк диалог с участието на ключови професионалисти от бранша на професионалните комуникационни агенции, рекламата и рекламния дизайн. Освен бранд и визуална идентичност на София, в резултат от конкурса трябва да бъде създаден и наръчник за ползването на графичната идентичност и прилагането ѝ във всички комуникационни канали и елементи на градската среда. Предложенията на участниците трябва да бъдат представени за широко обществено обсъждане и победителят да бъде избран чрез проучване на мненията на различните целеви аудитории. След избора на бранд и визуална идентичност на София трябва да започне работа по визуална платформа за комуникация и да се изготви план за налагането на новия визуален език в комуникацията и градската среда на София.

Времетраене: 1 години

Период: 2021 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Провеждане на професионални дискусии и формулиране на методология и процедура за създаването на бранд и визуална идентичност на София
- Подготовка на правила и механика за конкурс за бранд и визуална идентичност, изготвяне на правила за избор на победителя
- Провеждане на конкурс за бранд и визуална идентичност
- Широко популяризиране на получените предложения в конкурса и избор на победител, който среща най-широка професионална и гражданска подкрепа сред различните целеви групи
- Избор на изпълнител за създаване на визуалната идентичност
- Изготвяне на наръчник за използване на графичната идентичност, бранд стандарти и бранд книга на София с насоки и правила за използването и прилагането на визуалната идентичност
- Изготвяне на платформа за визуална комуникация и план за въвеждането ѝ в комуникацията и градската среда на София

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Туристическата инфраструктура отговаря на съвременни стандарти

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

Дефинирана и добре комуникирана градска идентичност

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

Жителите на София се гордеят с града си

(цели: Автентичен и многопластов град, Позитивен имидж)

2020

2022

2023

2024

2025

2032

МЯРКА:
**СЪЗДАВАНЕ
НА БРАНД И
ВИЗУАЛНА
ИДЕНТИЧНОСТ**

Стъпка:

Последователно и широко приложени бранд и визуална идентичност

(цел: Позитивен имидж)

Стъпка:

София комуникира оптимално предимствата си като дестинация

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

НАСЪРЧАВАНЕ НА ИДЕНТИЧНОСТТА

Комуникационната стратегия на София за налагане на споделени и позитивни характеристики на градската идентичност трябва да бъде подкрепено от целенасочени усилия в различни сфери, ориентирани към представители на различни заинтересовани страни, от инициативи, които имат влияние върху възприятията за София сред жителите и посетителите на София. Те могат да бъдат свързани с въвеждането на финансови и организационни стимули за турове, представящи различни разкази и гледни точки за София, създаване на нов финансов инструмент за финансиране на граждански инициативи и проекти (комуникационни, образователни, пространствени, интерактивни и др.), свързани с идентичността на столицата, например наречен Програма София. Въвеждането на такива мерки би подобрило съпричастността с града и неговата история и бъдеще и би подобрило знанията и имиджовите възприятия за него сред граждани и гости на София.

Времетраене: 10 години

Период: 2021 – 2031

Честота: годишно

Действия:

- Анализ на възможния тематичен обхват на финансовия инструмент и необходимите финансови средства за подкрепа на проекти, свързани с идентичността на София
- Изготвяне на методология, регламент и изисквания за финансираща програма и кандигатстване на заинтересовани страни
- Популяризиране и ежегодно набиране на проекти по този финансов инструмент
- Популяризиране на реализирани проекти
- Текущ мониторинг и оценка на въздействието върху градската идентичност от реализираните проекти и адаптиране на инструмента с цел по-висока ефективност

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Дефиниран е споделен
разказ за София
(цел: Позитивен имидж)

Стъпка:
Разпознаваеми квартални идентичности и
обособени локации
(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:
Жителите на София се гордеят с града си
(цели: Автентичен и многопластов град, Позитивен имидж)

2021

2022

2024

2031

2032

МЯРКА:
НАСЪРЧАВАНЕ
НА ИДЕНТИЧНОСТТА

Стъпка:
Дефинирана
и добре
комуникирана
градска
идентичност
(цел: Устойчив и
иновативен туризъм)

УНИФИЦИРАНЕ НА ВИЗУАЛНИЯ ЕЗИК

В рамките на проведените две изследвания в областта на идентичността на града, неколккратно от страна на експертите, гражданите и творците се коментира темата за комуникационните материали, създавани за популяризиране на София. Изведена е нуждата от създаване на единен градски бранд и визуална идентичност, графични стандарти и насоки за използването ѝ, както и цялостна система за градски брандинг, която да се използва и прилага, за да се унифицира визуалният език както на всички комуникационни материали и средства, така и на елементите в градска среда, поддържани от СО.

След създаването на единен бранд и визуална платформа за комуникация на София следва тя да бъде широко приложена в комуникацията и градската среда на града, за да започне да работи като основен инструмент за постигане на комуникационните цели на града и изграждане на по-добър имидж. Те трябва да бъдат използвани във всички комуникационни канали на Столична община: сайтове, брошури, комуникационни материали, документи, но и в елементите на градската среда, които се поддържат от общината. В тази посока ще работят и многоезичното информационно обезпечаване на спирките на обществения транспорт и редовната поддръжка и обогатяване на елементите на градската среда (пейки, чешми, др.) Последните мерки са в отговор на нуждите, идентифицирани от проведеното изследване сред гражданите на столицата, което показва, че добре издържаната естетически, чиста и поддържана градска среда създава предпоставки за положителна оценка и самоидентификация на гражданите с града им. По този начин става възможно изграждането на положителна градска идентичност. Това оказва влияние и върху оценките на жителите на града, а и на туристите и представителите на бизнеса, посещаващи София.

Времетраене: 4 години

Период: 2022 - 2026

Честота: еднократно, поддръжката ежегодно

Действия:

- Прилагане на визуалния език във всички средства и канали за информация на Столична община
- Текущ мониторинг за прилагане на визуалния брандинг
- Подготвяне на многоезична информация, предназначена за спирките на градския транспорт и други елементи в градската среда
- Избор на техническо решение за поставяне на информацията
- Поставяне на информацията на съответните места
- Редовна поддръжка на съществуващите елементи на градската среда
- Изграждане на нови елементи на градската среда

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Туристическата инфраструктура отговаря на съвременни стандарти

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

Дефинирана и добре комуникирана градска идентичност

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

Стъпка:

Емблематичните софийски места са световно популярни

(цел: Позитивен имидж)

2022

МЯРКА:
УНИФИЦИРАНЕ НА ВИЗУАЛНИЯ ЕЗИК

2023

Стъпка:
Последователно и широко приложени бранд и визуална идентичност

(цел: Позитивен имидж)

2024

2025

Стъпка:
София комуникира оптимално предимствата си като дестинация

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2026

2027

ЛОКАЛНИ КАМПАНИИ ЗА ИДЕНТИЧНОСТ

Идентичността на мястото е главен фактор в сформирването на социалния и културен живот в градските райони, тя създава чувството за принадлежност, грижа и привързаност на хората към определена територия. Тези фактори са необходими за установяването на емоционална и когнитивна връзка с определена територия, което води до усещане за сигурност и чувство за общност. Идентичността на едно място е нещо повече от физическия външен вид, но включва и "смисъл" за индивида и общността. Неделима част от градската идентичност на София е и кварталната идентичност. Проведено изследване "Социалното въздействие на изкуствата върху града, в частност на свободната творческа сцена на София" показва, че съществува емоционална свързаност между мястото на раждане и мястото, на което живеят хората, както и че има определени образи (под формата на цвят, звук, шум, емблематични места), които формират образа на квартала, в който живеем. За изграждането на устойчива и позитивна градска идентичност и чувство за принадлежност към различни градски зони, се препоръчва да се реализират кампании или събития, в рамките на които да се идентифицират и изведат образите, разказите и символиката на различни градски части, които носят в себе си позитивни послания. Ключово значение за позитивния ефект има тези локални активности да се реализират с широко и активно участие на гражданите от съответните градски зони.

Времетраене: 6 години

Период: 2022 - 2028

Честота: годишно

Действия:

- Изследване на елементите на кварталните идентичности в отделните райони на София с участието на гражданите
- Извеждане на позитивните образи и създаване на кампания за популяризирането им с широко участие на гражданите
- Ежегодно провеждане на различни прояви, свързани с популяризиране на кварталните идентичности

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Дефиниран е споделен разказ за София

(цел: Позитивен имидж)

Стълка:

Жителите на София се гордеят с града си

(цели: Автентичен и многопластов град, Позитивен имидж)

2022

2028

2032

МЯРКА:

ЛОКАЛНИ КАМПАНИИ
ЗА ИДЕНТИЧНОСТ

ИСТОРИЯ НА СОФИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ПРОГРАМИ

Както проучванията по направление Идентичност и култура от Визия за София, така и предходни социологически и други изследвания показват, че столичани не познават в достатъчна степен историята на града, неговите забележителности и места на памет, различните пластове наследство, и като цяло културното богатство на града.

Това обстоятелство предопределя и индиферентното отношение на значима част от софиянци към това богатство. Мярката е предложена като едно от възможните решения на този проблем и включва разработването на методически материали за провеждането на свободно избираем предмет в средните училища, посветен на историята и културата на града. В допълнение тук се включва и осъществяването на контакти с ръководствата на столичните средни училища и популяризирането на тази възможност.

Времетраене: 11 години

Период: 2020 – 2031

Честота: постоянно

Действия:

- Разработване на методически материали
- Подготвяне на педагогическите кадри в София за преподаването на свободно избираем предмет
- Въвеждането на свободно избираем предмет в столичните училища

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Дефиниран е споделен разказ за София

(цел: Позитивен имидж)

Стъпка:

Жителите на София се гордеят с града си

(цели: Автентичен и многопластов град, Позитивен имидж)

2020

2022

2024

2031

2032

МЯРКА:
ИСТОРИЯ НА
СОФИЯ В
ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ
ПРОГРАМИ

Стъпка:

Дефинирана и добре комуникирана градска идентичност

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СОФИЯ КАТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ ХЪБ

Извеждането на специфични идентичности на града предполага анализ за оптимално, постижимо и разпознаваемо позициониране и профилиране на София като бизнес дестинация спрямо икономическия ресурс, приоритетните сектори, съпътстващата среда, предприемаческа екосистема и цялостен профил (напр. "зелен град", "град на знанието", "дигитален хъб" и т.н.). Нужно е създаване на международно, годишно, мултидисциплинарно събитие, което да показва разнообразието от интензивни на знание продукти и услуги, които се създават и предлагат в столицата (условно Sofia Knowledge Week; да бъдат интегрирани набор от различни формати, като експо, интерактивни работилници, посещения в компании (вкл. стартъпи), гост лектори, състезания и груги).

Времетраене: 8 години

Период: 2020 – 2028

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

София е предпочитано място за култура, работа, инвестиции и предприемачество

(цел: Позитивен имидж)

2020

2028

2029

МЯРКА:

**ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СОФИЯ
КАТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ ХЪБ**

Стълка:

София е предприемачески хъб в региона

(цели: Високопродуктивна икономика,
Център за иновации)

РАЗВИТИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ И СИНХРОНИЗАЦИЯ НА ИНФОРМАЦИЯТА, КОЯТО ПРЕДОСТАВЯТ

Проведените проучвания с целеви групи и с посетители на столицата, както и анализът на различни разкази за София показват, че липсва синхрон в информацията, която се разпространява по отношение на столицата. Това допълнително затруднява формирането на единен образ на града сред туристите. Подобряване работата на информационни центрове с туристическа насоченост е част от стратегията за единен градски маркетинг, както и разширяването на тяхната мрежа, особено на ключови местоположения, които са вход за туристите към София – летището, гарите и др. Освен унифицирана информация, синхронизирана с разработен наръчник и обвързана с разказ и градска идентичност, мрежата от центрове следва да предоставя всички модерни туристически услуги, като карта на София, комбиниран билет и отстъпки за забележителности, туристически карти на града и градския транспорт, билети и карти за градски транспорт, извършване на резервации по телефона за туристически обекти и атракции, препоръки на таксиметрови компании и др.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: на всеки три години

Действия:

- Създаване на допълнителни туристически информационни центрове
- Механизъм за синхронизация (напр. Наръчник по информационна политика)
- Провеждане на срещи с представители на заинтересованите страни за обсъждане на изготвения механизъм
- Прилагане на практика на единна информационна политика по отношение на представянето на София
- Разработване на информационни материали
- Разработване и въвеждане на описаните комбинирани услуги – билети за забележителности и др.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Туристическата инфраструктура отговаря на съвременни стандарти

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2020

2022

2023

2024

МЯРКА:

**РАЗВИТИЕ НА
ТУРИСТИЧЕСКИ
ИНФОРМАЦИОННИ
ЦЕНТРОВЕ И
СИНХРОНИЗАЦИЯ
НА ИНФОРМАЦИЯТА,
КОЯТО ПРЕДОСТАВЯТ**

Стълка:

Високи стандарти на обслужване и на туристически услуги

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

ЦЕЛ

АВТЕНТИЧЕН И МНОГОПЛАСТОВ ГРАД

В бъдещето София е град със запазени исторически пластове и многолик образ. Богатата история е успешно интегрирана в живота и архитектурната тъкан на града. Създадени са връзки между културно наследство и съвременните артистични форми и практики, което обогатява разбирането за всяка една от тях. Обвързването на идентичността на мястото с неговата история създава чувство за принадлежност, по-добър имидж и повече общностност.

Координираните действия на всички заинтересовани страни са позволили опазване и широка популяризация на културното наследство. Създадени са критерии за деклариране на паметници от по-ново време. Това е позволило интегрирането и обживяването на сгради с културно значение, които пазят облика на историческия град.

Недостатъчно доброто съхранение на архитектурно представените исторически пластове на София рискува градът да изгуби част от идентичността си. Липсата на жива връзка между съвременния град и историческите му и природни дадености би намалила усещането за принадлежност към София, което би довело и до по-ниска гражданска активност и липса на ангажираност към опазване на средата. От друга страна един изцяло музеен подход към консервирането на историческия контекст би задушило автентичността на града и ограничило възможностите му за развитие.

Свързани документи:

Изследването за качество на живот в рамките на Визия за София

Проучванията "Идентичност на София – разказ, бранд, визия", „Социалното въздействие на културата“ и „Качество на живот“ в рамките на Визия за София

Проект „Дигитализация на архива на недвижимите културни ценности от световно и национално значение, изграждане на специализирана информационна система, електронен регистър и публичен портал“

Според Закона за културното наследство режимите за опазване представляват основен инструмент за опазването на НКЦ.

Проучване "Изкуство в публично пространство. Какво, къде, кой, как, защо?"

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

АВТЕНТИЧЕН И МНОГОПЛАСТОВ ГРАД

2040 г.

КУЛТУРНОТО И
ПРИРОДНО НАСЛЕДСТВО
Е НЕРАЗДЕЛНА ЧАСТ
ОТ ГРАДА

08

2035 г.

СПЛОТЯВАНЕ
НА ОБЩНОСТИТЕ

07

КУЛТУРНИЯТ ЖИВОТ
НА СОФИЯ ОТРАЗЯВА
НЕЙНАТА ИДЕНТИЧНОСТ

06

ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ИЗЯВА
НА РАЗЛИЧНИ КУЛТУРИ

05

ЖИТЕЛИТЕ НА СОФИЯ
СЕ ГОРДЕЯТ С ГРАДА СИ

04

2030 г.

КРАСИВИ
И ЖИВИ ПАЗАРИ

03

2025 г.

РАБОТЕЩИ МЕХАНИЗМИ
ЗА ОПАЗВАНЕ И РАЗВИТИЕ
НА КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

02

ИНФОРМАЦИЯТА ЗА
КУЛТУРНИТЕ ЦЕННОСТИ
Е ДИГИТАЛИЗИРАНА
И ДОСТЪПНА

01

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел АВТЕНТИЧЕН И МНОГОПЛАСТОВ ГРАД Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ФЕСТИВАЛИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНО НАСЛЕДСТВО

Дейностите на местните самодейски състави са идентифицирани от изследванията на Визия за София като най-силни фактори за обединяването на общността в периферните райони на Столична община. Много често тези неформални организации са единствените, които организират и провеждат културни събития в отдалечените от центъра на столицата зони. Анализите показват, че е нужно да се създават повече условия за повишаване на активността на самодейските състави и подкрепа при организацията на фестивали на нематериалното културно наследство на региона. Те трябва да бъдат заздравени като платформа за представяне и предаване на практики от нематериалното ни наследство.

Времетраене: 6 години

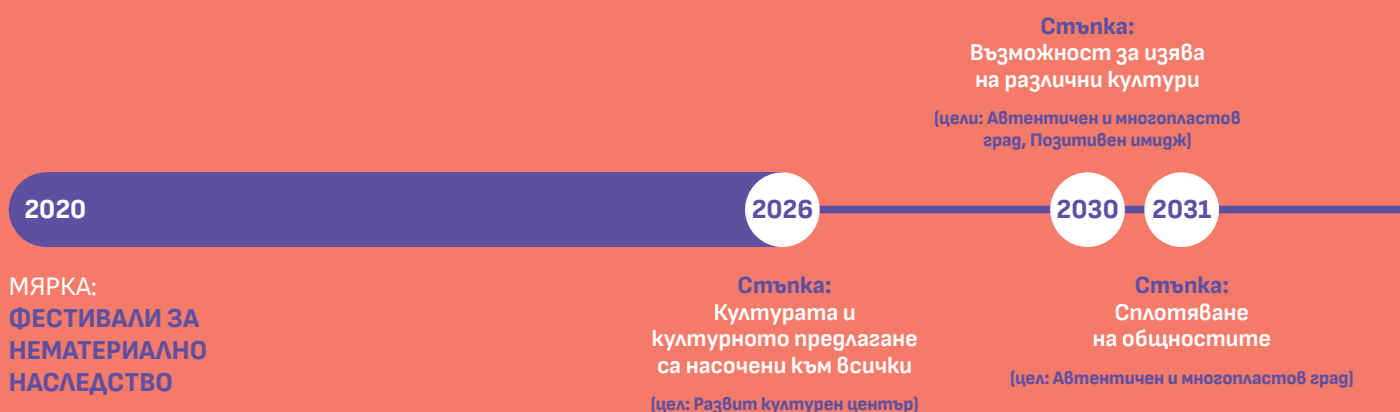
Период: 2020 – 2026

Честота: годишно

Действия:

- Организиране и провеждане на самодейски фестивали
- Създаване на платформа за установяване, представяне и обмен на практики на нематериалното наследство
- Популяризиране на нематериалното наследство

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА РЕГИСТЪРА И АРХИВА НА НИНКН

Националният институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) поддържа публичен регистър и документален архив на недвижимите културни ценности (НКЦ) на територията на Република България. Поддържането на архива към момента е изцяло на хартиени носители и ограничава възможностите за търсене, справки и публичност, а същевременно представлява и сериозно предизвикателство за опазването на носителите в дългосрочен план. Затова е необходимо дигитализирането на регистъра и архива за обектите НКЦ на територията на СО. Необходимо е координация с подобни проекти на национално ниво, както е проектът „Дигитализация на архива на недвижимите културни ценности от световно и национално значение, изграждане на специализирана информационна система, електронен регистър и публичен портал“ по процедура „Приоритетни проекти в изпълнение на Пътната карта за изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България за периода 2016–2020 г.“ на Оперативна програма „Добро управление“.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Дигитализиране на регистъра и архива за обектите НКЦ на територията на СО

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

ПОВИШАВАНЕ НА ПРАВОМОЩИЯТА НА ОБЩИНИТЕ И СЪЗДАВАНЕ НА ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА РЕНОВАЦИЯ НА НКЦ

Всички анализи и изследвания показват необходимостта от повишаване на капацитета и правомощията в общинските структури, отговорни за опазването на културното наследство. Настоящата динамична ситуация при опазване на културното наследство и необходимостта от опазване на градската идентичност поставят нови предизвикателства пред администрацията, за които е необходимо тя да бъдат подготвена. Мярката включва изготвяне на общинска стратегия за реновация на недвижими културни ценности, в съответствие с националната стратегия (чл. 17 от ЗКН). Това включва анализ на състояние и собственост, местоположение, възможности за финансиране, приоритизиране на сгради за намеса и др. Необходими са данъчни стимули за собствениците, които поддържат сградите културни ценности, и публично насърчаване по примера на табелките "Образцов дом".

Времетраене: 4 години

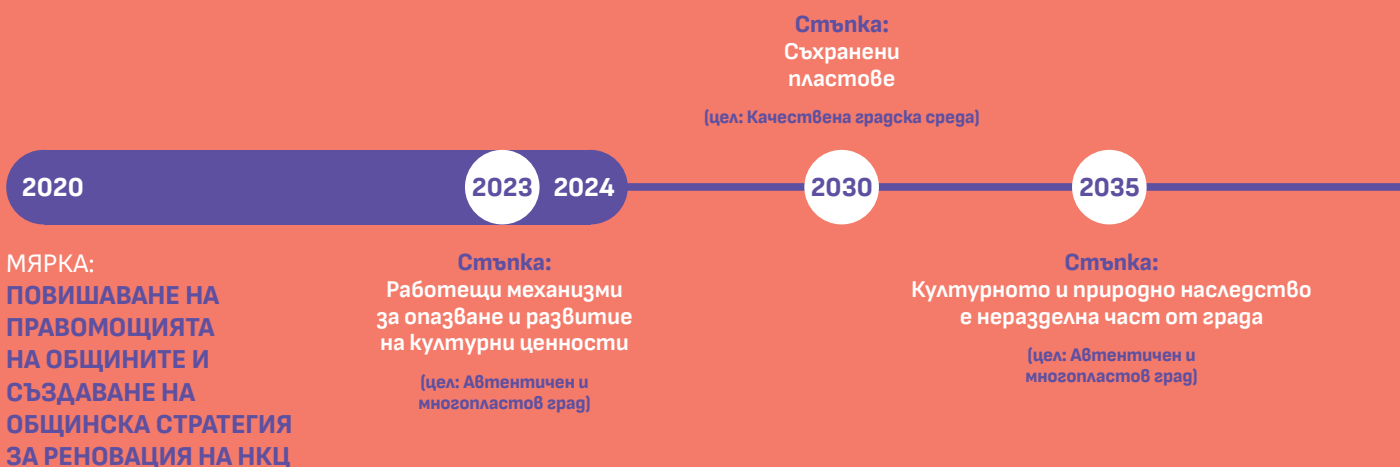
Период: 2020 – 2024

Честота: еднократно

Действия:

- Анализ на състоянието на НКЦ
- Изготвяне на общинска стратегия
- Анализ на необходимостта от обучения на общинската администрация, в контекста на изпълнение на стратегията
- Анализ на правомощията на общинските структури и изготвяне на предложения за промени
- Провеждане на обучения на служители от администрацията, с правомощия свързани с опазване на културното наследство

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

АКТИВНО УЧАСТИЕ НА УНИВЕРСИТЕТИТЕ

Годишно в университетите, които предлагат дисциплини, свързани с опазване на културното наследство, се генерират проекти, които могат да бъдат използвани като предпроектни проучвания и възможности за бъдещи дейности по опазването на културните ценности. Академичният капацитет на тези структури следва да бъде въввлечен в създаването на политиките за НКЦ, тяхното опазване, популяризиране и съхранение, като по този начин университетите се превърнат в официален партньор.

В тази връзка годишно университетите и висшите училища следва да представят проектите и изследванията, създадени през учебната година, касаещи София и крайградските територии, на звеното, ангажирано с работата по НКЦ на територията на София. Трябва да се осигури по-добро взаимодействие между професионалистите, работещи по НКЦ, и те да участват в работни срещи и/или консултативни съвети, за да се подсиgurят най-подходящите действия за обновяване, реставрация и/или социализация на НКЦ и/или групи от тях и да бъдат съобразявани с дейностите по опазване на културното наследство, които включват издирване, изучаване, идентифициране, документиране, съхраняване, популяризиране и управление на културните ценности. Тази информация следва да се подава в Националния архив, който да поддържа цялата документация за НКЦ, включително и всички проекти, свързани с тях.

Времетраене: 8 години

Период: 2020 – 2028

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на дългосрочно партньорство между СО и различни университети

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Гражданите участват ефективно в управлението на града

(цели: Децентрализирано и демократизирано управление, Сближаване и общност)

Стъпка:

Културното и природно наследство е неразделна част от града

(цел: Автентичен и многопластов град)

2020

2025

2028

2035

МЯРКА:
АКТИВНО УЧАСТИЕ
НА УНИВЕРСИТЕТИТЕ

Стъпка:

Гъвкави и иновативни
методи за образование

(цел: Образование,
насочено към бъдещето)

КАМПАНИИ ЗА КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Както проучванията по направление “Идентичност и култура” на Визия за София, така и предходни социологически и други изследвания показват, че столичани не познават в достатъчна степен историята на града, неговите забележителности и места на памет, различните пластове наследство и като цяло културното богатство на града.

Това обстоятелство предопределя и често пренебрежителното отношение към това богатство. Осъществяването на комуникационни и информационни кампании за тези ценности е едно от възможните решения на този проблем. Това включва и разработването на методически материали за провеждането на свободно избираем предмет в средните училища, посветен на историята и културата на града и осъществяване на контакт с ръководствата на столичните средни училища за популяризирането на тази възможност в контекста на основа за създаване на по-масови кампании за популяризиране на НКЦ и КН.

Времетраене: 9 години

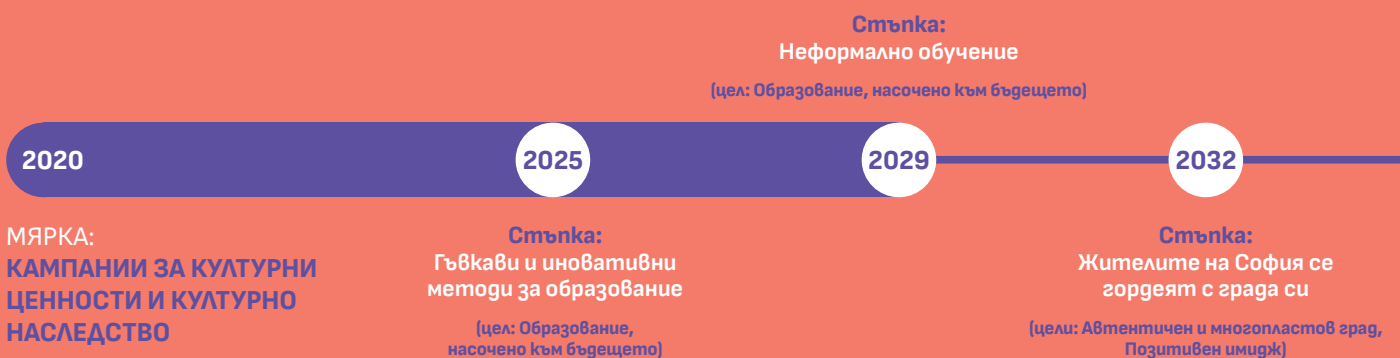
Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

Действия:

- Подготовка на комуникационни кампании за популяризиране на културни ценности и културно наследство
- Разработване на методически материали
- Подготвяне на педагогическите кадри в София за преподаването на свободно избираем предмет
- Въвеждането на свободно избираем предмет в столичните училища

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

АКТУАЛИЗАЦИЯ НА РЕЖИМИТЕ НА НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

Според ЗКН чл. 2 (3) предоставянето на статут на НКЦ включва определянето на нейната класификация, категория и режими за опазване, изготвени въз основа на заключителна оценка, и се извършва за недвижими културни ценности с категория "световно значение", групови НКЦ с категория "национално значение", недвижими културни ценности с категория "местно значение", "ансамблово значение" и "за сведение". Режимите за опазване представляват основен инструмент за опазването на НКЦ, но към момента значителна част от обектите на територията на СО нямат такива режими, което затруднява дейностите по тяхното опазване. През последните десетилетия културното наследство разширява обхвата и съдържанието си. Поради тази причина, както и заради промяна в контекста, заключителната оценка на някои обекти предполага преразглеждане и актуализиране на режимите за опазване на ценността. Необходимо е да се съставят експертни екипи, които да изготвят и/или актуализират режимите за опазване на НКЦ на територията на СО, както и да се определят зони, места и случаи, в които могат да бъдат направени изключения или рестрикции, в зависимост от случая, в режимите, регулиращи ползването на публичното пространство. Тази дейност може да бъде възложена на външни за МК и СО експерти и изследователски структури и/или да бъде осъществена взаимно с тях.

За да бъде подсигурано опазването на възможно най-широк спектър от епохи, е силно наложително създаването на критерии и вписване в архива на обекти НКЦ, построени в периода след 1945 г. – архитектурно наследство от социалистическия период в България, архитектурно наследство от модернизма, индустриално наследство.

Времетраене: 6 години
Период: 2020 – 2026
Честота: на пет години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕИНТЕГРАЦИЯ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Мярката обхваща няколко действия, които целят да покрият всички аспекти от реинтеграцията на културното наследство. На първо място това е подпомагането на собствениците на сгради, които са културни ценности, да поддържат фасади и покриви. Резултатите от проведените проучвания в рамките на Визия за София показват, че образът на столицата в очите на жители и посетители се формира в най-голяма степен от градската среда и по-специално от състоянието на сградите и техните фасади. В централната градска част все още има сгради, обекти на културното наследство, които не са ремонтирани, а това създава негативен облик на града.

Необходими са действия, насърчаващи артистичните проекти при социализацията на културно наследство. Проучванията по направление Идентичност и култура и по направление Хора в рамките на Визия за София показват, че липсват достатъчно интегрални връзки между богатото културно наследство на града и съвременните артистични практики. Това би допринесло, от една страна, за обогатяване на смисловите пластове на наследството, от друга – за популяризация на съвременните артистични форми.

Времетраене: 10 години

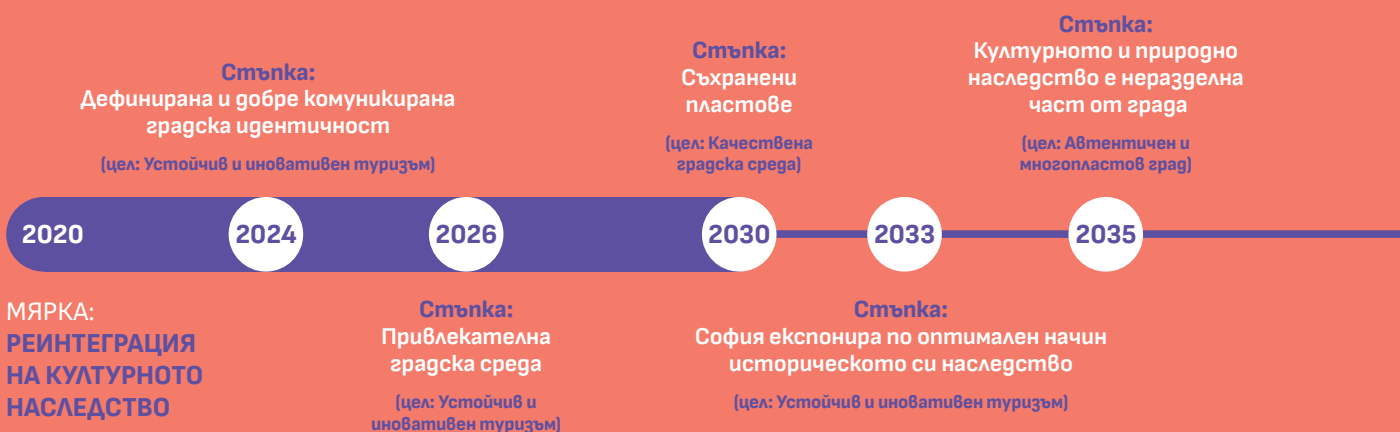
Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Провеждане на срещи и кампании за популяризиране на програмите
- Приемане на приоритет в съществуващите финансови инструменти на СО, както и в стратегиите за развитие на отделните общински културни институти, насърчаващи връзките и взаимодействията между обектите на културното наследство и съвременните артистични практики

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБНОВЯВАНЕ НА СОФИЙСКИТЕ ПАЗАРИ

Традиционно градските пазари имат отличително и дългогодишно влияние в урбанизираните територии по цял свят. Поради тази причина те са дълбоко свързани със заобикалящата ги градска среда и нейните жители. В контекста на периферните жилищни квартали пазарите често имат дори още по-силно влияние като важни елементи, подпомагащи формирането на идентичност на конкретните територии – станoviще, което е споделяно от експертните проучвания на екип “Идентичност и култура” от стъпка 3 на Визия за София (2018). От друга страна, в глобален контекст, градските пазари преживяват своеобразен ренесанс след години на стагнация в полза на търговските центрове (молове). В момента пазарите постепенно отново се превръщат в ядра на градското обживяване, носещи множество социо-икономически ползи за цели квартали. Това предполага и Столична община да задълбочи усилия в тази посока, като разработи координирана стратегия за развитие на пазарите, почиваща върху предварително разработена идентичност, на всеки от тях или на група пазари, съобразена с мястото му в поредица от аспекти (исторически, културни, социални и т.н). За да се улесни целият процес по обновяване, следва да се създаде унифицирана система за всички пазари, която да бъде лесно адаптирана към спецификите на всеки пазар, включително квартален, фермерски или груз вид. Предвиждат се подобрения на регулациите за пазарите и действия за насърчаване разнообразието на предлагането – както на стоки, така и на производители.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: еднократно

Действия:

- Инвентаризация на наличната информация относно (общинските) пазари на територията на Столична община и нейното допълване с нова такава, базирана на целенасочени експертни проучвания (4 месеца, еднократно)
- Изготвяне на холистична стратегия за развитие на мрежата от (общински) пазари в София, въвличайки представители от всички пазари и категоризирането им спрямо техния потенциал и частна подкрепа за развитие (6 месеца, еднократно)
- Разработване на оперативна стратегия за обновяване на общинските пазари с най-голям потенциал чрез конкретни промени в начина им на управление (обновяване на действащата наредба на пазарите) и оперативни модели за развитие (4 месеца, еднократно)
- Поетапно реализиране на изготвените стратегии за координирано трансформиране, включително физическо обновяване на мрежата от общински пазари чрез обществени поръчки за дизайн проекти и строителни изпълнители (4+ години, еднократно)

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗПОЗНАВАНЕ И ИЗУЧАВАНЕ НА НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ С УНИВЕРСИТЕТИ И ГРАЖДАНИ

Културното наследство на София е част от историята на града, потенциал за развитие на туризма и фактор при формиране на градския маркетинг. Неговото опазване и популяризиране ще допринесе за утвърждаването на идентичността на столицата и за привличането на туристи. Затова създаването на политики, включително и финансови, за насърчаване на издирването, изучаването, идентифицирането, документирането и популяризирането на културни ценности (двигими, недвижимо наследство, нематериални), свързани със София, е от изключителна важност. Проведено изследване "Идентичност на София: разказ, бранд, визия" показва, че има множество нематериални културни ценности, които остават неразпознати и съответно недобре представени пред обществеността, а същевременно те предизвикват интереса на туристите и често са част от образите, формиращи представата за идентичността на столицата. От друга страна, е важно те да бъдат свързани с материалното наследство, така че да бъде създадена цялостна стратегия за представянето на културата на София.

Действията по идентифициране, особено на нематериалното наследство, следва да включват университети, НПО и местни общности.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: годишно

Действия:

- Планиране на финансови средства за опазване на културното наследство
- Анализ на приоритетите при тяхното разходване
- Създаване на експертна група с представители на различни заинтересовани страни
- Изготвяне на политики и мерки, насочени към насърчаване на издирването, изучаването, идентифицирането, документирането и популяризирането на нематериални културни ценности*, свързани със София

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стълка:

Културното и природно наследство е неразделна част от града

(цел: Автентичен и многопластов град)

2020

2030

2035

МЯРКА:

РАЗПОЗНАВАНЕ И ИЗУЧАВАНЕ НА НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ С УНИВЕРСИТЕТИ И ГРАЖДАНИ

СИСТЕМА ОТ ТУРОВЕ КАТО РАЗВИТИЕ НА РАЗКАЗА ЗА СОФИЯ

Проучването “Идентичност на София: разказ, бранд, визия”, както и проведеното проучване от направление “Хора” във Визията за туристическото предлагане, показват, че в момента туристическите разкази за София не са част от общо, споделено разбиране за историята, визията и образа на града. За да дефинираме, изградим и припознаем един споделен, детайлен, отличителен и автентичен разказ за града, е необходима съвместна работа с организациите, предоставящи туристически услуги, насочени към посетители на града.

В момента „класическият“ разказ за София е основан на миналото и историята. Необходимо е да се работи в посока този разказ да бъде разширен, така че да популяризира специфични/забравени исторически пластове, които биха допринесли за предлагане на по-различни туристически преживявания и привличане на повече туристи, но и да стимулира децентрализацията на туристическия поток в различни части на София. Това би имало положителен принос към развиване на градската идентичност и икономическо развитие на различни територии в града.

Другият аспект от работата по създаване на конкретни турове се свързва с включването на редица уязвими групи. Достъпът на определени уязвими социални групи до туристически пътувания дори и в рамките на града е силно ограничен по социални и икономически причини. При провеждане на изследването за идентичността на София беше установено едно вторично затваряне на жителите на кварталите в рамките на самите райони и много често липса на каквато и да е мобилност извън тях. Това създава не само пространствена, но и културна дистанция между жителите на столицата. Затова един от фокусите е създаването на турове за младежи и за представители на уязвими групи, което ще допринесе за преодоляване на този проблем.

Времетраене: 9 години

Период: 2020 – 2029

Честота: годишно

Действия:

- Съвместна работа с представители на туристическия бранш
- Изготвяне на съвместен кодекс на добри практики при представяне на София в туровете, в синхрон с разработената стратегия за градски маркетинг
- Изготвяне на механизъм за финансови и организационни стимули за прилагане на кодекса за добри практики
- Разработване на туристически маршрути за ученици и различни уязвими социални групи
- Популяризиране на туровете

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

СЪЗДАВАНЕ НА МЕСТА ЗА ОБЩУВАНЕ

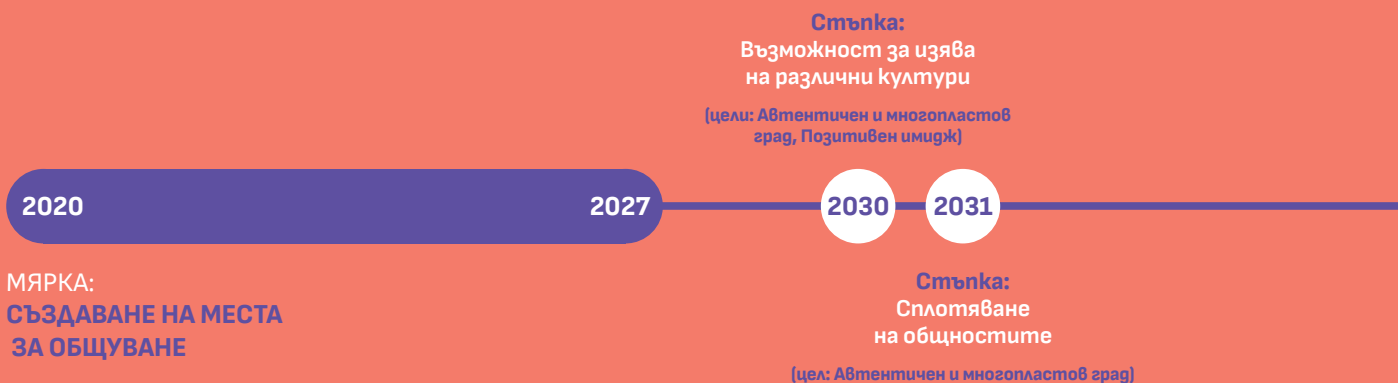
Създаването на места и организирането на събития за активно общуване на българи и чужденци и споделяне на елементи от българската култура и идентичност ще допринесе не само за изграждане на образа на София, но и за привличане на повече туристи (готвене, спортни дейности, танци, изучаване на език). Важно е представянето на различни нива и видове култура и културно съдържание – от фолклор и градски фестивали до съвременно изкуство с по-затворено предлагане, като висока култура.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

НОВИ РЕГУЛАЦИИ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПУБЛИЧНОТО ПРОСТРАНСТВО

Ползването на публични пространства в София за представяне на изкуство е значително затруднено и усложнено от съществуващата нормативна рамка. Това показва проучване на Студио Прожектиране, съвместно с галерия "Васка Емануилова", филиал на СГХГ ("Изкуство в публично пространство. Какво, къде, кой, как, защо", 2018 г.). Съществуващите в момента общински наредби не правят разлика между акционни, временни, краткотрайни и постоянни произведения. Това затруднява изключително творците и организацията, които биха искали да представят свои творби в публични пространства на града, а, от друга страна, възпрепятства възможностите за активно и творческо ползване на тези пространства, което би довело до по-висока степен на тяхната естетизация и социализация.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 - 2021

Честота: еднократно

Действия:

- Ревизиране и коригиране на следните общински нормативни актове: Наредба за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община, Наредба за преместваемите обекти, за рекламните, информационните и монументално-декоративните елементи и за рекламната дейност на територията на Столична община, Наредба на Столична община за обществения рег.
- Промените следва да предвиждат облекчен административен режим за получаване на разрешение и да дават повече възможности за излагане на временни произведения на изкуството в градска среда.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЦЕЛ

АКТИВНО ПРИДВИЖВАНЕ

В София на бъдещето ходенето пеш, карането на велосипед, тротинетка и други подобни средства за транспорт съчетаващи физическата тренировка с придвижването, играят важна роля за поддържането на добро здраве и ангажират хората един с друг и с градската среда.

В и около София са улеснени възможностите за активно придвижване и все повече хора избират този вид транспорт. Развита е гъста и добре свързана велосипедна мрежа, която обслужва целия град. Осъществени са и връзките със съседните селища и планини. Велосипедната и пешеходната инфраструктура предоставят модерен, безопасен и комфортен начин на придвижване.

Успешната транспортна политика се справя със задръстванията и осигурява добър транспортен достъп до места и услуги. Насърчаването на активното придвижване подобрява мобилността в града и се отразява позитивно на физическата активност и здравето на хората, и помага за увеличена продължителност на живота.

На противоположния полюс на активното придвижване е масовото използване на лични автомобили. В контекста на градската структура на София то би довело до все по-висока степен на моторизация, нужда от повече тежка инфраструктура и по-интензивна поддръжка на транспортната инфраструктура, както и до нарастваща нужда от паркоместа. В резултат ще имаме по-малко активни пространства, значително по-бавен процес по подобряване на качеството на въздуха и влошено здраве.

Свързани документи:

Устойчиво развитие на градовете и общностите (цел 11 от целите за устойчиво развитие на ООН) – осигуряване на сигурни, достъпни и устойчиви форми на транспорт за всички

Политики на ЕС за устойчива градска мобилност – насърчават развитието на велосипедна инфраструктура

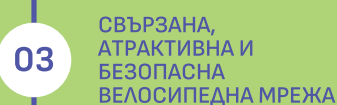
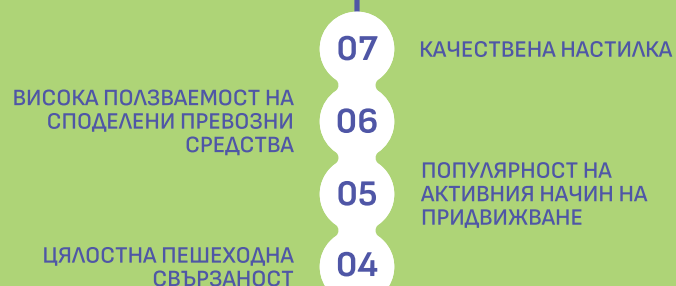
План за устойчива градска мобилност на Столична община – поставя ходенето пеш и велосипедното движение като най-важни приоритети за транспорта в града и предлагат мерки за насърчаване на придвижването с велосипед

Програма за развитие на велосипедния транспорт на територията на Столична община – цели да превърне велосипедния транспорт в значима част от транспорта в града

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

АКТИВНО ПРИДВИЖВАНЕ

2030 г.

2025 г.

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел АКТИВНО ПРИДВИЖВАНЕ Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА 01 СЪЗДАВАНЕ НА СПОДЕЛЕНИ УЛИЦИ И ПРОСТРАНСТВА

Една от основните функции на публичното пространство е да осигурява разнообразен достъп до сградите и средата, но и да задържа посетители. Споделените пространства трябва да са проектирани така, че пешеходците и велосипедистите са с предимство, а средата е безопасна и спокойна, добре озеленена и насърчаваща прекарването на време навън. Автомобилният достъп трябва да бъде разрешен, но силно ограничен чрез намалена максимална скорост за преминаване, дизайн на средата и организация на движението. Споделените пространства са подходящи за вътрешноквартални улици, където няма интензивен автомобилен трафик, а децата имат нужда от място за игра.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: на всеки три години

Действия:

- Изследване на ползваемостта, функционалността и интензивитета на улиците
- Избор на улиците с интензивен пешеходен и лек автомобилен трафик като приоритетни
- Реализиране на приоритетните
- Мониторинг, анализ и разширяване на мрежата от споделени улици

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОДОБРЯВАНЕ НА СПИРКИТЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ

Липсата на добри условия за чакане и достъп до спирките на общественя транспорт води до отлив на пътници и респективно увеличаване на дела на личния автомобилен превоз и задръстванията в града. Необходимо е създаването на приятни и безопасни пешеходни маршрути към спирките на масовия транспорт, а те да бъдат обновени, като осигуряват комфортен подслон на чакащите и информация за транспорта. Това би увеличило неговата привлекателност и би стимулирало ползването му.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: на всеки три години

Действия:

- Изследване на маршрутите за достъп до спирките
- Облагородяване на най-натоварените маршрути към най-натоварените спирки
- Облагородяване на другите спирки и маршрути

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МЯРКА:
ПОДОБРЯВАНЕ НА СПИРКИТЕ
НА ОБЩЕСТВЕНИЯ
ТРАНСПОРТ

ДОИЗГРАЖДАНЕ НА МРЕЖАТА ОТ ВЕЛОАЛЕИ И ПРИВЕЖДАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ КЪМ НОРМАТА

Наличието на велосипедна инфраструктура е базово изискване, за да се увеличава ползваемостта на велосипеди и други форми на активно придвижване. Създаването на цялостна, гъста мрежа, която осигурява връзки между различните квартали и основните дестинации, ще даде възможност на този тип транспорт да бъде бърз и предпочитан. Осигуряването на скоростна велосипедна инфраструктура по основните булеварди ще увеличи значително средната скорост на придвижване. Създаването на удобни връзки с крайградската територия ще стимулира пристигането с велосипед до града и ще улесни достъпа до природните забележителности извън него. Поради силната уязвимост на велосипедистите е наложително инфраструктурата да бъде безопасна, новите велоалеи да бъдат реализирани спрямо нормите, а съществуващите да бъдат обновени.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: годишно

Действия:

- Създаване на единен стандарт за изграждане на велосипедната инфраструктура
- Приоритизиране на най-важните и необходими връзки между различните градски части
- Изграждане на планираната мрежа и велопаркинги
- Адаптиране на съществуващата инфраструктура към новите норми

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

УСЛУГИ ЗА СПОДЕЛЕНИ ВЕЛОСИПЕДИ И ТРОТИНЕТКИ

Велосипедният транспорт е една от устойчивите форми на транспорт, който се е доказал като ефективен в подобряването на цялостната транспортна достъпност. Въвеждането на услуги за споделени велосипеди и тротинетки ще позволи бързото преминаване на кратки и средни дистанции, без да се налага ползването на автомобил. Свободата за паркиране и липсата на ангажимент за надзор, докато средството е навън, е важен фактор в привличането на ползватели.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Туристическата инфраструктура отговаря на съвременни стандарти

(цел: Устойчив и иновативен туризъм)

2020

2022

2023

2029

МЯРКА:

УСЛУГИ ЗА СПОДЕЛЕНИ ВЕЛОСИПЕДИ И ТРОТИНЕТКИ

Стъпка:

Популярност на активния начин на придвижване

(цел: Активно придвижване)

Стъпка:

Висока ползваемост на споделени превозни средства

(цели: Активно придвижване, Мобилността като услуга)

ИНТЕГРИРАНЕ НА ФРАГМЕНТИРАНИТЕ ТЕРИТОРИИ

В развитието на София през годините са формирани редица естествени и антропогенни разделители на градската структура, които фрагментират част от нейната територия. Това води до затруднена достъпност и до сегрегация на населението. Необходимо е преодоляване на тези бариери и интегриране на териториите към съседните квартали за осигуряване на по-лесна мобилност и по-добър достъп до услуги, работни места, места за развлечение.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

Действия:

- Подробен анализ на транспортната достъпност, социалната сегрегация, бедността и морфологията на фрагментираните територии и създаване на измерител на фрагментираността
- Подготвяне на намеси, които да усилят връзките на тези територии към останалата част от града
- Реализиране на пешеходни и улични връзки

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБУЧЕНИЯ ЗА АЛТЕРНАТИВЕН НАЧИН НА ПРИДВИЖВАНЕ

Велосипедното придвижване, пешеходството и другите форми на микромобилност са силно уязвими спрямо другите превозни средства. Тяхната роля в градската мобилност расте и е необходимо създаване на подходяща транспортна култура и умения. Провеждането на целенасочени информационни кампании, часове по безопасност на движението в училищата и осъвременяването на листовките при придобиване на правоспособност за МПС ще повлияят на формирането на транспортна култура, съобразяваща се и насърчаваща активното придвижване.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ ЗА ПЛАНИРАНЕ И ПРОЕКТИРАНЕ

Недостигът на велосипедна инфраструктура и необходимостта от нейното изграждане като качествена и безопасна изисква специфични познания за планиране и проектиране. Липсата на значителен предишен опит на местните специалисти в това налага развитието на капацитет във вече завършилите и практикуващи, както и целенасочено залагане в учебните програми на релевантните специалности. Разработването на единен общински стандарт за велосипедната инфраструктура би помогнало на проектантите да създават еднотипови проекти, подходящи за съответната среда.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ГЛОБАЛНА И РЕГИОНАЛНА СВЪРЗАНОСТ

В бъдеще летището на София е едно от най-натоварените балкански летища, свързано е директно със световните икономическите центрове и се ползва като ключово разпределително летище. Това благоприятства активното присъствие на града на световната икономическа, научна и културна сцена.

София 2050 е свързана с големите градове на Балканите и чрез пътна и ЖП инфраструктура, която осигурява лесен и бърз достъп до услуги и увеличен обмен на стоки, технологии и човешки ресурси. Възможностите за бизнес са подобрени, а интегрирането на пазарите подпомага икономическия и културен обмен между свързаните градове. София управлява успешно логистиката чрез подобрени инфраструктурни връзки, но и чрез оптимизирани процеси за получаване, разпределяне и изпращане на стоки, както в града, така и в регионален и световен мащаб. Големите центрове, които привличат товарен трафик са изнесени в покрайнините на града, за да не натоварват транспортните системи, а разнасянето на доставките или стоките се случва с подходящи за средата превозни средства.

Добре развитата инфраструктура позволява бързи и редовни връзки между София и околните населени места и общини. Регионалната ЖП мрежа е интегрирана с метрото, а билетната система е единна, което прави пътуванията значително по-лесни и по-бързи. На входните артерии на града са изградени буферни паркинги, обслужвани от добри връзки с масовия транспорт и стоянки на споделени автомобили и велосипеди. Придвижването с личен автомобил няма съществени предимства пред активните форми на мобилност и публичния транспорт.

Неизпълнението на тази цел би оставило София с недостатъчно добре развити икономически и културни връзки с Балканите и съответно по-изолирана и по-малко атрактивна, в сравнение с други европейски градове. Хилядите ежедневни пътувания към София ще продължат да се осъществяват основно с автомобил, което ще запази сегашното ниво на затруднено придвижване.

Свързани документи:

Бялата книга „Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство – към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите“ – завършени високоскоростни ЖП връзки и гъста ЖП мрежа, напълно функционираща TEN-T мрежа

Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г. – два от приоритетите са насочени към развитието и модернизацията на транспортната инфраструктура и развитието на интермодалния транспорт

Национална концепция за пространствено развитие 2013–2025 г. – София се намира на ключова локация на пресичането на няколко трансевропейски транспортни коридора и инфраструктурното свързване на града с другите центрове в страната и на Балканите ще даде силен икономически тласък на региона

Областна стратегия за развитие на област София–град 2014–2020 г. – приоритетно подобряване на транспортната достъпност и свързване с до националните и европейски мрежи

План за устойчива градска мобилност на Столична община – подобрена интермодалност и регионална свързаност

Програма за развитие на велосипедния транспорт на територията на Столична община – цели да превърне велосипедния транспорт в значима част от транспорта в града

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

ГЛОБАЛНА И РЕГИОНАЛНА СВЪРЗАНОСТ

За постигането на дългосрочната цел ГЛОБАЛНА И РЕГИОНАЛНА СВЪРЗАНОСТ
Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

РАЗВИТИЕ НА ИНТЕРМОДАЛНИТЕ ХЪБОВЕ

ЖП транспортът е най-устойчивата форма за транспортиране на стоки на дълги разстояния и е заложена за приоритетно развитие от ЕС. Изолираността на софийските ЖП терминали ограничава оперативната съвместимост на ЖП транспорта с другите видове транспорт, което възпрепятства преноса на стоки да се извършва посредством влакове и се натоварва пътната мрежа. Складовите и производствените инвестиции край София обуславят развитието на интермодални терминали, които да улеснят, ускорят и направят по-устойчив обмен на стоки. Инфраструктурните връзки с летището също имат нужда от подобряване.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 - 2023

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Ефективни
логистични връзки

(цел: Глобална и регионална свързаност)

2020

2023

2024

МЯРКА:

**РАЗВИТИЕ НА
ИНТЕРМОДАЛНИТЕ ХЪБОВЕ**

РЕЗЕРВИРАНЕ НА НОВИ ТЕРЕНИ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ВЪЗДУШНИЯ ТРАНСПОРТ И ВКЛЮЧВАНЕТО ИМ В УСТРОЙСТВЕНИТЕ ПЛАНОВЕ

Привличането на повече полети е символ за икономическо развитие на града и повишено глобално влияние. През последното десетилетие броят пътници и количеството транспортирани стоки през Летище София бележат постоянен ръст. Съществуващият ръст и целите за продължаването му налагат разширяване на инфраструктурата за поемане на новите потоци. Необходимото пространство за въздушна инфраструктура е със значителна площ, а сравнително бавните процедури за придобиване на имоти и одобряване на устройствени планове налага необходимостта от предварително, внимателно и дългосрочно планиране.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Бързи въздушни връзки с икономическите центрове в света

(цел: Глобална и регионална свързаност)

2020

2021

2024

МЯРКА:

РЕЗЕРВИРАНЕ НА НОВИ
ТЕРЕНИ ЗА БЪДЕЩО
РАЗВИТИЕ НА ВЪЗДУШНИЯ
ТРАНСПОРТ И ВКЛЮЧВАНЕТО
ИМ В УСТРОЙСТВЕНИТЕ
ПЛАНОВЕ

СВЪРЗВАНЕ НА ГОЛЕМИТЕ ЛОГИСТИЧНИ ЦЕНТРОВЕ

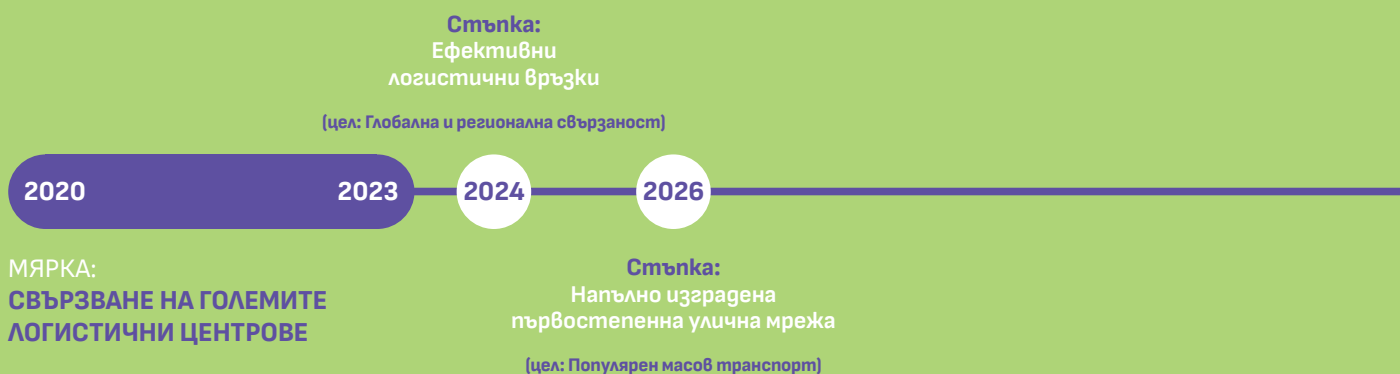
Логистичните центрове имат нужда от добра свързаност с транзитната национална пътна и ЖП инфраструктура. Осигуряването на необходимите връзки от логистичните центрове до Околовръстния път и изходните пътища, както и създаването на ЖП връзки към основната инфраструктура би подпомогнало достъпа и обслужването на нови пазари, ускорени процеси на трансфер на стоки и цялостното развитие на бизнеса. Процесът следва да бъде синхронизиран в рамките на предложената в ПУГМ стратегия за градска логистика.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

МОДЕРНИЗАЦИЯ И ИЗГРАЖДАНЕ НА TEN-T МРЕЖАТА

Недостатъчната степен на изграденост на TEN-T мрежата води до по-ниска свързаност и възможност за достъп на гражданите и бизнеса до страните от ЕС. Необходимо е нейното реализиране, за по-лесно и бързо пътуване и правене на бизнес из съюза, но и за по-тясна интеграция с другите страни членки и другите региони в страната.

Времетраене: 4 години

Период: 2021 - 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Ефективни
логистични връзки

(цел: Глобална и регионална свързаност)

2021

2024

2025

2030

МЯРКА:
**ВНЕДРЯВАНЕ НА
ТРАНСПОРТНИ
ИНТЕЛИГЕНТНИ СИСТЕМИ
ВЪВ ВЪЗДУШНИЯ ТРАНСПОРТ**

Стъпка:
Бързи връзки с икономическите
центрове в страната и Балканите

(цел: Глобална и регионална свързаност)

ВНЕДРЯВАНЕ НА ТРАНСПОРТНИ ИНТЕЛИГЕНТНИ СИСТЕМИ ВЪВ ВЪЗДУШНИЯ ТРАНСПОРТ

За оптимизиране на мрежата от въздушни трасета е необходимо добавяне на нови трансгранични сектори в рамките на функционалните блокове от въздушното пространство в Европа. През 2014 е въведен такъв между България и Румъния, но с Гърция все още липсва.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗВИТИЕ НА ВЪЗДУШНИ ЛИНИИ

Въздушната свързаност има сериозно значение за развитието на възможностите за пътуване и бизнес и глобалното влияние на града. Създаването на нови директни връзки със световните икономически центрове би направило София и региона по-лесно достъпни и би отворило нови възможности за обмен. Въздушната свързаност е от основно значение и за привличането на посетители, развитието на туризма и популяризирането на културното ни наследство.

Времетраене: 6 години

Период: 2021 – 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Бързи въздушни връзки с икономическите центрове в света

(цел: Глобална и регионална свързаност)

2021

2024

2027

2030

МЯРКА:

**РАЗВИТИЕ НА
ВЪЗДУШНИ ЛИНИИ**

Стъпка:

Бързи връзки с икономическите центрове в страната и Балканите

(цел: Глобална и регионална свързаност)

СТИМУЛИРАНЕ НА ВЪЗДУШНАТА КОНКУРЕНЦИЯ

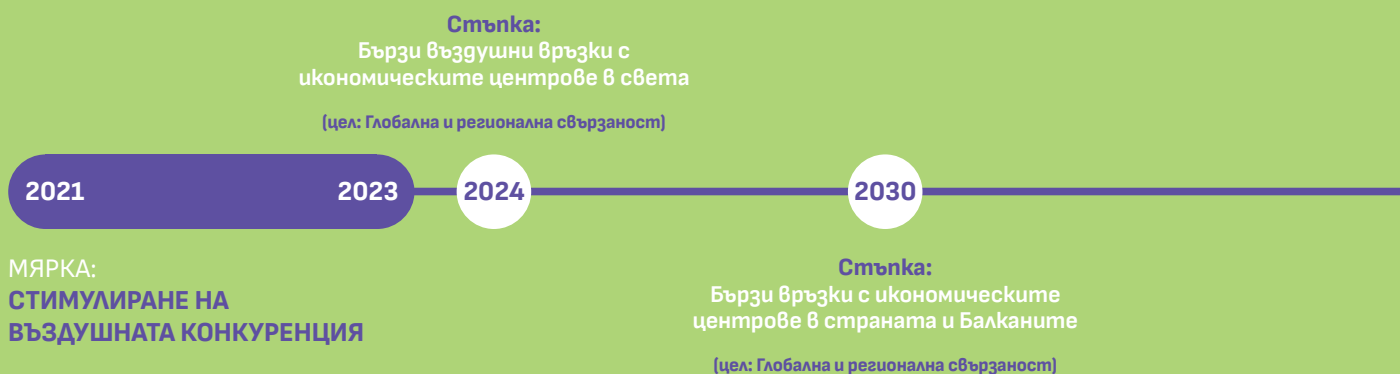
Въздушният транспорт предоставя изключителни възможности за обмен на хора и стоки, но за увеличаване на потоците е необходимо полетите да бъдат достъпни. За това е важно осигуряването на стимули за привличане на повече превозвачи, които да се конкурират за клиенти, и с което да осигуряват достъпна и качествена услуга. Конкуренцията може да бъде стимулирана чрез общоевропейското авиационно пространство OPEN SKY и добавянето на нови страни към него.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 - 2023

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОПУЛЯРЕН МАСОВ ТРАНСПОРТ

В следващото десетилетие масовият обществен транспорт е най-предпочитаният начин на придвижване, а линиите му осигуряват бързи и редовни връзки с всички квартали и крайградски територии.

Превозните средства са на чести интервали, а отделните линии имат синхронизирани разписания, което позволява лесно и бързо прекачване при смяна на направленията. Това намалява значително времето на пътуване от точка до точка, а средната му скорост надминава тази на автомобила. Маршрутите са оптимизирани спрямо пътничкопотоците, а системата за управление на транспорта адаптира движението на превозните средства спрямо натоварванията през различните часове и дни.

Осигурени са велопаркинги край спирките, а по основните линии има възможност за превоз на велосипеди. Пешеходните маршрути до спирките са приятни и безопасни, което подобрява целия процес на придвижване.

Масовият транспорт ползва само електричество и е с нулеви локални емисии. Превозните средства са нови, чисти, комфортни и безопасни. Транспортната услуга е с високо качество. Налична е обща платформа за мобилността в града, която показва възможностите за придвижване и се ползва за планиране на маршрут и избор на превозно средство. Билетната система позволява използването на разнообразни начини на плащане за различни времеви интервали.

Алтернативен сценарий би бил градът да продължи да приоритизира автомобилното движение и да не инвестира в подобрене на публичните транспортни услуги. Това би завишило разходите за управление и поддръжка на инфраструктурата и би задълбочило проблемите с трафика, въздуха и логистиката при нарастваща урбанизация.

Свързани документи:

Устойчиво развитие на градовете и общностите (цел 11 от целите за устойчиво развитие на ООН) – осигуряване на сигурни, достъпни и устойчиви форми на транспорт за всички

Бялата книга „Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство“ – интеграция на различни видове транспортни мрежи и създаване на мултимодални точки за подобрен избор на вид транспорт и подобрен достъп

План за устойчива градска мобилност на Столична община – общественият транспорт е ефективен начин на придвижване, с ниски нива на емисии като 80% от всички пътувания през 2035 г. се изпълняват с устойчиви форми на транспорт (пешеходно, велосипедно движение, обществен транспорт)

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

ПОПУЛЯРЕН МАСОВ ТРАНСПОРТ

За постигането на дългосрочната цел ПОПУЛЯРЕН МАСОВ ТРАНСПОРТ Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

НАМАЛЯВАНЕ НА ИНТЕРВАЛИТЕ МЕЖДУ ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА

Проучванията на Визия за София в сферата на транспорта показват, че чакането по спирките се възприема от ползвателите като един от основните фактори, които могат да бъдат приоритетно подобрени. За това е необходимо да се оптимизира инфраструктурата по начин, който не създава забавяния в разписанията. Самите разписания е необходимо да бъдат преосмислени, приоритетно за натоварените линии, и да се осигуряват по-голям брой превозни средства на по-чести интервали.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: на всеки две години

Действия:

- Изследване на произход и предназначение на автомобилните потоци през натоварените участъци
- Изследване на натовареността на масовия транспорт по тези маршрути
- Осигуряване на повече превозни средства по линиите
- Осигуряване на повече обособени трасета на масовия транспорт
- Осигуряване на приоритетност на масовия транспорт в кръстовищата

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Интегрирани
транспортни системи

(цел: Популярен масов транспорт)

Стъпка:
Намален
автомобилен трафик

(цел: Мобилността като услуга)

2020

2021

2022

2023

2028

МЯРКА:
**НАМАЛЯВАНЕ НА
ИНТЕРВАЛИТЕ МЕЖДУ
ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА**

Стъпка:
Повишена скорост
и ефективност на
придвижванията

(цел: Популярен масов транспорт)

ОПТИМИЗИРАНЕ НА МАРШРУТИТЕ И СПИРКИТЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ

Основните пътникопотоци са генерирани от придвижващите се от дома си до работните си места и обратно. Това поставя този тип произход – предназначение като приоритетен при осигуряване на качествено и бързо транспортно обслужване. Необходимо е оптимизиране на маршрутите по линиите на масовия транспорт по начин, който обслужва потоците на трудовата мобилност. Необходимо е и промяна на спирките, за да са близо до новите дестинации, но и да са добре обвързани една с друга, което ще улесни интегрираността между отделни видове транспорт.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: на всеки две години

Действия:

- Изследване на генераторите на пътникопотоци
- Осигуряване на близки и удобни спирки до тези генератори
- Изследване на транспортната достъпност с обществен транспорт от различните квартали
- Промяна и създаване на нови линии, осигурявайки бърз и сигурен транспортен достъп
- Премахване на неизползваните спирки

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБНОВЯВАНЕ НА ПАРКА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ

Превозните средства на масовия транспорт са важен фактор, който влияе на неговата привлекателност. Новите, чисти, поддържани и еко съобразни средства повишават комфорта и качеството на услугата, с което привличат и задържат ползватели, а експлоатационните разходи на нов парк са значително по-ниски. Превозните средства трябва да осигуряват равен достъп до услугата на транспорта и е необходимо всяко едно да бъде пригодено за ползване от хора в неравностойно положение.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Комфортен масов
обществен транспорт

(цел: Популярен масов транспорт)

2020

2023

МЯРКА:

**ОБНОВЯВАНЕ НА ПАРКА НА
ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ**

ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА ТАКСУВАНЕ В ОБЩЕСТВЕНИЯ И ЖП ТРАНСПОРТ

Сериозна част от посетителите на града ползват за превозно средство автомобилите си. Необходимо е прехвърляне на повече пътуващи на устойчиви форми на транспорт, а подобряването на интегрираността между градския обществен транспорт и регионалния ЖП транспорт би допринесло за това. Създаването на единна билетна система би улеснило съчетаването на различни видове транспорт. Възможността за таксуване според време позволява с един билет пътуващите да изминават целия си маршрут, без значение от броя смени на линии, което е допълнителен стимул за ползване на обществения транспорт.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

УВЕЛИЧАВАНЕ НА ОБОСОБЕНИТЕ СКОРОСТНИ ТРАСЕТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ

Обособяването на самостоятелни трасета за придвижване на масовия транспорт е важна мярка за увеличаване на неговата средна скорост. Отделянето от автомобилното движение позволява да се избегнат задръствания, да се спазват разписанията и масовият транспорт да се конкурира по бързина с автомобилния, правейки го реална и предпочитана алтернатива.

Времетраене: 2 години

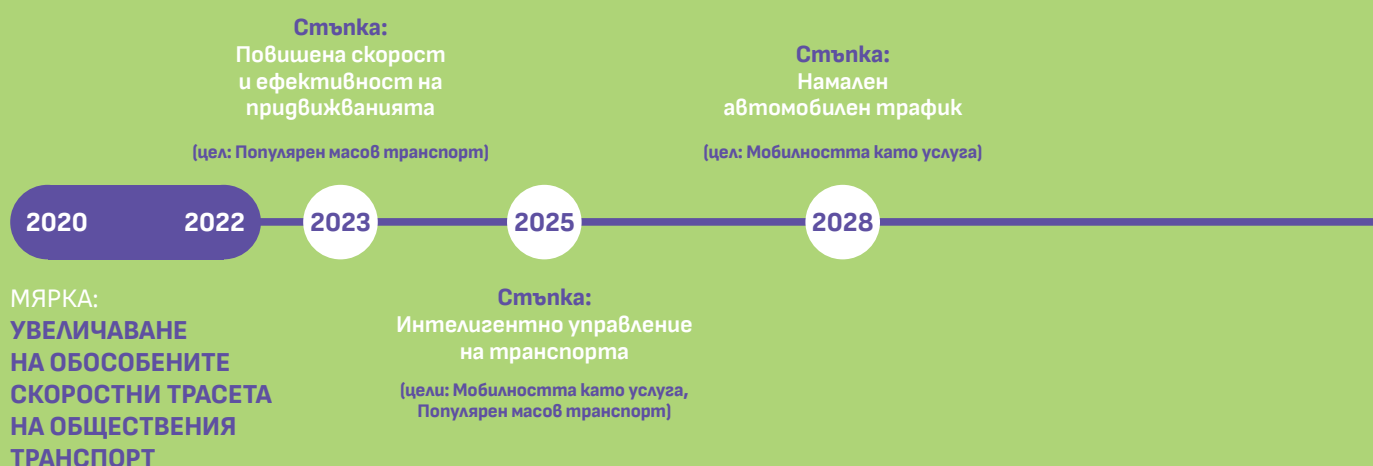
Период: 2020 – 2022

Честота: на всеки две години

Действия:

- Прокарване на бус ленти по основната мрежа, обслужваща най-натоварените линии, осигурявайки им Обособени трасета по цялата дължина на маршрута
- Обособяване на отделни трамвайни трасета по натоварените линии и местата с най-големи забавяния
- Осигуряване на контрол на нарушителите с камери от превозните средства на транспорта и автоматично санкциониране

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ НА ТРАНСПОРТЕН МОДЕЛ

Технологичните възможности за събиране и анализ на данни позволяват прецизно планиране и качествено управление на градските процеси, включително и на мобилността в града. Създаването на дигитален транспортен модел би позволило да се изследват функционирането на различните форми на транспорт, пътничкопотоците, тяхната интензивност и дестинации. Разработването на бъдещи сценарии би подпомогнало създаването на транспортни политики, а ефектът на предложените мерки би се проверил първо в дигиталната среда, без да се налага намеса във физическата.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

Действия:

- Дефиниране на необходимите набори от данни
- Събиране на наличните данни и установяване на липсващите, провеждане на изследвания за допълване на информацията
- Създаване на система за обмен на данни с различните оператори в града, с което да се обновява моделът с данни в реално време
- Използване на модела за планиране на инвестиции в транспорта и моделиране на ефектите от прилагането на различни мерки и инвестиционни намерения

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Изграден и функциониращ транспортен модел

(цели: Мобилността като услуга,
Популярен масов транспорт)

2020

2023

2024

2025

МЯРКА:

**СЪЗДАВАНЕ НА
ТРАНСПОРТЕН МОДЕЛ**

Стъпка:

Интелигентно управление на транспорта

(цели: Мобилността като услуга,
Популярен масов транспорт)

ИЗГРАЖДАНЕ НА БУФЕРНИ ПАРКИНГИ

Намаляването на задръстванията и подобряването на въздуха са свързани с намаляването на автомобилното движение. Използването на автомобил само като довеждащ транспорт до спирките на обществен транспорт вместо за цялото пътуване е стъпка в тази посока. Необходимо е да се насочат усилията за изграждане на добре обвързани с други форми на транспорт буферни паркинги, които да се ползват от пристигащите в града, и квартални паркинги, които да се ползват от жителите, а паркирането на улицата постепенно да се минимизира. Разширяването и популяризирането на системата "паркирай и се вози" би позволило на повече пътуващи да комбинират автомобилен с обществен транспорт.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Интегрирани
транспортни системи

(цел: Популярен масов транспорт)

2020

2022

2023

МЯРКА:
**ИЗГРАЖДАНЕ
НА БУФЕРНИ
ПАРКИНГИ**

Стъпка:

Висока ползваемост
на буферните паркинги

(цел: Популярен масов транспорт)

ПРИОРИТЕТ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ ПРИ КРЪСТОВИЩА СЪС СВЕТЛИННО РЕГУЛИРАНЕ

Задръстванията по кръстовищата могат да доведат до значително забавяне и неспазване на разписанията по различните линии на общественя транспорт, което намалява тяхната средна скорост на придвижване и съответно прави общественя транспорт непривлекателен. Чрез промяна в циклите на светлинното регулиране се дава възможност за по-бързото преминаване на превозните средства на общественя транспорт през кръстовищата, а разширяването и подобряването на системата за приоритизация би го направила по-бърз, по-надежден и по-предпочитан.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Повишена скорост и ефективност на придвижванията

(цел: Популярен масов транспорт)

2020

2021

2023

2025

МЯРКА:

**ПРИОРИТЕТ НА
ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ
ПРИ КРЪСТОВИЩА СЪС
СВЕТЛИННО РЕГУЛИРАНЕ**

Стъпка:

Интелигентно управление на транспорта

(цели: Мобилността като услуга,
Популярен масов транспорт)

РАЗШИРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА КАЧВАНЕ НА ВЕЛОСИПЕДИ В ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ

В София липсват възможности за прехвърляне от велосипеден транспорт към друг вид, което ограничава неговата привлекателност. Увеличаването на дела на велосипедния транспорт би могло да се стимулира и посредством осигуряването на възможности за качване на велосипеди в общественя транспорт. Това би допринесло за по-бързото придвижване на последната част от пътуването – от спирката до крайната дестинация.

Времетраене: 1 година

Период: 2020 – 2020

Честота: на всеки три години

Действия:

- Изследване на успешни практики за превоз на велосипеди в средствата на масовия транспорт
- Изследване на вагоните от композицията на метрото, които се пълнят по-малко (първи/последен/среден вагон)
- Осигуряване на целодневна възможност за качване на велосипеди в поне един вагон от композицията на метрото
- Изследване на най-натоварените линии на наземния транспорт и осигуряване на места за транспорт на велосипеди – приставка отпред или отзад на превозното средство – автобус/тролей

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

РАЗШИРЯВАНЕ НА МРЕЖАТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ

Градът се развива, създават се нови жилища и бизнес сгради, което създава и нови дестинации. Системата на общественя транспорт трябва да се адаптира към градското развитие и да обслужва с транспорт новите територии. Развитието на туризма в общината също е обвързано с улесняването на достъпа до културно-историческите забележителности с обществен транспорт, особено на тези в покрайнините, като НИМ, Витоша, Боянска църква, Врана и Софийска Света гора.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: на всеки две години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕКОНСТРУКЦИЯ И ОБНОВЯВАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА НА МАСОВИЯ ТРАНСПОРТ

Реконструкцията на съществуващи и изграждането на нови трамвайни трасета трябва да се осъществява с шумо- и виброизолиращи материали, като по този начин общественият транспорт намалява своето влияние за шумовото замърсяване в града и се запазва спокойствието на средата за живеещите и работещи в близост до тази инфраструктура. Уличната мрежа, по която се движи наземен транспорт, се обновява приоритетно, за да осигури комфорт на пътниците.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Комфортен масов обществен транспорт

(цел: Популярен масов транспорт)

2020

2023

2024

2026

МЯРКА:

**РЕКОНСТРУКЦИЯ
И ОБНОВЯВАНЕ НА
ИНФРАСТРУКТУРАТА НА
МАСОВИЯ ТРАНСПОРТ**

Стъпка:

Напълно изградена първостепенна улична мрежа

(цел: Популярен масов транспорт)

КРЪГОВИ ЛИНИИ ЗА ПО-ДОБРА СВЪРЗАНОСТ НА ПЕРИФЕРИЯТА

Радиалната структура на София концентрира пътничекотоциите в центъра на града. Изследването на Визията за трафика през центъра показва, че над 50% от преминаващите автомобили са транзитни и ползват уличната мрежа на центъра само за преминаване. Това обуславя ключовото значение на ринговете на града и важната необходимост от довършването им. Пускането на линии на масовия транспорт, които тангират центъра и свързват директно кварталите, би подобрило свързаността и намалило времето за пътуване, а с това и би направило този транспорт по-привлекателен. Създаването на директна свързваща линия между кварталите и селата извън компактния град би подобрило и достъпността в крайградския район.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 – 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Повишена скорост
и ефективност на придвижванията

(цел: Популярен масов транспорт)

2020

2023

2024

2025

МЯРКА:

**КРЪГОВИ ЛИНИИ ЗА
ПО-ДОБРА СВЪРЗАНОСТ
НА ПЕРИФЕРИЯТА**

Стъпка:

Свързани
крайградски територии

(цел: Глобална и регионална свързаност)

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНАЛНАТА ПЪТНА И ЖП ИНФРАСТРУКТУРА

Състоянието на ЖП инфраструктурата води до по-ниска експлоатационна скорост и респективно увеличаване на времето за извършване на превозите и пътуванията. Липсващите пътни връзки затрудняват движението между града и другите населени места, но затрудняват и извеждането на транзитния трафик извън рамките на града. Необходимо е пътната и ЖП мрежа да бъдат рехабилитирани и доразвити, така че достъпът до града да бъде лесен, бърз и да има своя алтернатива, а транзитните потоци да не натоварват допълнително инфраструктурата в града.

Времетраене: 10 години

Период: 2020 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Ефективни логистични връзки
(цел: Глобална и регионална свързаност)

Стъпка:
Напълно изградена първостепенна улична мрежа
(цел: Популярен масов транспорт)

2020

2024

2025

2026

2030

МЯРКА:
РЕХАБИЛИТАЦИЯ И РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНАЛНАТА ПЪТНА И ЖП ИНФРАСТРУКТУРА

Стъпка:
Свързани крайградски територии
(цел: Глобална и регионална свързаност)

ИНТЕГРИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ И РЕГИОНАЛНИЯ ЖП ТРАНСПОРТ

ЖП транспортът има потенциал да се превърне в алтернатива на придвижването до града с автомобили, но и за придвижване между различни градски части. Обособяването на повече ЖП гари и спирки в рамките на града и интегрирането им с повече линии на масовия градски транспорт би подобрило достъпа с ЖП транспорт. Оптимизирането и съгласуването на разписанията на градския и регионалния транспорт също е важен фактор в подобряването на интегрираността между отделните видове транспорт.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗШИРЯВАНЕ НА ТРАНСПОРТНИЯ ИНФОРМАЦИОНЕН ПОРТАЛ

Мобилността в града е комплексна система, включваща различни видове транспорт, а ползвателите избират един от тези видове или съчетават различни комбинации, които са им изгодни, удобни и бързи. Създаването на единен портал на транспорта в София, който включва освен масовия обществен транспорт и системите за споделени автомобили и велосипеди и тротинетки, регионалния ЖП и автобусен транспорт, би осигурило цялостна информираност за възможностите за придвижване до и в града и би привлякло ползватели към устойчивите форми на транспорт. Информацията за текущата пътна обстановка също би била полезна в избора на транспорт.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Улеснена информираност
и интерактивност

(цели: Глобална и регионална свързаност,
Мобилността като услуга, Популярен масов транспорт)

2020

2021

2022

2025

МЯРКА:

**РАЗШИРЯВАНЕ
НА ТРАНСПОРТНИЯ
ИНФОРМАЦИОНЕН ПОРТАЛ**

Стъпка:

Свързани крайградски територии

(цел: Глобална и регионална свързаност)

АНАЛИЗ НА НУЖДИТЕ И ТЕСТОВЕ НА АВТОНОМНИ АВТОМОБИЛИ

През последните години се наблюдават иновации, които доближават превозните средства до възможността за пълна автономност. Като основни ползи се очертават минимизирането на човешката грешка и увеличаване на безопасността, но подобрената интеракция между превозните средства и способността да координират траекториите помежду си водят до подобрена ефективност на придвижванията. Редица предизвикателства стоят все още неразрешени, като технологични възможности, необходим мащаб на цялата система, за да бъде тя ефективна, инфраструктурна обезпеченост, обществена нагласа и готовност, но подпомагането и провеждането на тестове би проверило капацитета на града за адаптиране към нововъведенията.

Времетраене: 1 години

Период: 2022 – 2023

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Въведени автономни и споделени превозни средства

(цели: Мобилността като услуга,
Популярен масов транспорт)

2022

2023

2035

МЯРКА:

АНАЛИЗ НА НУЖДИТЕ И
ТЕСТОВЕ НА АВТОНОМНИ
АВТОМОБИЛИ

ЦЕЛ

МОБИЛНОСТТА КАТО УСЛУГА

Придвижването в града в бъдеще е базирано основно на концепцията за мобилността като услуга. По-голямата част от пътуванията се извършват с масовия транспорт и споделени превозни средства като електромобили, велосипеди и тротинетки. Степента на моторизация в София отчита сериозен спад в следствие на намалената необходимост и високата цена за притежание и поддръжка на личен автомобил.

Градът разполага с достатъчно гъста мрежа от зарядни станции, отговарящи на нуждите за бързо и удобно зареждане на увеличаван брой електромобили. Споделените автомобили са лесно достъпни в целия град и успешно допълват активния и масовия транспорт. Въведени са пилотни автономни превозни средства, които сами се насочват към местата с повишено търсене. Масовият градски транспорт е ориентиран около гъвкаво и алгоритмизирано адаптиране към потоците от хора в различни части на деннонощното.

Значителна част от активният начин на придвижване е споделен. Градът и близките селища са покрити с услуги за споделени велосипеди и други подобни превозни средства. Те са преобладаващата транспортна система на кратки и средни разстояния, имат важна довозваща функция до масовия транспорт и осигуряват бързина за изминаване на последната част от пътуването.

Различна посока на развитие рискува да увеличи зависимостта от личния автомобил, да доведе повече коли в града и да влоши трафика и въздуха. Съществена част от градската среда ще продължи да се ползва за паркинги вместо за пешеходни и рекреационни пространства. Придвижването на хора и стоки ще е по-бавно, изнервено и неефективно.

Свързани документи:

Политики на ЕС за устойчива градска мобилност – насърчават развитието на мобилността като услуга и развитието на ефективна транспортна система, с намалено ползване на ресурси

План за устойчива градска мобилност на Столична община – относно автомобили се ограничава използването на личните и се насърчава това на споделените, предлага се приоритетно изграждане на зарядни станции и поддръжане и увеличаване на стимулите за електрически превозни средства, каквито са споделените

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

МОБИЛНОСТТА КАТО УСЛУГА

2040 г.

ВЪТРЕШНОГРАДСКИ
ВЪЗДУШЕН ТРАНСПОРТ

12

ВЪВЕДЕНИ АВТОНОМНИ И
СПОДЕЛЕНИ ПРЕВОЗНИ
СРЕДСТВА

11

МОБИЛНОСТТА
НЕ Е ЗАМЪРСИТЕЛ

10

2035 г.

2030 г.

ИЗГРАДЕНА ЕКОСИСТЕМА
ЗА УСЛУГИ ЗА МОБИЛНОСТ

08

ВИСОКА ПОЛЗВАЕМОСТ НА
СПОДЕЛЕНИ ПРЕВОЗНИ
СРЕДСТВА

09

НАМАЛЕН
АВТОМОБИЛЕН ТРАФИК

07

ОПТИМИЗИРАН БРОЙ
ПАРКОМЕСТА

06

ПОВИШЕНИ
ТРАНСПОРТНА
КУЛТУРА И УМЕНИЯ

05

ИНТЕЛИГЕНТНО
УПРАВЛЕНИЕ НА
ТРАНСПОРТА

04

2025 г.

ИЗГРАДЕН И
ФУНКЦИОНИРАЩ
ТРАНСПОРТЕН МОДЕЛ

03

ЕФЕКТИВЕН КОНТРОЛ
НА ПЪТНИТЕ НАРУШЕНИЯ

02

УЛЕСНЕНА
ИНФОРМИРАНОСТ
И ИНТЕРАКТИВНОСТ

01

2020 г.

За постигането на дългосрочната цел **МОБИЛНОСТТА КАТО УСЛУГА** Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА 01 **ПОКРИВАНЕ НА ГРАДА СЪС ЗАРЯДНИ СТАНЦИИ ЗА ЕЛЕКТРОМОБИЛИ**

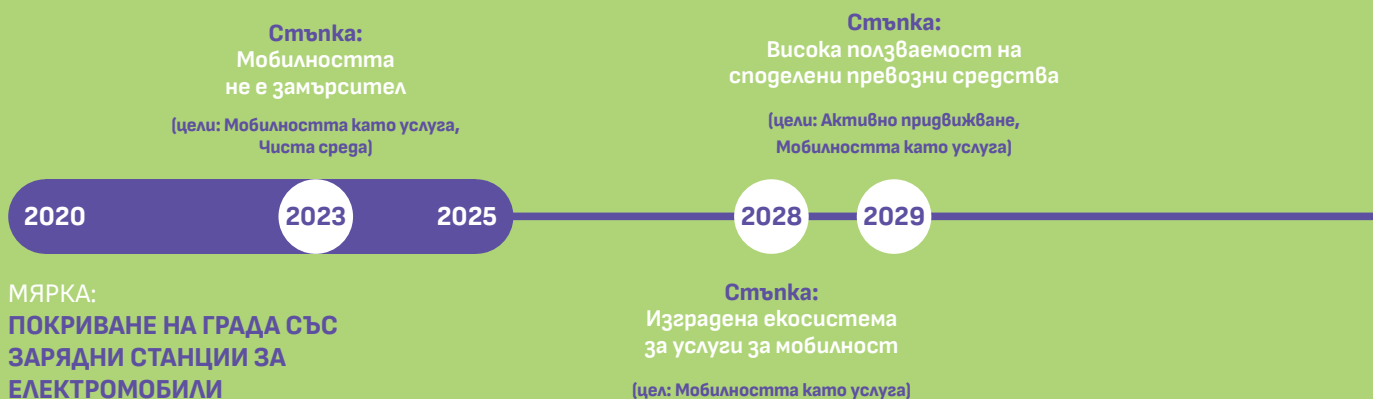
Личният автомобил разполага с безспорни предимства като комфорт, възможност за превоз на стоки и бърз достъп до крайградски дестинации. Дори и успешното преминаване към масов и активен транспорт, тези предимства ще обуславят част от придвижванията в града с автомобил. От ключово значение е тези автомобили да бъдат екологични. Необходимо е градът да осигури зарядна мрежа, която равномерно покрива града и е с достатъчен капацитет за зареждане, с което да се стимулира ползваемостта на електромоделите.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 - 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗШИРЯВАНЕ ОБХВАТА И ПОВИШАВАНЕ НА ЦЕНАТА НА ПЛАТЕНОТО ПАРКИРАНЕ

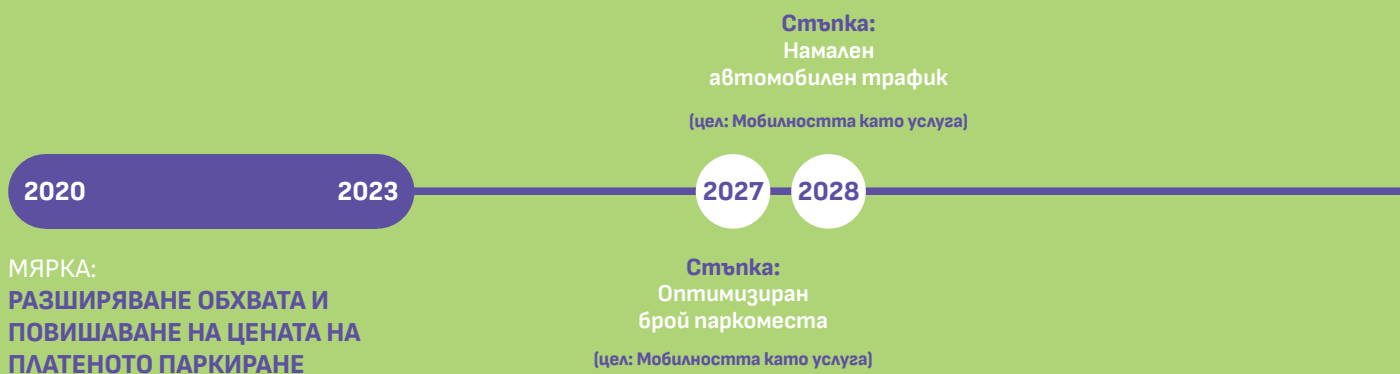
Според "Плана за устойчива градска мобилност" заетостта на синя зона е 94%, което показва, че нейният капацитет е изчерпан. За да се намали натовареността на зоната и намали привлекателността на центъра за достъп с автомобил, е необходимо повишаване на цената за почасово платено паркиране. С оглед на цялостната политика за ограничаване на движението с автомобил в града, разширяването на зоните за платено паркиране и подобряването на системата за масов транспорт и велосипедната инфраструктура би повлияло ограничаващо на движещите се с автомобил и би пренасочило повече ползватели към устойчивите форми на транспорт.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: на всеки две години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ДЪЛГОСРОЧНОТО НАМАЛЯВАНЕ НА УЛИЧНИТЕ ПАРКОМЕСТА

Паркирането на автомобили върху уличното платно възпрепятства и ограничава придвижването по самата улица и е в конфликт с основното ѝ предназначение. Наличието на леснодостъпни и безплатни или евтини места за паркиране стимулират хората да се придвижват с автомобилите си като най-комфортен транспорт. В синхрон с мерките за подобряване на устойчивите форми на транспорт е необходимо да се прилагат и такива, които ограничават придвижването с личен автомобил. Намаляването на уличните паркоместа би затруднило, а с това и отказало част от шофьорите, но и би отворило повече публично пространство за други функции. Прехвърлянето на част от тези паркоместа в квартални многоетажни паркинзи ще осигури необходимия капацитет за тези, на които им се налага да се придвижват в автомобил.

Времетраене: 3 години
Период: 2020 – 2023
Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗВИТИЕ НА УСЛУГИ ЗА СПОДЕЛЕНИ АВТОМОБИЛИ

Високата степен на моторизация в София и ниският коефициент на запълване на личните автомобили показва ниска ефективност на придвижванията с този вид транспорт и обяснява задръстванията по улиците. Един споделен автомобил се ползва много по-често от един личен, което позволява малко на брой превозни средства да осигуряват нужните пътувания, с което се намалява необходимостта от голяма част от автомобилите и се освобождава градско пространство. Също така споделените автомобили са най-често електрически, тихи и незамърсяващи въздуха.

Времетраене: 7 години

Период: 2020 – 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВЪВЕЖДАНЕ НА РАЗНООБРАЗНИ НАЧИНИ НА ПЛАЩАНЕ

Съвременните технологии създават все по-голям избор от финансови инструменти. Осигуряването на повече технологични възможности за закупуване на билети и карти ще осъвремени услугата на обществен транспорт и ще позволи допълнителна гъвкавост, която ползвателите все повече търсят. Това ще улесни ползването на обществения транспорт и ще редуцира ситуацияите с невъзможност за плащане.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

Действия:

- Оборудване на пунктовете за продажба на билети и карти с инфраструктура, позволяваща плащане с карта, финансови приложения за смартфон
- Оборудване на превозните средства с инфраструктура, позволяваща плащане с карта, финансови приложения за смартфон
- Провеждане на комуникационно-информационни кампании за разясняване и популяризиране на новите услуги

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Улеснена информираност и интерактивност

(цели: Глобална и регионална свързаност,
Мобилността като услуга,
Популярен масов транспорт)

2020

2021

2022

2023

МЯРКА:

**ВЪВЕЖДАНЕ НА
РАЗНООБРАЗНИ
НАЧИНИ НА
ПЛАЩАНЕ**

Стъпка:

Комфортен масов
обществен транспорт

(цел: Популярен масов транспорт)

ОТВАРЯНЕ НА ДАННИТЕ ЗА ТРАНСПОРТА

Отварянето на данните от GPS системата, разписанията на общественя транспорт и ползваемостта на линиите би позволило на бизнеса свободата да разработва услуги, които да анализират транспорта в града и да предоставят решения както за неговото оптимизиране като система, така и за самите ползватели, които да могат да планират по-точно, по-лесно и по-бързо пътуването си. Изследователски центрове и университети биха могли да участват по-активно в планирането и управлението на транспортните системи.

Времетраене: 1 година

Период: 2020 – 2020

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Улеснена информираност и
интерактивност

(цели: Глобална и регионална свързаност,
Мобилността като услуга,
Популярен масов транспорт)

2020

2022

2025

МЯРКА:
**ОТВАРЯНЕ
НА ДАННИТЕ
ЗА ТРАНСПОРТА**

Стъпка:

Интелигентно управление
на транспорта

(цели: Мобилността като услуга,
Популярен масов транспорт)

СТЕСНЯВАНЕ НА ЛЕНТИТЕ ЗА ДВИЖЕНИЕ ПО ГЛАВНИТЕ УЛИЦИ

Тесните ленти за движение подтикват шофьорите да са по-внимателни на пътя и да се движат с по-ниска скорост. Стесняването на лентите е мярка за успокояване на цялото движение и повишаване на вниманието на водачите, което би довело до по-малко произшествия, по-малко жертви и по-безопасни улици. Това би отворило и повече пространство за другите ползватели на улицата.

Времетраене: 3 години

Период: 2021 – 2024

Честота: на всеки три години

Действия:

- Изследване на пешеходната и автомобилната интензивност на трафика по главните улици и отразяване на несъответствията в разпределяне на пространството спрямо различните ползватели
- Разширяване на тротоарите и изграждане на велосипедна инфраструктура за сметка на ширината на автомобилните ленти

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Мобилността
не е замърсител

(цели: Мобилността като услуга,
Чиста среда)

2021

2023

2024

2028

МЯРКА:

**НАМАЛЯВАНЕ НА ДДС ЗА
ЕКО СЪОБРАЗНИ МПС С
ЦЕЛ СТИМУЛИРАНЕ НА
ПОЛЗВАНЕТО ИМ**

Стъпка:

Намален
автомобилен
трафик

(цел: Мобилността като услуга)

СЪЗДАВАНЕ НА ЕДИНЕН ЦЕНТЪР ЗА ОБРАБОТКА НА НАРУШЕНИЯТА

За намаляване на произшествията, подобряване на ефективността на транспортните системи и освобождаване на пространствата е необходим по-строг контрол на нарушителите. Изграждане на инфраструктура за видеонаблюдение на нарушителите, включваща разпознаване на регистрационния номер и автоматизирано глобяване при нарушения, би повишило значително събираемостта на глобите, но и транспортната култура на гражданите. Необходимо е и създаване на единен център за обработка на нарушенията, към който да постъпва информация от различни източници и който да дава основание за издаване на АУАН.

Времетраене: 1 година

Период: 2021 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

НАМАЛЯВАНЕ НА ДДС ЗА ЕКО СЪОБРАЗНИ МПС С ЦЕЛ СТИМУЛИРАНЕ НА ПОЛЗВАНЕТО ИМ

Ограничаването на автомобилите е постепенен процес и започва с най-замърсяващите превозни средства с ниска еко категория двигатели с вътрешно горене. Стимулирането на преминаване от лични автомобили към масовите и активни форми на транспорт се допълва от стимули за преминаване към електромобили за хората, на които ще им се налага да ползват този вид транспорт. Намаляването на ДДС за еко съобразни МПС би повишило тяхната привлекателност и би довело до ръст в покупките им, с което би се обновил автопаркът с по-нови и по-чисти превозни средства.

Времетраене: 1 година

Период: 2021 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Мобилността
не е замърсител

(цели: Мобилността като услуга,
Чиста среда)

2021

2023

2028

МЯРКА:

**НАМАЛЯВАНЕ НА ДДС ЗА
ЕКО СЪОБРАЗНИ МПС С
ЦЕЛ СТИМУЛИРАНЕ НА
ПОЛЗВАНЕТО ИМ**

Стъпка:

Намален
автомобилен
трафик

(цел: Мобилността като услуга)

СЪЗДАВАНЕ НА НИСКОЕМИСИОННА ЗОНА

Проучването на Визия за София за транзитния трафик през ЦГЧ показва, че над 50% от автомобилите, преминаващи в посоките изток-запад между бул. Васил Левски и ул. Опълченска, са транзитни, не спират в центъра и не ползват услугите му. Това е в разрез със съвременната градоустройствена практика, която улеснява пешеходната достъпност в центъра и извежда автомобилния трафик извън него. Въвеждането на изискване за минимален екологичен стандарт на превозните средства, които могат да преминават през центъра, би довело до намален автомобилен поток, би успокоило средата, отваряйки пространствата за други функции и по-активни форми на транспорт, но и би намалило замърсяването на въздуха. Нискоемисионни зони могат да се обособят и около обекти на здравеопазването и образованието.

Времетраене: 5 години

Период: 2022 – 2027

Честота: еднократно

Действия:

- Изграждане на инфраструктура за наблюдение на влизащите в центъра с автоматично разпознаване на номера
- Обвързване в системата за наблюдение на номера на автомобила с екологичния стандарт и данните на собственика
- Въвеждане на автоматизирано санкциониране от сметката на собственика при нарушение и навлизане в центъра
- Анализ на ползите и мониторинг на ефектите от въвеждането на нискоемисионни зони
- Въвеждане на такса задръстване за ЦГЧ и други натоварени зони, при която се заплаща преминаване без значение от екологичния стандарт на превозното средство, с цел допълнително намаляване на трафика

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Мобилността
не е замърсител

(цели: Мобилността като услуга,
Чиста среда)

2022

2023

2027

2028

МЯРКА:

**СЪЗДАВАНЕ НА
НИСКОЕМИСИОННА ЗОНА**

Стъпка:

Намален
автомобилен
трафик

(цел: Мобилността като услуга)

ОБВЪРЗВАНЕ НА ДАНЪК МПС С РЕАЛНИТЕ ЕМИСИИ

Значителна част от отделяните вредни емисии от транспорта се дължат на стария автомобилен парк. Обвързването на данъка върху МПС с реалните отделяни емисии би стимулирало закупуването на нови превозни средства, които замърсяват по-малко. Това би довело и до прехвърляне на част от шофьорите на стари автомобили към масовия, активния и споделения транспорт и би стимулирало други да придобият по-ново и екологично превозно средство.

Времетраене: 1 година

Период: 2022 – 2022

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Мобилността
не е замърсител

(цели: Мобилността като услуга,
Чиста среда)

2022

2023

2028

МЯРКА:

**ОБВЪРЗВАНЕ НА ДАНЪК МПС
С РЕАЛНИТЕ ЕМИСИИ**

Стъпка:

Намален
автомобилен
трафик

(цел: Мобилността като услуга)

ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНТЕЛИГЕНТНИ ТРАНСПОРТНИ СИСТЕМИ

Дигитализацията на превозните средства позволява да се генерират все повече и по-богати набори от данни, които дават ясна картина за мобилността в града. За да се използва максимумът от тези данни, е необходимо те да бъдат не само обработени и анализирани, но и транспортните системи да могат да се адаптират спрямо получената информация. Създаването на интелигентна транспортна система би осигурило възможност за автономно предприемане на действия, които биха подобрили провеждането на пътникопотоците.

Времетраене: 2 години

Период: 2024 – 2026

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Адаптивна маршрутизация

(цел: Популярен масов транспорт)

2024

2025

2026

МЯРКА:

ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНТЕЛИГЕНТНИ ТРАНСПОРТНИ СИСТЕМИ

Стъпка:

Интелигентно управление на транспорта

(цели: Мобилността като услуга, Популярен масов транспорт)

ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ВНЕДРЯВАНЕ НА ВЪЗДУШЕН ТРАНСПОРТ

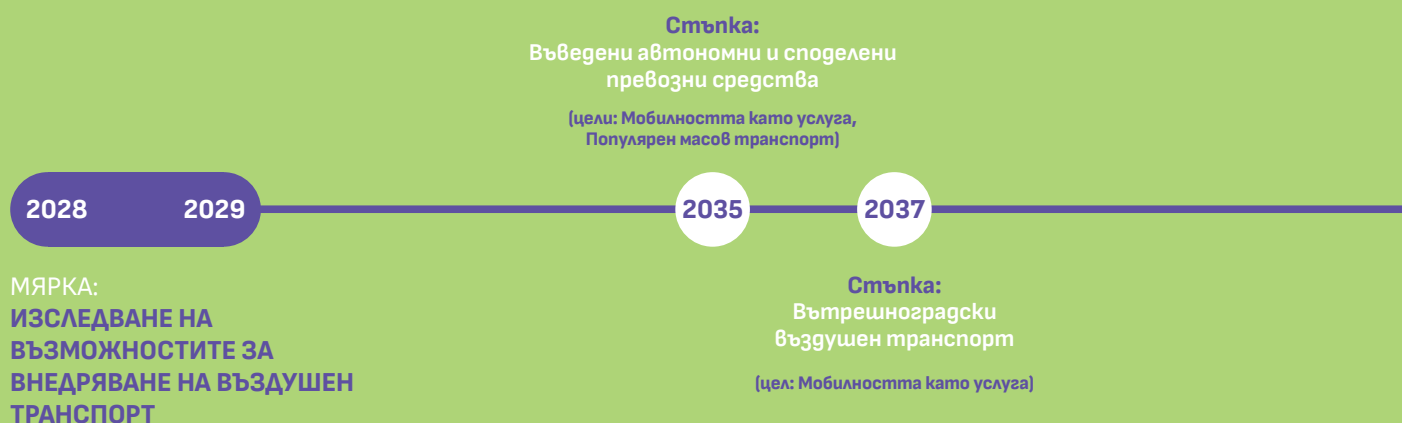
Технологията на малките летателни апарати се развива и подобрява характеристики като товарносимост, изминато разстояние и сигурност на превозените стоки. Използването на въздуха за доставки би освободило наземното пространство от този трафик. Въздушното придвижване на хора в града би допринесло за подобряването на наземния трафик, но изисква изследване както на технологията и регулациите, така и на ефектите върху функционирането на града и сигурността на гражданите.

Времетраене: 1 години

Период: 2028 – 2029

Честота: на всеки три години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНО И ДЕМОКРАТИЗИРАНО УПРАВЛЕНИЕ

Решенията за управлението на София 2050 се вземат с активното участие на всички заинтересовани страни. В зависимост от мащаба на проблема се използват различни форми на демокрация – представителна, гъвкава или директна. Развити са технологични средства за лесно и удобно гласуване, делегиране и най-вече информиране. Политики и решения, свързани директно с местните общности, изискват гражданско включване с постепенно нарастващо овластяване на жителите на местно ниво.

Общината осъзнава ролята си на публичен модератор и е създала среда и възможности за градивна комуникация между различните заинтересовани страни в процеса на вземане на управленски решения. Гражданите от своя страна разбират не само своите права, а и своите отговорности. Това позволява децентрализация на местно ниво, включително демократично управление на бюджети. Институциите работят заедно с бизнеса и гражданите за прилагането на правилата, всеки според правомощията и капацитета си.

Постигането на тази цел води до създаването на активни местни общности, както и до по-добро разбиране на взаимовръзките между градските системи. Това образова и активизира гражданите, създава усещане за отговорност, понижава социалното напрежение и е значим фактор в създаването на по-високо усещане за съпричастност и отговорност към средата.

Липсата на действия в тази посока би затвърдило разбирането за “управляващи” и “управлявани” и би довело до по-широка пропаст помежду им, демотивирайки жителите на града за ангажимент към него. Това може да доведе до допълнително отдръпване на гражданите от политическия живот.

Свързани документи:

Изследване за качество на живот – в момента гражданите участват изключително рядко и пасивно в политическия живот на града

Наредба за реда и начина за провеждане на обществени обсъждания, Наредба за провеждане на обществени консултации на територията и Наредба за реда и начина за провеждане на обществени обсъждания в областта на пространственото развитие и устройството на територията – регулират гражданското включване при взимането на управленски решения

Стратегия за подкрепа на развитието на гражданските организации в Република България – цели създаването на подходящи условия за развитие на гражданските организации и партньорството между тях и институциите на национално и местно ниво

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНО И ДЕМОКРАТИЗИРАНО УПРАВЛЕНИЕ

2050 г.

11

МОДЕЛ НА
"ГЪВКАВА ДЕМОКРАЦИЯ"
ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ
НА МЕСТНО НИВО

2040 г.

10

ПРОЗРАЧНО
И ЦЕЛЕВО
БЮДЖЕТИРАНЕ

09

ГРАЖДАНИТЕ
УЧАСТВАТ ЕФЕКТИВНО
В УПРАВЛЕНИЕТО
НА ГРАДА

2035 г.

08

КВАРТАЛИТЕ ИМАТ
ПОВЕЧЕ АВТОНОМИЯ

07

ТЕХНОЛОГИЧНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА
ИНФОРМИРАНО УЧАСТИЕ
ВЪВ ВЗЕМАНЕТО
НА РЕШЕНИЯ

2030 г.

06

ГРАЖДАНИТЕ СА
ВКЛЮЧЕНИ В КОНТРОЛА
ПО ПРИЛАГАНЕ НА
ПРАВИЛА И РЕГУЛАЦИИ

05

БЮДЖЕТИРАНЕ
С УЧАСТИЕТО
НА ГРАЖДАНИТЕ

04

НОВО
АДМИНИСТРАТИВНО
ДЕЛЕНИЕ

03

ОБЩИНАТА Е
ПРИПОЗНАТА
КАТО МОДЕРАТОР И
КООРДИНАТОР

02

ДАННИТЕ И ПРОЦЕСИТЕ
СА ЛЕСНО ВИДИМИ,
ДОСТЪПНИ И
ПРОСЛЕДИМИ

01

ОБЩИНАТА
ИМА ЕФЕКТИВНИ
КОМУНИКАЦИОННИ
КАНАЛИ

2020 г.

МЯРКА

01 ИНТЕГРИРАНА ПЛАТФОРМА И СТРАТЕГИЯ ЗА КОМУНИКАЦИЯ И ВКЛЮЧВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В УПРАВЛЕНИЕТО

Разработване на интегрирана стратегия и единна и лесно достъпна платформа за комуникация на новини, информация за града, отворени данни, решения, процеси и възможности за гражданско включване и участие на гражданите в управлението през един портал, където всеки може да намери и лесно да участва в процесите, които го вълнуват. Стратегията включва различни онлайн (сайт, приложение, API към трети страни и т.н.) и офлайн (физически места по квартали, безплатен вестник в градския транспорт и др.) канали. За по-лесно достигане на повече публики, може да се използват елементи на игра (gamification). Информацията се представя в достъпен за разбиране от непрофесионалисти вид. Достъпна е статистиката за участието на гражданите и за резултатите от него. Данните се синхронизират с националната система за анализиране на предложения и сигнали на гражданите (след нейното създаване).

Необходимо е и целенасочена популяризация на каналите в платформата за гражданското включване и на ползите от включването. Развитие на различни канали, удобни за различните целеви групи, постоянно измерване на ефективността на различните канали и адаптация на стратегията с цел по-добри резултати. Трябва да се предвидят възможности за по-активно или по-пасивно участие на гражданите (например само абонамент за получаване на информация или достъп до повече данни и процеси).

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ГРАЖДАНСКО ОБУЧЕНИЕ В УЧИЛИЩЕ

За да бъдат децата бъдещи отговорни граждани на Столична община, е необходимо те да бъдат образовани какво значи да си гражданин, какви са правата, какви са задълженията и ползите за обществото, произтичащи от това. Силната застъпеност на гражданско образование, основната грамотност за юридическото устройство, основите на демокрацията, историческия преглед, решаването на групови казуси и др. са ключови знания за развиването на силно гражданско общество, които трябва да бъдат въведени в програмите на училищата.

Времетраене: 14 години

Период: 2021 - 2035

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

МЯРКА:
**ГРАЖДАНСКО
ОБУЧЕНИЕ
В УЧИЛИЩЕ**

Стъпка:
Бюджетиране с участието на гражданите

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:
Кварталите имат повече автономия

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:
Модел на „гъвкава демокрация“ за вземане на решения на местно ниво

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

РЕГИСТЪР НА РАЗХОДИТЕ ЗА ГРАДСКА СРЕДА

Въвеждане на общ публичен регистър на планираните и разходваните инвестиции в подобренieto или изменението на градската среда. Регистърът да е със свободен достъп, да е задължително актуализиран и да предоставя възможност за машинно четене на данните в него.

Времетраене: 3 години

Период: 2021 – 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

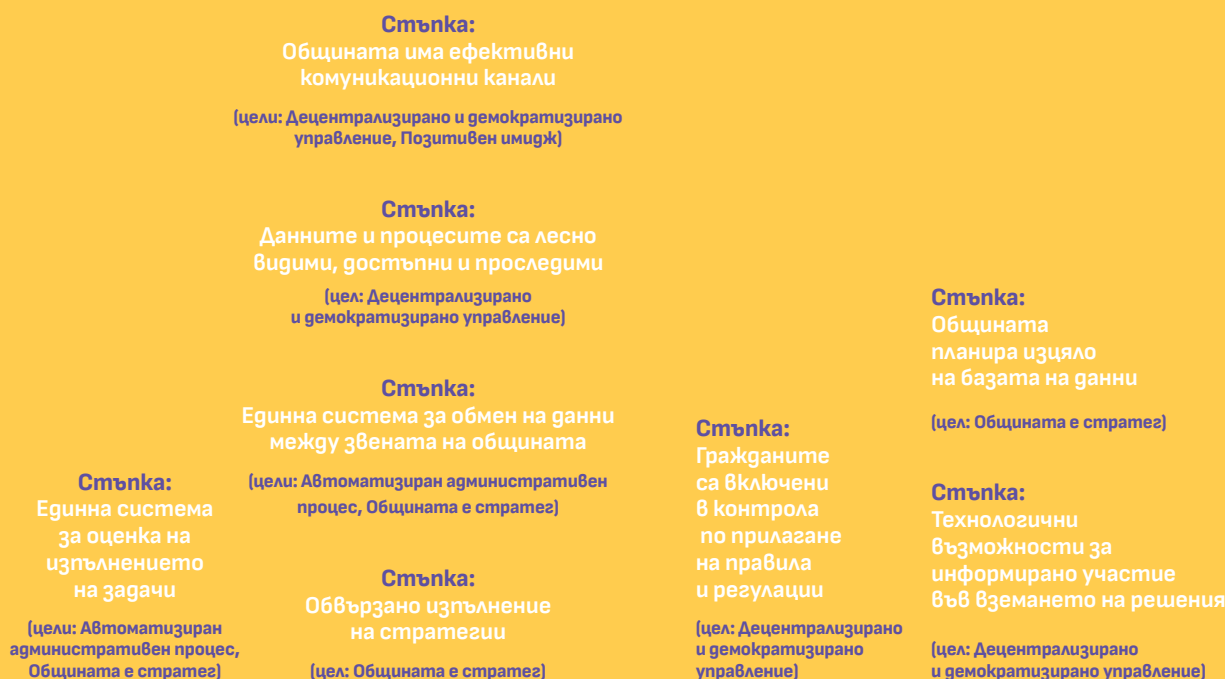

СТРАТЕГИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ И ДАННИ

Разработване и прилагане на цялостна система и стратегия за подобряване и разпространение на информацията, включително на отворените данни на общината, към обществеността, както и вътрешна комуникация на данни и информация между общинските звена. Служителите на Столична община относително малко познават работата на различните дирекции и отдели, както и трудно могат да си представят употребата на данните, с които работят ежедневно извън техните задачи. Необходима е стратегия, която да популяризира наличните данни – както отворените данни към гражданите, така и оперативните данни между отделните звена на Столична община. Това ще повиши доверието към администрацията на общината и ще стане основа за разработване на общественополезни приложения, базирани на публикуваните данни.

Времетраене: 4 години
Период: 2021 – 2025
Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОДОБРЕНИЯ В ПРОЦЕСА ПО ОБЩЕСТВЕНИ ОБСЪЖДАНИЯ И КОНСУЛТАЦИИ

Изследването “Количествена и качествена оценка за ефективност на обществените обсъждания” в рамките на Визия за София установи редица дефицити при провеждането на обществени обсъждания дори след внедряването на последните промени в тази система. Общественият обсъждания се провеждат по две наредби на СОС и информацията е разпокъсана между няколко интернет сайта, което затруднява гражданите. Самото им провеждане (както онлайн, така и офлайн) често е проформа и спазва единствено задължителния минимум без ангажимент за развитие на методическите насоки от наредбите и съобразяването с тях.

Задължителна е единна входна точка с информация за всички обществени обсъждания, организирани от всички звена както от централната, така и от районната администрация. Входната точка трябва да дава възможност за абонамент за известия по електронна поща по адреси и теми със задължително известяване минимум седмица предварително.

Следва да се подобри значително организацията на обществените обсъждания от гледна точка на работно време на гражданите, достъп до предварителна информация в удобен за анализиране вид от гражданите, значително по-лесен и удобен начин за достъп до направените предложения, работата по тях и становището на съответната администрация, включително с известия към всички абонирани. Необходима е комуникационна стратегия за осигуряване на достатъчна представителност на всички заинтересовани и проактивна комуникация от страна на общината за търсене на гражданско мнение и обработката му спрямо законовите изисквания и целите и стратегиите на общината.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВСИЧКИ БЮДЖЕТИ ОНЛАЙН

Публикуване онлайн, веднага след приемането им, в машинночетим вид, на пълните бюджети на всички общински звена, вкл. предприятия, търговски дружества и компании, в които общината има над 50% собственост.

Времетраене: 4 години

Период: 2021 – 2025

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ ОНЛАЙН

Разработване на софтуерна система за събиране, сортиране и обработка с помощта на технологии за изкуствен интелект на всички въпроси, които получава общината, и техните отговори, и публикуването на обобщените най-популярни въпроси в раздел "Често задавани въпроси" на страницата на общината. Това включва и исканията и отговорите по ЗДОИ, но предоставя възможност за непубликуване по искане от източника на заявление.

Времетраене: 3 години

Период: 2022 - 2025

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОУЧВАНЕ ЗА НОВИ ГРАНИЦИ НА РАЙОНИТЕ

Изследване на характеристиките на различните части на територията – застрояване, транспортна и инженерна инфраструктура, икономически профил, географски характеристики и други, с цел извеждане на сходства подходящи за административното управление на територията. Синхронизация с други видове делене (пощи, полиция, пожарна, бърза помощ, експлоатационни дружества и т.н.). Политически консултации за финализиране на нови граници на районите при необходимост.

Времетраене: 2 години

Период: 2022 – 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ФИСКАЛНА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ НА РАЙОНИТЕ

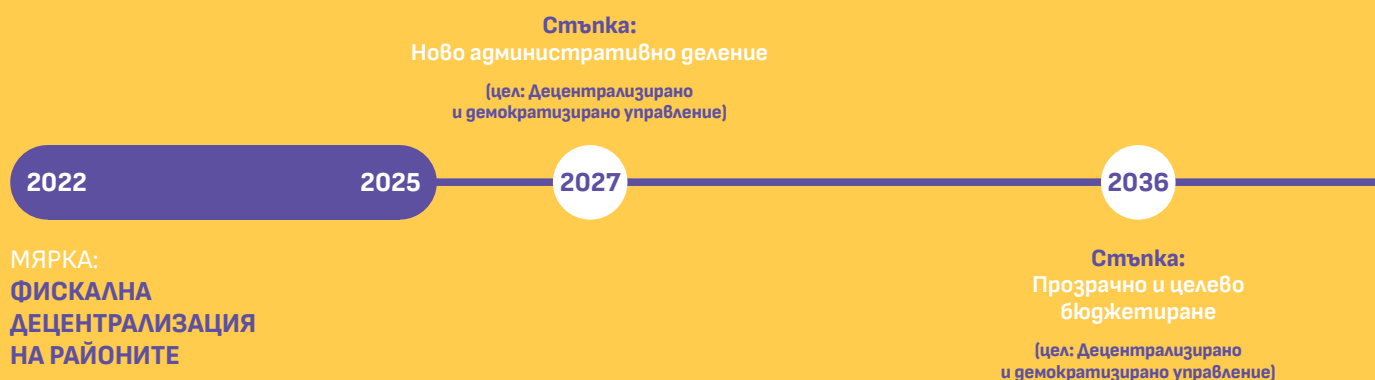
Режимът на финансиране на районите да бъде променен така, че част (да бъде определена) от приходите от местни данъци и такси, произлизащи от територията на района, да остават в бюджета на района. Да бъдат създадени повече правни възможности за проява на икономическа инициатива на районните администрации.

Времетраене: 3 години

Период: 2022 – 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОВЕЖДАНЕ НА КВАРТАЛНИ СРЕЩИ

Провеждане на регулярни срещи на активни жители по квартали за обсъждане на градските проблеми и излъчване на "квартални активисти", отговорни за организация на срещите и дневния им ред. Провеждане на регулярни срещи на "кварталните активисти" с районния кмет, на които да се обсъждат кварталните проблеми и потенциал. Разширяване на възможностите за получаване на предложения и за започване на инициативи, идващи от гражданите.

Времетраене: 10 години

Период: 2025 - 2035

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Общината е припозната като модератор и координатор

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:

Гражданите участват ефективно в управлението на града

(цели: Децентрализирано и демократизирано управление, Сближаване и общност)

2025

2026

2027

2035

МЯРКА:
**ПРОВЕЖДАНЕ
НА КВАРТАЛНИ
СРЕЩИ**

Стъпка:

Бюджетиране с участието на гражданите

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

ИЗСЛЕДВАНЕ И ВНЕДРЯВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНФОРМИРАНО ГЛАСУВАНЕ И ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ ОТ ГРАЖДАНИ

Ефективното участие на граждани във взимането на решения на местно, районно, квартално ниво, както и участието в бюджетирането е възпрепятствано от трудните възможности за информиране и информирано гласуване. Мярката предполага да се проучи чуждестранен опит за внедряване на модерни дигитални инструменти както за е-информиране с персонализирана, полезна, точна, надеждна, актуална, ценна информация, така и за е-включване: електронно гласуване на варианти и предложения, модерни подходи за формулиране на решения – deliberative poll, co-creating, design thinking, crowdsourcing.

След внедряването на решения за информиране и достигане на консенсус, да се изследва и внедри техническо решение за т.нар. модел на гъвкава демокрация (delegative/liquid democracy), при който всеки гражданин, идентифициран електронно, има право да делегира правото си на глас на произволен друг гражданин, в чиято компетентност има доверие (общински съветник, обществена фигура, учен, капацитет, познат и др.) по даден въпрос. Системата трябва да позволява оттегляне на това делегиране във всеки един момент и избор дали да важи за всяко допитване или за конкретно. По този начин максимално представително може да бъде осигурена информирана пряка демокрация за решения, касаещи съответните заинтересовани страни.

Времетраене: 7 години

Период: 2028 - 2035

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Общината има добра представа за нагласите на гражданите

(цел: Общината е стратег)

Стъпка:

Бюджетиране с участието на гражданите

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:

Кварталите имат повече автономия

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:

Модел на „гъвкава демокрация“ за вземане на решения на местно ниво

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

2024

2027

2028

2030

2032

2035

2045

МЯРКА:

ИЗСЛЕДВАНЕ И ВНЕДРЯВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНФОРМИРАНО ГЛАСУВАНЕ И ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ ОТ ГРАЖДАНИ

Стъпка:

Технологични възможности за информирано участие във вземането на решения

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:

Гражданите участват ефективно в управлението на града

(цели: Децентрализирано и демократизирано управление, Сближаване и общност)

ФИСКАЛНА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ НА КВАРТАЛИТЕ

Успоредно с децентрализацията на районите, е необходимо да бъде осигурено и определено ниво на автономия и на кварталите. Ефективен начин за това е дял от приходите от местни данъци и такси, произлизащи от територията на даден квартал, да бъдат реинвестирани в същия квартал. Както и да бъде осигурено финансиране (на конкурсен принцип, с публично гласуване) за идеи, направени от граждани.

Времетраене: 3 години

Период: 2029 – 2032

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Бюджетиране с участието на гражданите

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:

Гражданите участват ефективно в управлението на града

(цели: Децентрализирано и демократизирано управление, Сближаване и общност)

2027

2029

2032

2035

МЯРКА:

**ФИСКАЛНА
ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ НА
КВАРТАЛИТЕ**

Стъпка:

Кварталите имат повече автономия

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

ПИЛОТНИ ПРОЕКТИ ЗА ГРАЖДАНСКО БЮДЖЕТИРАНЕ

При изпълнение на мерките за разширяване възможностите за информиране и информирано вземане на решения, да се внедрят поетапно пилотни проекти за участие на гражданите в разпределяне на дефинирана част от бюджета на районните и общинската администрация. Това може да включва както разпределение към общи пера като капиталови разходи, транспортни услуги и т.н., така и приоритизация на конкретни проекти с местно въздействие върху средата. Участието на граждани в бюджетиранието е практика в редица водещи държави и градове по света и повишава прозрачността, качеството и ангажираността на гражданите със средата.

Времетраене: 10 години

Период: 2030 – 2040

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЦЕЛ

ОБЩИНАТА Е СТРАТЕГ

София на бъдещето се управлява разумно, стратегически и с поглед върху данните за средата. Общината разполага с техническите и организационните средства за анализ, проследява своевременно промените в града и ползотворно включва заинтересованите страни в изработването и прилагането на политики, базирани на данни. Използват се максимално технологични средства за анализ на данни и за прогностика, които осигуряват максимално автоматизирана оценка на въздействие и позволяват политиките да се адаптират към средата чрез мониторинг на данни и тестови модели. Общинската структура е организирана около разбирането, че успешното градско развитие зависи от координацията в действията на общинските власти, бизнеса и гражданите. Всички те работят по взаимно допълващи се цели и ефективно използват ресурсите на града.

Това води до по-ясно и продуктивно разпределение на отговорностите между публичния, частния и гражданския сектор. Общината има капацитет да насочва и координира разнообразието от активности, планове и инвестиции, които се осъществяват в София. Плановете за развитието на града са координирани в дългосрочната визия, припознати са широко и се прилагат успешно.

Неуспехът в постигнато на тази цел поставя в риск успешното планиране и координация на все по-комплексните процеси в града. Резултатите от това ще са постоянен сблъсък на инициативи, увеличени разходи за осъществяването им и по-ниско ниво на развитие в сравнение с градове, които успяват да планират стратегически своето развитие.

Свързани документи:

Идентифициране на индикатори за изпълнението на процесите в работата на Столична община (изследване на Визия за София) – Общината трябва да повиши своя капацитет в планирането, изпълнението и мониторинга на публични политики, които следва да са базирани на данни.

Проект за Закон за стратегическото планиране на Република България – цели да увеличи значително капацитета на публичните институции да планират стратегически.

Създаване на партньорства (цел 17 от целите за устойчиво развитие на ООН) – публичните институции на бъдещето трябва да са способни умело да планират стратегически, както и да въвлечат ползотворно различни заинтересовани страни в реализацията на заложените цели.

ОБЩИНАТА Е СТРАТЕГ

За постигането на дългосрочната цел ОБЩИНАТА Е СТРАТЕГ Визия за София предвижда прилагането на следния пакет от мерки:

МЯРКА

01

ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕГУЛЯРНО, ПРЕДСТАВИТЕЛНО СОЦИОЛОГИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ

Регулярно провеждане на представително и териториално обвързано социологическо проучване на качеството за живот по вече разработен и актуализиран въпросник от 2018 г., засягащ всички аспекти от живота в града. Това би повишило значително адекватността и възможностите за автоматизирана оценка на въздействието при изработка на политики с високочестотни подробни данни.

Времетраене: 4 години

Период: 2020 - 2024

Честота: на всеки две години

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

Столична община трябва да има модерна и ефективна администрация. За да се случи това, е необходима стратегия, която да определи как от сегашния начин на работа, структура и ефективност на администрацията да се премине към много по-високо ниво. В стратегията за развитие на администрацията трябва да бъдат заложени следните цели – ефективно и бързо изпълнение на служебните задължения; високи стандарти в обслужването на граждани; обвързване на системата на допълнително материално стимулиране с постигането на стратегическите цели; използване на лесни за опериране и ефективни информационни технологии; задържане, мотивиране, повишаване на капацитета и повишаване удовлетвореността от работата на всички служители, с фокус върху привличането на млади хора; активно участие в европейските процеси с цел изпълнение на ангажиментите на страната като член на ЕС.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Анализ на нормативната уредба, в която оперира столичната администрация
- Идентифициране на проблемни зони, свързани с прилагане върховенството на закона, бюджетирането, комуникацията с гражданите и бизнеса, структурирането, административното обслужване и управлението на човешките ресурси
- Разработване на стандарти за сферата на административното обслужване и публичните услуги
- Въвеждане на обучения за прилагане на стандартите за обслужване
- Формулиране на стратегически цели за минимум 5-годишен период
- Изработването на пътна карта за изпълнение с цели и мерки

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

АНАЛИЗ НА ДЕЛА

Необходимо е да се извърши задълбочен анализ на водените от СО дела, с цел установяване на системни грешки и недостатъци, както и превенция и избягване на финансови санкции. Да се организира провеждането на анализ на делата, водени от СО, идентифициране на проблемни сфери в дейността на СО и провеждане на действия според изводите. Броят на административните решения, които водят до оплаквания, жалби и съдебни процедури, следва да бъде намален. Конкретните случаи на неправомерно действие на администрацията е необходимо да се публикуват, което ще има дисциплиниращ ефект за администрацията. По този начин ще се засили отговорността на администрацията на всички нива.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: годишно

Действия:

- Анализ на водените от СО дела
- Публикуване на делата и решенията по тях
- Въвеждане на практиката за търсене на пряка отговорност на служителите

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Изяснени и категоризирани ресурси

(цел: Общината е стратег)

Стъпка:

Уредена правна основа и ефикасно използвани правни механизми

(цел: Общината е стратег)

2020

2023

2025

2033

МЯРКА:
АНАЛИЗ НА ДЕЛА

Стъпка:

Ефикасно използвани ресурси за постигане на стратегическите цели

(цел: Общината е стратег)

ОНАГЛЕДЯВАНЕ НА ТЪРГОВСКАТА ИЛИ АВТОРСКАТА ТАЙНА

В контекста на практиката за разширяване на набора от обществено достъпни данни (отворени данни), както и все по-голямата гражданска активност по Закона за достъп до обществена информация, е необходимо информацията, която не може да подлежи на публично споделяне (поради съображения за сигурност, търговска тайна, авторски права и т.н.), да бъде идентифицирана недвусмислено. Този атрибут на информацията е необходимо да бъде неотменима част от самите данни.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Уредена правна основа и ефикасно използвани правни механизми

(цел: Общината е стратег)

2020

2023

МЯРКА:

**ОНАГЛЕДЯВАНЕ НА ТЪРГОВСКАТА
ИЛИ АВТОРСКАТА ТАЙНА**

ИЗЯСНЯВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТТА

Немалко са случаите, в които обявената в кадастрална карта собственост не отговаря на съществуващите актове за собственост. Причината за това са както частници, които не са "се нанесли" в кадастралната карта, така и публични институции, които също не са отразили собствеността си в кадастъра. Необходимо е както публичните институции, включително и общината, да бъдат принудени да отразят своята собственост, така и по законен път да бъде решен въпросът с "непотърсените" земи.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА СТРОИТЕЛНИЯ КОНТРОЛ

В контекста на увеличаващата се обществена чувствителност относно качествата на средата и придържането към правилата е необходимо да бъде увеличено многократно доверието в общинския строителен контрол. Трябва да се работи по отчетността и прозрачността на строителния контрол, както и по увеличаване на ефекта от неговата работа. Това включва публикуване на ежегоден анализ на ефективността на контролните механизми, включващ и предложения за подобрения. Включва и предоставяне на пълен публичен достъп до всички данни и информация за извършваните проверки и други дейности на контролните органи.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБЩО ХРАНИЛИЩЕ ЗА ОБРАБОТКА И ДОСТЪП ДО ГОЛЕМИ ДАННИ

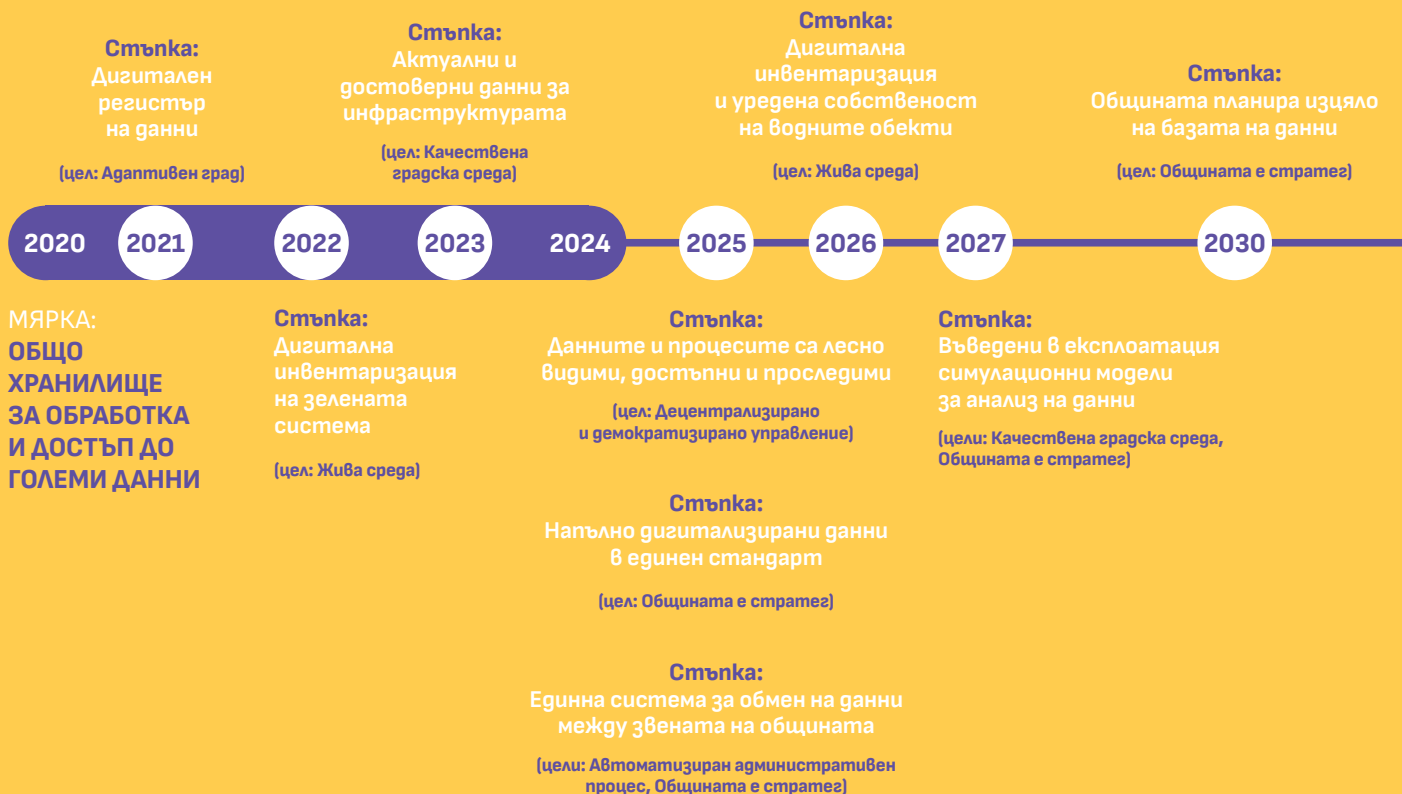
Данните на Столична община се съхраняват в най-различни информационни системи, файлове на сървъри и файлове на потребителски компютри, което прави засичането на данни от различни системи за целите на анализа и информираното управление изключително трудно. Необходимо е обединяване на всички данни от сензори и регистри в общо хранилище за големи данни или където ЗЕУ изисква първичните източници да съхраняват данните, то това хранилище като информационна система трябва да има достъп до съхраняваните другаде данни в унифициран формат и методи за достъп. Хранилището може да се "помещава" в един от съществуващите центрове за данни в/около София. Работата с данните в това хранилище може да е обект на сътрудничество с местни и международни изследователски структури.

Времетраене: 4 години
Период: 2020 - 2024
Честота: еднократно

Действия:

- Събиране на максимално голяма част от данните на едно място по подходящ начин, така че да се използват за основата на система, подпомагаща вземането на решения (Decision Support System)
- Върху събраните данни може да се прилагат различни обработки, включително machine learning. Важно е избраните технологии да са добре скалируеми предвид непрекъснато увеличаващия се поток от данни и нуждата от анализирането им

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

УЛЕСНЯВАНЕ НА ПЧП

Понастоящем нормативната уредба и опитът на общината в развитието на публично-частни партньорства са много ограничени и не стимулират създаването на публично-частни партньорства. Това затруднява развитието на градовете и прави възможни инвестиции в публичен интерес по-трудни. Успоредно с това има немалко лоши примери на такъв тип партньорство от близкото минало. Затова е важно внимателното правно регулиране и създаването на общинска политика за стимулиране на ПЧП, намаляване на административната тежест, улесняване и ускоряване на процеса на частни инвестиции за публични блага и в публичен интерес, увеличаване на прозрачността, координация и насочване на ресурси към потенциални проекти. Възможност за по-гъвкаво вземане на решения от кмет и/или заместник-кметове и/или районни кметове, при пълна прозрачност на процеса и публично и предварително разяснен анализ на разходите и ползите, както и рисковете.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ НА ЗВЕНО ЗА МОДЕРИРАНЕ И КООРДИНАЦИЯ НА ПРОЕКТИ

Създаване на общинско звено на директно подчинение на кмета за модериране, координация (вътрешно-общинска и навън) и управление на общественно-значими проекти. Това следва да е екип в общината, който да приема и да тества идеи, в синхрон със стратегическите цели на общината, да реализира пилотни проекти, да анализира вреди и ползи, да прави предложения за прекратяване или разширяване на пилотни инициативи. Задача на този екип ще е и да модерира инициативи, в които общината няма ресурсно участие, но са от значим обществен интерес. Звеното трябва да работи по годишен и многогодишен план за модерация, който то да изготвя и актуализира. Трябва да може да привлича човешки ресурс и да развива професионалните качества на вече ангажираните модератори/координатори.

Времетраене: 1 години
Период: 2020 – 2021
Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПИЛОТНА ДИГИТАЛНА СИНХРОНИЗАЦИЯ НА ГОДИШНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОГРАМИ

В момента експлоатационните дружества подават информация за инвестиционната си програма на годишна база, но само веднъж. Липсва механизъм за навременното обновяване на тази информация в случай на промени в плановете. Събираната от дружествата информация е във вид, в който е трудно тя да бъде обобщена по максимално ефикасен начин.

Необходимо е създаването на система за дигитална синхронизация на годишните инвестиционни програми на комуналните дружества и общината. За основа би могла да бъде използвана Единната информационна точка, развита от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Да се има предвид, че експлоатационните дружества, в общия случай, имат свои вътрешни системи за планиране и по-подходящ за реализация е подходът, при който всеки участник споделя своите планове в удобен за всички формат.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 - 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕФОРМА НА СИСТЕМАТА ЗА СТРОИТЕЛНИ РАЗРЕШЕНИЯ

Проучване на възможността и подхода за увеличение на таксата за строително разрешение, имайки предвид, че тя има донякъде характера на данък, и/или въвеждане на такса/данък за благоустройство. Проучване на възможността за целево финансиране на елементите на средата от такси/данъци за строителство/ благоустройство.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВЪВЕЖДАНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЦЕСИ

Идентифициране и въвеждане на работещи и признати световни практики за управление на процеси, проекти и екипи в администрациите на общината. Това включва ангажиран и уреден процес по възлагане на задачи спрямо дължностните характеристики, екипно планиране в рамките на необходимите за звеното единици време (седмица, месец, тримесечие), мониторинг на изпълнението с технически средства за управление на проекти (софтуерни системи за възлагане на задачи, прикачване на документи, следене на прогрес). Екипни срещи за оценка на изпълнението и корекция в планирането. Отчитане на риска в планирането. Координация с други администрации чрез новосъздаденото Звено за координация на проекти. Целево набиране на персонал спрямо необходимите в годишния план заложили дейности, с възможности за гъвкаво работно време и контрактори. Максимално обвързване на резултати с данни и с ключови индикатори. Система за нотификация при невъзможност за изпълнение на задачи.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: постоянно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СЪЗДАВАНЕ НА ЗВЕНО ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО И ПРОСТРАНСТВЕНО ПЛАНИРАНЕ

На територията на общината действат 24 стратегии, 3 стратегически плана и голямо количество пространствени планове – общ и подробни устройствени планове. Всички тези стратегически документи влияят един на друг и почти винаги имат своето материално изражение върху територията. Планове и стратегии в Столична община в момента могат и биват създавани от различни общински звена. Често координация между звената липсва или не е на достатъчно добро ниво. Това води до разнопосочност, а понякога и противоречия между различните стратегии и тяхното отражение в пространството – устройствените планове.

В момента в Общината също така няма достатъчен капацитет за мониторинг, оценка и анализ на постигнатите цели, както и на кумулативния ефект от работата на администрацията в посока на осъществяването на приетите стратегии. Съществуващият вътрешно-общински одит няма капацитет и подготовка за осъществяването на такива задачи.

За да бъде преодоляно това предизвикателство, е необходимо общинските стратегии да бъдат създавани и мониторираны в синхрон. Да бъдат ефективно обвързвани целите, мерките, проектите, отговорностите и индикаторите между различните стратегии, както и тяхното отражение във физическата среда. Необходимо е определянето или създаването на високопоставено, мултидисциплинарно, ефикасно и функционално независимо звено за създаване на всички общински стратегии и пространствени планове, както и техния мониторинг, с фокус върху работата със и анализа на данни. Предвид сегашния предмет на дейност на ОП “Софпроект-ОГП”, най-удачно би било, ако това общинско предприятие прерасне в такова звено.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

Действия:

- Преобразуване на ОП “Софпроект-ОГП” в ново звено, отговорно за всички общински стратегии и пространствени планове
- Увеличаване на ресурса (най-вече човешки) на новото звено спрямо сегашния ресурс на общинското предприятие

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕФОРМА В ДИРЕКЦИЯ “ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ”

В момента общинската собственост се управлява от много и различни видове звена – районните администрации, централната администрация, общински предприятия и дружества и т.н. С цел по-ефективно осъществяване на приоритетите, заложи в общинските стратегии, е необходимо реорганизация в Дирекция “Общинска собственост”, която ефективно да управлява и/или координира управлението на собствеността на общината спрямо зададените приоритети в общинските стратегии.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЕДИННА СИСТЕМА ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИИ И ГОДИШНИ ПЛАНОВЕ

Разработване на единна система за мониторинг и оценка на изпълнението на всяка стратегия и годишен план. Тази система трябва да стане задължителна за атестациите на всички нива на общината и да оценява изпълнението на планове и стратегии чрез въвеждане на данни за измерими индикатори и обвързването им с изразходваните ресурси. Всички стратегии и годишни планове трябва да се приведат към стандарт, свързан с измерими индикатори (KPI), както стъпките във Визия за София. Мониторингът на изпълнението им и оценката спрямо заложените индикатори трябва да са поверени на звеното за стратегическо планиране, а действията по адресиране на неизпълнените цели и съответното коригиране на планове и стратегии при последваща итерация – на съответните администрации. Задължително е обвързването на атестации и ДМС с изпълнението на годишни планове.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 – 2023

Честота: еднократно

Действия:

- Задължение всички програмни документи да включват измерими индикатори за оценка на изпълнението
- Разработване на система, която достъпва данни, обвързани с измеримите индикатори и прави мониторинг на изпълнението на стратегии и планове в реално време
- Обвързване на системата на допълнително материално стимулиране с постигането на стратегическите цели
- Създаване на система от стимули, която да е свързана със системата за допълнително материално стимулиране, като при изпълнение на поставените цели и постигане на ефективно и ефикасно разходване на средствата, да се получават допълнителни бонуси

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Част от земята, с която разполага общината, представлява дялове от УПИ-та или малки и с неправилна форма терени, които не носят полза на обществото. Към това може да бъдат прибавени и терени, които не са стратегически, в контекста на изпълнението на функциите или целите на общината. За да може публичната институция да изпълнява по-добре своята роля и да постига по-ефективно своите цели, е необходимо да бъде направен анализ на възможностите за комасация на нестратегическа собственост.

Времетраене: 1 години

Период: 2021 - 2022

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОПТИМИЗАЦИЯ В ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ИМОТИ

Оптимално използване на сградния фонд на общината е възможно чрез изготвяне на цели за финансов резултат от отдавани под наем общински имоти. Налага се отдаване на всички незаети и пригодни за това общински имоти за общински жилища. Нужно е създаване на публичен регистър на ползването на общинските имоти с цел прозрачност, проследяемост, ефективност.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 – 2023

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОМЯНА НА РОЛЯТА НА ОУП

Надграждане на ОУП в инструмент за моделиране на средата, базиран на постоянно обновяване с данни, на управление на ефекта от инвестиционни активности и прилагането на планове. Въвеждане на изискване за предварителна и последваща кумулативна оценка на въздействието на инвестиционната активност (обвързване с определени категории строеж). Събиране на данни, направа на анализи и формиране на политики чрез мултидисциплинарен подход и оптимизиране на съществуващия ресурс (финансов, административен и друг) по градоустройствени единици (квартали) и тематични области (култура, здраве, икономика и т.н.).

Времетраене: 3 години

Период: 2021 – 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РАЗШИРЯВАНЕ НА СЪБИРАНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ ДАННИ ОТ СЕНЗОРИ

Необходимо е значително разширение на системата от сензори, произвеждащи данни за градската среда (въздух, осветеност, енергийно потребление, човекопоток, трафик и т.н.), ползвайки нови и прогресивно по-евтини технологии (напр. LoRa) за изграждане на значителен обем на данни, който да може да служи както за изготвяне на анализи, ключови за стратегическото планиране, така и автоматизирана оценка на въздействие на политики. Разширяването трябва да бъде както функционално (нови типове данни и нови сензори), така и териториално (обхващащо все по-големи територии от града), приоритизирайки области с най-голяма необходимост от данни за решаване на текущи проблеми.

Времетраене: 8 години

Период: 2022 – 2030

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Актуални и достоверни данни за инфраструктурата

(цел: Качествена градска среда)

Стъпка:

Общината планира изцяло на базата на данни

(цел: Общината е стратег)

2022

2023

2027

2030

МЯРКА:

РАЗШИРЯВАНЕ НА СЪБИРАНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ ДАННИ ОТ СЕНЗОРИ

Стъпка:

Въведени в експлоатация симулационни модели за анализ на данни

(цели: Качествена градска среда, Общината е стратег)

ПРОГРАМНО БЮДЖЕТИРАНЕ

Наличието на единна, базирана на данни и измерими индикатори и гъвкава система за оценка на изпълнението на плановете и стратегии ще позволи пилотното въвеждане на програмно бюджетирание в администрацията. Този начин на бюджетирание е значително по-ефективен, защото е свързан с конкретни разходи и оценката им, в противовес на класическия за администрацията метод на делегирано бюджетирание по звена, което трябва да се усвои за дейности, които не са приоритетни спрямо стратегиите и годишния план. Същевременно програмното бюджетирание изисква по-точна оценка и информация за определяне на действителни разходи, съответно процесът по изготвянето му е по-бавен. Нарастващите възможности за анализ на данни, автоматизирана оценка на въздействие и разходи, улеснен достъп до данни и процесни изисквания за съставяне на стратегии и плановете обаче ще позволят програмното бюджетирание.

Времетраене: 1 години

Период: 2023 - 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕВИЗИЯ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

Ревизия на по-рано създадената Стратегия за развитие на администрацията, целяйки намаляването на бюрократичните функции на администрацията и увеличаването на стратегическия ѝ капацитет.

Времетраене: 1 години

Период: 2024 - 2025

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБУЧЕНИЯ ПО СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ

Провеждане на работни и обучителни сесии със служители на администрацията за начините за изготвяне на стратегически документи, анализи и оценки, ориентирани към ефикасното изпълнение на поставените цели. Включване на общинските служители в процесите за подобряване на стратегиите. Бонуси за подобряване на процесите. Мултидисциплинарни брейнсторм сесии. Заделяне на ресурси за извършване на определена дейност по оптимизация на процесите в резултат на предложения от служители. Служителите на общината биват обучавани не как да процедират преписки, ами как да анализират данни, да вземат предвид различни фактори и да предлагат стратегии.

Времетраене: 5 години

Период: 2025 – 2030

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Технически подготвени служители

(цел: Автоматизиран административен процес)

Стъпка:

Обвързано изпълнение на стратегии

(цел: Общината е стратег)

Стъпка:

Прозрачно и целево бюджетиране

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:

Обвързани стратегии

(цел: Общината е стратег)

МЯРКА:

**ОБУЧЕНИЯ ПО
СТРАТЕГИЧЕСКО
ПЛАНИРАНЕ**

Стъпка:

Повече стратегии

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

АВТОМАТИЗИРАНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Мярката залага на изследване за идентифициране и последващо внедряване на технически средства за автоматизирана оценка на въздействие на всички предлагани политики. Такава система трябва да стъпи върху предварително изградените и функциониращи симулационни модели за градски системи, които на свой ред трябва да стъпят върху събираните в общото хранилище данни за градската среда, данните, достъпни през единната система за обмен на данни между звената на администрацията, както и анализите върху тях.

Времетраене: 3 години

Период: 2027 – 2030

Честота: еднократно

Действия:

- Възлагане на проучване за идентифициране и изработка и/или внедряване на технически средства, обвързано с единното хранилище и единната система за достъп до данни между звената на общината
- Обвързване със симулационните модели, анализи и аналитични механизми и алгоритми на звеното за стратегическо планиране
- Пилотни проекти по автоматизирана оценка на въздействие на базата на въведените симулационни модели на различни градски системи
- Нормативни промени, изискващи задължителна автоматизирана оценка на въздействие при приемане на политики, засягащи средата

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Единна система за оценка на изпълнението на задачи

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

Стъпка:

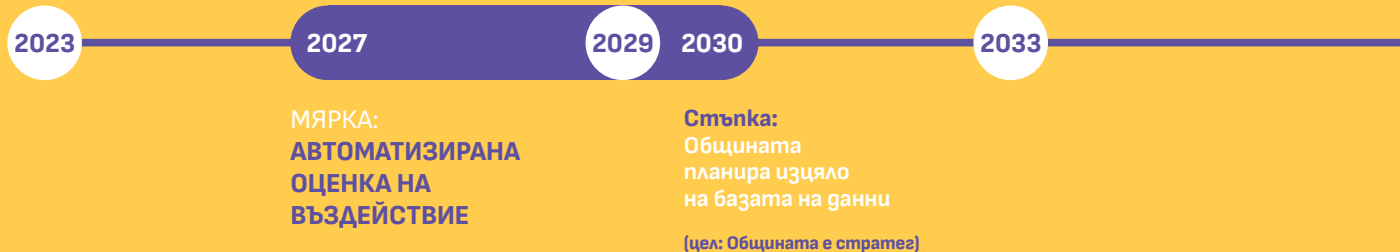
Ефективно функциониране на администрацията

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

Стъпка:

Ефикасно използвани ресурси за постигане на стратегическите цели

(цел: Общината е стратег)

АВТОМАТИЗИРАН АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

В следващите години взаимодействието на местната власт с граждани, бизнес и държава в София става автоматизирано в по-голямата си част и се осъществяват дистанционно и електронно. Никъде не се изисква информация, която общината или държавата вече притежават. Услугите са с фокус върху удобство и потребителско преживяване. Гражданите могат да следят дистанционно всичко важно за своя живот в града и могат да контролират в законови рамки достъпа до личната си информация. Минимизирани са бюрократичните процедури, а данни за работата на общината от обществен интерес са прозрачно и лесно достъпни и се използват за подобряване на процеси.

Постигането на тази цел позволява на гражданите и бизнеса да спестят време, а на местната власт да управлява значително по-бързо и по-надеждно взаимодействието с външни страни. Идентифицирането и анализът на най-популярните услуги стават лесно и позволяват да се разшири и опрости тяхното предоставяне, и да се моделират услугите спрямо нагласите и социалните практики на специфични групи ползватели.

Поддръжката на сегашния модел за организиране на администрацията, с нарастването на обема на данните и функциите на Общината, би довело до все по-голямо количество хартия и бюрокрация, което ще изисква и все повече персонал. При такъв сценарий проследимостта и достоверността на информацията ще продължи да зависи в голяма степен от качествата на отделните служители. Времето, което гражданите и бизнеса ще продължат да отделят на взаимодействието си с местната власт само ще продължи да се увеличава.

Свързани документи:

Идентифициране на индикатори за изпълнението на процесите в работата на Столична община (изследване на Визия за София) – необходимо е автоматизирането на административните услуги

Закон за електронното управление, Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2014–2020 г. и Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги – регулират и налагат използването на електронни административни услуги

Европейски план за действие за електронното управление (eGovernment Action Plan) – подпомага въвеждането на електронно управление в ЕС

СТЪПКИ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНА ЦЕЛ:

АВТОМАТИЗИРАН АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

01 РЕГИСТЪР С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Общината поддържа – по нормативно задължение или по собствена инициатива – регистри и информация за различни типове обекти – собствени сгради, паркове, училища, детски градини, общински превозни средства, културни изяви и др. За поддръжката и вида им към момента не съществува унифициран стандарт нито като технически носител, нито като формат и средства за достъп до данните. Част от тях са единствено на хартиен носител (изследване “Качество на данните по ресурси и потенциал за предоставяне по автоматизиран начин и в машинночетим формат” на Визия за София), мнозинството са в дигитален вид, но без стандарти за качество, имплементация на съхранение и достъп и др. Това води до редица предизвикателства, свързани с достоверност, анализ и лесен обмен на данни, а също и с поддръжката от фирми, чиито договори са изтекли. Същевременно изграждането на унифицирани регистри, които трябва да се поръчват отделно (според сегашните вътрешни правила), се бави поради липса на финансов и човешки ресурс.

Ето защо мярката предвижда създаването на т.нар. регистър с общо предназначение (register as a service), софтуер, който позволява използване и конфигуриране за множество конкретни регистри, осъществявайки привеждането им към един стандарт безпрепятствено, с унифицирани методи за достъп до данните и имплементация на съхранението и единна поддръжка.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Създаване на софтуерен компонент, който реализира функционалност на регистър с регламентиран достъп чрез API и е интегриран с единната система за проверка за автентичност на потребители и оторизация, като типът на съхраняваните данни и метаданните към тях се конфигурира по време на инсталацията му за конкретен регистър.
- В процеса на конфигуриране се определя кои данни с каква периодичност следва да се изпращат към други системи – публикуване в машинночетим вид, индексирание в хранилището за данни и др. подобни. С изпълнението на тази мярка се гарантира унифициран подход към данните, подлежащи на съхранение и обработка в регистри. Регистърът с общо предназначение е идеален кандидат за итеративно реализиране с използването на agile подходи.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВЪВЕЖДАНЕ НА ЦИФРОВИ ПОДПИСИ

В момента оригиналите на документите, произведени или приемани от Столична община, са на хартиен носител, за да може да бъдат подписвани ръчно от съответните отговорни служители. Подписаните документи биват съхранявани в сканиран вид, най-често в системата за документооборот „Акстър“. Този начин на обработка на документи води до три сериозни проблема. Първо – в данните не може да се търси нито пълнотекстово, нито по отделни елементи на документите. Второ – генерираният обем данни е в пъти по-голям, в сравнение със съхранение на документите в структуриран вид, и това коства значително по-голям ресурс. И трето – документите изминават физически километри, за да бъдат събрани подписите под тях, а времето за събиране на подписи е в дни. Въвеждането на задължително използване на цифрови подписи за всички аспекти на работата в администрацията ще реши всички тези проблеми.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Изпълнението на мярката изисква кратко обучение – не повече от 1 час – на служителите за работа с цифрови подписи и ползите от употребата им.
- Определяне на отговорно звено за систематично и целенасочено провеждане на тази реформа в процеса на обработка на документи.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ВЪВЕЖДАНЕ НА ЦЕНТРАЛИЗИРАНА СИСТЕМА ЗА САМОЛИЧНОСТ

В момента повечето информационни системи на Столична община имат собствени системи за проверка за автентикация (удостоверяване на самоличност) и оторизация на потребителите за достъп до информационни ресурси. Този подход създава следните проблеми – затруднява администрирането на потребители (всеки потребител има по няколко акаунта в зависимост от това кои системи ползва), както и създава възможности за проблеми със сигурността. Въвеждането на единна система за удостоверяване на самоличността на служителите и оторизиране на достъпа им до съответните ресурси ще реши тези проблеми.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: еднократно

Действия:

- Създаване на една система за проверката за самоличност и авторизация на потребителите, а различните информационни системи да се консултират с нея. Технически тази мярка може да бъде изпълнена с технологии, базирани на LDAP (Lightweight Directory Access Protocol) – Active Directory (Microsoft), openLDAP (отворен код), Red Hat Directory Server (Red Hat) и др.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Единна система за идентификация

(цел: Автоматизиран административен процес)

2020

2022

2023

2029

МЯРКА:

ВЪВЕЖДАНЕ НА ЦЕНТРАЛИЗИРАНА СИСТЕМА ЗА САМОЛИЧНОСТ

Стъпка:

Единна система за оценка на изпълнението на задачи

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

Стъпка:

Безхартиена администрация

(цел: Автоматизиран административен процес)

Стъпка:

Ефективно функциониране на администрацията

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

СЪЗДАВАНЕ НА ЕДИНЕН АДРЕСЕН РЕГИСТЪР

Към момента не съществува единен източник на адреси – всяка институция изписва и въвежда адреси по свой собствен начин. Това прави обвързването на данни времеемко, сложно, а понякога и невъзможно. За да може надеждно и пълноценно да се извършват всякакви видове анализ (икономически, демографски, транспортен и др.), е необходимо въвеждането на единен адресен регистър, валиден за цялата държава.

Времетраене: 1 години

Период: 2020 – 2021

Честота: еднократно

Действия:

- Създаване на наредба за определяне на адресите на недвижимите имоти от министъра на регионалното развитие и благоустройството, съгласно чл. 27, ал. 5 на Закона за кадастъра и имотния регистър.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

ВКЛЮЧВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В ПРОЦЕСА ПО КОНТРОЛ

Общинските контролни органи, колкото и многочислени да са те, нямат възможност да следят всичко, навсякъде, докато масовото използване на технически средства за следене води до проблеми с правото на лично пространство. Гражданите от своя страна имат директен интерес от предотвратяването на нарушения. В момента съществуват няколко канала, по които гражданите могат да подават сигнали към общината – през общинския контактен център (call.sofia.bg) или чрез мобилни приложения от типа на “Гражданите”, които имат сключено споразумение с местните власти за отразяване на сигналите по някои направления. Улесняването на гражданския контрол над нарушенията ще позволи повече и по-ефективна превенция, както и по-реално обвързване на софиянци със средата, която те обитават.

Времетраене: 5 години

Период: 2020 – 2025

Честота: годишно

Действия:

- Значително повишаване на скоростта на реакция на общинските органи при обработката на сигнали. Задължително информиране на подателя за прогреса по обработката на сигнала и крайния резултат.
- Кампании за информиране на гражданите как и за какво могат да подават сигнали.
- Улесняване и модернизиране на техническите възможности за подаване на сигнали, особено където нормативната уредба изисква доказателствен материал.
- Споразумения с всички контролни органи извън общината за синхронизиране на процеси и сигнали с обща система за обмен на данни. Свързване с предвидената в “Пътна карта за изпълнение на Стратегията за развитие на гържавната администрация 2015 – 2020 г.” национална система за подаване на сигнали от гражданите.
- По-широко и по-пълноценно обвързване с независими платформи за сигнали (напр. “Гражданите” и Civi).

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Значително подобрен процес и капацитет за контрол и санкции

(цел: Автоматизиран административен процес)

Стъпка:

Ефективно функциониране на администрацията

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

Стъпка:

Гражданите участват ефективно в управлението на града

(цели: Децентрализирано и демократизирано управление, Сближаване и общност)

2020

2022

2028

2029

2032

2035

2050

МЯРКА:
ВКЛЮЧВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В ПРОЦЕСА ПО КОНТРОЛ

Стъпка:

Гражданите са включени в контрола по прилагане на правила и регулации

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

Стъпка:

Кварталите имат повече автономия

(цел: Децентрализирано и демократизирано управление)

ВЪВЕЖДАНЕ НА ДИГИТАЛНИ СТАНДАРТИ ЗА ДАННИ И ДОКУМЕНТИ

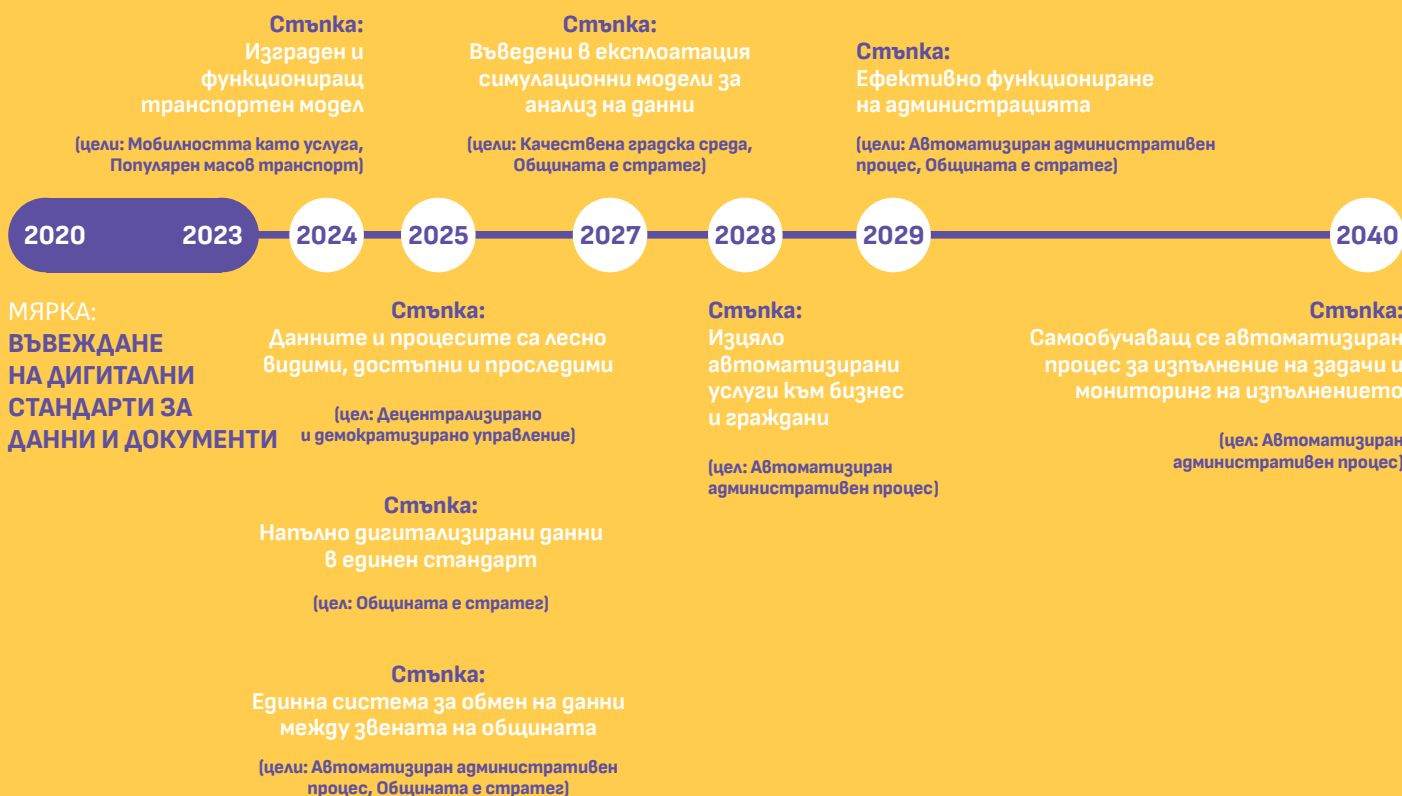
Документите, създавани и обработвани в СО, трябва да бъдат с единна система за структуриране, в цифров машинночетим вид, с ясни данни за актуалността им, честотата на обновяване и унифициран достъп до тях. Необходимо е въвеждането на единен стандарт за машинна четимост на всички данни и регистри, включително и за метаданни (например географски данни по директивата INSPIRE). Това включва и детайлни изисквания за структурата на базите данни за подземната инфраструктура и кадастъра. Където данните идват от външни системи, те трябва да бъдат преобразувани с допълнително разработени софтуерни модули до единния дигитален стандарт. Структурирането на информацията в документите позволява конкретни части да бъдат обработвани – напр. премахване на ЕГН от публикувани данни, използване на системи за преобразуване на адреси в GPS координати и др. подобни. Тази стъпка трябва да включва и възможност за пълнотекстово търсене в системата за документооборота ("Акстър" или друга), което в момента не е налично. Записването на документ в системата следва да иницира индексването му за пълнотекстово търсене, което да позволи значително по-лесен анализ при автоматизацията на процеси.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СТАНДАРТИЗИРАНЕ НА ПРОЦЕСИТЕ

Създаване на единен стандарт за процесите и документите във всички общински звена и обновяване на нормативната база в тази посока. Това води до значително опростяване и е предварителна стъпка, необходима за автоматизацията на част от тези процеси. Въвеждане на унифицирани процесни роли, начин на планиране, комуникация с други звена, съхраняване и генериране на данни, включване на гражданите, контрол по качеството, реакция на непредвидени обстоятелства, комуникационна стратегия, отчетност. Синхронизация с аналогичния процес на реформа на процесите в гържавната администрация.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

СЪЗДАВАНЕ НА СЛУЖБА ПО ИНФОРМАЦИЯТА И ГЛАВЕН СЛУЖИТЕЛ ПО ИНФОРМАЦИЯТА

В Столична община съществуват множество информационни системи с различно предназначение, които са изградени с различни технологии, от различни изпълнители, отговарящи на различни изисквания. В момента тези системи почти не могат да обменят данни или да публикуват автоматично данни в машиночетим формат за повторна употреба. Част от звената сами организират данните, с които работят, според техните нужди, като много често това не е съобразено с политиките за съхранение на данни. Мярката се налага, за да се осигури професионален поглед върху данните на всяко звено, за да се подобри обменът на данни, както и да се осигури изгражданите в бъдеще системи да отговарят на стандартни изисквания. Всички софтуерни проекти – съществуващи, разработвани in-house или бъдещи поръчки, следва да се съгласуват с това звено, за да се осигури максимално добра комуникация между системите, контрол върху качеството и потребителското преживяване, оптимална защита и съхранение на данните.

Времетраене: 3 години

Период: 2020 – 2023

Честота: еднократно

Действия:

- Назначаване на Главен служител по информацията (Chief Information Officer), подчинен директно на кмета, с правомощия върху всички звена на общинската и районните администрации. Има функции по управление, съхранение и предоставяне на достъп данни, координация и залагане на стандарти за разработването и поръчката на всички софтуерни продукти, правомощия за координация и контрол на изпълнението на политиката по отношение на отворените данни и на задълженията на общината по ЗДОИ.
- Съгласуване на проектите между дирекции през тази служба и създаване на изисквания към произвежданите и поръчваните продукти (отворен код, приложен програмен интерфейс (API), уникални ключове, стандарти за съхранение и достъп, стандарти за потребителско преживяване и т.н.).
- Организира обмяната на опит и практики между различните звена в общината, а и с външни субекти – държавна, ЕС, корпорации и т.н. Всяко общинско звено да има шампион на данни, координирани от Главния служител по информацията, по примера на Тел Авив.

МЯРКА:
СЪЗДАВАНЕ НА СЛУЖБА ПО ИНФОРМАЦИЯТА И ГЛАВЕН СЛУЖИТЕЛ ПО ИНФОРМАЦИЯТА

Единна система за обмен на данни между звената на общината
(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

СТАНДАРТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СОФТУЕРНИ СИСТЕМИ, ПОРЪЧВАНИ И ИЗПЪЛНЯВАНИ ОТ ОБЩИНАТА

Въпреки заложените изисквания в ЗЕУ и прилежащите наредби, не се прилагат унифицирани и модерни технологични стандарти както в техническата спецификация, така и в следенето на изпълнението при софтуерните проекти, разработвани и поръчвани в общината. Повечето обществени поръчки за софтуерни проекти се реализират по класически waterfall подход, с предварителна твърда спецификация, нулев контрол по време на изпълнение и липса на възможност за промяна на изисквания и двупосочна итеративна комуникация за постигане на оптимален продукт, което води до голяма продължителност и слаби резултати. Мярката залага задължително прилагане на гъвкави (agile) методологии за разработка на всеки поръчван или разработван в общината софтуерен продукт с поэтапна разработка и двупосочно специфициране и планиране на продукта.

Задължителните стандарти включват: изисквания към интерфейса и потребителското преживяване с цел максимално удобство и модерно преживяване на ползвателите на електронните системи; разработка с отворен код и възможност за одит в публично достъпно хранилище, залагане на унифицирани изисквания към програмен интерфейс до данни, възможности за разширение, сигурност, методи за съхраняване, интероперабилност с други системи и т.н., задължително съгласувани с Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги по ЗЕУ.

Времетраене: 1 години
Период: 2020 - 2021
Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПЪЛНА ПУБЛИЧНА ОТЧЕТНОСТ В РАБОТАТА НА СТОЛИЧЕН ИНСПЕКТОРАТ

Столичният инспекторат е едно от най-обсъжданите общински звена. Поради немалкото критики, които биват отправяни към организацията във връзка с неизпълнение, бавно изпълнение или нисък обхват на дейности, е необходимо нейната дейност да бъде направена още по-лесно видима и разбираема за широката публика. За да могат от своя страна външни експерти да извършват анализи на дейността на инспектората, то е необходимо годишните отчети по всички дейности да бъдат публикувани в структуриран, машинночетим и пълен формат.

Времетраене: 2 години

Период: 2020 – 2022

Честота: годишно

Действия:

- Назначаване на външен на общината одит на дейността на Столичния инспекторат.
- Въвеждане на практика за публикуване на отчетите по всички дейности в структуриран, машинночетим и пълен формат.

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ПРОГРАМА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

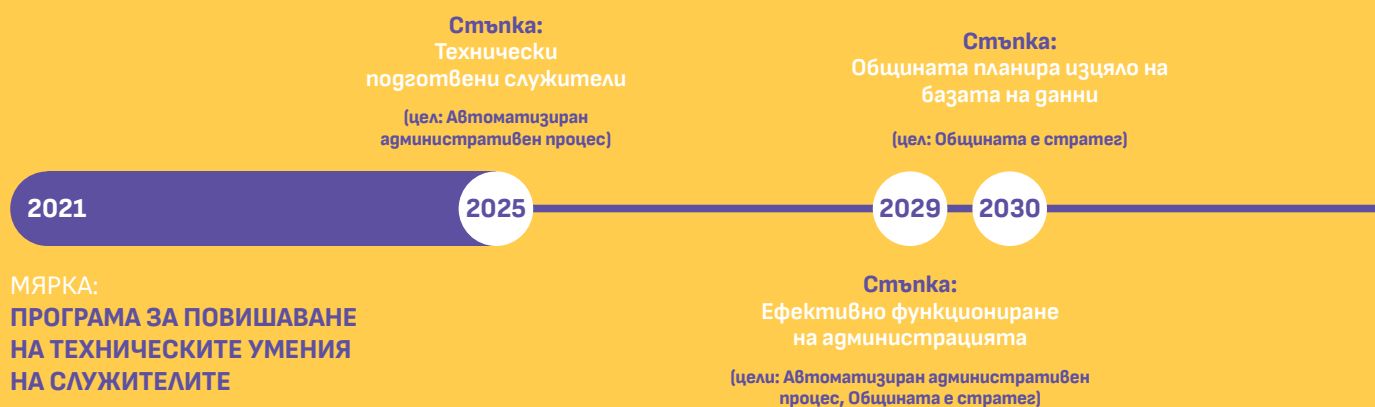
При постигането на по-ефективна работа на администрацията чрез въвеждането на нови технологии в управлението на информация и процеси е необходимо да бъдат повишени уменията на служителите на общината за работа с данни и софтуер чрез поредица от обучения и допълване на правилниците и критериите за работа с изисквания към техническа грамотност. Тази дейност следва да бъде организирана и координирана от новосъздадената Служба по информацията.

Времетраене: 4 години

Период: 2021 - 2025

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЕДИННА СИСТЕМА ЗА ОБМЕН НА ДАННИ И ИНФОРМАЦИЯ ОТ И КЪМ ГРАЖДАНИТЕ

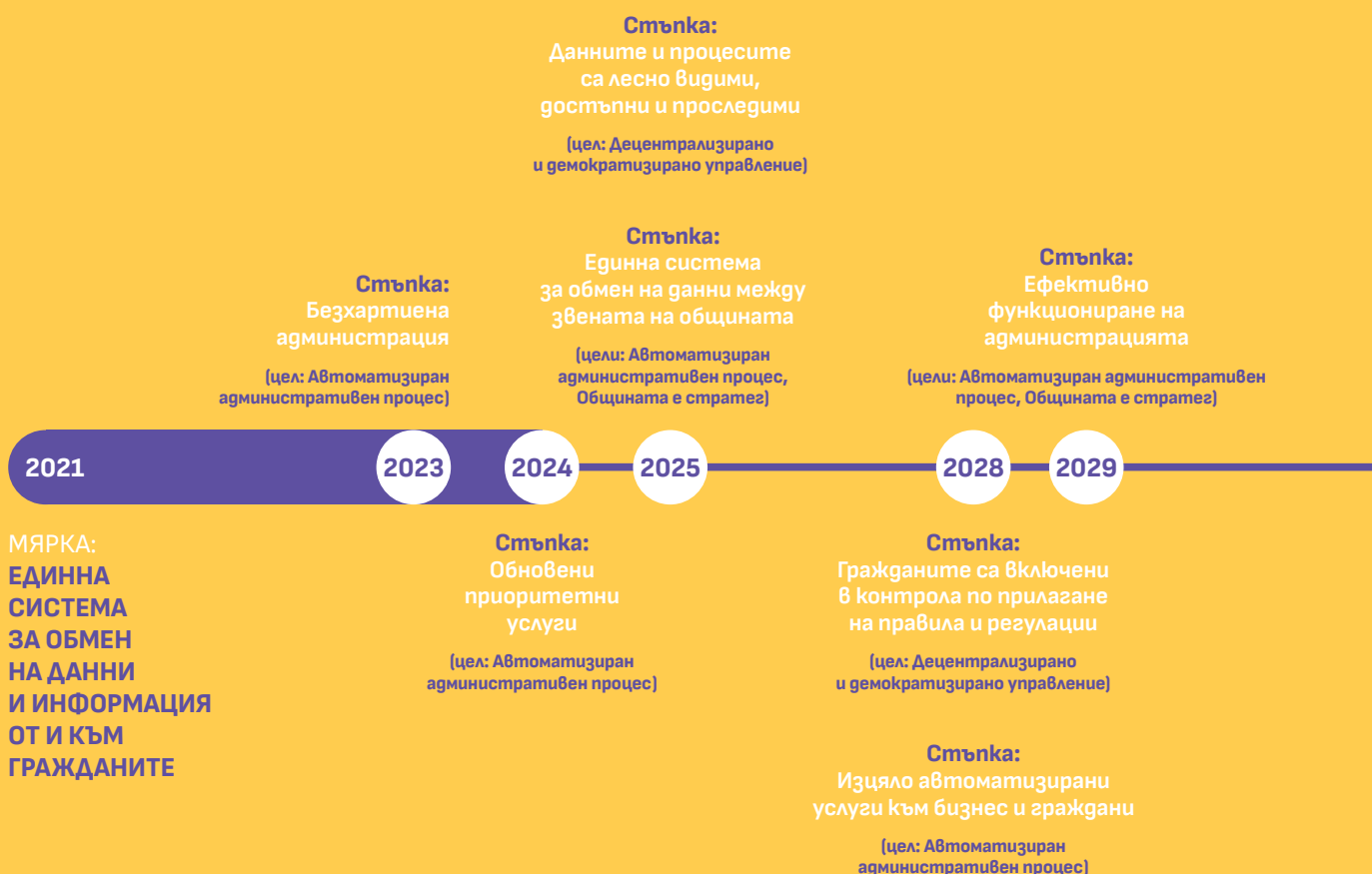
Обвързване на различните системи за връзка и обмен на информация между гражданите и общината (деловодство, сигнали, получаване на документи, заявления и т.н.) в единна и дигитална система, включително интегрирана със системите за електронно връчване и за достъп до обществена информация на ДАЕУ. Всички заявления се приемат в електронен вид. Въвеждане на технологии, позволяващи пълнотекстово търсене. Организиране на разяснителни кампании и обучения по въпроса. За гражданите, които не могат да използват дигиталната система, се създава единно гише за приемане на хартиени документи. Звеното има задължението да въвежда в машинночетим вид получените документи.

Времетраене: 3 години

Период: 2021 – 2024

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ЕДИННА ГЕОГРАФСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА (ГИС)

Събиране в единна система на цялата информация, намираща се в общината и притежаваща географски атрибути. Въвеждане на съвременна инфраструктура за постоянен дигитален обмен на данни и съгласуване на действия в работата на експлоатационните дружества – помежду им, както и между тях и общината.

Времетраене: 3 години

Период: 2021 – 2024

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

СПОДЕЛЕНИ АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ

Много от общинските звена в момента имат собствени отдели за счетоводство, човешки ресурси, право и др. Това води както до трудности или грешки при прилагането на единни стандарти, така и до повече разходи. Тези дейности следва да се централизират и по този начин оптимизират.

Времетраене: 2 години

Период: 2021 – 2023

Честота: еднократно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

РЕОРГАНИЗАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ПРИОРИТЕТНИ АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ

В много от случаите администрацията е организирана така, че да бъде удобна на администратора. Необходимо е промяна във фокуса към организирането на административния процес по начин, който отговаря на начина на живот на гражданите и приоритетните сфери, в които те имат допир с общината. Административните услуги трябва да се реорганизируют на базата на концепцията за “житейски епизоди” след анализ на ползването и нуждите на гражданите.

Дигитализацията на услуги следва да се довърши изцяло. Всички административни услуги, ползвани и задължителни за граждани, трябва да бъдат достъпни електронно по максимално удобен начин в съответствие с модерните стандарти за предоставяне на софтуерни услуги. Това включва стандарти за сигурност, автентикация, потребителско преживяване. Дигитализацията трябва да приоритизира тези, за които има най-много търсене от бизнес и граждани, но трябва в перспектива да обхване абсолютно всички услуги. Задължително е комуникирането на предлагането на електронни услуги и разяснителни кампании и видеа как се използват.

Времетраене: 3 години

Период: 2021 – 2024

Честота: годишно

Действия:

- Реорганизация на административни услуги на принципа на “житейски епизоди”
- Въвеждане на стандарти за предоставяне на услугите от новосъздадената Служба по информация, свързани със сигурност, потребителско преживяване, интероперабилност с други системи
- Дигитализация на всички административни услуги, приоритизирайки най-ползваните

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА ?

АВТОМАТИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕСИ

Идентифициране на административни процеси, подлежащи на автоматизация, и поетапното им автоматизиране с помощта на софтуерни средства и процедури, гарантиращи постоянен контрол и баланс със защита на основните права (лична неприкосновеност, лични данни и др.). Частичната или цялостната автоматизация ще повиши значително ефективността на администрацията, ще повиши прозрачността и възможностите за борба с корупцията, ще освободи значителен човешки ресурс за дейности, изискващи човешки капацитет, ще намали радикално времето за взаимодействие с граждани и бизнес, ще намали възможностите за грешки.

Времетраене: 5 години

Период: 2022 - 2027

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

ОБНОВЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО

Въвеждане на международно признати стандарти (ISO) за всички действия на администрацията. Извършване на одит не само над финансовите и договорните отношения, ами и над процеса на работа. Максимално използване на създадените технически средства за целта. Въвеждане на инструменти за дигитален семантичен анализ на документи (най-вече мнения и становища) за извличане на информацията относно качеството на процесите в администрацията.

Времетраене: 3 години

Период: 2023 – 2026

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Единна система за оценка на изпълнението на задачи

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

Стъпка:

Ефективно функциониране на администрацията

(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

2022

2023

2026

2029

Стъпка:

Значително подобрен процес и капацитет за контрол и санкции

(цел: Автоматизиран административен процес)

МЯРКА:

ОБНОВЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО

КУРСОВЕ ЗА ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯ

С трансформацията на общината и намаляването на бюрократичната тежест в работата ѝ за сметка на стратегическо управление и координация, е необходимо нейните служители да преминат постепенно през курсове за преквалификация, за да придобиват нови умения за различни квалификации, управление на процеси и проекти и стратегическо планиране.

Времетраене: 10 години

Период: 2025 – 2035

Честота: годишно

Действия:

- Идентифициране на най-засегнатите от реформата служители и приоритизиране на тяхната преквалификация
- Превантивно въвеждане на преквалификация на служители на позиции, които ще изчезнат след реформата

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:

Технически
подготвени служители

(цел: Автоматизиран
административен процес)

Стъпка:

Ефикасно използвани
ресурси за постигане на
стратегическите цели

(цел: Общината е стратег)

2025

2030

2033

2035

МЯРКА:

**КУРСОВЕ ЗА
ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯ**

Стъпка:

Повече стратегии

(Автоматизиран административен
процес, Общината е стратег)

ПРИВЛИЧАНЕ НА НОВИ СЛУЖИТЕЛИ

Паралелно с преквалификацията на общинските служители с цел придобиване на повече умения за стратегическо управление и планиране, е необходимо привличането на нови служители за новооткриващи се функции. Това изисква яснота относно необходимите човешки ресурси, както и осигуряване на ресурс и целенасочени кампании за привличането им.

Времетраене: 10 години

Период: 2025 – 2035

Честота: годишно

ЗА КАКВО Е ВАЖНА ТАЗИ МЯРКА?

Стъпка:
Повече стратегии
(цели: Автоматизиран административен процес, Общината е стратег)

2025

2030

2035

МЯРКА:

**ПРИВЛИЧАНЕ
НА НОВИ СЛУЖИТЕЛИ**

ИНДЕКС МЕРКИ

А

Автоматизация на административни процеси	431
Автоматизирана оценка на въздействие	413
Административна подкрепа за предприемачество	097
Административни облекчения и кампании за насърчаване на бизнеси в областта на споделената икономика	103
Академия за училищни директори	155
Активно участие на университетите	314
Актуализация на режимите на недвижими културни ценности	316
Анализ за оптимално, постижимо и разпознаваемо позициониране и профилиране на София	076
като бизнес дестинация спрямо икономическия ресурс, приоритетните сектори, съпътстващата среда, предприемаческа екосистема и цялостен профил	
Анализ и подготовка за туристически антропогенен натиск	065
Анализ и приоритизиране на терени за обновяване	037
Анализ на дела	393
Анализ на нуждите и тестове на автономни автомобили	358
Анализ на разходите и ползите от прилагане на различните мерки и мониторинг	237
на адаптацията към климатичните промени и оценка на успеха	
Ангажирана и професионална комуникация на София като дестинация за иновации и комерсиализацията им	099

В

Включване на гражданите в процеса по контрол	420
Включване на необитаваните жилища в пазара	038
Внедряване на интелигентни транспортни системи	372
Внедряване на транспортни интелигентни системи във въздушния транспорт	337
Всички бюджети онлайн	381
Всички учат заедно	144
Въвеждане на дигитални стандарти за данни и документи	421
Въвеждане на добри практики за управление на процеси	402
Въвеждане на изискване на териториален принцип за минимален дял на незапечатани почви	204
Въвеждане на разнообразни начини на плащане	365
Въвеждане на релевантните екосистемни услуги в счетоводните баланси	192
Въвеждане на система с подземни съдове за отпадъци	199
Въвеждане на специфични норми за въздуха, отчитащи метеорологичните особености на Софийското поле	213
Въвеждане на стимули за опазване на почвените ресурси и подобряване на почвените характеристики	187
Въвеждане на централизирана система за самоличност	418
Въвеждане на цифрови подписи	417
Възстановяване и опазване на изчезнали или силно намалели природни местообитания и видове	256
Възстановяване на статута на биосферен резерват Бистришко бранище	257
Възстановяване, поддръжка и опазване на естествените корита на реките за оползотворяване на	241
предоставяните от тях екосистемни услуги	
Въпроси и отговори онлайн	382

Г

Годишни отчети за развитие на инфраструктурата	015
Градска среда, поощряваща сигурността	130
Градски състезания и спортни прояви за всички	167
Гражданско обучение в училище	377
Гъвкави режими за ползване на сгради с незапълнен капацитет	151

А

Данъчни облекчения и инфраструктурни стимули за компании с практики от кръговата икономика	116
Дефиниране на идентичност и основни послания	299
Дефиниране, създаване и опазване на специфични градски силуети	021
Дигитализация на регистъра и архива на НИНКН	312
Дигитални умения, меки умения и умения за адаптивно учене в училищата	069
Добре дефинирани туристически пакети, предлагащи комплексна услуга	057
Доизграждане на инфраструктура и отваряне на всички публични данни	070
Доизграждане на мрежата от велоалеи и привеждане на съществуващите към нормата	327
Достъп до училищни спортни съоръжения	165
Дългосрочното намаляване на уличните паркоместа	363

Е

Единна географска информационна система (ГИС)	428
Единна система за обмен на данни и информация от и към гражданите	427
Единна система за оценка на изпълнението на стратегии и годишни планове	405
Експериментални модели на образование, насочени към адаптивни умения и гъвкаво учене	156
Елиминиране на анонимността на отпадоците чрез поставяне на съветите за отпадъци	200
В обособени пространства към жилищните сгради и/или въвеждане на система с чували за събиране на отпадоците при източника	

З

Задължително съгласуване и контрол на мерките по управление на зелената система.....	269
Законодателни промени и информационни кампании за гъвкави условия за труд	083
Запазване и постепенна подмяна на съществуващото улично озеленяване и създаване на ново	260
Здравеопазване за уязвими групи	174
Зелени маршрути	162

И

Изготвяне на методология и наръчник за внедряване на принципите на кръговата икономика при	105
изграждането на нови сгради, енергийни съоръжения и системи	
Изграждане на буферни паркинги	349
Изграждане на капацитет за планиране и проектиране	331
Изграждане на концепция за екосистемни плащания и въвеждането ѝ	205
Изграждане на мрежа за мониторинг на въздуха и предоставяне на отворени данни	208
Изграждане на нови общински места за култура чрез ПЧП	293
Изграждане на нови градски паркове	261
Изграждане на общности	127
Изграждане на система за виртуални локации, свързани с града, чрез AR/VR технологии	056
Изграждане на система за използване на геотермалната енергия	030
Изграждане на системи за компостиране на биоразградимите отпадъци при източника	203
Изискване за озеленяване на покриви на нови сгради, както и стимули при съществуващи сгради	264
Изисквания към материалите на фасадите с цел предотвратяване и намаляване на смъртността на птиците	254
Изисквания към новото строителство, отчитащи източниците на електромагнитните лъчения	217
Използване на дъждовните води за санитарни нужди, за поливане, за индустриални дейности	029
Изследване и внедряване на технически възможности за информирано гласуване	386
и вземане на решения от граждани	
Изследване и картиране на характеристиките на почвите	183
Изследване на влиянието на лова и браконьерските практики върху природата и здравето на хората	253
Изследване на възможностите за внедряване на въздушен транспорт	373
Изследване необходимостта и ползите от увеличаване на площта на защитени територии и защитени зони	247
Изследване, развитие и популяризиране на интересни елементи на кварталната идентичност	060
Изчисляване на годишен баланс на потреблението на енергия на териториален принцип	235
Изчистване на проблемите със собствеността на земята на водните обекти	245

Изясняване на собствеността	395
Имплементиране и подкрепа по европейски програми за предприемачество за възрастни	094
Инвентаризация и дигитализация на мрежите и съоръженията на подземната инфраструктура и синхронизация на информацията между дружествата	018
Иновативни технологии за образование	154
Иновации, мултижанрови продукции и младежки инициативи	287
Интегрирана платформа и стратегия за комуникация и включване на гражданите в управлението.....	376
Интегрирана система за таксуване в обществения и ЖП транспорт	346
Интегриране на обществения и регионалния ЖП транспорт	356
Интегриране на фрагментираните територии	329
Информационна кампания с успешни примери и препоръки за дигитализация по сектори	079
Информационно-образователни кампании за значението на биологичното	251
разнообразие за различни целеви групи	
История на София в образователните програми.....	306

К

Кампании за културни ценности и културно наследство	315
Карта на местата за култура	275
Картиране и установяване на численост на видове, обитаващи сгради и съоръжения, и мерки за тяхното опазване.....	250
Картиране на екосистемните услуги и система за мониторинг и актуализация	193
Картиране с помощта на гражданите на нерегламентирани сметища	202
Комасация	406
Комплексни и иновативни програми за интеграция на различни уязвими групи	120
Комплексни програми за дългосрочно ангажиране на социални работници	125
Комплексни програми за конкурентоспособност на образованието	153
Комплексни програми за социално предприемачество	129
Конструктивно обследване и отстраняване на нарушенията	035
Контрол над безстопанствените животни	255
Контролирана концентрация на затворени комплекси	033
Координационен механизъм между институциите, отговорни за култура.....	279
Кръгови линии за по-добра свързаност на периферията	354
Културни събития за хора с увреждания	280
Курсове за преквалификация	433

Л

Локални кампании за идентичност	305
---------------------------------------	-----

М

Механизми за разширяване на публиките и достъпа до култура	278
Механизъм за обратна връзка от деца и младежи	150
Минимизиране на административните тежести за частни инвестиции в публичното пространство	022
Мобилни групи, терапевтични центрове и обучения на парамедици	173
Моделиране на въздействието на инвестиционните активности върху контекста	019
Модернизация и изграждане на TEN-T мрежата	337
Мониторинг и актуализация на плана за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума	215
Мониторинг на спорта и спортните дейности	166
Място за възрастните хора в живота на града	123

Н

Надграждане и поддръжка на публична карта на съдовете за отпадъци	195
Намаляване броя незаконни зауствания в градските реки	246
Намаляване на ДДС за еко съобразни МПС с цел стимулиране на ползването им	367
Намаляване на интервалите между превозните средства	343
Насочена и модерна комуникация на София като туристическа дестинация	050

Насърчаване на дългосрочни партньорства в културата	273
Насърчаване на идентичността	303
Насърчаване на природосъобразно поведение в планините	265
Насърчаване на туристическите предприятия с екологично или устойчиво опериране	063
Насърчаване на туристическото предлагане на алтернативни форми на туризъм, посветени на	062
винения и кулинарен туризъм, чрез стимули, разработени маршрути, събития	
Насърчаване на фермерски пазари и облекчения за местна еко съобразна продукция	114
Национални и европейски партньорства	289
Нов механизъм за формиране на цената на строителните разрешения спрямо различните територии	040
Нова формула за такса смет	198
Нови детски градини и нови форми на грижа за децата	143
Нови и допълващи източници за финансиране на културни програми	283
Нови регулации за ползване на публичното пространство	322
Ново място за Столична библиотека и клонове	296

О

Обвързване на данък МПС с реалните емисии	371
Обвързване на издаването на разрешения за строеж с характеристиките на почвите	185
Облекчаване на нормативните разпоредби за въвеждане на ВЕИ в жилищни и производствени сгради	113
Облекчаване на режима за изграждане на частни пречиствателни станции (ИДПС)	027
Обновяване и създаване на нови публични пространства	023
Обновяване на ВиК мрежата и съоръжения	014
Обновяване на материалната база	142
Обновяване на неизползвани територии (индустриални, инфраструктурни, военни)	034
Обновяване на осветление на обществени пространства с енергоспестяващо или	234
на базата на възобновяема енергия	
Обновяване на парка на общественя транспорт	345
Обновяване на процедурите за контрол на качеството	432
Обновяване на сградния фонд на здравните заведения	163
Обновяване на софийските пазари	318
Обновяване на спортни съоръжения и осигуряване на достъп	169
Обособяване на зони с олекотен режим за шум	292
Образованието насърчава доброволчество, гражданска активност и стажове	148
Образователни програми, свързани с кръговата икономика	115
Обучения за алтернативен начин на придвижване.....	330
Обучения за повишаване на експертния капацитет в общинските отдели за ЕЕ, ВЕИ	109
и други свързани с въвеждането им практики	
Обучения и стандарт за обслужване в туристическия сектор	051
Обучения на учители в модерни практики за образование и гъвкаво учене	089
Обучения по стратегическо планиране	412
Обучения, обмен на опит, информационни кампании за кръгова икономика	110
Общностни занимания в кварталите	133
Общо хранилище за обработка и достъп до големи данни	397
Онагледяване на търговската или авторската тайна	394
Определяне на територии в ОУП за архитектурни иновации	026
Опростяване на лицензионни, административни и данъчни режими за бизнеса	082
Оптимизация в използването на имоти	407
Оптимизация на инструментите за култура на СО	294
Оптимизиране на маршрутите и спирките на общественя транспорт	344
Осъвременяване и популяризиране на библиотеките и четенето	282
Отваряне на данните за транспорта	366
ОУП, насърчаващ компактността и ограничаващ разрастването	036

П

Пешеходни зони около местата за култура	274
Пилотна дигитална синхронизация на годишните инвестиционни програми	400

Пилотни и устойчиви проекти за иновативни технологии за образование	093
Пилотни проекти за гражданско бюджетиране	388
План за действие за опазване на биологичното разнообразие	248
План за действие за преход към нисковъглеродна икономика	233
План за устойчиво поддържане на зелените площи	267
Планиране и управление на хоризонтална и вертикална мултифункционалност	010
Повишаване на градската култура и търпимост	140
Повишаване на знанията и ангажираността на гражданите към промените в климата	236
Повишаване на институционален капацитет за ефективно справяне с климатичните промени	225
Повишаване на правомощията на общините и създаване на общинска стратегия за реновация на НКЦ	313
Повишаване на човешкия капацитет в туристическия сектор	054
Подбор на подходящи биологични видове за реинтродукция в конкретни реки спрямо постигнатото състояние	270
Подготвяне и въвеждане на информационни табели, аудиозаписи или други технологични средства	058
за информация на чужди езици в туристическите обекти	
Поддръжка на карта на възможни терени за градско земеделие	262
Поддръжка, стопанисване и развитие на културни, спортни и здравни обекти и пространства	008
Поддържане на актуален функционален анализ на градската среда и създаване на инструменти за намеса	011
Подкрепа за мобилност и развитие на фондовете	288
Подкрепа на младежки предприемачески инициативи	145
Подобрения в процеса по обществени обсъждания и консултации	380
Подобряване на ефективността на строителния контрол	396
Подобряване на кариерното ориентиране	149
Подобряване на спирките на обществения транспорт	326
Подобряване на транспортен достъп и места за нощувка във Витоша	047
Подобряване на условията за работа на учителите	141
Подобряване на учебните програми с участие на бизнеса	078
Покриване на града със зарядни станции за електромобили	361
Политики, насочени към чисто производство	160
Поощряване на професионалното образование в слабо развити икономически райони	135
Популяризация на спорта	167
Популяризиране и разрастване на програми за стажове в различни по профил фирми	081
Популяризиране на София като предприемачески хъб	307
Поставяне на допълнителни съдове за отпадъци	196
Поставяне на изисквания към настилките в публичните пространства,	181
които да гарантират максимална пропускливост на водите	
Постигане на териториален баланс на обслужване на населението с културни, спортни,	009
образователни и здравни обекти и пространства	
Постоянен мониторинг на състоянието на зелената система	259
Постоянна система за мониторинг на биологичното разнообразие	249
Представително и териториално обвързано отчитане на нагласите и повишаване на	190
информираността относно екосистемните услуги	
Преминаване към въглеродно неутрално строителство	231
Преустройство и оптимизация на пространството и инфраструктурата на Летище София	059
Привличане и задържане на специалисти в здравните заведения	161
Привличане на инвестиции в слабо развити райони	119
Привличане на нови служители	434
Привличане на социална инфраструктура и места за забавление и култура в слабо развитите райони	132
Привличане на хотели във високия клас	066
Приоритет на обществения транспорт при кръстовища със светлинно регулиране	350
Проактивна комуникация и разширяване на капацитета за привличане на чуждестранни инвеститори	072
Проактивна организация и формати за развиване на технологичен трансфер	088
Проактивно популяризиране и административно съдействие по програми за иновации на ЕС	095
Провеждане на информационни кампании в районите със замърсени почви	184
Провеждане на информационни кампании за ефективно ползване на газ, водопотребление	016
Провеждане на информационни кампании за отговорностите на собствениците към	025
външния вид и поддръжката на сградите	
Провеждане на информационни кампании за повишаване на самосъзнанието и културата	194
на разделно събиране на отпадъци на гражданите	

Провеждане на квартални срещи	385
Провеждане на представителни, териториално обвързани социологически проучвания	201
за отчитане на нагласите на гражданите към климатичните промени	
Провеждане на проучване и картиране на инвазивните видове и оценка на влиянието	252
им върху естествените екосистеми	
Провеждане на регулярно, представително социологическо проучване	391
Провеждане на редовни образователно-информационни кампании за минералните води	189
Програма за консултация и финансови инструменти за подпомагане възприемането	112
на принципи на кръговата икономика	
Програма за повишаване на техническите умения на служителите	426
Програми за взаимодействие на бизнес и учебни заведения с фокус върху STEAM дисциплини	092
Програми за детските градини	152
Програми за здравословен начин на живот	171
Програми за квалификация и включване в пазара на труда	122
Програми за менторство и взаимопомощ	124
Програми за обучения по предприемачество	090
Програми за учене през целия живот	146
Програмно бюджетиране.....	410
Прозрачност на информацията и управлението на енергийната система на града	108
Промяна на ролята на ОУП	410
Пространства за игра	139
Пространства за култура и свободно изкуство	277
Проучване за нови граници на районите	383
Проучване на земетръсната устойчивост на сградите в Столична община	227
Проучване на най-подходящите модели за управление на отпадъците на териториален принцип	197
Проучване на нивата на радиоактивност в районите на бившите уранови мини	220
Проучване, информационни кампании и контрол на концентрацията на радон във въздуха на жилищни помещения	219
Публично достъпна информационна система за текущото състояние на водите	222
ПУП, съобразени с обновения ОУП	041
Пълна инвентаризация и актуална карта на зелената система.....	258
Пълна публична отчетност в работата на Столичен инспекторат	425

Р

Работещи приюти за бездомни	121
Развиване на туристическото предлагане в града: музеи, култура, събития, места за снимки	052
Развита система от инвестиционни рискови фондове и инвеститорски клубове с участие на общината	087
Развитие капацитета на спортни клубове	175
Развитие на бизнес средата за поощряване на кластери и синергия между бизнеси	131
Развитие на въздушни линии	339
Развитие на възможности за неформално обучение и образование на възрастни	147
Развитие на екотуризъм във Витоша	044
Развитие на интереса на публиките	285
Развитие на интермодалните хъбове	334
Развитие на конферентен и бизнес туризъм	061
Развитие на мениджърски капацитет в културата	284
Развитие на програмите за превенция и профилактика	164
Развитие на системата за ранно предупреждение при бедствия и аварии	134
Развитие на туристически информационни центрове и синхронизация на информацията, която предоставят ...	308
Развитие на туристическия потенциал на планините около София	048
Развитие на услуги за споделени автомобили	364
Разпознаване и изучаване на недвижими културни ценности с университети и граждани	319
Разработване на методология с индикатори за увеличаване на енергийната ефективност	107
на производствените предприятия на територията на СО	
Разработване на план за действие в областта на кръговата икономика на градско ниво	104
Разработка на проекти за полагане на инфраструктура за различни видове сензори и умен град	017
Разходен стандарт при спортната инфраструктура и връзки със секторни политики	172
Разширена система от стипендии за обмен, стажантски програми и трансфер	096

на знание за млади учени и предприемачи	
Разширяване на административен и финансов капацитет за подпомагане на МСП с експортен потенциал	075
Разширяване на възможностите за качване на велосипеди в общественя транспорт	351
Разширяване на мрежата на общественя транспорт	352
Разширяване на събираните технически данни от сензори	409
Разширяване на транспортния информационен портал	357
Разширяване обхвата и повишаване на цената на платеното паркиране	362
Районните администрации развиват собствена културна политика	295
Ревизия на стратегията за развитие на администрацията	411
Регистър на разходите за градска среда	378
Регистър с общо предназначение	416
Регулярен анализ на земеползването в общината и определяне на целеви стойности на баланса	186
на територията по устройствени зони	
Регулярни изследвания на връзката между индивидуалната експозиция и качеството на атмосферния въздух	214
Регулярно годишно проучване за нуждите на бизнеса в града и недостига на квалифицирани кадри	073
Регулярно миене на улици и публични пространства	210
Редовна поддръжка и обогатяване на градска мебел	053
Резервиране на нови терени за бъдещо развитие на въздушния транспорт и включването им	335
в устройствените планове	
Реинтеграция на културното наследство	317
Реконструиране на съществуващи и изграждане на нови СПА центрове и минерални плажове	188
Реконструкция и обновяване на инфраструктурата на масовия транспорт	353
Рекултивация и усвояване на нарушените терени	182
Реновация и разширяване на пешеходната инфраструктура	049
Реорганизация и дигитализация на приоритетни административни услуги	430
Реформа в Дирекция "Общинска собственост"	404
Реформа на програмите за финансиране на култура	276
Реформа на системата за строителни разрешения	401
Рехабилитация и развитие на регионалната пътна и ЖП инфраструктура	355
Ръст на туристическата такса в София	064

С

Свързване на големите логистични центрове	336
Сигурност в пространства с увеличена престъпност	128
Система от турове като развитие на разказа за София	320
Систематична и периодична преценка на приоритетни сектори за интелигентна специализация	077
Систематична и редовна оценка и препоръки за подобряване на туристически услуги спрямо обратна връзка	045
Систематично изпълнение на целите по залесяване	106
Собствени комуникационни канали. Обучения и стандарт	301
Споделена база данни с резултати от фундаментални научни изследвания	098
Споделени административни услуги	429
Стандарти за изпълнение на софтуерни системи, поръчвани и изпълнявани от общината	424
Стандарти за светлинно замърсяване	221
Стандартизиране на процесите	422
Стесняване на лентите за движение по главните улици	367
Стимули за предприятия с доказана иновационна дейност	100
Стимули за преминаване към въглеродно неутрални, слабо замърсяващи и високоефективни видове МПС	229
Стимули за преминаване към въглеродно неутрално производство на енергия	230
Стимули за развитие на градското земеделие	263
Стимули и изисквания за сгради с потребление на енергия, близко до нула	232
Стимулиране на въздушната конкуренция	340
Стратегия за предоставяне достъп до информация и данни	379
Стратегия за развитие на администрацията	411
Събиране на данни за култура	286
Съвременно туристически услуги: маршрути, карти за комбинирано преживяване, информация	046
Създаване и поддръжка на комуникационна стратегия	300
Създаване и приемане на хоризонтални политики за адаптация към и смекчаване на промените в климата	238

Създаване и прилагане на механизми за поддръжка на жилищния фонд	028
Създаване и прилагане на Наредба за градската среда	020
Създаване на бизнес зони в слабо развитите райони	136
Създаване на бранд и визуална идентичност	302
Създаване на вертикално и хоризонтално (покривно) озеленяване на спирките на градския транспорт	264
Създаване на влажни зони и прилежаща спортна, образователна, културна и научна инфраструктура	243
Създаване на входи към парковете	007
Създаване на единен адресен регистър	419
Създаване на единен регистър на геоложките данни, изисквани при издаването на разрешителни за строеж	226
Създаване на единен център за обработка на нарушенията	368
Създаване на ефективни механизми за предотвратяване на нерегламентирано изгаряне на отпадъци	211
Създаване на звено за модерирание и координация на проекти	399
Създаване на звено за стратегическо и пространствено планиране	403
Създаване на зони за отгих край коритата на реките	242
Създаване на комфортна и безопасна пешеходна мрежа	024
Създаване на критерии за идентичност и функционалност на публичните пространства	006
Създаване на места за общуване	321
Създаване на местен регламент за качество на туристическите услуги с ефективен контрол	055
Създаване на нискоемисионна зона	370
Създаване на нови горски масиви в околградските територии	266
Създаване на план за действие за осъществяване на зелени клинове и прилагането му	244
Създаване на публична карта, съдържаща и технически характеристики на източниците	218
на електромагнитните лъчения	
Създаване на Служба по информацията и Главен служител по информацията	423
Създаване на споделени улици и пространства	325
Създаване на транспортен модел	348
Създаване на фондове за обновяване на средата с местните жители	126
Съобразяване на проектирането на нови трасета с шумовото замърсяване и експозиция на живущите	216
Сътрудничество между здравни заведения	170

Т

Телемедицина	176
Транспорт и културни събития	281

У

Увеличаване броя на домакинствата, отопляващи се на газ и ТЕЦ	212
Увеличаване на бюджета и популяризиране на общинската програма „Зелена София“	268
Увеличаване на обособените скоростни трасета на обществения транспорт	347
Увеличаване на ползваемостта на общински жилища	039
Улесняване на ПЧП	398
Унифициране на визуалния език	304
Услуги за споделени велосипеди и тротинетки	328
Устройственото планиране да е базирано на оценка на екосистемните услуги в градските функционални зони	191
Училища за родители	177

Ф

Фестивали за нематериално наследство	311
Финансови механизми за замяната на некачествени горива за отопление с алтернативни	209
Финансово и административно съдействие за модернизация, дигитализация и ефективност на компании	084
Фискална децентрализация на кварталите	387
Фискална децентрализация на районите	384
Фокусиране на политики и стратегии върху високотехнологични и интензивни на знание дейности	080
Формати за комуникация между бизнеси в кластери	083
Формати за поощряване създаване на иновации	091

Х

Хакатони и конкурси за стартапи, насочени към рециклиране на употребявани стоки,111	111
споделена икономика, комерсиализация на научни иновации, свързани с повторна употреба на материали и възобновяеми източници	

Ц

Целево финансиране от общинския бюджет 180	180
Целенасочена подкрепа за инициативи извън центъра 291	291
Целенасочена проактивна политика по създаване на кластери от синергични бизнеси 074	074
Центрове за съвременни изкуства 290	290

Ч

Чисти материали и растителни видове, които пречистват средата 159	159
---	-----

Декември 2019